

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті

НҰРСҰЛТАН НАЗАРБАЕВ

Қызмет хроникасы

2013

*«Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті
Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хроникасы» сериясы*

Қазақстан Республикасының
Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев

ҚЫЗМЕТ ХРОНИКАСЫ 2013 жыл

АСТАНА 2014

УДК 342.5
ББК 67.400.6
Қ 18

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігінің
«Әдебиеттің әлеуметтік маңызды түрлерін басып шығару»
бағдарламасы бойынша шығарылды

Басып шығарушы: «Деловой Мир Астана» ЖШС

Редакциялық-баспагерлік топ:

М.Б. Қасымбеков (жетекші), саяси ғылымдардың докторы, профессор,
Б.Б. Темірболат (жауапты редактор), саяси ғылымдардың кандидаты,
Ж.Қ. Үсембаева, техника ғылымдарының докторы, профессор,
Т.А. Темірханов

Қ 18 Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет
хроникасы. 2013 жыл. — Астана: Деловой Мир Астана, 2014. — 312 б.

ISBN 978-601-7259-83-9

49599

Бұл кітап «Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хроникасы» сериясы бойынша шығарылып отырған кезекті басылым болып табылады.

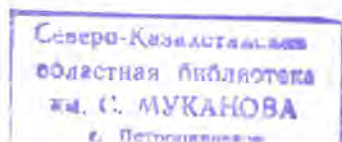
Кітапта 2013 жылы елімізде және шетелдерде Мемлекет басшысының қатысуымен өткізілген басты іс-шаралар жайында баяндалған, сонымен қатар осы кезеңде Н.Ә. Назарбаевтың сөйлеген толыққанды сөздерінің мәтіндері, 2013 жылы қабылданған Қазақстан Республикасының маңызы зор заңдары мен Президент жарлықтарының тізбесі ұсынылған, түрлі анықтамалық ақпараттар келтірілген.

Сондай-ақ, кітаптың компакт-дискідегі мультимедиялық нұсқасы ұсынылған. Басылым көпшілік оқырманға арналған.

УДК 342.5
ББК 67.400.6

ISBN 978-601-7259-83-9

© Қасымбеков М.Б., 2014
© «Деловой Мир Астана» ЖШС, 2014
© Барлық құқықтары қорғалған

2013 жыл — мақсаты Қазақстанның әлемнің анағұрлым дамыған 30 елінің қатарына қосылуын қамтамасыз ету болып табылатын «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асырудың алғашқы жылы болды. Бұл мемлекеттік органдар мен ел Президенті Н.Ә. Назарбаев қызметінің негізгі мазмұнына айналды.

Шетелдік сапарларды, өңірлерге жұмыс сапарларын, түрлі отырыстар мен мәжілістерді, халықаралық және республикалық форумдардың жұмысына, конференциялар мен съездерге қатысуын, шетелдің мемлекет және қоғам қайраткерлерін қабылдауын, жұртшылық өкілдерімен және еңбек ұжымдарымен кездесуін, өнеркәсіп кәсіпорындары мен әлеуметтік объектілерге баруын қоса алғанда, жыл бойы Президент Н.Ә. Назарбаевтың қатысуымен 700-ден астам хаттамалық іс-шара болып өтті.

Мемлекет басшысы 16 мәжіліс өткізді, олардың ішінде Үкімет мүшелерінің, Президент Әкімшілігі басшылығының, орталық мемлекеттік органдар басшыларының қатысуымен өткен 13, басқарушылық «А» корпусы мемлекеттік қызметкерлерінің қатысуымен өткен 1 және көшпелі 2 мәжіліс бар.

Президенттің жанындағы консультативтік-кеңесші органдардың желісі бойынша Н.Ә. Назарбаевтың төрағалығымен Шетел инвесторлары кеңесінің 1, Кәсіпкерлер кеңесінің 1, Ұлттық қорды басқару жөніндегі кеңестің 1, Мұнайгаз кеңесінің 1, сондай-ақ Қауіпсіздік кеңесінің 2 отырысы болып өтті.

Жыл бойы Президент Парламент палаталарының төрағаларымен және парламенттік фракциялардың жетекшілерімен ұдайы кездесе отырып, депутаттық корпуспен тұрақты негізде өзара бірлескен іс-әрекет жасады.

Мемлекет басшысы жұмыс сапарымен еліміздің 14 өңірінде болды.

Екіжақты қарым-қатынастардың шеңберіндегі 7 шетелдік сапарды, сондай-ақ 9 мемлекетаралық саммит пен 4 халықаралық форумды қоса алғанда, Елбасының қатысуымен 170-ке жуық кездесу мен халықаралық сипаттағы іс-шаралар болып өтті.

Н.Ә. Назарбаев 14 баспасөз конференциясы мен брифингтер өткізіп, шетелдік және отандық жетекші БАҚ-қа 8 сұхбат берді.

Жыл бойына Президент 6,8 мыңға жуық құжаттарды қарап, қол қойды, олардың қатарында 94 заң, 259 жарлық, 107 өкім, 19 мәжіліс хаттамалары, 2 439 қызметтік құжаттар, 3 640 талдамалық және ақпараттық-анықтамалық материалдар, азаматтардың 232 арыз-шағымдары мен хаттары бар.

Осы кезеңде Мемлекет басшысы барлығы 70 күн іссапарда болды, оның 23 күні шет елдерге, 47 күні Қазақстанның өңірлеріне арналды.

Ішкі саяси салада 2013 жыл «Қазақстан-2050» стратегиясының басымдықтарына сәйкес, мемлекеттік басқару жүйесін сапалық қайта құрудың басы ретінде есте қалды.

Мемлекеттік басқаруды орталықсыздандыру мен әкімшілік реформа осы бағыттағы алғашқы ірі практикалық қадамдар болды.

2013 жылы мемлекеттік басқаруды орталықсыздандыру шеңберінде орталық пен өңірлердің арасындағы жауапкершілік пен өкілеттіктердің ара жігін ажырату жүзеге асырылып, жергілікті жерлерде әкімдердің сайланбалылығы енгізілді және жергілікті өзін-өзі басқарудың өкілеттіктері ұлғайтылды.

Атап айтқанда, 67 мемлекеттік функция ауылдық деңгейге берілді. Ең алдымен ауыл әкімдері салық жинау, жергілікті бюджетті қалыптастыру және оны тұрғындардың өздерінің қатысуымен проблемаларды шешуге бөлу құқығын алды.

Тамыздың басында жергілікті билік органдарының басшыларын сайлау өткізілді, соның қорытындылары бойынша баламалы негізде ауылдық округтердің, кенттер мен аудандық маңызы бар қалалардың әкімдері сайланды, бұл барлық деңгейдегі әкімдер корпусының 91% құрайды.

Осымен бір мезгілде мемлекеттік қызмет жүйесін одан әрі жетілдіруге және кәсіби мемлекеттік басқарушылар корпусын қалыптастыруға бағытталған әкімшілік реформа басталды. Осы мақсатта «А» және «Б» корпустары түрінде әкімшілік мемлекеттік қызмет лауазымдарының қос деңгейлі құрылымы енгізілді. 2013 жылдың жазында өткізілген көп сатылы конкурстың қорытындылары бойынша «А» корпусына 940 адам іріктеліп алынды.

Әкімшілік реформаның алғашқы нәтижелерін Мемлекет басшысы 17 қазанда «А» корпусы мемлекеттік қызметкерлерінің қатысуымен өткен жұмыс кеңесінде қорытындылады.

Тұтасымен алғанда, жүргізілген реформа саяси мемлекеттік қызметкерлер санын 7,5 есе қысқартып, аудандар мен өңірлердегі қалалар әкімдерінің 30%, сондай-ақ орталық деңгейдегі атқарушы органдар басшылық құрамының 15% жаңартуға алып келді.

«Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру орайындағы маңызды бағыт құқықтық жүйені одан әрі жаңғырту болды.

30 қаңтарда құқық қорғау органдарының басшылығымен болған кеңесте Президент Стратегияны жүзеге асыру аясындағы құқық қорғау реформасының басымдықтарын айқындап берді.

Бұл мәселе Негізгі заң мен Құқықтық реформа тұжырымдамасының ережелерін дамыту үшін жаңа редакцияда әзірленген Қылмыстық, Қылмыстық-іс жүргізу және Қылмыстық-атқарушылық кодекстердің жобаларын қарауға арналып, Президенттің төрағалығымен өткен тамыздағы кеңесте өз жалғасын тапты.

Құқық қорғау жүйесін жетілдірудің басым бағыттары туралы айта келе, Мемлекет басшысы аса маңыздылардың қатарында сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресті атады.

Жыл бойында аталған мәселелер бойынша Н.Ә. Назарбаев Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы Р.Т. Түсіпбековті, Бас прокурор А.Қ. Дауылбаевты және Ішкі істер министрі Қ.Н. Қасымовты қабылдады.

Сыбайлас жемқорлықпен күресті күшейту міндетін Президент 20 қарашада болып өткен судьялардың VI съезінде судьялар корпусының алдына да қойды.

Қабылданған іс-шаралар іс жүзінде сыбайлас жемқорлықпен күрестің жүйелік деңгейде күшейтілуінен көрініс тапты. 2013 жылы орталық және жергілікті мемлекеттік органдардың тұтас бір жоғары лауазым иелеріне қатысты қылмыстық істер қозғалды.

Қазақстан халқы Ассамблеясы мен «Нұр Отан» партиясы арқылы жетекші азаматтық қоғам институттарының құжаттарыда «Қазақстан-2050» стратегиясының тұжырымы тұрғысынан түбегейлі қайта ойластырылды.

Мәселен, сәуірде «Қазақстан-2050» стратегиясы: бір халық — бір ел — бір тағдыр» ұранымен өткен Ассамблеяның XX мерейтойлық сессиясы жұмысының қорытындылары бойынша Қазақстан халқы Ассамблеясының 2020 жылға дейінгі даму тұжырымдамасы қабылданды. Қазандағы кезектен тыс XV съезінде «Нұр Отан» партиясы өзінің жаңартылған саяси доктринасын бекітті.

«Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру жылдың барлық елеулі қоғамдық-саяси іс-шараларының өзегі болғанын атап айтқан жөн.

25 сәуірде Н.Ә. Назарбаев XI Еуразиялық медиа-форумның жұмысына қатысты. Қатысушыларға арналған құттықтау сөзінде ол «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру барысындағы отандық медиа саласының дамуы жөніндегі өз көзқарастарымен бөлісті. Президент белгілеген тұжырымдардың «Ақпараттық Қазақстан – 2020» мемлекеттік бағдарламасынан көрініс тапқаны белгілі.

Жаңа кезеңдегі ұлттық қауіпсіздік мәселелерінің өзектілігі сәуірде және қыркүйекте Мемлекет басшысының төрағалығымен өткен Қауіпсіздік кеңесінің кезекті отырыстары күн тәртібінің басты арқауы болды.

Отан қорғаушы күні қарсаңында 7 мың әскери қызметшінің, 400 дана жерүсті ұрыс техникасының, 80 ұшақ пен тікұшақтың қатысуымен Жамбыл облысындағы «Отар» полигонында осындай форматта алғаш рет ұйымдастырылған Жауынгерлік әскери парад та осы арнада өткізілді.

Парламенттің бесінші шақырылымының кезекті III сессиясының ашылуы барысындағы Президенттің қыркүйектегі депутаттық корпуспен кездесуі «Қазақстан-2030» стратегиясын жүзеге асыру призмасы арқылы саяси, әлеуметтік-экономикалық, құқықтық реформаларды заңнамалық қамтамасыз ету мәселелеріне арналды.

Оның негізі қалануының 20 жылдығына арналып 29 қарашада өткен Қазақстан Республикасы Президентінің «Болашақ» халықаралық стипендиясының стипендиаттары мен бітірушілерінің форумында да Н.Ә. Назарбаев мемлекеттің ұзақ мерзімдік дамуы мен жас ұрпақтың жауапкершілігі мәселелерін көтерді. 1,5 мыңнан астам адамның қатысуымен өткен кездесу кезінде Президент телекөпір арқылы қазіргі кезде Лондонда, Вашингтонда және Шанхайда оқып жүрген стипендиаттармен сөйлесті. Өз сөзінде ол «Болашақ» халықаралық бағдарламасын жүзеге асырудың 20 жыл ішіндегі мерзімаралық қорытындыларын шығарды және «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру тұрғысынан оның жаңа міндеттерін айқындап берді.

Жыл қорытындысын шығара отырып, Мемлекет басшысы Тәуелсіздік күніне арналған салтанатты жиналыста «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асырудың

алғашқы нәтижелерін талдап-таразылап, елдің бұдан былайғы ұзақ мерзімдік болашағын белгілеп берді.

Әлеуметтік-экономикалық салада Қазақстан 2013 жылы оң серпінді сақтап қалды. Мәселен, жыл қорытындысы бойынша, ІЖӨ 6% дерлікті құрады, ал жан басына шаққандағы ІЖӨ-нің көрсеткіші 12 мың доллардан асып түсті. Ұлттық қордың валюталық активтерін қоса алғанда, Қазақстанның халықаралық жиынтық резервтері 90 млрд. долларға жетті.

«Қазақстан-2050» стратегиясының шеңберіндегі экономикалық дамудың параметрлерін нақтылау мақсатында, Мемлекет басшысы жыл бойы тұтас бірқатар ірі мәжілістер өткізді.

23 қаңтарда Президенттің төрағалығымен өткізілген мәжілісте 2012 жылдың негізгі қорытындылары шығарылып, Стратегияны жүзеге асыру жөніндегі бірінші кезектегі міндеттер қойылды. Мәжіліске қатысушыларға арнап сөз сөйлей отырып, Президент ең таяудағы келешекте әлемдік экономиканың құлдырауының жаңа оралымы болуы мүмкіндігінің жоққа шығарылмайтынын атап айтты. «Қазақстан-2050» стратегиясының басты қағидаты — кең ауқымды прагматизм. Алда тұрған барлық шешімдер Қазақстанның табыстылығы мен инвестициялардың қайтарымдылығы, бәсекеге қабілеттілігі мен ұзақ мерзімді мүдделерін сақтау есепке алына отырып, қабылдануы тиіс. Бұл – экономикалық статистиканың абстрактілі цифрларының өсімі емес, әрбір қалада, ауданда, ауылда немесе селода өмірдің нақты жақсаруы», — деді Мемлекет басшысы.

Елдің ағымдағы даму мәселелері жөніндегі ақпан кеңесінде банк секторының, зейнетақы реформасы мен мұнай-газ саласы дамуының ахуалы талқыланды.

10 сәуірде Мемлекет басшысы өз жанындағы Кәсіпкерлер кеңесінің отырысын өткізді. Қатысушыларға арнаған сөзінде Президент «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру барысында «отандық бизнеске қолдау көрсетуді жаңа саяси бағыттың екінші маңызды міндеті» етіп қойғанын атап өтті.

Сәуірде Н.Ә. Назарбаев сондай-ақ Ұлттық қорды басқару жөніндегі кеңестің отырысына төрағалық етіп, онда қордың қаражатын пайдалану және оның активтерін орналастыру жөнінде тұжырымдамалық тәсілдер қаралды. Еліміздің экономикалық саясатындағы ұзақ мерзімдік перспективаға арналған Ұлттық қордың одан арғы рөлі мен орнын нақты айқындаудың маңыздылығын атап өте отырып, Президент «Ұлттық қор — бұл ең алдымен болашақ ұрпақтың ақшасы, сондықтан ол тек айрықша жағдайларда ғана пайдаланылуы мүмкін. Ұлттық қордың қаржыларын ағымдағы мәселелерді шешудің көзі ретінде қарастырмаған жөн, оның орнына тиімсіз бюджет шығысын қысқарту, қаржы тәртібін күшейту, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүргізу және салық салынатын базаны арттыру қажет. Ұлттық қор стратегиялық маңызды инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландырудың өзге көздері жоқ кезде ғана іске қосылуы тиіс» екендігін айтты.

Президент 26 тамыздағы 2014–2016 жылдарға арналған республикалық бюджетті қалыптастыру мәселелері жөніндегі мәжілісті де осындай талаптың аясында өткізді.

18 қазанда Н.Ә. Назарбаев Ұлттық мұнайгаз кеңесінің отырысына қатысып, онда «ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның ұйымдастырылу құрылымы мен корпоративтік басқарылуын жетілдірудің қажеттілігін атап өтті, сондай-ақ мұнай өнімдерінің ішкі нарығын реттеудің және мұнай өңдеу саласының келешегін айқындаудың мақсатқа сайлығына назар аударды.

Мемлекет басшысы сондай-ақ жыл бойы елдің Премьер-министрімен, Ұлттық банктің төрағасымен, агенттіктердің, ұлттық компаниялар мен еліміздің даму институттарының басшыларымен тұрақты негізде кездесіп отырды. Президент 13 министр мен 13 облыстың, Астана және Алматы қалалары әкімдерінің есептерін тыңдады.

Қазақстан өңірлері әлеуметтік-экономикалық дамуының мәселелері де әдеттегідей Президенттің жіті назарында болды.

Осыған байланысты Н.Ә. Назарбаев 27 наурызда Алматы қаласында Президент Әкімшілігі, Үкімет басшылығының, Алматы қаласының, Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан, Жамбыл және Алматы облыстары әкімдерінің қатысуымен еліміздің оңтүстік өңірлерін дамыту мәселелері бойынша көшпелі кеңес өткізді. Ол облыстарда индустрияландыруды кері кетіру үдерісіне, ауылшаруашылық жерлерін мақсатсыз пайдалануға жол бермеуге, халықты жұмыспен қамту бағдарламасын одан әрі жүзеге асыру, өңірлерде шағын және орта бизнесті дамыту жөніндегі белсенді жұмысты жалғастыру қажеттігіне айрықша назар аударды.

Сонымен қатар Мемлекет басшысы елдің көп өңірлерінде жұмыс сапарымен болып, соның барысында облыстардың активтерімен, еңбек ұжымдарымен, жұртшылық өкілдерімен кездесті, ондаған өнеркәсіптік және әлеуметтік объектілерінде болып, жаңа өндірістердің іске қосылуына қатысты.

Мұндайда ол басты назарды өңірлерде Мемлекеттік үдемелі индустриялық-инновациялық даму бағдарламасын жүзеге асыруға аударды.

4 мамырда Президенттің төрағалығымен болып өткен кеңесте тап осы мәселенің мәнісі талқылаудың тақырыбына айналып, онда өнеркәсіп саласының қазіргі жағдайы, индустриялық-инновациялық бағдарламаны жүзеге асырудың, сондай-ақ осы бағдарламаның екінші бесжылдығын әзірлеудің мәселелері талқыланды. Бұдан басқа, индустрияландырудың перспективаларын Н.Ә. Назарбаев Ақтөбе, Атырау, Қызылорда, Батыс Қазақстан облыстарының әкімдерін, Премьер-министрдің орынбасары — Индустрия және жаңа технологиялар министріні қабылдау кезінде, сондай-ақ Халықаралық консультативтік кеңестің мүшелерімен ақпандағы кездесуінде талқылады.

Қазақстанның индустриялық-инновациялық дамуының мәселелері мамырдағы Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің кезекті XXVI отырысында талқылаудың басты тақырыбына айналып, онда Н.Ә. Назарбаев әлемдік белгілі сарапшылардың қатысуымен әзірленген 2020 жылға дейінгі инновациялық дамудың тұжырымдамасын жария етті. Сонымен бірге, отырыстың шеңберінде ол «General Electric Transportation», «ConocoPhillips», «Airbus», «EADS» және басқа да компаниялардың басшыларымен кездесулер өткізді.

«2020 жылға дейін жыл сайын электр қуатын — 2,5% дейін, ал 2020 жылдан кейін 3,5% дейін үнемдеуді кезек-кезеңімен қамтамасыз етуді көздейтін «Қазақстан Республикасын «жасыл экономикаға» көшіру жөніндегі тұжырымдаманы бекіту туралы» Президент қол қойған Жарлықты да осы санаттан атап өтуге болады.

Индустриялық-инновациялық даму саласындағы жүйелі мемлекеттік саясаттың көзге көрінетін нәтижелері 2013 жылы пайдалануға берілген жоғары технологиялы объектілер болды. Олардың қатарында Павлодар қаласындағы полимерлік өнімдер шығаратын «Мұнайхим LTD» ЖШС-нің, Шығыс Қазақстан облысындағы бронды танк қару-жарағы мен техникасын өндіру мен жаңғырту жөніндегі «Семей инжиниринг» АҚ-ның, Орал қаласындағы термоберік шыны шығаратын «Стекло-Сервис» ЖШС-нің зауыттары, Тараз қаласындағы «ҚазФосфат» ЖШС-нің күкірт қышқылы зауыты және басқалар бар.

Шетелдік серіктестермен бірлескен бірқатар жобалар іске асырылды, олардың қатарында Қазақстан мен Түрікменстанның арасындағы «Болашақ-Серхетяка» теміржол өтпесі, сондай-ақ «Қашаған» кен орнының шикізатын қайта өңдеуге бағытталған Атырау облысындағы «Болашақ» мұнай мен газды кешенді әзірлеу жөніндегі зауыт бар.

Жыл бойы «ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесін өткізуге әзірлік мәселелері Мемлекет басшысының айрықша бақылауында болды.

Осыған орай Президенттің төрағалығымен астаналық әкімдік басшылығын қатыстыра отырып 5 мәжіліс өтті, оларда ұйымдастыру мәселелерімен бірге «ЭКСПО»-ны өткізуді қаржыландырудың корпоративтік көздерін тарту, қала төңірегіндегі «жасыл желекті» дамытудың, қала аумағын көгалдандырудың, азаматтардың демалысы мен бос уақыттарын өткізу үшін арнаулы орындарды қалыптастырудың, астананы «Smart City – Ақылды қала» форматы бойынша болашақтың қаласы ретінде дамытудың проблемалары, т.б. қаралды.

13 тамызда Президент Астана қаласындағы «Көрме» орталығында болып, онда «ЭКСПО-2017» көрме кешенінің сәулеткерлік нобай-идеяларымен танысты, ал қазандағы жұмыс мәжілісінде ол көрме кешенінің сәулет нобайын мақұлдады.

Президент жылдың соңында дәстүр бойынша жыл сайынғы республикалық «Алтын сапа» және «Парыз» конкурсының лауреаттарын марапаттау рәсіміне, сондай-ақ Индустрияландыру картасы жобаларының тұсаукесеріне қатысты. Бұл үш оқиға еліміздің іскерлік өміріндегі — астанадағы Тәуелсіздік сарайында өткен Индустрияландыру күніндегі жылдың маңызды оқиғаларының бір бөлігі болып қалды. Үкімет өңірлермен телекөпір форматында Мемлекеттік үдемелі индустриялық-инновациялық бағдарламаны жүзеге асыру туралы Н.Ә. Назарбаевтың алдында есеп берді, Президент онлайн-режимде қазірдің өзінде жұмыс істеп жатқан объектілердің қызметімен танысып, тағы да 10 жаңа жобаның іске қосылуына рұқсатын берді.

Сонымен бірге, 2013 жылы Үкіметтің әлеуметтік-экономикалық бағыттағы бірқатар жұмыстары қоғамда теріс бағасын алып, Мемлекет басшысы тарапынан қатаң сынға ұшырады.

Атап айтқанда, жыл ортасында Қазақстан қоғамында әйелдердің зейнет жасын өсіру туралы Үкіметтің бастамасына қатысты өткір пікірталас өріс алды. Тек Президенттің жағдайға тікелей араласуынан кейін ғана бұл мәселе күн тәртібінен алынды.

Н.Ә. Назарбаев елдің мемлекеттік телеарналары арқылы сөз сөйлей отырып: «Конституция берген өкілеттіктеріме сәйкес, әйелдердің зейнет жасын өсіру туралы норманы енгізу мерзімі бөлігін қайта талқылап, дауыс беру үшін заңды Парламентке қайтарамын... Мен әйелдердің зейнет жасын кезең-кезеңмен ұзартуды 2014 жылғы 1 қаңтардан емес, 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап, одан әрі әр жарты жыл сайын, 2027 жылға дейін ұзартуды ұсынамын», — деп мәлімдеді.

Президенттің адал да айқын ұстанымы қоғамда кеңінен оң қолдауға ие болды, мұның өзі оның шешімін құптаған көптеген хаттар мен жеделхаттардан көрініс тапты.

Мемлекеттік органдардың осы және өзге де кемшіліктерін Н.Ә. Назарбаев Үкіметтің 11 қазандағы отырысының барысында және Президент Әкімшілігінің қызметін жетілдіру мәселелері жөніндегі 4 қарашадағы мәжілісте нақты көрсетіп берді.

Тұтасымен алғанда, Мемлекет басшысы әлденеше рет атап көрсеткеніндей, мемлекеттік органдардың әлеуметтік-экономикалық саладағы барлық жұмысы

Қазақстанның Кедендік одақ пен елдің алдағы ДСҰ-ға кіру жағдайындағы бәсекелестік қабілетін арттыру мақсатында жүргізілуі тиіс.

2013 жыл сыртқы саясат саласында біздің еліміз үшін өте мазмұнды әрі нәтижелі болды.

Өткен жылы Қазақстан үшін халықаралық саладағы күн тәртібінің басты мәселесі Кедендік одақ пен Бірыңғай экономикалық кеңістіктің шеңберінде еуразиялық интеграцияның тереңдей түсуі болғаны күмәнсіз.

Жыл бойы Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің 3 отырысы: мамырда Астана қаласында, қазанда Минск қаласында және желтоқсанда Мәскеу қаласында болып өтті.

Еуразиялық интеграцияны мемлекеттің тұрақты дамуының тиімді тетіктерінің бірі ретінде қарастыра отырып, Қазақстан солардың негізінде Еуразия экономикалық одағын құру мақсатында Кедендік одақ пен БЭК-ке мүше мемлекеттермен өзара іс-қимылды нығайтуын жалғастыруда.

Сонымен бірге, желтоқсан саммитінің барысында Н.Ә. Назарбаев құрылып жатқан Одақты саясаттандыруға жол бермеу туралы Қазақстанның қатаң ұстанымын жария етті. «Біз сіздермен бірге айтқан болатынбыз, қайталағым келмеп-ақ еді, бірақ құрылып жатқан одақты саясаттандыруға жол беруге болмайды. Біз экономикалық одақ құрудамыз. Сондықтан комиссияның міндеті шартқа экономикалық интеграция шегінен шығатын ережелерді қоспау. Шекараны қорғау, көші-қон саясаты, қорғаныс және қауіпсіздік жүйесі тәрізді бағыттар, сондай-ақ, денсаулық сақтау, білім беру, ғылым, мәдениет, азаматтық, қылмыстық және әкімшілік істер бойынша құқықтық көмек мәселелері экономикалық интеграцияға жатпайды және Экономикалық одақ пішініне көшірілуі мүмкін емес. Бұл мәселенің барлығы ҰҚШҰ, ТМД аясындағы көптарапты келісімдер пішінінде де жақсы реттелген», — деп атап айтты ол.

Осыған байланысты Қазақстан Президенті: «Біздің бірлестігімізде мемлекеттердің саяси егемендігі берік әрі мызғымас. Бұл — аксиома. Ол ол ма, экономикалық интеграция тап осы ұлттық мемлекеттікті нығайтып, мығым экономика арқылы оны одан да бекемірек ету үшін дамуда. БЭК туралы шарт мүше мемлекеттердің өзге елдермен және ұйымдармен халықаралық шарттарына әсер етпеуі тиіс. Егеменді мемлекеттер ретінде біз өзара мүдделерімізге залал келтірмей түрлі елдермен, халықаралық ұйымдармен белсенді ынтымақтастық жасаймыз. Одақ бұл бағытта бізге бөгет болмауы тиіс», — деп мәлімдеп, Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңеске ұлттықтан тыс өкілеттіктер беру туралы ұсынысқа қарсы шықты.

Одан басқа, Мемлекет басшысы кеңестік кезеңнен кейінгі елдермен ынтымақтастықтың шеңберінде, 28 мамырда Бішкек қаласындағы ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттер басшыларының бейресми кездесуіне және Минск қаласындағы 25 қазандағы ТМД Мемлекет басшылары кеңесінің отырысына қатысты.

Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан мүшесі болып табылатын өзге мемлекетаралық бірлестіктердің шеңберіндегі байланыстарының да үлкен маңызы болды.

Бұл орайда Қазақстан Президентінің 5 қыркүйекте Санкт-Петербург қаласында болған G-20 «Үлкен жиырмалық» саммитінің жұмысына қатысуын айрықша бөліп айтқан жөн. Саммитке қатысушылардың алдында сөз сөйлей отырып, Мемлекет басшысы олардың назарына VI Астана форумының ұсыныстары мен ұйғарымдарын

жеткізді, сондай-ақ жаһандық экономикалық дағдарыспен күрес және оның қайталануының алдын алу мақсатында әлемдік экономика мен қаржы жүйесін реформалау жөнінде бірқатар ұсыныстарды жария етті. Олардың арасындағы ең елеулілері G-Global ақпараттық-коммуникациялық алаңының құрылуы мен ғаламдық экономиканы реформалау саласында көпжақты диалог, талқылау және шешімдер ұсыну үшін жыл сайын Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы конференция шақыру болды.

Жалпытүркілік ынтымақтастықтың шеңберінде Н.Ә. Назарбаев 16 тамызда Әзірбайжанда болған Түркі кеңесінің III отырысына қатысты.

Қазақстан Президентінің 13 қыркүйекте Бішкек қаласындағы ШЫҰ Мемлекет басшылары кеңесі отырысының жұмысына қатысуының үлкен маңызы болды. Қазақстанның ШЫҰ-ның 2025 жылға дейінгі даму стратегиясын әзірлеу туралы бастамасы оң қолдау тауып, ол Бішкек декларациясынан орын алды.

Алматы қаласында Иран және Иран ядролық бағдарламасы бойынша келіссөздер жүргізуші елдер «алтылығы» өкілдерінің келіссөздерінің екі раундының, сондай-ақ Ауғанстан бойынша Ыстамбұл процесіне қатысушы елдердің Министрлік конференциясының өткізілуі ірі дипломатиялық жетістік болды.

Қазақстанның ұлттық мүдделерін ілгері жылжыту орайында Президенттің Бо-аос және Астана экономикалық форумдарына, сондай-ақ Дамушы нарықтардың Еуразиялық форумына қатысулары елеулі дивиденттер әкелді.

Екіжақты қарым-қатынастар желісі бойынша Мемлекет басшысы 2013 жылы 7 шетелдік сапарда болды, олардың ішінде 3 ресми және 4 жұмыс сапары бар. Атап айтқанда, ол ресми сапармен Қытайға (5–6 сәуір), Өзбекстанға (14 маусым), Монакоға (27–28 қыркүйек), сондай-ақ жұмыс сапарымен Испанияға (5–6 ақпан), Ресейге (7–8 ақпан, 24 желтоқсан) және Иранға (4 тамыз) барды.

Ресей Федерациясымен дәстүрлі тығыз диалог жүргізілді. Жыл бойы Н.Ә. Назарбаев Президент В.В. Путинмен түрлі қалыптағы 7 кездесу өткізді, солардың барысында негізгі назар Қазақстан-Ресей стратегиялық серіктестігін одан әрі дамыту мәселелеріне, еуразиялық интеграцияның келешегі мен халықаралық және өңірлік күн тәртібінің проблемалары бойынша біздің елдеріміздің өзара іс-әрекеттеріне аударылды.

11 қарашада Екатеринбург қаласында болған кезекті Қазақстан және Ресей өңіраралық ынтымақтастығының X форумы Қазақстан-Ресей қарым-қатынастарындағы елеулі оқиғаға айналды. Оның қорытындылары бойынша ХХІ ғасырдағы тату көршілік және одақтастық туралы жаңа шартқа қол қойылды.

Азиялық бағытта Мемлекет басшысының сәуірдегі Қытай Халық Республикасына және ҚХР Төрағасы, Қытай Компартиясы ОК бас хатшысы Си Цзиньпиннің Қазақстанға алғашқы мемлекеттік сапарының үлкен маңызы болды.

Бұл сапарлар елдер арасында жан-жақты стратегиялық серіктестікті дамытудың жаңа кезеңінің басталуының негізін қалады. Екі ел бағдарларының сабақтастығын дәйектеп, ҚХР-дың бұрынғы басшылығымен қол жеткізілген келісімдердің сақталуына кепілдік берді, ҚХР-дың бұрынғы Төрағасы Ху Цзиньтао кезінде қалыптасқан жоғары деңгейдегі тұрақты байланыстар дәстүрі бекітілді. Сондай-ақ, мұнай-газ, көлік пен транзит салаларындағы мәселелер келісіліп, трансшекаралық өзендер жөніндегі ұстанымдар белгіленді, 2015 жылға қарай тауар айналымын 40 млрд. долларға жеткізу туралы келісімге қол жеткізілді, 2020 жылға дейінгі сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамытудың орта және ұзақ мерзімдік бағдарламасы қабылданды.

Біздің елімізге Индонезия Президенті С. Юдойононың мемлекеттік сапары мұсылман әлемінің аса ірі мемлекетінің басшылығымен сенімді саяси диалог орнатуға, сауда және экономикалық байланыстардың басымдықтарын айқындауға мүмкіндік берді. Сапардың қорытындылары бойынша 5 екіжақты құжатқа қол қойылды.

Тамызда Иран тарапының шақыруы бойынша Мемлекет басшысы жаңадан сайланған Президент Х. Руханиды ұлықтау рәсіміне қатысу үшін Иран Ислам Республикасына жұмыс сапарымен барды. Ұлықтау рәсіміне Қазақстан Президентінің тікелей қатысуы Тегеранда оң қабылданып, Иранның жаңа басшылығымен сенімді қарым-қатынастар орнатуға мүмкіндік берді.

Орталық Азия елдерімен ынтымақтастық жақсы серпін алды.

Н.Ә. Назарбаевтың 14 маусымда Өзбекстанға ресми сапары шешуші оқиға болды, оның қорытындылары бойынша Стратегиялық серіктестік туралы шартқа қол қойылды, сондай-ақ сауда, энергетика, суды пайдалану саласында екіжақты өзара іс-қимылдың көкейкесті мәселелері бойынша өте жемісті келіссөздер болды. Ташкент қаласында Абай Құнанбаев ескерткішінің және Қазақстан елшілігінің жаңа ғимаратының ашылуы екі ел жұртшылығының арасында оң пікір туғызды.

Түрікменстан Президенті Г.М. Бердымұхамедовтің Қазақстанға 10–11 мамырда жасаған мемлекеттік сапарының шеңберінде Қазақстан мен Түрікменстанның арасындағы ынтымақтастық одан әрі дами түсті. Сапардың аса маңызды құрамдас бөлігі «Қазақстан-Түрікменстан-Иран» теміржол магистралы «Болашақ – Серхетяка» қазақстандық-түрікмендік учаскесінің ашылуы болды. Оның маңызы туралы айта келіп, Президент «бұл жол екі ел арасында тікелей теміржол қатынасын орнатады. Жаңа теміржол жүктің жеткізілу, соның ішінде транзиттеу мерзімін, келешекте жолаушылар үшін жол қатынасы уақытын қысқартады. Сондай-ақ, «Қазақстан – Түрікменстан» теміржолы — Парсы шығанағына шығуды қамтамасыз ететін теміржол дәлізінің шешуші бөлігі», — деп мәлімдеді.

Мемлекет басшысының Монако Княздігіне, Испанияға, Ұлыбританияға сапарлары, сондай-ақ Финляндияның Президенті С. Ниинисте мен Латвияның Президенті А. Берзиньштін, Ұлыбританияның Премьер-министрі Д. Кэмерон мен Испанияның Премьер-министрі М. Рахойдың, Еуропа комиссиясының төрағасы Ж.М. Баррозудың Қазақстанға сапарлары Еуропалық бағыттағы сыртқы саяси ынтымақтастықтың жоғары серпінділігін қамтамасыз етті.

Н.Ә. Назарбаевтың Монако Княздігіне ресми сапары барысында екіжақты экономикалық және туристік ынтымақтастықты одан әрі нығайтудың келешегі талқыланды.

Мемлекет басшысының Испанияға сапарының мазмұндық жағын бірлескен өндірістік, мәдени және туристік саладағы өзара іс-әрекет мәселелері құрады. Оның «Patentes TALGO S.A.», «Airbus Military», «Maxam», «OHL» және «Next Limit Technologies» компанияларының басшыларымен кездесулері кезінде ынтымақтастықтың болашағы жан-жақты сөз болды.

2013 жылы қазақстандық-британдық қарым-қатынастар жаңа деңгейге көтерілді. Бұған Н.Ә. Назарбаевтың екіжақты қарым-қатынастардың бүкіл тарихында біздің елімізге маусымда бірінші рет мемлекеттік сапармен келген Ұлыбританияның Премьер-министрі Д. Кэмеронмен кездесуі ықпал етті. Астанадағы келіссөздердің қорытындылары бойынша Қазақстанның Ұлыбританиямен стратегиялық серіктестігі туралы тарихи келісімге қол қойылды. Қарым-қатынастардың жаңа серпінінің беки түсуіне Қазақстан Президентінің Лондонға шілдедегі бейресми сапары ықпал етті.

Осылайша, жыл бойы Мемлекет басшысы Қазақстанға екіжақты сапарлардың шеңберінде келген Ресейдің Президенті В.В. Путинді, Қырғызстанның Президенті А.Ш. Атамбаевты, Финляндияның Президенті С. Ниинистені, Түрікменстанның Президенті Г.М. Бердымұхамедовті, Латвияның Президенті А. Берзиньшті, Индонезияның Президенті С. Юдойононы, Беларусьтің Президенті А.Г. Лукашенконы, ҚХР Төрағасы Си Цзиньпинді; Ұлыбританияның Премьер-министрі Д. Кэмерон мен Испанияның Премьер-министрі М. Рахойды қабылдады.

Бұдан басқа Н.Ә. Назарбаев түрлі халықаралық алаңдарда АҚШ, Ресей, Франция, Оңтүстік Корея, Бразилия, Мексика, Аргентина, Түркия, Оңтүстік Африка Республикасы, Сенегал, Перу президенттерімен; ГФР Канцлерімен, Ұлыбритания, Австралия, Жапония, Үндістан, Италия, Испания және Канада премьер-министрлерімен; ЕО төрағасы Х. ван Ромпеймен, БҰҰ бас хатшысы Пан Ги Мунмен, ДСҰ бас директоры Р. Азеведумен және басқалармен кездесті.

Осымен бірге Қазақстан Президенті Қазақстанға жолы түскен халықаралық ұйымдардың, шетелдік саяси, қоғамдық және іскерлік топтардың өкілдерімен көптеген кездесулер өткізді. Олардың қатарында Еуропалық комиссияның төрағасы Ж.М. Баррозу, БҰҰ Босқындар істері жөніндегі Жоғарғы комиссары А. Гутерриш, БҰҰ ЭКОСОС-ның төрағасы Н. Осорио, БҰҰ бас хатшысының арнаулы өкілі, Ауғанстанға көмек көрсету жөніндегі БҰҰ миссиясының басшысы Я. Кубиш, Иран Ислам Республикасы Ұлттық қауіпсіздік жоғары кеңесінің хатшысы С. Джаили, Еуразиялық көрмелер бюросының бас хатшысы В. Лоссерталес, Ресей Үкіметінің төрағасы Д.А. Медведев, Испания Премьер-министрі М. Рахой, Украина Премьер-министрі Н.Я. Азаров, Қырғызстан Премьер-министрі Ж.Ж. Сатыбалдиев, Беларусь Премьер-министрі М.В. Мясникович, Румыния Премьер-министрі В. Понта, Ұлыбританияның бұрынғы Премьер-министрі Т. Блэр және басқалар бар.

Мемлекет басшысы жыл бойында Ресейдің, Беларусьтің президенттерімен және Ұлыбританияның Премьер-министрімен телефон арқылы сөйлесті.

Президентке 17 шет мемлекеттің — Ұлыбританияның, Швецияның, Швейцарияның, Таиландтың, Біріккен Араб Әмірліктерінің, Финляндияның, Словакияның, Қытайдың, Монғолияның, Грузияның, Бельгияның, Арменияның, Беларусьтің, Бразилияның, Францияның, Кубаның және Катардың елшілері сенім грамоталарын тапсырды.

Жалпы алғанда Президенттің 2013 жылғы сыртқы саяси қызметі өңірлік және жаһандық деңгейлерде тұрақтылық пен берік дамуды қамтамасыз етуге салмақты үлес қосқан жауапты мемлекет ретінде Қазақстанның ұстанымын нығайтуға, сондай-ақ Шығыс пен Батыстың арасындағы өзара түсіністік пен даму диалогын қамтамасыз етуге ықпал етті.

Мемлекет басшысының 2013 жылғы жұмыс кестесінің негізгі қорытындылары осындай. Оны жүзеге асыру, тұтасымен алғанда, біздің еліміздің одан әрі әлеуметтік-экономикалық өсуіне, ішкі саяси тұрақтылықтың қамтамасыз етілуіне, ұлтаралық және конфессияаралық қарым-қатынастардың тұрақты дамуына, ұлттық қауіпсіздіктің нығаюына және Қазақстанның халықаралық аренадағы беделінің нығаюына ықпал етті.

ҚАҢТАР

Дс		7	14	21	28
Сс	1	8	15	22	29
Ср	2	9	16	23	30
Бс	3	10	17	24	31
Жм	4	11	18	25	
Сн	5	12	19	26	
Жк	6	13	20	27	

4 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қ.Е. Омаровты Қазақстан Республикасының Америка Құрама Штаттарындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №462 Жарлығына қол қойды.

5 қаңтар

Мемлекет басшысы баспасөз бетінен Қазақстанның православиелік христиандарын Рождество мерекесімен құттықтады.

«Бүгін православиелік діндарлар қазақстандық қоғамның ажырамас бөлігін құра отырып, әлеуметтік-экономикалық және рухани дамуға, елдегі конфессияаралық қатынастардың үйлесімділігіне сүбелі үлес қосып келеді.

Ал Рождество күндері мәңгілік адамгершілік құндылықтарды сақтай отырып, адамдардың жүректеріне махаббат пен мейірімділік, руханилық пен ой-сана тазалығын ұялатып, қазақстандықтардың бойында өзара құрмет, кемелдену мен жақсы істер атқаруға деген ұмтылыстың жоғары сипатының танылуына жәрдемдеседі», — делінген құттықтау сөзінде.

8 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Әзірбайжан Республикасының Үкіметі арасындағы дипломатиялық өкілдіктердің ғимараттарын салу үшін жер учаскелерін өзара беру туралы келісімді ратификациялау туралы» №62-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне терроризмге қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №63-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік маңызы бар мемлекеттік қызметтерді оңтайландыру мен автоматтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №64-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Кешірім жасау туралы» №463, «Ақпаратты Қазақстан – 2020» мемлекеттік бағдарламасы және «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» №464 жарлықтарына қол қойды.

9 қаңтар

Мемлекет басшысы Алматы қаласында жұмыс сапарымен болып, оның барысында өзінің алматылық резиденциясында мәдениет саласының қайраткерлеріне әдебиет пен өнер саласындағы мемлекеттік сыйлықтарын табыс етті.

Салтанатты рәсімге Мемлекеттік сыйлығының лауреаттары, жазушылар, ақындар, әртістер, суретшілер, музыканттар, Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткерлері қатысты.

Өз сөзінде Президент еліміз дамудың жаңа кезеңіне шыққанын атап айтты. «Қазақстан-2030» стратегиясының басты мақсаттарын мерзімінен бұрын жүзеге асыра отырып, біз 2050 жылға дейінгі жаңа стратегияны қабылдадық. Онда жаһандық сын-қатерлер қатарында дүниетаным мен құндылықтар дағдарысы көрсетілген. Сондықтан да жалпықазақстандық бейбітшілік пен келісім құндылықтарын нығайтудағы мәдениеттің рөлі мен мәнін жаңаша зерделеу маңызды», — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев.

Әдебиет пен өнер саласындағы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығы Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 3 сәуірдегі Жарлығымен тағайындалды.

Сыйлық Қазақстан азаматтарына отандық мәдениетті дамытудағы ерекше құнды үлес болып табылатын әдебиет пен өнер саласындағы танымал туындылары үшін беріледі. Сыйлық 2 жылда бір рет беріледі және ақшалай сыйақы, диплом және Мемлекеттік сыйлық лауреатының кеуде белгісінен тұрады.

10 қаңтар

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында Алатау ауданындағы халыққа қызмет көрсету мамандандырылған орталығына барып, Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникация министрі А.Қ. Жұмағалиевтің автокөлікті тіркеу және көлік жүргізуші куәлігін беру функцияларын ХҚКО басқаруына тапсыру жөніндегі жұмыстың барысы туралы есебін тыңдады. Сапар қорытындысы бойынша Президент осындай мамандандырылған ХҚКО-ларды барлық облыс орталықтарында ашуды тапсырды.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев Алатау ауданының «Шаңырақ» мөлтек ауданында салынған №180 орта мектебін аралап көрді.

Сапар соңында Мемлекет басшысы Алатау ауданын дамытудың бас жоспарымен танысты.

11 қаңтар

Мемлекет басшысы «1993 жылғы 13 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы мен Түркия Республикасы арасындағы Анталия аймағы Кемер болысында орналасқан меншікті Қазақстан Республикасына пайдалануға беру туралы хаттамаға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Түркия Республикасының Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» №65-V, «2009 жылғы 6 қазанда Астанада қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Франция Республикасының Үкіметі арасындағы Франция Республикасы Қарулы Күштерінің Ауғанстан Ислам Республикасын тұрақтандыру мен қалпына келтіру жөніндегі іс-қимылдарға қатысуына байланысты Қазақстан Республикасының аумағы арқылы әскери мүлік пен персоналдың транзитін қамтамасыз ету туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №66-V заңдарына қол қойды.

14 қаңтар

Мемлекет басшысы «Мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі туралы» №67-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі мәселелері бойынша өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» №68-V заңдарына қол қойды.

15 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының төрағасы Қ.Ә. Мәміді қабылдады. Ол палатаның үстіміздегі жылғы заңшығарушылық қызметінің жоспарлары туралы, оның ішінде «Қазақстан-2050» стратегиясының қағидаларын есепке ала отырып, заңнамалық актілерге өзгерістер мен толықтырулар енгізу бөлігі, сондай-ақ әлемдік және дәстүрлі діндер көшбасшылары съезінің 10 жылдығына орай іс-шараларға дайындықтың барысы туралы хабардар етті.

Мемлекет басшысы Ақтөбе облысының әкімі А.Б. Мұхамбетовті қабылдады. Ол облыстың 2012 жылғы әлеуметтік-экономикалық дамуы және өңірде индустриялық-инновациялық даму бағдарламасының орындалу барысы туралы, оның ішінде елдің Индустрияландыру картасына енген: шыны, рельс-арқалық, газ өңдеу және ферроқорытпа зауыттары ірі жобаларын жүзеге асыру тұрғысында мәлімдеді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскерлері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №69-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің мемлекеттік қызметтер стандарттарын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 14 желтоқсандағы №196 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» №465 Жарлығына қол қойды.

16 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Бас прокуроры А.Қ. Дауылбаевты қабылдады. Ол құқық қорғау органдарының 2012 жылғы қызметі туралы, Мемлекет басшысының азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауды күшейту және қоғамдық-саяси тұрақтылықты сақтау, резонансты қылмыстық істерді тергеудегі ахуал, сондай-ақ барлық қылмыстар мен арыздардың толық тіркелуін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар туралы тапсырмаларының орындалу барысы туралы есеп берді.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау министрі Н.Ж. Қаппаровты қабылдады. Ол Астана қаласындағы Халықаралық «ЭКСПО-2017» көрмесін ұйымдастыру тұжырымдамасы туралы баяндап берді.

«Осындай бірегей жоғарытехнологиялық жобаның құрылысы елдің технологиялық дамуында үлкен

серпін жасауға жақсы мүмкіндік болып табылады. Дүниежүзілік көрме аумағы барша Қазақстанның жетістіктер алаңы болмақ», — деп атап көрсетті Президент.

Кездесуді қорытындылай отырып, Н.Ә. Назарбаев министрлік «ЭКСПО-2017» идеяларын жүзеге асыру жөніндегі нақты ұсыныстарды жасап шығаруға мүдделі тараптардың барлығын тарту, анықтау және үйлестіру жөніндегі негізгі органдардың бірі болуы керектігін атап айтты.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметов, Қазақстан Республикасының Президенті Әкімшілігінің Басшысы К.Қ. Мәсімов және «Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясы төрағасының бірінші орынбасары Б.Ә. Сағынтаевтың қатысуымен кеңес өткізді.

Кеңесте Астана қаласында Халықаралық «ЭКСПО-2017» көрмесін ұйымдастыру, сондай-ақ өңірлік саясат мәселелері талқыланды.

Бірінші мәселе бойынша сөз сөйлей отырып, Президент: «ЭКСПО-2017» көрмесін өткізуге қазірден бастап дайындалу қажет. Мемлекеттік компания құрып, оның басшысын бекіту керек. Биылғы жылы біз жобалаудың барлық сұрақтарын аяқтап, құрылыс жұмыстарын бастауымыз тиіс. «ЭКСПО-2017» көрмесін баламалы экономика, сәйкесті жоғары технологиялық материалдарды, жаңартылмалы энергия көздерін жасау, кадрларды даярлау және басқа да мәселелерді қамтитын үшінші индустриялық төңкеріске ауысу орталығына айналдыру маңызды», — деп мәлімдеді.

Екінші мәселеге қатысты Мемлекет басшысы өңірлерді дамыту сұрақтарына елде баса назар аударылатынын атап көрсетті. «Қазір біз өңірлік органдардың өкілеттігін кеңейтудеміз — басқаруға қатысты барлық жұмыс тікелей өңірлерге ауысты, сондықтан да бізге бұдан әрі де облыстарды дамыту мәселесімен айналыса беру қажет. Осыған байланысты Үкіметтің Өңірлік даму министрлігін құру жөніндегі ұсынысын қолдаймын», — деді ол. Одан басқа, Президент көктемгі су тасқынына дайындалу жұмыстарын кідіртпестен жүргізу және барлық бекеттер мен бөгеттердің жағдайын алдын-ала тексеру қажеттігіне назар аударды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы туралы» №70-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №71-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру туралы» №466, «Б.Ә. Сағынтаевты Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Қазақстан Республикасының Өңірлік даму министрі қызметіне тағайындау туралы» №467, «Е.А. Досаевты Қазақстан Республикасының Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі қызметіне тағайындау туралы» №468, «Қ.Е. Көшербаев туралы» №469, «Д.Қ. Мыңбай туралы» №470, «М.А. Құл-Мұхаммедті Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрі қызметіне тағайындау туралы» №471, «М.М. Тәжинді Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы қызметіне тағайындау туралы» №472 жарлықтарына қол қойды.

17 қаңтар

Мемлекет басшысы Халықаралық көрмелер бюросының бас хатшысы В. Лоссерталеспен кездесті.

Кездесу барысында Астана қаласында «ЭКСПО-2017» көрмесін өткізудің ұйымдастырушылық мәселелері, ұйымдастыру комитетінің ағымдағы қызметі, көрме павильондарын кейін пайдалану мәселелері талқыланды.

«Көрмені өткізу үшін біз қала инфрақұрылымына және сервистік қызметтерге жақын аумақты белгіледік. Арнайы компания құрдық, оның басшысын мен тағайындадым. Енді барлығымыз үшін маңызды осы жұмысты табысты атқару үшін қалайша бірге жұмыс істейтініміз туралы Сіздің кеңестеріңіз бен ойыңызды тыңдағым келеді. Біз бұл көрмені өткізудің арқасында тек Қазақстан ғана емес, сонымен бірге осы секілді ауқымды іс-шара алғаш рет өткізіліп отырған біздің барша өңір де пайдасын көреді деп ойлаймын. Осы мәселе бойынша жүргізіліп жатқан барлық жұмыстарды мен өзім тікелей қадағалаймын», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы «Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясының төрағасы ретінде партияның Саяси кеңесі бюросының отырысына төрағалық етті.

Отырыстың күн тәртібіндегі негізгі сұрақ Б.Ә. Сағынтаевтың Премьер-министрдің бірінші орынбасары — Қазақстан Республикасының Өңірлік даму министрі етіп тағайындалуына байланысты Партия төрағасының жаңа орынбасарын сайлау мәселесі болды.

Н.Ә. Назарбаев «Нұр Отан» төрағасы орынбасарының орнына Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі басшысының орынбасары Б.Қ. Байбектің кандидатурасын енгізді, оны Саяси кеңес бюросының мүшелері бірауыздан қолдады.

Мемлекет басшысы «Б.Б. Қуандықов туралы» №473, «Қ.Е. Көшербаевты Қызылорда облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №474, «Б.Қ. Байбек туралы» №475 жарлықтарына қол қойды.

18 қаңтар

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Қазақстанда тіркелген шетел дипломатиялық миссияларының басшыларымен кездесу өткізді.

Президент дипломаттардың алдында сөйлеген сөзінде Қазақстанның 2012 жылы сыртқы саяси саласындағы, оның ішінде, республиканы Ядролық қауіпсіздік және Бірыңғай экономикалық кеңістік құру мәселелері жөніндегі Сеул саммитінде ядролық қаруды таратпау жаһандық қозғалысының көшбасшысы ретінде тану секілді аса маңызды жетістіктерін жариялай отырып, елдің таяу он жылға арналған стратегиялық мақсаттары мен міндеттеріне қатысты өз пікірін баяндады.

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Сауда палатасы мен тауарлар биржасы одағының президенті Р. Хисарчиклюоглыны қабылдап, екі елдің сауда-экономикалық және инвестициялық ынтымақтастығының жағдайы мен перспективаларын талқылады.

Мемлекет басшысы «Б.Ә. Мұхаметжанов туралы» №476, «А.С. Айдарбаевты Маңғыстау облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №477, «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау туралы» №478, «Астана қаласының және Ақмола облысының шекараларын өзгерту туралы» №479, «Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқармасының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 21 сәуірдегі №378 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №480 жарлықтарына қол қойды.

21 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне орнамастика мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №72-V Заңына қол қойды.

22 қаңтар

Мемлекет басшысы «Қ.П. Қожамжаровты Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі — Қауіпсіздік кеңесінің хатшысы қызметіне тағайындау туралы» №481, «Қ.Қ. Айтмұхаметовті Ақмола облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №482, «С.С. Біләлов туралы» №483, «С.С. Ескендіровті Солтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №484, «Ғ.Р. Әбдірахымовты Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі Басшысының орынбасары қызметіне тағайындау туралы» №485 жарлықтарына қол қойды.

23 қаңтар

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Үкімет мүшелері және Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің басшылығымен кеңес өткізді.

Кеңесте 2012 жылдың негізгі қорытындысы жасалып, 2013 жылға арналған «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру бойынша бірінші кезектегі іс-шаралар белгіленді.

Премьер-министр С.Н. Ахметов, Премьер-министрдің орынбасары Е.Т. Орынбаев және Көлік және коммуникациялар министрі А.К. Жұмағалиев есептік баяндамаларын жасады.

Кеңеске қатысушыларға арнаған сөзінде, Президент ең таяу келешекте дүниежүзілік экономика құлдырауының жаңа айналымының болу мүмкіндігі жоққа шығарылмайтынын атап айтты. «Сондықтан да «Қазақстан-2050» стратегиясының басты принципі — тегіс қамтитын экономикалық прагматизм. Барлық шешімдер инвестициялардың пайдалылығы мен қайтарымдылығын, бәсекеге қабілеттілігі және Қазақстанның ұзақмерзімді мүдделерін сақтауды ескере отырып қабылдануы қажет. Экономикалық статистиканың абстрактілі цифрларының өсуі емес, әрбір қалада, ауданда, ауылда немесе селодағы тұрмыстың нақты жақсаруы ескерілуі қажет», — деп мәлімдеді ол.

25 қаңтар

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Қазақстан Республикасы саяси қызметшілерінің бір тобынан ант қабылдады.

Премьер-министр С.Н. Ахметов, Премьер-министрдің бірінші орынбасары Б.Ә. Сағынтаев, Президенттің көмекшісі — Қауіпсіздік кеңесінің хатшысы Қ.П. Қожамжаров, Президент Әкімшілігі Басшысының орынбасары Ғ.Р. Әбдірахымов, Президенттің Іс басқарушысы А.А. Бисембаев, Үкімет мүшелері мен облыс әкімдері Қазақстан халқы мен Президентіне салтанатты түрде ант берді.

Сол күні Мемлекет басшысы Қазақстанның бірқатар облыстарының әкімдерін қабылдады.

Атырау облысының әкімі Б.С. Ізмұхамбетов өңірде 2012 жылы атқарылған жұмыстар туралы баяндап, жоспарланған іс-шаралар туралы, атап айтқанда, әлеуметтік мәселелерді шешуге және индустриялық-инновациялық даму бағдарламасы аясында жаңа нысандарды енгізуге бағытталған жұмыстар жайында мәлімдеді.

Өзі басқарып отырған өңірдегі индустриялық әлеуетті және агроөнеркәсіптік кешенді дамыту шаралары туралы Қызылорда облысының әкімі Қ.Е. Көшербаев хабардар етті.

Павлодар облысының әкімі Е.М. Арын өңірді одан әрі дамыту, су тасқынына қарсы іс-шаралар және көктемгі кезеңге дайындық бойынша тапсырмалардың орындалу қорытындысы туралы баяндады.

Кездесу барысында Ақтөбе облысының әкімі А.Б. Мұхамбетов өңірдің 2012 жылғы әлеуметтік-экономикалық дамуының қорытындысы және индустриялық-инновациялық даму бағдарламасының жүзеге асырылу барысы туралы мәлімдеді.

Қостанай облысының әкімі Н.М. Садуақасов өңірдегі жылыту маусымының өту барысы, тарифтік саясат мәселелері, сондай-ақ өңірдің ірі кәсіпорындарының перспективтік жобаларын іске асыруы туралы хабарлады.

Өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуы жөніндегі тапсырмалардың орындалу барысы туралы, индустриялық-инновациялық даму бағдарламасы аясында ауыл шаруашылығындағы жобаларды жүзеге асыру туралы ақпаратты Батыс Қазақстан облысының әкімі Н.А. Ноғаев ұсынды.

Ақмола облысының әкімі Қ.К. Айтмұхамбетов өңірдегі ахуал бойынша баяндап, сондай-ақ су тасқынына қарсы жүргізіліп жатқан жұмыстар, көктемгі егістік науқаны, өңірдің туристік әлеуетін дамыту жөніндегі жоспарлар туралы мәлімдеді.

Маңғыстау облысының әкімі А.С. Айдарбаевпен әңгімелесу барысында өңір халқын таза ауыз сумен қамтамасыз ету, Ақтау теңіз портын дамыту және арнайы экономикалық аймақты құру мәселелері талқыланды.

Солтүстік Қазақстан облысының әкімі С.С. Ескендіров өңірдің ағымдағы дамуы және алдағы кезеңге қойылып отырған негізгі міндеттер туралы хабардар етті.

27 қаңтар

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы К. Байсейітова атындағы Ұлттық опера және балет театрында өткен «Дон Кихот» балеттік қойылымын тамашалады.

Қойылым аяқталған соң, Президент балеттік труппамен және театр ұжымымен кездесті.

28 қаңтар

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан Республикасы Кәсіподақтар федерациясы Бас кеңесінің отырысына қатысты.

Н.Ә. Назарбаев өз сөзінде елдің алдында Қазақстан Кәсіподақтар федерациясына да үлкен жауапкершілік артатын үлкен міндеттер тұрғанын

атап айтты. «Федерация және оның барлық құрылымдары «Қазақстан-2050» стратегиясын» жүзеге асыруға белсенді қатысуы туралы нақты міндеттер белгілейтініне сенімдімін. Бұл ретте, келесі аспектілерге назар аудару аса маңызды. Кәсіподақ қозғалысы бүкіл елмен бірге жаңғырту жолына түсті. Менің тапсырмам бойынша қазір «Кәсіби одақтар туралы» жаңа заң әзірлену үстінде. Федерация осы заңшығарушылық жұмысқа белсенді қатысуы қажет. Жаңа заң елдегі кәсіподақтардың сындарлы рөлін түбегейлі күшейтуі тиіс», — деді ол.

Президент кәсіподақтардың назарын аудартқан тағы бір аспект — ірі шетелдік және трансұлттық корпорацияларда жұмыс істейтін қазақстандықтардың құқығын қорғау. «Шетелдік компаниялар біздің заңдарды құрметтеуі керек, ал кәсіподақтар жұмыс уақытының ұзақтығы және еңбекақы теңдігі мәселелерін шешуге белсенді қатысуы қажет», — деп мәлімдеді Мемлекет басшысы.

Мемлекет басшысы Чехия Республикасының Президенті болып сайлануына байланысты М. Земанға құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы Бразилия Федеративтік Республикасының Президенті Д. Руссеффке көптеген адамдарды қазаға ұшыратқан Санта-Мария қаласындағы өртке байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Халқымның атынан және жеке өз атымнан Сізге, қаза болғандардың туған-туыстары мен жақындарына және барша Бразилия халқына қайғысына ортақтасып көңіл айтамын. Бұл қасіретке толы күндері бразилиялықтар басына түскен қиындықтарды табанды түрде еңсере алатынына сенемін», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Каспий теңізінің теңіз ортасын қорғау жөніндегі негіздемелік конвенцияға Каспий теңізін жер үсті көздерінен және құрлықта жүзеге асырылатын қызмет нәтижесінде ластанудан қорғау жөніндегі хаттамаға қол қою туралы» №486, «Көп

балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен наградтау туралы» №487 жарлықтарына қол қойды.

29 қаңтар

Мемлекет басшысы Алматы облысының Қызылту кенті маңында жолаушылар ұшағының апаты кезінде қаза болғандардың туыстары мен жақындарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Алматы облысының Қызылту кенті маңында адам өліміне әкелген «Scat» авиакомпаниясы жолаушылар ұшағының апатқа ұшырауы туралы хабарды зор қайғымен қабылдадым.

Қазақстан халқының атынан және өз атымнан қаза болғандардың туған-туыстарына қайғыларына ортақтасып көңіл айтамын.

Мен тиісті мемлекеттік органдарға ұшақтың апатқа ұшырау себептерін зерделеп, сондай-ақ қаза болғандардың отбасыларына қажетті көмек көрсету туралы тапсырмалар бердім», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Жеке басты куәландыратын құжаттар туралы» №73-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жеке басты куәландыратын құжаттар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №74-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Ә.Қ. Құсайынов туралы» №488, «Б.Т. Әбдішевті Қарағанды облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №489, «ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрмесін дайындау мен оны өткізу жөніндегі мемлекеттік комиссия құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылғы 26 қарашадағы №436 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» №490, «Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы әуе шабуылына қарсы қорғанысының бірыңғай өңірлік жүйесін құру туралы келісімге қол қою туралы» №491 жарлықтарына қол қойды.

30 қаңтар

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Қазақстан Республикасы құқық

қорғау органдарының басшылық құрамымен кеңес өткізді.

Кеңесте «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру шеңберінде құқық қорғау жүйесін реформалау мәселелері қаралды.

Бас прокурор А.Қ. Дауылбаев, Ішкі істер министрі Қ.Н. Қасымов, Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы Р.Т. Түсіпбеков және Жоғарғы сот төрағасы Б.Ә. Бекназаров баяндама жасады.

Кеңесті қорытындылай келе, Президент «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы жаңа стратегия аса маңызды бағыт болып табылатынын атап көрсете отырып, құқық қорғау реформасын тереңдету бойынша нақты міндеттер қойды.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Қорғаныс министрі С.К. Шойгуды қабылдады.

Кездесу барысында ҰҚШҰ қызметі, әскери-техникалық ынтымақтастық, екі мемлекет шекараларын қорғау деңгейін арттыру, өңірлік және жаһандық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелері қаралды.

31 қаңтар

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының академигі Қ.Ә. Сағадиевті қабылдады.

Әңгімелесу барысында ел дамуының қоғамдық-саяси аспектілері, атап айтқанда, «Қазақстан-2050» стратегиясының өзекті бағыттары, сондай-ақ адами капиталдың ұдайы өсуі, қорға жиналуы және тиімді пайдаланылуы жөніндегі мәселелер талқыланды.

Кездесуде сондай-ақ Стратегия аясында білім беру және денсаулық сақтау салаларын дамытуға ерекше назар аударылатындығы атап көрсетілді.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Ауылшаруашылық министрі А.С. Мамытбековті қабылдады. Ол аграрлық саланың 2012 жылғы жұмысының қорытындысы және оның 2020 жылға дейінгі дамуының негізгі тәсілдері туралы баяндады.

Кездесу қорытындысы бойынша Президент егістік науқанына уақытылы дайындалу және агроөнеркәсіптік кешенді дамытуға бөлінетін қаражатты тиімді пайдалану бойынша тапсырмалар берді.

АҚПАН

Дс		4	11	18	25
Сс		5	12	19	26
Ср		6	13	20	27
Бс		7	14	21	28
Жм	1	8	15	22	
Сн	2	9	16	23	
Жк	3	10	17	24	

1 ақпан

Мемлекет басшысы «I Хуан Карлосты «Алтын Қыран» орденімен наградтау туралы» №492, «Қазақстан Республикасы соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №493 жарлықтарына қол қойды.

4 ақпан

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында елдің ағымдағы даму мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Кеңеске Қазақстан Республикасы Премьер-министрі С.Н. Ахметов, Президенті Әкімшілігінің басшысы К.Қ. Мәсімов, Премьер-министрінің орынбасары Қ.Н. Келімбетов, Президенті Әкімшілігі басшысының орынбасары Б.Т. Сұлтанов, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ басқармасының төрағасы Ө.Е. Шөкеев, Мұнай және газ министрі С.М. Мыңбаев қатысты.

Кеңесте банк секторының жағдайы, зейнеткерлік реформа және мұнай-газ саласын одан әрі дамыту мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Лукойл» ААҚ президенті В.Ю. Алекперовті қабылады. Ол Қазақстан аумағында бірлескен жобаларды жүзеге асыру, оның ішінде Қазақстанның оңтүстігіндегі өнімділігі жыл сайын 100 мың тонна майлайтын материалдар шығаратын зауыт құрылысының барысы туралы хабардар етті.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгімелесу барысында екі елдің 2013–2015 жылдарға арналған бірлескен іс-қимыл жоспары аясындағы өзара әрекеттесу мәселелері, сондай-ақ екіжақты ынтымақтастықтың басқа да өзекті мәселелері бойынша пікір алмасты.

Келіссөздер қорытындысы бойынша мемлекет басшыларының 2013 жылғы 8 ақпанда Мәскеуде жұмыс бабындағы кездесу өткізуі туралы уағдаластыққа қол жеткізілді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік

қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №75-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Мемлекеттік наградалармен және «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 20 жыл» мерекелік медалімен марапаттау туралы» №494, «Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитеті туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 5 тамыздағы №917 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №495, «Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті арнайы мемлекеттік мұрағатынан шығатын мұрағаттық анықтамаларға және мұрағаттық құжаттардың көшірмелеріне апостиль қою» мемлекеттік қызмет көрсетулер стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 3 наурыздағы №1166 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» №496, «А.Б. Айтқұловты мемлекеттік наградадан айыру туралы» №497 жарлықтарына қол қойды.

5 ақпан

Мемлекет басшысы Испания Корольдігінде жұмыс сапарымен болып, осы елдің астанасы Мадрид қаласында жетекші испаниялық компаниялардың басшыларымен бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

«Patentes Talgo S.L.» компаниясының президенті К.М. де Паласио Ориолмен кездесу барысында теміржол жабдықтарын жасау, өндіру және техникалық қызмет көрсету саласындағы өзара әрекеттесу, сондай-ақ жайылылық пен қауіпсіздіктің жоғарғы деңгейіндегі жолаушы вагондарын бірлесіп өндіру перспективалары талқыланды.

«Airbus Military» компаниясының Бас директоры Д. Уренья-Расомен әңгімелесу барысында әскерік-көліктік авиацияға техникалық қызмет көрсету саласындағы ынтымақтастық мәселелері бойынша пікір алмасу болып өтті.

«Махат» компаниясының басшысы Х.Ф. Манс, «ОНЛ» компаниясының басшысы Х.М. Вильяр-Мир және «Next Limit Technologies» компаниясының басшысы В.Г. Санчеспен әңгімелесудің мәні ғылыми және инженерлік зерттеулердегі әртүрлі үдерістерді компьютерлік ынталандыру үшін пайдаланылатын бағдарламалық қамсыздандыруды әзірлеу, құрылыс және тау өнеркәсібінде азаматтық мақсаттарда

пайдалануға арналған жарылыс жүйелерін өндіру саласындағы ынтымақтастық, сондай-ақ теңіз порттарын, әуежайларды, автомобиль және темір жолдарды қоса алғанда, инфрақұрылым нысандарын бірлесіп тұрғызу үшін серіктестік мүмкіндіктерін талқылау болды.

6 ақпан

Мемлекет басшысы Испания Корольдігіне жұмыс сапары барысында осы елдің Үкімет төрағасы М. Рахоймен кездесті.

Кездесуде сауда-экономикалық және инвестициялық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелері талқыланды, сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасу болып өтті.

Сол күні Мемлекет басшысы Испания Королі Хуан Карлос I кездесті.

Әңгімелесу барысында тараптар екі елдің мәдени-гуманитарлық, туризм және халықаралық саясат салаларындағы ахуалы және ынтымақтастық перспективалары туралы пікір алмасты.

Кездесу аяқталған соң Н.Ә. Назарбаев Қазақстан-испан қатынастарын нығайту және дамытуға қосқан ерекше үлесі үшін Хуан Карлос I «Алтын Қыран» орденімен наградады.

1

2

«Алтын Қыран» ордені Қазақстан Республикасының ең жоғарғы дәрежелі ерекшелік белгісі болып табылады. 1995 жылы бекітілген. Орденмен қазақстандық және шетелдік азаматтар Қазақстан Республикасына сіңірген айрықша мемлекеттік қызметі үшін марапатталады. Орден жұлдыздан (1-сурет) және ілмекті алқалық белгіден (2-сурет) тұрады.

7–8 ақпан

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясында жұмыс сапарымен болып, осы елдің астанасы Мәскеу қаласында Президент В.В. Путинмен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында 2013-2015 жылдарға арналған бірлескен іс-қимыл жоспарын жүзеге асыру барысы, «Байқоңыр» ғарыш айлағын одан әрі пайдалану перспективалары, сондай-ақ Бірыңғай экономикалық кеңістік және болашақ Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде өзара әрекеттесу мәселелері талқыланды.

11 ақпан

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Жай операциялар) (ОАӨӘЫ Дәліз 1 [Тараз қаласының айналма жолы] [«Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізі] Жоба) ратификациялау туралы» №76-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «С.Д. Пірімбетов туралы» №498, «А. Жұмабаевты Қазақстан Республикасының Әзірбайжан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №499, «Елорданың, республикалық маңызы бар қаланың, облыстардың, облыстық маңызы бар қалалардың және аудандардың рейтингтері туралы» №500 жарлықтарына қол қойды.

12 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақ Ұлттық өнер университетінің ректоры А.К. Мұсақожаеваны қабылдады.

Президент А.К. Мұсақожаеваны жооның 15 жылдық мерейтойымен құттықтады. Өз кезегінде ол университеттің оқу бағдарламалары туралы, Вена, Рим, Мәскеу және Санкт-Петербург қалаларының жетекші оқу орындарымен бірлесіп жасаған халықаралық ынтымақтастық жобалары, сондай-ақ мерейтойлық іс-шараларға дайындық барысы туралы хабардар етті.

Әңгімелесуші тараптар халыққа мәдени тәрбие беру тұрғысынан астанада «Астана Опера» және т.б. осы секілді өнер нысандарының құрылысы мен ашылуының маңыздылығын атап көрсетті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Орталық сайлау комиссиясы туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1996 жылғы 11 қарашадағы №3205 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №501 Жарлығына қол қойды.

13 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетінің төрағасы А.Е. Мусинді қабылдады. Ол ведомствоның 2012 жылғы жұмысының негізгі қорытындылары, мемлекеттік және салалық бағдарламаларды жүзеге асырудың тиімділігін қадағалау қорытындылары, сондай-ақ бюджет қаражатын пайдалану туралы баяндады.

Есеп комитетінің төрағасы Президентке сондай-ақ облыстардың, Астана және Алматы қалаларының жергілікті бюджеттердің орындалу тиімділігін бағалау және өңірлерге трансферттер мен инвестициялар түрінде келген республикалық бюджет қаражатын жұмсау бойынша тексеру комиссияларының қызметі туралы баяндап берді.

Мемлекет басшысы «Сырбар» Сыртқы барлау қызметінің директоры А.Қ. Жанқұлиевты қабылдап, ол ведомствоның ағымдағы қызметі туралы және алдағы кезеңге арналған негізгі міндеттер туралы мәлімдеді.

Мемлекет басшысы «ЭКСПО-2017 Халықаралық мамандандырылған көрмесінің комиссары туралы» №502 Жарлығына қол қойды.

14 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің төрағасы Н.З. Нығматулинді қабылдады. Ол палатаның заңшығарушылық жұмысы туралы, ең алдымен, елдің тұрақты әлеуметтік-экономикалық дамуын қамтамасыз ету тұрғысында, сондай-ақ депутаттардың ел өңірлерінің тұрғындарымен кездесуінің қорытындылары туралы хабардар етті.

15 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметовті қабылдады. Ол 2013 жылғы қаңтар айына елдің әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары туралы; Мемлекет басшысының 2013 жылғы 23 қаңтардағы кеңесте берген тапсырмаларын жүзеге асырудың ішінара қорытындылары туралы; Астана қаласында Халықаралық «ЭКСПО-2017» көрмесін өткізуге дайындалу барысы туралы баяндады.

Премьер-министр сондай-ақ ауыл шаруашылығының бәсекеге қабілеттілігін арттыруға және елдің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған Агроөнеркәсіптік кешенді дамытудың 2013–2020 жылдарға арналған жаңа салалық бағдарламасының қабылдануы туралы хабарлады.

Кездесудің қорытындысы бойынша Президент әлеуметтік-экономикалық даму мәселелерін үнемі бақылауда ұстап, мониторинг жүргізу және елдің ІЖӨ

өсу қарқынын одан әрі сақтап қалу қажеттігіне назар аударды.

18 ақпан

Мемлекет басшысы «Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясы төрағасының бірінші орынбасары Б.Қ. Байбекті қабылдады. Ол партияның ағымдағы жұмысы және алдағы кезеңдегі перспективалық міндеттері туралы баяндады.

Б.Қ. Байбек сондай-ақ партиялық филиалдардың қызметімен танысу және жұртшылықпен кездесулер өткізу мақсатында ел өңірлеріне жасаған сапарларының қорытындысы туралы хабардар етті.

Мемлекет басшысы партияның кезекті съезіне «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асырудағы «Нұр Отанның» орны мен рөлін нақты белгілейтін саяси доктринаны әзірлеуді тапсырды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрі Е.Ә. Ыдырысовты қабылдады. Ол сыртқы саясат саласындағы 2012 жылғы жұмыс қорытындылары, министрліктің ағымдағы қызметі және алдағы кезеңге міндеттері туралы хабарлады.

Мемлекеттің сыртқы саяси бағытының басымдықтары туралы айта келе, Президент Еуразиялық интеграцияны одан әрі тереңдетудің, Қазақстанға шетел инвестицияларының келуіне ықпал етудің және елдің сыртқы саясатының экономикалық аспектісін күшейтудің маңыздылығын баса айтты.

Мемлекет басшысы «2000 жылғы 19 мамырдағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Украинаның Министрлер кабинеті арасындағы азаматтардың өзара сапарлары туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №77-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Украинаның Министрлер кабинеті арасындағы 2010 жылғы 14 қыркүйектегі Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Украинаның Министрлер кабинеті арасындағы Қазақстан Республикасының және Украинаның Қазақстан Республикасындағы дипломатиялық өкілдіктерін орналастыру шарттары туралы келісімге өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №78-V, «Қазақстан Республикасындағы арнайы экономикалық

аймақтар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №79-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін жаңғырту жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2007 жылғы 13 қаңтардағы №273 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №503 Жарлығына қол қойды.

19 ақпан

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы (ҚМДБ) өкілдерін қабылдады.

Кездесуге Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы М.М. Тәжин, Президенті Әкімшілігінің басшысы К.Қ. Мәсімов, Президенті Әкімшілігі басшысының орынбасары Б.А. Майлыбаев, Дін істері агенттігінің төрағасы Қ.Қ. Лама Шариф, Қазақстан мұсылмандары діни басқармасының төрағасы Е.М. Маямеров, сондай-ақ облыстардың уәкілетті имамдары қатысты.

Кездесуді аша отырып, Президент Е.М. Маямеровті ҚМДБ-ның жаңа төрағасы етіп сайлануымен құттықтады және Діни басқарманың бұған дейінгі басшысы Ә. Дербісәліге атқарған жұмысы үшін алғыс білдірді.

Н.Ә. Назарбаев ҚМДБ-ның жаңа басшылығын басқа діни бірлестіктермен өзара түсіністік, толеранттық және дінге еріктілік дәстүрлерін нығайтуға шақырды. Бұл ретте, дін қызметшілерінің дін саласында ғана емес, сондай-ақ қоғам өмірінің басқа да маңызды салаларындағы сауаттылығын арттыру мәселесіне ерекше назар аударды. «Мешіт қызметшілері әртүрлі теріс ағымдардың не екенін және исламдағы дәстүрлі бағыттың не екенін дұрыс түсіндіру үшін халықпен, әсіресе жастармен жұмысты жүргізе алуы тиіс», — деді Мемлекет басшысы.

Мемлекет басшысы «2010 жылғы 21 мамырдағы Кедендік транзиттің кедендік рәсіміне сәйкес тасымалданатын тауарларға қатысты кедендік баждарды, салықтарды төлеуді қамтамасыз етуді ұсынудың кейбір мәселелері, кедендік баждарды, салықтарды өндіріп алудың ерекшеліктері және осындай тауарларға қатысты өндіріп алынған сомаларды аудару тәртібі туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №80-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының Президентіне тікелей бағынатын және есеп беретін кейбір мемлекеттік органдардың, құқық қорғау органдарының, соттардың, Қарулы Күштердің, басқа да әскерлер мен әскери құралымдардың ведомстволық наградалары туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 30 қыркүйектегі №155 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №505 Жарлығына қол қойды.

20 ақпан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасындағы Адам құқықтары жөніндегі уәкіл А.О. Шәкіровті қабылдап, ол 2012 жылғы қызметінің негізгі қорытындылары туралы хабардар етті.

Президент қазіргі уақытта омбудсмен институты елдің саяси-құқықтық жүйесінде мықтап орын алғанын атап айта келе, Адам құқықтары жөніндегі уәкілдің алдында бірқатар міндеттер қойды.

Олардың қатарында мүмкіндігі шектеулі адамдардың және халықтың әлжуаз топтарының құқықтарын қорғау, қарама-қайшылықтардың және еңбек саласындағы құқықтар мен бостандықтарды бұзудың алдын алу, адам құқықтары саласындағы ұлттық заңнамаларды одан әрі жетілдіру де бар.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі Е.А. Досаевты қабылдады. Ол министрліктің 2012 жылғы қызметінің негізгі қорытындылары туралы мәлімдеп, 2013 жылға арналған жұмыстың маңызды бағыттарын ұсынды.

Кездесу барысында сондай-ақ одан әрі экономикалық даму, бюджеттік саясат және мемлекеттік қаражатты тиімді пайдалану мәселелері талқыланды.

22 ақпан

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №507 Жарлығына қол қойды.

25 ақпан

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында өз жанындағы Халықаралық консультивтік кеңестің мүшелерін қабылдады.

Кездесуге Польша Республикасының экс-президенті А. Квасьневский, Австрия Республикасының бұрынғы Федералдық канцлері А. Гузенбауэр, Еуропалық комиссияның бұрынғы төрағасы және Италия Республикасының Министрлер кеңесінің төрағасы Р. Проди қатысты.

Кездесуді аша отырып, Н.Ә. Назарбаев: «Соңғы кездесуімізден бері біз 2050 жылға дейінгі жаңа ұзақмерзімді даму стратегиясын қабылдадық және өзіміздің келешектегі бағдарымызды белгіледік, — деді. — Елде индустриялық-инновациялық даму бағдарламасы жүзеге асырылуда, шикізаттық емес экспорт ұлғаюда, әлеуметтік проблемалар шешімін табуда.

Одан басқа, алдымыздағы жылы біз Қазақстан дамуының инфрақұрылымдық мәселелеріне баса назар аудармақпыз. Сонымен бірге, біз Еуропалық Одақпен сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамыту жөніндегі жаңа келісімді жасасу туралы келіссөздерді қарқынды жүргізудеміз және біз үшін осы мәселе бойынша сіздердің пікірлеріңізді, сондай-ақ Еуропада болып жатқан оқиғаларға беретін бағаларыңызды білу маңызды».

Болып өткен әңгімелесу барысында тараптар Қазақстанның еуропалық мемлекеттер тәжірибесін «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру аясында пайдалану мүмкіндіктерін талқылады, сондай-ақ Австрияда 2012 жылғы 22 қазанда өткен бұған дейінгі кездесуде қол жеткізген уағдаластықтарды іске асыру барысын қарады.

Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Халықаралық консультативтік кеңес 2010 жылы құрылған.

Кеңестің міндеті — Қазақстан Республикасының Үкіметіне сыртқы және ішкі саясат мәселелері бойынша еуропалық елдердің тәжірибелері негізінде қолдау көрсетіп, практикалық нұсқаулар ұсыну, Қазақстанның имиджін халықаралық деңгейде нығайтып, елдің мүдделерін алға бастыру.

Сол күні Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапарымен барып, оның барысында өзінің алматылық резиденциясында Қазақстанға Иран ядролық бағдарламасы бойынша келіссөздерге қатысу үшін келген Иран Ислам Республикасының Ұлттық қауіпсіздік жоғары кеңесінің хатшысы С. Джалилиді қабылдады.

Кездесу Алматы қаласында 2013 жылғы 26–27 ақпанға белгіленген кезекті келіссөздердің қарсаңында, БҰҰ, Германия және Иран Қауіпсіздік кеңесіне мүше бес ел өкілдерінің қатысуымен өтті.

Кездесуде Президент ядролық сынақтардың барлық ауыртпашылығын өз басынан өткерген Қазақстан жаһандық ядролық қауіпсіздік мәселелерінде белсенді ұстанымға ие екенін, сол себепті бір ымыраға келу және болып отырған қақтығыстарды реттеуді ілгерілетуге қол жеткізуге үміттеніп отырып, келіссөздер үдерісіне қатысушыларға алаңды ұсынып отырғанын атап көрсетті.

Мемлекет басшысы өзінің алматылық резиденциясында Қазақстанға Иран ядролық бағдарламасы бойынша келіссөздерге қатысу үшін келген Еуропалық Одақтың Сыртқы істер және қауіпсіздік саясаты бойынша жоғарғы өкілі, Еуропалық комиссияның вице-президенті К. Эштонды қабылдады.

26 ақпан

Мемлекет басшысы Куба Республикасы Мемлекеттік кеңесінің және Министрлер кеңесінің төрағасы Р. Кастроға Куба Республикасы Мемлекеттік кеңесінің төрағасы болып қайта сайлануына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

27 ақпан

Мемлекет басшысы «Кишинев қаласында (Молдова Республикасы) Қазақстан Республикасының Бас консулдығын ашу туралы» №508 Жарлығына қол қойды.

28 ақпан

Мемлекет басшысы «Әскери қызметтің белгіленген мерзімін өткерген мерзімді әскери қызметтегі әскери қызметшілерді запасқа шығару және Қазақстан Республикасының азаматтарын 2013 жылдың сәуір-маусымында және қазан-желтоқсанында мерзімді әскери қызметке кезекті шақыру туралы» №509, «Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 3 маусымдағы №607 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №510 жарлықтарына қол қойды.

НАҰРЫЗ

Дс		4	11	18	25
Сс		5	12	19	26
Ср		6	13	20	27
Бс		7	14	21	28
Жм	1	8	15	22	29
Сн	2	9	16	23	30
Жк	3	10	17	24	31

1 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Премьер-министрдің бірінші орынбасары – Өңірлік даму министрі Б.Ә. Сағынтаевты қабылдады. Ол «Қазақстан-2050» стратегиясында қойылған тапсырмалардың жүзеге асырылу барысы, сондай-ақ министрліктің ағымдағы қызметі мен алдағы кезеңге міндеттері туралы баяндады.

Кездесу барысында Президент жаңа министрліктің алдында тұрған міндеттер аясын белгіледі.

Қазақстан Республикасының Өңірлік даму министрлігі өңірлік даму, кәсіпкерлікті қолдау, оның ішінде әлеуметтік-кәсіпкерлік корпорациялар қызметін үйлестіру саласындағы мемлекеттік саясаттың қалыптасуы мен жүзеге асырылуы тұрғысында салааралық және өңіраралық үйлестіруді жүзеге асыру мақсатында 2013 жылғы 16 қаңтарда құрылды.

Мемлекет басшысы Франция Республикасының Сыртқы істер министрі Л. Фабиусты қабылдады.

Кездесу барысында екі елдің сауда-экономикалық және инвестициялық ынтымақтастығын дамыту перспективалары, «Назарбаев-Олланд» екіжақты комиссия қызметінің нәтижелері, сондай-ақ Франция Президентінің Қазақстанға сапармен келу мүмкіндігі талқыланды.

Қазақстан Президенті Францияның сыртқы саяси ведомство басшысының келуі екіжақты қатынастардың нығаюының жоғары қарқынын көрсетеді деп атап өтті. «Біз үшін Франция Еуропалық Одақ елдері арасындағы ең ірі инвесторлардың бірі болып табылады. Қазіргі кезде біз әртүрлі қызмет салаларындағы 25 бірлескен жобаларды жүзеге асырудамыз және екіжақты өзара қарым-қатынас жасау перспективаларының дамуы аса зор», — деп атап көрсетті Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы Жамбыл облысының әкімі Қ.А. Бозымбаевты қабылдады. Ол өңірдің 2012 жылғы әлеуметтік-экономикалық дамуының қорытындылары, сондай-ақ 2013 жылдың қаңтарында облыста болған дауыл салдарын жою бойынша жүргізіліп жатқан қалпына келтіру жұмыстарының барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасындағы кәсіптік және өзге де мерекелер туралы» Қазақстан

Республикасы Президентінің 1998 жылғы 20 қаңтардағы №3827 Жарлығына өзгеріс және толықтыру енгізу туралы» №511 Жарлығына қол қойды.

4 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қаржы министрі Б.Б. Жәмішевті қабылдады. Ол 2012 жылы республикалық бюджеттің орындалу барысы, сондай-ақ министрліктің ағымдағы жұмысы мен алдағы кезеңге қойылған міндеттері туралы баяндады.

Қаржы министрі қазіргі уақытта салықтық және кедендік әкімшілеуді күшейту бойынша жұмыс жүргізіліп жатқанын, атап айтқанда, фискальды өкілеттіктерді кедендік органдардан Салық комитетіне табыстау жүзеге асырылып жатқанын атап айтты. Одан басқа, мемлекеттік сатып алулар мен республикалық бюджеттің орындалуын қадағалау жүйесі жетілдірілуде.

Президент салықтық әкімшілеуді, оның ішінде арнайы салықтық режимдердің жұмыс істеуіндегі проблемалық сұрақтардың шешілуін одан әрі жетілдіру қажеттігін атап көрсетті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №512қбп, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №513 жарлықтарына қол қойды.

5 наурыз

Мемлекет басшысы Еуразиялық экономикалық комиссия алқасының мүшесі Н.Ш. Алдабергеновті қабылдады. Ол комиссияның 2012 жылғы жұмысының қорытындысы туралы және монополияға қарсы қызметті реттеу, атап айтқанда, Кедендік одақ елдерінің тауар нарығына бақылау жүргізу саласындағы алдағы кезеңге арналған жоспарлары туралы баяндады.

Сондай-ақ кездесуде электр энергетикалық, авиациялық және теміржол салаларындағы бәсекелестік пен монополияға қарсы реттеу мәселелері қаралды.

Кездесу қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы тауарлық нарықтарға, атап айтқанда, шекара маңы

аумақтарындағы тауарлы нарықтарға түбегейлі сараптама жасау бойынша тапсырмалар берді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» №514, «А.С. Шабдарбаев туралы» №515, «М.А. Аюбаевты Қазақстан Республикасы Республикалық ұланының қолбасшысы қызметіне тағайындау туралы» №516, «Ө.Т. Садықұловты Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» №517 жарлықтарына қол қойды.

6 наурыз

Мемлекет басшысы Венесуэла Боливариан Республикасының вице-президенті Н. Мадуроға ел Президенті У. Чавестің қайтыс болуына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Венесуэла Боливариан Республикасының Президенті Уго Чавестің мезгілсіз қайтыс болуы туралы қайғылы хабарды асқан күйзеліспен қабылдадым.

Уго Чавестің Венесуэланың жан-жақты дамуына және халықтың әл-ауқатының жақсаруына арнаған бірегей қызметі тарихта өзінің өшпес ізін қалдырды. Оның жарқын бейнесі біздің жадымызда мәңгілік сақталатынына сенімдімін», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бәсекелестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №81-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының дипломатиялық және оған теңестірілген өкілдігі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 4 ақпандағы №1287 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №518 Жарлығына қол қойды.

7 наурыз

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында 8 наурыз Халықаралық әйелдер күніне орай Қазақстанның әйелдер қауымы өкілдерін қабылдады.

Кездесуге әртүрлі мамандық өкілдері: әскери қызметшілер, кәсіпкерлер, дәрігерлер, ұстаздар, мәдениет және өнер қайраткерлері қатысты.

Жиналған ханымдарды және олар арқылы республиканың барлық әйелдер қауымын құттықтай отырып, Президент мемлекет пен әйелдердің арқасында Қазақстанның демографиялық жағдайы жақсара түскенін атап айтты. «Тәуелсіздік жылдары ішінде Қазақстанда 6 млн. бала туды – бұл 6 млн. әйелдің ерлігі. Көпбалалы отбасылардың болуы қалыпты жағдайға айналуда. Ананың бірінші сыйы — өмір, екіншісі — махаббат, үшіншісі — тәрбие дейді. Көбі кейде тәрбиені біліммен алмастырып жатады. Иә, он баланы да оқытып, диплом әперуге болады. Ал содан соң не болмақ? Бастысы — лайықты азаматтар тәрбиелеу. Біз көптеген проблемалар заңдарға емес, экономикаға емес, адами қасиеттерге келіп тірелетінін көріп жүрміз. Бізге ойлы, жауапкершілігі мол азаматтар, еліміздің патриоттары қажет. Осының барлығы тек қана тәрбие арқылы беріледі», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Соңында Мемлекет басшысы көп балалы ана С. Мақатованы «Алтын алқа» алқасымен марапаттады және осы марапат арқылы ол әрбір әйел адамға, әрбір анаға олардың әлемге сыйлайтын махаббаты, қамқорлығы мен ықыласы үшін алғыс айтатынын атап өтті.

«Алтын алқа» алқасы 1993 жылдан бастап беріле бастады. Ол көпбалалы аналарға арналған награда болып табылады.

Алғашқыда «Алтын алқа» алқасымен 10 және одан көп бала тәрбиелеген аналар марапатталатын.

Кейін, Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 2 желтоқсандағы «Азаматтардың жекелеген санаттарын әлеуметтік қолдау мәселелері жөніндегі Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңына сәйкес, «Алтын алқа» алқасымен 7 және одан көп бала тәрбиелеген аналар марапатталатын болды.

Мемлекет басшысы «А» корпусының мемлекеттік әкімшілік лауазымдарына қойылатын арнайы біліктілік талаптарының кейбір мәселелері туралы» №519, «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Кадр саясаты жөніндегі ұлттық комиссия және облыстардың, астананың, республикалық маңызы бар қаланың кадр комиссиялары туралы» №520, «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Жаппай қырып-жою қаруын таратпау мәселелері жөніндегі комиссия туралы» Қазақстан Республикасы

Президентінің 2010 жылғы 11 қаңтардағы №915қбп Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №521, «В.В. Храпуновты мемлекеттік және өзге де наградаларынан айыру туралы» №522, «Мемлекеттік қызметшілер лауазымдарының тізілімін бекіту туралы» №523 жарлықтарына қол қойды.

8–21 наурыз

Мемлекет басшысы қысқа мерзімді демалыста болды.

14 наурыз

Мемлекет басшысы Киелі Тақ Понтифигі болып сайлануына байланысты Рим Папасы Францискке құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы өзінің қысқа мерзімді демалысы барысында Израиль Мемлекетіне барып, онда Президент Ш. Переспен кездесті.

Кездесу барысында екі ел көшбасшылары екіжақты экономикалық ынтымақтастықты, оның ішінде агроөнеркәсіптік және инновациялық технологиялар салаларындағы ынтымақтастықты дамыту мәселелерін талқылады.

15 наурыз

Мемлекет басшысы Қазақ КСР халық әртісі, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік сыйлығының лауреаты О.Ә. Әбішевтің қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Ораз Әбішұлының бүкіл өмірі кино өнерімен тығыз байланысты болды. Өткен ғасырдың 40-шы жылдарынан бастап ол түсірген ондаған деректі фильм ұлттық кино өнерінің алтын қорына қосылды. Ол көптеген шәкірт тәрбиелеп, сол арқылы өзіндік ұстаздық мектебін қалыптастырды. Оның қазақ өнеріне сіңірген еңбегі лайықты бағаланып, Қазақстанның халық әртісі атағымен және Мемлекеттік сыйлықпен атап өтілді», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы Қытай Коммунистік партиясы Орталық комитетінің бас хатшысы Си Цзиньпинге Қытай Халық Республикасының Төрағасы болып сайлануына байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

21 наурыз

Мемлекет басшысы Наурыз мейрамына байланысты Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиевке, Ауғанстан Ислам Республикасының Президенті Х. Карзайға, Иран Ислам Республикасының Президенті М. Ахмадинежадқа, Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаевқа, Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмонға, Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримовке және Түрікменстанның Президенті Г.М. Бердымұхамедовке құттықтау жеделхаттарын жолдады.

22 наурыз

Мемлекет басшысы жұмыс сапарымен Алматы қаласында болып, оның барысында «Астана» алаңында өткен мерекелік іс-шараларға қатысты.

Мемлекет басшысы «Жаңартылатын энергия жөніндегі халықаралық агенттіктің (ИРЕНА) Жарғысын ратификациялау туралы» №82-V, «Еуропа қайта құру және даму банкін құру туралы келісімге оның Оңтүстік және Шығыс Жерорта теңізі елдеріндегі қызметін санкциялайтын түзетуді ратификациялау туралы» №83-V, «Еуропа қайта құру және даму банкін құру туралы келісімге алушы елдерде және әлеуетті алушы елдерде арнайы қорлардың қаражатын пайдалануды санкциялайтын түзетуді ратификациялау туралы» №84-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «А» корпусының мемлекеттік әкімшілік қызметінің кадр резервіне іріктеу және «А» корпусының бос және уақытша бос мемлекеттік әкімшілік лауазымына орналасуға конкурс өткізу қағидаларын бекіту туралы» №524, «Мемлекеттік қызметтің кадр резерві туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 4 желтоқсандағы №1243 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №525, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» №526, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» №527, «Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің келісімшарт бойынша әскери қызметшілерін кезектен тыс аттестаттаудан өткізу туралы» №528, «Орталық мемлекеттік органдар мен облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органдары қызметінің

тиімділігін жыл сайынғы бағалау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №954 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №529, «Мемлекеттік наградадан, мерекелік медальдардан және Қазақстан Республикасы Президентінің алғыс хатынан айыру туралы» №530 жарлықтарына қол қойды.

26 наурыз

Мемлекет басшысы «Көпбалалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №531, «Б.Ә. Мұхаметжановты Қазақстан Республикасының Литва Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №532 жарлықтарына қол қойды.

27 наурыз

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында өзінің алматылық резиденциясында елдің оңтүстік өңірлерін дамыту мәселелері бойынша көшпелі отырысын өткізді.

Кеңеске Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің басшысы К.Қ. Мәсімов, Премьер-министрінің бірінші орынбасары — Өңірлік даму министрі Б.Ә. Сағынтаев, Президенті Әкімшілігі басшысының орынбасары Ғ.Р. Әбдірахымов, Алматы қаласының әкімі А.С. Есімов, Алматы облысының әкімі А.Т. Мұсаханов, Жамбыл облысының әкімі Қ.А. Бозымбаев, Қызылорда облысының әкімі Қ.Е. Көшербаев және Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі А.И. Мырзахметов қатысты.

Кеңесті аша отырып, Президент елдің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы оңтүстік өңірлерінің ерекше рөлін атап көрсетті, бұл осы жерде халықтың жартысы тұратындығымен, айтарлықтай ғылыми, өнеркәсіптік, аграрлық ресурстардың шоғырлануымен, сондай-ақ едәуір транзиттік әлеуетінің болуымен түсіндіріледі. Бұл ретте, ол өңірлердегі деиндустрияландыру үдерісін және ауылшаруашылық жерлерді мақсатсыз пайдалануға жол бермеу қажеттігін, сондай-ақ халықты жұмыспен қамту, шағын және орта бизнесті дамыту бағдарламаларын одан әрі іске асырудың маңыздылығын атап айтты.

Кеңестің соңында Мемлекет басшысы Үкіметтің су тасқыны жағдайына қатысты мониторинг жүргізу, сондай-ақ ауылшаруашылық жұмыстарына мұқият дайындалу қажеттігіне назар аударды.

Сол күні Мемлекет басшысы өзінің алматылық резиденциясында Т.К. Жүргенов атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясының ректоры А. Мұхамедиұлын қабылдады. Ол мәдениет және өнер саласында білікті кадрлар даярлау жөніндегі жұмысы туралы хабардар етті.

Президент зияткерлік ұлт қалыптастыру міндетін жүзеге асыру аясында мамандарды оқытудың маңыздылығын атап өтіп, академиядағы оқу үдерісін халықаралық стандарттарға сәйкес жетілдіруді тапсырды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер енгізу туралы» №533 Жарлығына қол қойды.

29 наурыз

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында өзінің алматылық резиденциясында Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің 2012 жылғы жұмысы туралы есебін тыңдады.

Кеңеске Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің басшысы К.Қ. Мәсімов, Ұлттық банкінің төрағасы Г.А. Марченко, Премьер-министрінің орынбасары Қ.Н. Келімбетов және Президентінің Әкімшілігі басшысының орынбасары Б.Т. Сұлтанов қатысты.

Ұлттық банк төрағасы баға тұрақтылығын қамтамасыз ету жөніндегі қызмет туралы, ақша-кредиттік саясаттың жаңа трансмиссиялық механизмі және оның құралдарын одан әрі жетілдіру, халықаралық активтерді әртараптандыру, екінші деңгейдегі банктердің сыртқы қарызы туралы баяндап берді.

Кеңестің қорытындысы бойынша Президент инфляцияны болжам дәлізінде ұстап қалу қажеттігі және қаржы секторын одан әрі дамыту туралы нұсқау берді, сондай-ақ Ұлттық банкке Үкіметпен біріге отырып, бірыңғай оператор негізінде төлем картішкелеріне қызмет көрсетудің орталықтандырылған жүйесін құру және Қазақстан мүдделерін ескере отырып, БЭҚ қалыптастыру жөніндегі жұмысты күшейтуді тапсырды.

СӘУІР

Дс	1	8	15	22	29
Сс	2	9	16	23	30
Ср	3	10	17	24	
Бс	4	11	18	25	
Жм	5	12	19	26	
Сн	6	13	20	27	
Жк	7	14	21	28	

1 сәуір

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында өзінің алматылық резиденциясында Қазақстанның халық жазушысы, мемлекеттік сыйлықтардың лауреаты Ә.К. Нұрпейісовті қабылдады. Ол өзінің шығармашылық жоспарлары мен жас шығармашыл зиялы қауым өкілдерімен жұмысы туралы әңгімелеп берді.

Кездесуде сондай-ақ отандық мәдениет пен әдебиеттің жағдайы және даму перспективалары талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қ.И. Қобландынды Қазақстан Республикасының Моңғолиядағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №534 Жарлығына қол қойды.

3 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметовті қабылдап, 2013 жылғы I тоқсандағы елдің әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі қорытындылары және ағымдағы макроэкономикалық көрсеткіштер туралы баяндамасын тыңдады.

Кездесу барысында сондай-ақ «Қолжетімді баспана» мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыру, денсаулық сақтау және білім салаларын дамыту, оның ішінде апатты жағдайдағы мектептерге жөндеу жүргізу мен үш ауысымды оқуды болдырмау үшін қаржы қаражатын оңтайлы үлестіру мақсатында жан басына шағып қаржыландыруды енгізу мәселелері қаралды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрі Е.Ә. Ыдырысовты қабылдады. Ол сыртқы саяси ведомствоның ағымдағы жұмысы туралы хабардар етіп, Н.Ә. Назарбаевтың қатысуымен алдағы мерзімге халықаралық сипаттағы іс-шаралардың перспективті жоспарын келісті.

Мемлекет басшысы «Теңізшевройл» Қазақстан-америкалық бірлескен кәсіпорнының 20 жылдығына арналған салтанатты рәсімге қатысты.

Сондай-ақ Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметов, Президенті Әкімшілігінің басшысы К.Қ. Мәсімов, «Chevron Corporation»

компаниясының Директорлар кеңесінің төрағасы К. Депп, «Chevron Corporation» Еуразиялық бөлімшесінің басқарушы директоры С. Дэвис, сондай-ақ Қазақстанның мұнай-газ саласы кәсіпорындарының өкілдері іс-шараның қонақтары болды.

Өз сөзінде Қазақстан Президенті «Теңіз» жобасын жүзеге асыру кеңес заманынан бастау алғанын атап өтті. Ол Қазақстан мен «Chevron Corporation» корпорациясының ынтымақтастық тарихы туралы еске салды.

«Серіктестіктің бастау алған сәтінде бізде инвестицияларды қорғау туралы, жер қойнауы туралы, салық туралы заңдар және басқа да құқықтық база болған жоқ. Өткен 20 жыл ішінде «Chevron Corporation» шамамен 20 млрд. доллар инвестиция салды. Қазақстан салықты есепке алғанда 77 млрд. долларға жуық қаражат алды. Атырау облысының әлеуметтік дамуына 800 млн. доллар салынды. Мыңдаған қазақстандық мамандар даярланды, онда біздің 3300 азамат жұмыспен қамтылған. Бүгінгі күні Атырау Қазақстанның мұнайлы астанасына айналып отыр», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Қазақстан Президенті компания өндірісті 26 есеге арттырғанын атап өтті, ал 15 жыл ішінде Қазақстан экономикасы 16 есеге өсті. Ол бүгінгі таңда біздің елдегі барлық сатып алулардың шамамен үштен бір бөлігін жасай отырып, қазақстандық мазмұнның дамуына зор үлес қосып отырғаны маңызды.

Мемлекет басшысы бірлескен жұмыс жалғасын тауып келе жатқанын атап айтты, жаңа міндеттерді шешу жоспарлануда — нақты айтқанда, өндірісті арттыру бойынша жобаны дамыту, оған тағы да 7,5 млрд. доллар қаражат салу жоспарда бар.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасына мұнай және мұнай өнімдерін жеткізу саласындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» №85-V, «2010 жылғы 9 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасына мұнай және мұнай өнімдерін жеткізу саласындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №86-V, «1993 жылғы 24 желтоқсандағы Өртүрлі мемлекеттердің шаруашылық жүргізуші субъектілері арасындағы шаруашылық дау-

ларды қарау кезіндегі мемлекеттік баждың мөлшері мен оны өндіріп алу тәртібі туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №87-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Е.Қ. Ертісбаевты Қазақстан Республикасының Грузиядағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №535, «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 20 жыл» мерекелік медалімен марапаттау туралы» №536, «Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарындағы кадр саясатының кейбір мәселелері туралы» №537 жарлықтарына қол қойды.

5 сәуір

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасында ресми сапармен болып, осы елдің астанасы Бейжің қаласында «China Daily» қытай қоғамдық-саяси газетіне сұхбат берді.

Сұхбаттасу барысында Қазақстан Президенті Қазақстан-Қытай ынтымақтастығының одан әрі даму перспективаларына, оның ішінде, сауда-экономикалық сала мен өңірлік қауіпсіздікті қамтамасыз етуге қатысты кең ауқымды мәселелерді қозғады. Н.Ә. Назарбаев Қытайдың жаңа басшылығы екіжақты ынтымақтастықтың одан әрі дамуын қамтамасыз етіп қана қоймай, сонымен бірге оған қосымша серпін беретініне сенім білдірді.

6 сәуір

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасына ресми сапары барысында Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинмен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында тараптар көлік, шекара маңындағы ынтымақтастық, трансшекаралық өзендерді пайдалануды реттеу салаларындағы өзара іс-қимыл мәселелерін талқылады, сондай-ақ өңірлік және халықаралық қауіпсіздіктің өзекті мәселелері бойынша пікір алмасты.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша ҚХР-ға Қазақстан астығы мен ұн жеткізу және оны Қытай аумағы арқылы үшінші елдерге транзиттеу, Қытай жағының Астана қаласында Халықаралық «ЭКСПО-2017» көрмесін ұйымдастыруға көмек көрсетуі, Ляньюньган тынық мұхит портында қазақстандық терминал құрылысын салу туралы уағдаластықтарға қол жеткізілді.

Бұдан басқа, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ және Қытай халықаралық саудаға жәрдемдесу жөніндегі комитеті арасында Қазақстан-Қытай іскерлік кеңесін құру, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ мен «CITIC Group» арасындағы ынтымақтастық туралы келісімге және Экономикалық және инвестициялық қарым-қатынастарды нығайту жол картасына қол қойылды.

Түстен кейін Мемлекет басшысы «CNPC» қытай ұлттық мұнай-газ корпорациясы Директорлар кеңесінің төрағасы Чжоу Ципинмен кездесті.

Кездесуде екі ел арасындағы мұнай-газ саласының ынтымақтастығын кеңейту мәселелері қаралды. Атап айтқанда, тараптар «мұнай-сервисті және өңдеу жобаларына инвестицияларды құю есебінен шикізатқа қолжетімдік» принципіне негізделген мұнай-газ саласындағы кешенді ынтымақтастық бағдарламасын әзірлеу мүмкіндігін талқылады.

Кездесу қорытындысы бойынша «ҚазМұнайГаз» Ұлттық мұнай компаниясы» АҚ мен «CNPC» корпорациясы арасында «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырының аясын кеңейту және пайдалану жөніндегі ынтымақтастықтың негізгі принциптері туралы келісімге қол қойылды.

Күн соңында Мемлекет басшысы «CCTV-2» қытай телеарнасына сұхбат беріп, оның барысында Қазақстан дамуының негізгі бағыттары туралы, Қазақстан-Қытай өзара іс-қимылының өзекті аспектілері туралы әңгімелеп берді және бағдарлама жүргізушілерінің сауалдарына жүйелі жауап берді.

7 сәуір

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасы Хайнань провинциясының Боао қаласында өткен Боаос азиялық форумына қатысты.

Өз сөзінде Қазақстан Президенті форумның маңыздылығы бүгінгі азиялық құрлықтың ие болып отырған ерекше мәнімен күшейе түсетінін атап айтты. «Алдымен бұл жерде басты өндірістік әлеует шоғырланды. Содан соң, әлемдік нарыққа жөн сілтеп отырған экономикалық белсенділік орталығы ауысты. Келесі кезең Азияның идеялар мен даму үлгілерінің маңызды көзі ретіндегі қалыптасуымен ұштасатынына

сенімдімін. Бұл жерде экономиканың ғана емес, басқа да салалардың халықаралық күн тәртібі қалыптасатын болады.

Еуразияның әлемдік координаттар жүйесінде орталық орынды иеленуіне барлық мүмкіндіктері бар. Дүниежүзілік өнімнің 50% астамы еуразиялық құрлықта шығарылады. Осында жер беті тұрғындарының үштен бір бөлігі тұрып жатыр.

Коммуникациялық инфрақұрылымды дамытып, сауда-саттықты және өзара инвестицияларды ынталандыру қажет. Сондай-ақ энергетикалық серіктестік, инновациялық және білім алмасу да маңызды бағыттар болып табылады. Ғылыми, зерттеу және инновациялық салалардағы өзара іс-қимылды белсендіру қажет. Ол үшін Инновациялық ынтымақтастықты дамыту саласындағы Азиялық іс-қимыл бағдарламасын әзірлеген жөн. Ол Азиядағы мықты технологиялық одақтардың іргесін қалайтын болады», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Боаос азиялық форумын құру идеясы 1998 жылы бастау алды, ал 2001 жылы оның ресми ашылу рәсімі өтті. Форум алаңы әлемді азиялық перспектива арқылы көруге мүмкіндік береді және Азияның ішінде де, сондай-ақ одан тыс жерлерде де экономикалық байланыстарды ынталандырады.

Мемлекет басшысы Боаос азиялық форумының жұмысы аясында Мексика Құрама Штаттарының Президенті Э.П. Ньетомен, Бруней-Даруссалам Мемлекетінің Сұлтаны, АСЕАН төрағасы Х. Болкиахпен, Сингапур Республикасының Аға министрі Го Чок Тонгпен, ХВҚ басқарушы-директоры К. Лагардпен, БҰҰ Бас Ассамблеясы 67-ші сессиясының төрағасы В. Еремичпен екіжақты кездесулер өткізді.

8 сәуір

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронға осы елдің бұрынғы Премьер-министрі М. Тэтчердің қайтыс болуына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«М. Тэтчердің қайтыс болғаны туралы хабарды терең күйзеліспен қабылдадым. Ол Біріккен Корольдіктің дамуына және гүлденуіне орасан зор үлес қосқан ірі саяси қайраткер әрі дана тұлға ретінде дүниежүзіне танымал болды.

Тэтчер ханыммен өткізген кездесулерімді әрдайым жылылықпен еске аламын және бұл жүздесулер елдеріміздің арасындағы достық пен әріптестік қарым-қатынастардың негізі болып табылатынын сенімділікпен айта аламын.

Осындай сын сағатта қайғыларыңызға ортақтаса отырып, Қазақстан халқы және өз атымнан М. Тэтчер отбасына және достас Ұлыбритания халқына шын ниетпен көңіл айтамын», — делінген жеделхатта.

9 сәуір

Мемлекет басшысы белгілі композитор, көрнекті мемлекет және қоғам қайраткері, «Қазақстанның Еңбек Ері» Е.Р. Рахмадиевтың қайтыс болуына байланысты оның отбасы мен туған-туыстарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Еркеғали Рахмадиұлы өзінің ұзақ та ғибратты ғұмырында жемісті еңбек етіп, ұлттық музыка өнері мен мәдениетіміздің дамуына зор үлес қосты. Ол кеңінен танымал опералық шығармалардың, әндер мен романстардың авторы атанды, Мәдениет министрі болды, еліміздің ірі өнер ұжымдарына жетекшілік етіп, Қазақстан композиторлар одағын басқарды. Қай қызметте де өзін білікті басшы, талантты ұйымдастырушы ретінде көрсетіп, білімі мен тәжірибесін туған елінің көркейіп, кемелденуіне жұмсады. Еркеғали Рахмадиұлының еңбегі еліміздің ең жоғары мемлекеттік наградаларымен атап өтілді.

Оның еңбегі ұмытылмайды, шығармалары халқымызбен бірге жасай береді деп сенемін», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Дамуға ресми көмек саласындағы тұжырымдамасын бекіту туралы» №538 Жарлығына қол қойды.

10 сәуір

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен өз жанындағы Кәсіпкерлер кеңесінің отырысына төрағалық етті.

Оған қатысушылардың алдында сөз сөйлей отырып, Президент бұл Кәсіпкерлер кеңесінің отырысы «Қазақстан-2050» стратегиясын жариялағаннан кейінгі алғашқы мәжіліс екенін атап айтты, онда «отандық бизнесті қолдау жаңа саяси бағыттың маңыздылығы бойынша екінші бағыты болып белгіленген».

Осыған байланысты Мемлекет басшысы қазақстандық кәсіпкерлер өз кезегінде, экономиканың өсуі мен халықтың әл-ауқатын арттыруға қосатын үлестерін ұлғайта отырып, ұлттық экономиканың қозғаушы күшіне айналып, жаңа бастамаларды қолдайтынына сенім білдірді.

Мемлекет басшысы Иран Ислам Республикасының Президенті М. Ахмадинежадқа Бушер провинциясындағы қатты жер сілкінісі нәтижесінде көптеген адамдардың құрбан болуына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

11 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстанға жұмыс сапарымен келген Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаевпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында бірлескен Қазақстан-Қырғыз инвестициялық қорының қызметі, өңірлік қауіпсіздік мәселелері, еуразиялық кеңістіктегі интеграциялық үдерістер, сондай-ақ 2013 жылғы 13 қыркүйекте Бішкек қаласында өтетін ШЫҰ Мемлекет басшылары кеңесі отырысының күн тәртібі қаралды.

Мемлекет басшысы БҰҰ бас хатшысының орынбасары — Женева қаласындағы БҰҰ бөлімінің бас директоры Қ.К. Тоқаевты қабылдады.

Әңгімелесу барысында Қазақстанның БҰҰ құрылымына кіретін ұйымдармен өзара іс-әрекеттерінің өзекті аспектілері талқыланды.

Сол күні Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын басқару кеңесінің отырысына төрағалық етті.

Отырыста қор қаржысын пайдалану мен оның активтерін орналастыру бойынша тұжырымдамалық тәсілдер қаралды.

Елдің экономикалық саясатының ұзақмерзімді перспективасындағы Ұлттық қордың бұдан былайғы рөлі мен орнын нақты белгілеудің маңыздылығын атап өте отырып, Президент «Ұлттық қор — бұл ең алдымен келешек ұрпақтың ақшасы, сондықтан оны ерекше жағдайларда ғана пайдалануға рұқсат етіледі.

Ұлттық қордың қаражатын ағымдағы мәселелерді шешудің көзі ретінде қарауға болмайды, оның орнына тиімсіз бюджеттік шығындарды қысқарту, қаржылық тәртіпті күшейту, сыбайлас жемқорлықпен күресіп, салық салынатын базаны ұлғайту қажет. Ұлттық қор тек стратегиялық маңызды инфрақұрылымдық жобаларды қаржыландырудың басқа көздері болмаған жағдайда ғана қосылуы тиіс», — деп атап көрсетті.

15 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау министрі Н.Ж. Қаппаровты қабылдады. Ол министрлік жұмысының негізгі бағыттары туралы, атап айтқанда, елде «жасыл экономиканы» қалыптастыру әдістері, «Жасыл көпір» серіктестік бағдарламасының негізгі қағидаттары және Астана қаласында Халықаралық «ЭКСПО-2017» көрмесін өткізу тұжырымдамасын дайындау барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясы төрағасының бірінші орынбасары Б.Қ. Байбекті қабылдады. Ол партия қызметінің тиімділігін арттыру, оның өңірлердегі және жастар ұйымдарымен жұмысын күшейту, сондай-ақ елдің саяси дамуындағы және «Қазақстан-2050» стратегиясын іске асырудағы «Нұр Отан» партиясының рөлі мен орнын анықтауға бағытталған партия доктринасын дайындау барысы жөнінде партия төрағасы берген тапсырмалардың жүзеге асырылу барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» №88-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік көрсетілетін қызметтер мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №89-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Н.Т. Рүстемовті Қазақстан Республикасының Венгрия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №539, «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің

бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №540қбп, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» №541, «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің 2012 жылғы есебін бекіту туралы» №542, «Кешірім жасау туралы» №543 жарлықтарына қол қойды.

16 сәуір

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің отырысына төрағалық етті.

Отырыста елдің азық-түлік қауіпсіздігін нығайту және ғарыш саласын дамыту мәселелері қаралды.

Бірінші сұрақ бойынша Қазақстан Республикасының Ауылшаруашылық министрі А.С. Мамытбеков негізгі баяндама жасады. Ол Кедендік одаққа мүше елдермен және БЭК елдерімен өзара азық-түлік өнімдері саудасын кеңейту бойынша қабылданып жатқан шаралар туралы, сондай-ақ тамақ өнімдерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында техникалық реттеу жүйесін дамыту туралы хабардар етті.

Президент азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету мемлекеттің аса маңызды стратегиялық міндеттерінің бірі екенін атап көрсетті. Қазақстанның ДСҰ-ға кіруі аясында бұл мәселе ерекше маңыздылыққа ие бола түседі, себебі азық-түлік өнімдері бойынша импорттық тәуелділіктің күшеюі елдің ұлттық мүдделерін қозғайды. Соған байланысты Президент басым міндеттердің қатарында отандық ауылшаруашылық өнімдерін өндірушілерді қарқынды түрде қолдау, ішкі нарықты сапасыз өнімнен қорғау, заманауи технологияларды пайдалана отырып, ішкі азық-түлік өнімдері саудасын дамытуды белгіледі.

Екінші сұрақ бойынша Қазақстан Республикасы Ұлттық ғарыш агенттігінің төрағасы Т.А. Мұсабаев баяндады. Ол ғарыш жобаларын іске асыру барысы, шетелдік серіктестермен өзара қарым-қатынас жасау, ғарыш саласына кадрлар даярлау туралы мәлімдеді.

Ғарыш саласын дамыту мәселелерін қарай отырып, Мемлекет басшысы «Қазақстан-2050» стратегиясы мақсаттарының бірі — бұл ғарыш қызметтерінің әлемдік нарығындағы Қазақстанның орнын кеңейту, сондай-ақ іске асырылып отырған жобалардың іс жүзінде аяқталуы екенін еске салды. Ол үшін оның

пікірінше, ғарыш қызметінің Қазақстан үшін барынша қызықты және сұранысқа ие сегменттерін белгілей отырып, осы саладағы Үкіметтің іс-әрекетін нақты жоспарлау қажет.

Сонымен бірге, ғарыш саласы экономиканың қымбат салаларының бірі екенін ескере отырып, Н.Ә. Назарбаев ғарыштық жобаларды жүзеге асыруға бөлінетін бюджет қаражатын мақсатты пайдалануды бақылау мәселесіне жеке тоқталды.

Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттарының Президенті Б. Обамаға адамдардың қазасына әкелген Бостон қаласындағы террористік әрекетке байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Террористік әрекет салдарынан көптеген адамның зардап шеккені туралы жайсыз хабарды терең күйзеліспен қабылдадым.

Терроризмнің етек алуы бүгінгі таңда әлемнің барлық елдері үшін ортақ қауіп-қатерге айналып отыр. Қазақстан халықаралық қауіпсіздікке қатер төндіретін және әлемге жайсыздық әкелетін экстремизм мен терроризмнің кез келген түрін айыптайды.

Осындай ауыр сәтте Қазақстан халқының және жеке өзімнің атымнан қаза болғандардың отбасылары мен туған-туыстарына, бүкіл Америка халқына шын ниеттен көңіл айта отырып, зардап шеккендердің тез арада сауығуына тілектестігімді білдіремін», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Бір жағынан, Қазақстан Республикасы мен екінші жағынан, Еуропалық қоғамдастықтардың және оларға мүше мемлекеттердің арасындағы Әріптестік пен ынтымақтастық туралы келісімге Тоқыма бұйымдарымен сауда жөніндегі екіжақты келісімнің қолданылу мерзімінің аяқталуын ескере отырып, Әріптестік пен ынтымақтастық туралы келісім ережелерінің күшін тоқымамен екіжақты саудаға қолдануға қатысты хаттаманы ратификациялау туралы» №90-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігінің мәселелері» туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 3 желтоқсандағы №280 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №544, «Қазақстан Республикасы соттарының төрағалары

мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №545, «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштеріндегі, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарындағы әскери лауазымдар және оларға сәйкес әскери атақтар тізбесін бекіту туралы және «Жоғары офицерлік және басшы құрамның адамдары атқаратын лауазымдар тізбесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 12 мамырдағы №392 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылғы 25 желтоқсандағы №453қбп Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №546қбп, «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» №547қбп жарлықтарына қол қойды.

17 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстанға мемлекеттік сапармен келген Финляндия Республикасының Президенті С. Ниинистемен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында экономикалық, саяси, мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың жағдайы мен перспективалары қаралды. Сауда-экономикалық байланыстарды одан әрі тереңдету, финдік бизнестің қазақстандық экономиканы әртараптандыру жөніндегі жобаларға қатысуын, технологиялар трансфертін кеңейту мәселелеріне баса назар аударылды. Бұған қоса, тараптар Ауғанстандағы және Таяу Шығыстағы ахуалды қоса алғанда, халықаралық проблемалардың кең ауқымды мәселелері бойынша пікір алмасты.

Келіссөздер қорытындысы бойынша «жасыл экономиканы» дамыту мақсатындағы ынтымақтастық туралы, білім және ғылым саласындағы үкіметаралық келісімдерге, сондай-ақ Астана және Оулу қалалары арасындағы достық қатынастарды орнату туралы меморандумға қол қойылды.

Сол күні Мемлекет басшысы Финляндия Республикасының Президенті С. Ниинистемен бірге «жасыл экономика» мәселелеріне арналған Қазақстан-Финляндия бизнес-форумына қатысты.

«Қазақстанда «жасыл экономикаға» көшу бойынша қарқынды жұмыс жүргізілуде. Ол үшін бізде ұлан байтақ жеріміз, пайдалы геосаяси жағдайымыз, қаржылық және табиғи ресурстарды қоса алғандағы жақсы мүмкіндіктер бар. 2017 жылы Астанада өтетін Халықаралық «ЭКСПО» көрмесінің тақырыбы «Болашақтың энергиясы» деп аталуының өзі кездейсоқ емес.

Бүгін біз сіздерді «жасыл экономиканы» дамытудағы өзара тиімді ынтымақтастыққа шақырамыз. Біз Финляндияны «жасыл бастамаларды» жүзеге асырудағы әлемдік көшбасшы ретінде білеміз. Қазақстан «жасыл экономика» және қалпына келтірілетін энергия көздері салаларындағы заманауи технологияны енгізетін фин компанияларына қолдау көрсетуге дайын», — деп мәлімдеді өз сөзінде Н.Ә. Назарбаев.

Форум қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасы мен Финляндия Республикасы арасында «Жасыл экономиканы» дамыту саласындағы серіктестік туралы декларация қабылданды, сондай-ақ бірқатар басқа да құжаттарға қол қойылды.

Мемлекет басшысы «Инновациялық технологиялар паркі» арнайы экономикалық аймағының қамқоршылық кеңесін құру туралы» №548, «1997 жылғы 28 наурыздағы Психикалық бұзылушылықтардан зардап шегетін адамдарды мәжбүрлеп емдеу жүргізу үшін беру туралы конвенцияны іске асыру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының құзыретті органын тағайындау туралы» №549, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №550, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №551 жарлықтарына қол қойды.

18 сәуір

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Назарбаев университеті, Назарбаев зияткерлік мектептері және Назарбаев қорының Жоғары қамқоршылық кеңесінің отырысына қатысты.

Отырысты аша отырып, Президент университеттің өзекті міндеті зияткерлік-инновациялық даму міндеттерін шешудегі ұлттық экономика қажеттіліктерін қамтамасыз етуге бағытталған инновациялық кластер

құру болып табылатынын атап айтты. Соған байланысты, Н.Ә. Назарбаев кластерді қалыптастыруға ірі ұлттық және халықаралық компанияларды тарту бойынша жұмысты белсендіруді тапсырды.

Мемлекет басшысы сондай-ақ зияткерлік мектептерді дамыту турасында атқарылған жұмыстарды да атап өтті. Олардың даму перспективалары туралы айта отырып, ол отырысқа қатысушылардың назарын таяу 1,5 жыл ішінде Қазақстанның барлық өңірлері бойынша мектептер желісін құру қажеттігіне аударды.

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Украинада бірге оқыған курстастарымен және Қарағанды металлургиялық комбинатында бірге еңбек еткен әріптестерімен кездесті.

Кездесуге Т. Сүлейменов, Қ. Сарекенов, С. Ибрагимов, Қ. Байбек, С. Есенбаев, Қ. Омашев, А. Әбдіраманов, А. Сәлімов, М. Қыстаубаев, А. Кәрімов, А. Ермағанбетов, И. Оразбай қатысты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан халқы Ассамблеясының 2020 жылға дейінгі даму тұжырымдамасын бекіту туралы» №552, «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік протоколын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 12 қазандағы №201 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №553 жарлықтарына қол қойды.

22 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасында жаңадан тағайындалған Төтенше және Өкілетті елшілер — Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Елшісі К. Брауннан, Швеция Корольдігінің Елшісі М. Вэнгборгтан, Швейцария Конфедерациясының Елшісі М. Рейннан, Таиланд Корольдігінің Елшісі Ч. Жулламоннан, Біріккен Араб Әмірліктерінің Елшісі Сухейл Матар әл-Кетбиден сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы астаналық Тәуелсіздік сарайында өткен Астана қаласын одан әрі дамыту мәселелері бойынша кеңейтілген кеңеске төрағалық етті.

Президент қала шаруашылығының жағдайын сынға алды. Атап айтқанда, ол қаладағы автокөлік

тұрақтарының жетіспейтіндігіне, жер ресурстарын басқарудың тиімсіздігіне, қала жолдарының төмен сапасына, электрлік және жылу желілерінің жеткіліксіз дәрежеде жаңғыртылуына, қоқысты тасымалдау мен өңдеу саласындағы проблемаларға, астана мектептері мен емханаларының жұмыс бастылығына, Сулы-жасыл желекжолды қайта құру және т.б. мәселелерге назар аударды.

Кеңесті аяқтай отырып, Мемлекет басшысы астана құрылысы бойынша алдағы жоспарлар туралы хабардар етті. Бірінші кезектегі нысандардың қатарында ол жаңа теміржол сапаржайын, Жекпе-жек сарайын, «Ritz-Carlton» бесжұлдызды қонақүйін, ботаникалық бақты, шыныны өндірістік өңдеу зауытын, аффинаж зауытын, ЖЭО-3 нысандарын атап өтті. Сондай-ақ Президенттің айтуынша, Астана қаласы әкімдігі ғимаратының алдындағы алаңды қайта құру, оның ішінде, орталық әмбебап дүкенінің жаңа ғимаратының және алаң астындағы жерасты көпдеңгейлі тұрақтың құрылысы жоспарлануда.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинге Сычуань провинциясындағы жер сілкінісіне байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Зілзала салдарынан көптеген жанның құрбан болып, мыңдаған адамның зардап шеккені туралы хабарды терең күйзеліспен қабылдадым.

«Осындай сын сағатта Қазақстан халқы атынан және жеке өз тарапымнан жойқын табиғат апатынан қаза тапқандардың туыс-туғандарына, сондай-ақ бүкіл Қытай халқына ауыр қайғыларына ортақтасып, көңіл айтамын», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Түркия Республикасы арасындағы Сотталған адамдарды беру туралы келісімге қол қою туралы» №554 Жарлығына қол қойды.

23 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы Р.Т. Түсіпбековті қабылдады.

Ол сыбайлас жемқорлықпен және көлеңкелі экономикамен күресті күшейту бойынша қабылданып жатқан іс-шаралар, қаржы полициясы органдарының шұғыл әрекет ету қызметінің нәтижелері мен резонансты қылмыстық істердің тергеу барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы Қазақстан халқы Ассамблеясы төрағасының орынбасары — Хатшылық меңгерушісі Е.Л. Тоғжановты қабылдады.

Кездесу барысында 2013 жылғы 24 сәуірде болатын Қазақстан халқы Ассамблеясының XX мерейтойлық сессиясына дайындық мәселелері талқыланды, сондай-ақ ҚХА 2020 жылға дейінгі даму тұжырымдамасы жобасының маңызды аспектілері мен оны жүзеге асырудың 2014 жылға дейінгі іс-шаралар жоспары қаралды.

Мемлекет басшысы Қазақстанға парламенттік делегацияны бастап келген Беларусь Республикасы Ұлттық жиналысы Республикалық кеңесінің төрағасы А.Н. Рубиновты қабылдады.

Кездесу барысында екі елдің мемлекетаралық және парламентаралық ахуалы мен даму перспективалары туралы, оның ішінде ТМД, ҰҚШҰ, БЭК және Кеден одағы аясында пікір алмасу болып өтті.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесіп, оның барысында 2012 жылғы 19 желтоқсанда Мәскеу қаласында өткен ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесі мен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырыстарының қорытындысы бойынша қол жеткізілген уағдаластықтар шеңберінде еуразиялық кеңістіктегі интеграциялық үдерістерді одан әрі дамыту мәселелерін талқылады.

Бұған қоса, 2013 жылғы 28 мамырда Бішкек қаласында болатын ҰҚШҰ мүше мемлекеттер басшыларының бейресми кездесуінің және 2013 жылғы 13 қыркүйектегі ШЫҰ Мемлекет басшылары кеңесі отырысының, сондай-ақ 2013 жылғы 29 мамырға жоспарланған Астана қаласында өтетін Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысының күн тәртібіндегі негізгі мәселелер бойынша пікір алмасу болып өтті.

24 сәуір

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен «Қазақстан-2050» стратегиясы: Бір халық — бір ел — бір тағдыр» атты Қазақстан халқы Ассамблеясының XX сессиясына төрағалық етті.

Президент сессия жұмысын аша отырып: «Бүгін біз Қазақстан халқы Ассамблеясының XX сессиясын өткізіп отырмыз. Бұл біздің үлкен жолды жүріп өткенімізді білдіреді, — деді. — Осы жылдар ішінде Ассамблея кәмелет жасына жетіп, ұлтымыздың аса маңызды жалпыазаматтық институтына айналды. Қазақстан — этностық жанжалдардан азат аумақ. Экономикалық және әлеуметтік-саяси реформалар этносаралық тағаттылық пен үйлесімнің арқасында табысты жүргізілді. Біздер мен сіздер атқарған жұмыстың, Ассамблея жұмысының басты нәтижесі міне, осы!».

«...Біз «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыруға кірісудеміз. Бүгінде біздің 2050 жылға дейінгі этносаралық саладағы стратегиялық болжамымызды қалыптастыруға толықтай негіз бар», — деп белгіледі Ассамблея сессиясы жұмысының басты міндетін Н.Ә. Назарбаев (Қосымшаны қараңыз).

Сессия жұмысының қорытындысы бойынша Қазақстан халқы Ассамблеясының 2020 жылға дейінгі даму тұжырымдамасы қабылданды.

Қазақстан халықтары Ассамблеясы Қазақстан Республикасы Президентінің 1995 жылғы 1 наурыздағы Жарлығына сәйкес Мемлекет басшысы жанындағы консультативтік-кеңесшіл орган ретінде құрылды.

Алғаш рет этносаралық мәселелер бойынша қоғамдық институт құру идеясы 1992 жылы Мемлекет басшысымен I Қазақстан халқы форумында айтылған болатын.

Ассамблеяның міндеттері Қазақстанда этносаралық және конфессияаралық келісімді қамтамасыз ету, рухани-мәдени жаңаруға жәрдемдесу және теңдік принципін сақтау негізінде оның аумағында өмір сүріп жатқан этностарды дамыту, көптеген этникалық мүдделерді есепке ала отырып, мемлекеттік ұлттық саясат жүргізу бойынша ұсыныстар шығару болып табылады.

Сондай-ақ Ассамблея құрылымына барлық облыс орталықтарында, Астана және Алматы қалаларында әрекет ететін және әкімдердің жанындағы консультативті-кеңесшіл органдар мәртебесіне ие Шағын ассамблеялар да кіреді.

«Қазақстан Республикасы Конституциясына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2007 жылғы 21 мамырдағы Заңына сәйкес Қазақстан халықтары Ассамблеясы Қазақстан халқы Ассамблеясы болып қайта аталды, конституциялық мәртебеге ие болып, өз өкілдерін Парламент Мәжілісіне ұсыну мүмкіндігін алды.

2007 жылғы 20 тамызда 9 Мәжіліс депутаттары алғашқы рет Ассамблея атынан сайланды.

2008 жылғы қазанда «Қазақстан халқы Ассамблеясы туралы» Заң қабылданды.

Қазақстан халқы Ассамблеясының төрағасы — Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының аудандық маңызы бар қалалары, ауылдық округтері, ауылдық округтің құрамына кірмейтін кенттері мен ауылдары әкімдерінің сайлауын өткізудің кейбір мәселелері туралы» №555 Жарлығына қол қойды.

25 сәуір

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен XI Еуразиялық медиа-форумға қатысты.

Қатысушыларды құттықтай отырып, Президент оқиғалардың хабар таратушысы ғана болып қоймай, көп ретте жекелеген елдерде және жалпы әлем бойынша олардың барысын анықтайтын медиа-саланың артып келе жатқан маңыздылығына назар аударды.

Бұл ретте, Н.Ә. Назарбаевтың атап көрсетуі бойынша, Қазақстан қазақстандық қоғам бірлігін нығайтудың, елдің өрлеу жолымен сенімді қозғалысын қамтамасыз етудің маңызды факторы ретінде масс-медияның даму перспективаларын қарастырады. Сондықтан да, 2012 жылдың желтоқсанында «Қазақстан-2050» стратегиясын жариялағаннан кейін қабылданған ең бірінші аса маңызды құжат болған XXI ғасырдың жаһандық әлемінде қоғамның бәсекеге қабілеттілігі өсуінің аса маңызды тетігіне айналдыра отырып, қазақстандық медиа-кеңістіктің техникалық және мазмұнды жаңғырту ауқымды міндеттері қойылған «Ақпараттық Қазақстан-2020» мемлекеттік бағдарламасы екені аса көрнекті оқиға болды.

Содан соң Мемлекет басшысы «Қазақстан-2050» стратегиясы аясында отандық медиа-саласын дамыту туралы көзқарасымен бөлісті (Қосымшаны қараңыз).

Еуразиялық медиа-форум — Қазақстанда 2001 жылы құрылған тәуелсіз қоғамдық ұйым. Оның қызметінің негізгі мақсаты дүниежүзілік БАҚ, халықаралық саясат және бизнес-қоғамдастық өкілдерінің, ғалымдар мен сарапшылардың қатысуымен сындарлы диалог жасау арқылы Шығыс пен Батыс арасындағы өзара түсіністік, сенім мен ынтымақтастықты нығайту болып табылады. I Еуразиялық медиа-форум 2002 жылғы сәуірде өтті.

Мемлекет басшысы «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театрының кейбір мәселелері туралы» №556 Жарлығына қол қойды.

26 сәуір

Мемлекет басшысы Алматы қаласында өткен Ыстамбұл үдерісіне қатысушы елдердің Сыртқы істер министрлерінің конференциясына қатысты.

Ауғанстан проблемаларына арналған конференция жұмысына өңірдегі мемлекеттердің, атап айтқанда, Ауғанстан, Үндістан, Қырғызстан, Пәкстан, Ресей, Тәжікстан, Түркия, БАӘ сыртқы істер министрлері, сондай-ақ, АҚШ, Франция, Ұлыбритания, Швецияны қоса алғанда, өңірден тыс бірқатар елдердің министрлері мен жоғары лауазымды өкілдері қатысты. Халықаралық ұйымдар атынан ЕҚЫҰ, АӨШК, ИЫҰ, ШЫҰ, ЭЫҰ делегаттары, сондай-ақ, Ауғанстанға жәрдемдесу жөніндегі БҰҰ миссиясының және басқа халықаралық ұйымдардың басшылары қатысты.

Қазақстан Президенті өз сөзінде бүгінгі кездесуде Ауғанстанның одан әрі дамуына байланысты мәселелер талқылауға шығарылғанын атап өтті.

«Ауғанстан маңызды тарихи кезеңге аяқ басуда. Қауіпсіздікті қамтамасыз етуге көмектесетін халықаралық күштердің миссиясы аяқталып келеді. Ел аумағының көп бөлігі қазірдің өзінде Ауғанстан Үкіметінің жауапкершілігінде. Біз бұл үрдісті нығайта түсуге ел басшылығы мен халықаралық қоғамдастықтың күш салуына қолдау білдіреміз. Алайда халықаралық коалиция күштерінің шығарылуы, менің пікірімше, Ауғанстанға әлем назарының бәсеңдеуінің белгісі ретінде қарастырылуға тиіс емес. Ол елдің барлық толыққанды күштері үшін жаңа, бейбіт даму кезеңіне өтудің белгісі болуға тиіс», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Мемлекет басшысы басты міндет ішкі ұлттық келісімнің жетістігі мен ұзақ мерзімді бейбітшіліктің негізін қамтамасыз ету екенін атап өтті (Қосымшаны қараңыз).

Ауғанстан жөніндегі Ыстамбұл үдерісі 2011 жылы Ыстамбұлда Ауғанстан жөнінде «Азия жүрегі» деп аталатын формат ауқымында елдердің сыртқы істер министрлері деңгейінде өткен халықаралық конференция қорытындылары бойынша қолға алынды. Ыстамбұл процесі Ауғанстанды өңірдің саяси және экономикалық өміріне тарту мақсатымен мүдделі елдер арасында саяси диалог жүргізіп, ілгерілетуге бағытталған.

Мемлекет басшысы Ыстамбұл үдерісіне қатысушы елдердің Сыртқы істер министрлері конференциясының жұмысы аясында Ауғанстан Ислам Республикасының Сыртқы істер министрі З. Расулмен, Түркия Республикасының Сыртқы істер министрі А. Давутоғлумен, Үндістан Республикасының Сыртқы істер министрі С. Хуршидпен, сондай-ақ Америка Құрама Штаттары Мемлекеттік хатшысының бірінші орынбасары У. Бернспен екіжақты кездесулер өткізді.

27 сәуір

Мемлекет басшысы Алматы облысында жұмыс сапарымен болып, оның барысында «Арыстан» мамандандырылған лицейінде болды.

Президент 2011 жылы салынған лицейдің ғимараты мен оқу аудиторияларын аралап көрді және лицей оқушыларының салтанатты ант қабылдау рәсіміне қатысты. Жұмыс сапарының соңында Н.Ә. Назарбаев лицей оқушыларымен кездесу өткізіп, олардың әскери, спорттық шеберліктерін, шығармашылық жетістіктерін тамашалады.

Мамандандырылған «Арыстан» лицейі — басым бөлігі аз қамсыздандырылған және көпбалалы отбасылардың балалары, сондай-ақ елдің барлық өңірлерінен жетім-балалар оқитын заманауи оқу кешені. Лицейдің басты міндеті — өз тәрбиеленушілерін жоғары оқу орындарында білім алуға жан-жақты дайындау болып табылады.

Сол күні Мемлекет басшысы Алматы қаласындағы Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясында өткен гала-концертті тамашалады.

29 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Индустрия және жаңа технологиялар министрі Ө.Ө. Исекешевті қабылдады. Ол үдемелі индустриялық-инновациялық даму бағдарламасын жүзеге асырудың 2012 жылғы қорытындылары туралы, сондай-ақ тау-кен өндірісі саласындағы ағымдағы жағдай туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ президенті А.Ұ. Маминді қабылдады.

Ол қытайлық Ляньюньган теңіз кемежайында терминалдық инфрақұрылым құрылысын салу мәселелері бойынша қытайлық тараппен келіссөздердің барысы туралы баяндады.

Цзянсу (Шығыс Қытай) провинциясында орналасқан Ляньюньган Теңіз портының географиялық орналасуы өте тиімді. Ол Циндао, Тяньцзинь, Шанхай секілді басқа ірі қытайлық кемежайлармен теміржол қатынасы арқылы байланысқан, сондай-ақ корейлық Пусан және жапондық Осака кемежайларымен теңіз жолы арқылы қатынайды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің ережесін және құрылымын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы №1271 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №557 Жарлығына қол қойды.

30 сәуір

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары Қ.Н. Келімбетовті қабылдады. Ол макроэкономикалық және бюджеттік саладағы жұмыстардың негізгі бағыттары, сондай-ақ елдің қаржы секторын дамыту қызметтері туралы хабардар етті.

Мемлекет басшысы Астана қаласы бойынша жұмыс сапарын жасап, салынып жатқан Қазақстан Республикасы Ұлттық мұражайының ғимаратын қарап шықты және құрылыс жұмыстарының барысымен танысты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Корея Республикасының Үкіметі арасындағы Балқаш жылу электр стансасын дамыту, қаржыландыру, жобалау, салу, пайдалану және оған техникалық қызмет көрсету саласындағы келісімді ратификациялау туралы» №91-V Заңына қол қойды.

МАМЫР

Дс		6	13	20	27
Сс		7	14	21	28
Ср	1	8	15	22	29
Бс	2	9	16	23	30
Жм	3	10	17	24	31
Сн	4	11	18	25	
Жк	5	12	19	26	

G•GLOBAL
PLATFORM FOR COMMUNICATION

1 мамыр

Мемлекет басшысы Астана қаласында Қазақстан халқының бірлігі күніне орай өткен мерекелік іс-шараларға қатысты.

Президент «Қазақ елі» монументінің алдындағы алаңға жиналған қала тұрғындарын құттықтап, елдің барлық өңірлерінің би ұжымдарының қатысуымен өткен мерекелік концертті тамашалады, этномәдени бірлестіктермен сәндік-қолданбалы өнер бұйымдарын, ұлттық киімдерді, музыкалық аспаптар мен тұрмыстық заттар көрмеге қойылған шатыр қалашығын аралап көрді.

2 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметовті қабылдады. Ол елдің әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі көрсеткіштері және экономиканың өсу қарқынын сақтап қалу бойынша атқарылып жатқан шаралар туралы баяндады.

3 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» №558, «Қазақстан Республикасы «Сырбар» Сыртқы барлау қызметінің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 наурыздағы №773 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №559 жарлықтарына қол қойды.

4 мамыр

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Қазақстан Республикасының 2010–2014 жылдарға арналған үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыру мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Кеңесте өнеркәсіп саласының қазіргі жағдайы, сондай-ақ индустриялық-инновациялық даму бағдарламасын іске асыру және оның екінші бесжылдығын дайындау мәселелері талқыланды. Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Индустрия және жаңа технологиялар министрі Ә.Ө. Исекешев есепті баяндамасын жасады.

Индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасының екінші бесжылдығының мақсаттары мен міндеттерін айқын көре білу маңыздылығы туралы

айта отырып, Президент Үкіметке оның мазмұнын мұқият қарауды, сондай-ақ елге қосымша инвестициялар тарту тетіктерін қарастырып, ішкі көздерін белсендіруді тапсырды.

5 мамыр

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Әулие Успенский кафедралды соборына барып, православие-лік христиан өкілдерін Пасха мерекесімен құттықтады.

6 мамыр

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Отан қорғаушылар күніне орай әскери қызметшілердің үлкен тобына, құқық қорғау органдары мен арнайы қызмет өкілдеріне мемлекеттік наградаларды, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің, Президенті Күзеті қызметінің, Республикалық ұланының, Бас прокуратурасының, Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы), Қорғаныс, Ішкі істер, Әділет және Төтенше жағдайлар министрліктерінің өкілдеріне жоғарғы әскери және арнайы атақтардың ерекшелік белгілерін, сыныптық шендерін табыс етті.

Генерал-майор атағына бара-бар «3 сыныпты мемлекеттік әділет кеңесшісі» сыныптық шенін тәуелсіз Қазақстан тарихында тұңғыш генерал-әйел атанған Бас прокуратураның Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің төрағасы С.М. Айтбаеваға табысталуы көрнекті оқиға болды.

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Алматы қаласындағы №60 мектеп-гимназияның 2 «Б» сынып оқушыларын қабылдады.

Оқушылар Президентті Отан қорғаушылар күнімен құттықтады, содан кейін олар үшін резиденция залдары бойынша экскурсия өткізілді.

Мемлекет басшысы Малайзия Федерациясының Премьер-министрі Н.Т. Разакқа парламенттік сайлауда «Ұлттық майдан» коалициясының айқын жеңіске жетуіне байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Жоғары әскери және арнаулы атақтар, сыныптық шендер беру туралы» №560,

«Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №561, «Қазақстан Республикасының Республикалық ұланы туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 28 тамыздағы №1428 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №562 жарлықтарына қол қойды.

7 мамыр

Мемлекет басшысы Отан қорғаушылар күніне орай Жамбыл облысының Отар кентінде өткен Жауынгерлік шеруге қатысты.

Президент Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы ретінде әскери қызметшілерді, ардагерлер мен барша қазақстандықтарды Отан қорғаушылар күнімен құттықтады.

«Армияның тәртібі ауыр деседі, бірақ бұл бодандықтың ауыртпалығы емес, ел қорғау бейнеті. Армия — біздің егемен мемлекетіміздің берік қалқаны. Оны берік ұстап тұру — тек қасиетті борыш емес, зор мәртебе!

Сіздердің қызметтеріңіз — еліміздің тәуелсіздігінің, қазақстандық әр шаңырақтың тыныштығы мен алаңсыздығының кепілі.

...7 мамыр әрқашанда біздің мемлекетіміздің қуаты мен сенімділігін айғақтап тұратын күн болсын!», — деді Н.Ә. Назарбаев (Қосымшаны қараңыз).

Жауынгерлік шеру аяқталған соң Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі Ә.Р. Жақсыбековпен және Қарулы Күштер қолбасшылығының өкілдерімен бірге ұсынылған жаңа және отандық қорғаныс-өнеркәсіп кешені кәсіпорындарында жаңғыртылған әскери техника үлгілерімен танысты, соның ішінде штабтық, жауынгерлік, медициналық, іздестіру-құтқару машиналары, радиорелелік станса, қарлы-батпақты жерлерге арналған «Тұлпар» машинасы, Қазақстанда құрастырылатын ЕС — 145 тікұшағы, ұшқышсыз ұшатын аппараттар және өзге де түрлері көрсетілді.

Көрмені аралап шыққаннан кейін Жоғарғы Бас қолбасшы жауынгерлік шеруге қатысқан командалық құраммен және қатысушылармен әңгімелесті.

Дәстүрлі әскери шеру кез келген армияның дайындығының аса қажетті құрамдас бөлігі болып саналады. Бүгінгі Жауынгерлік шерудің ерекшелігі — сарбаздар мен сардарлардың әскери машығы мен кәсіби шеберліктерін, Қазақстан армиясы жабдықталған

қару-жарақ пен әскери техниканың нақтылы қолданылуын іс жүзінде көрсетудің мүмкіндігін жүзеге асыру.

Жауынгерлік шеруге 7 мың әскери қызметшілер, 400 бірліктен астам әскери техника, 80 ұшақ пен тікұшақтар қатысты. Құрлық әскерлері мен Әуе қорғанысы күштері зымырандар атуды, бомбалауды, қару-жарақтың барлық түрінен жауынгерлік атысты жүзеге асырды.

Әскери әуе күштері майдандық және армиялық ұшақтар мен тікұшақтардан аспанда әуе ұрысын жүргізді. «Жетісу» және «Сұңқар» ұшқыштар тобы жоғары деңгейде ұшу өнерін көрсетті.

Жаттығуда Әуе қорғанысы күштерінің әуе шабуылына қарсы қорғанысын С-125 зениттік-зымырандық кешені көрсетті. Ол басқарылатын зениттік зымырандармен әуеде көрсетілген нысаналарды көздеп атуды жүзеге асырды.

Жауынгерлік шеру барысында Зымырандық әскер және артиллерия өз зеңбіректері — «Точка-У» тактикалық зымырандық кешені, «Град» және «Прима» дүркін атылыс зымырандық жүйесі, «МСТА-Б» және «Д-30» зеңбіректері, «Солнцепек» ауыр отшашу зымырандық жүйесі, «Штурм-С» танкіге қарсы зымырандық кешені және т.б. мүмкіндіктерін көрсетті.

8 мамыр

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Еуропа қайта құру және даму банкі арасындағы ынтымақтастық пен Еуропа қайта құру және даму банкінің Қазақстан Республикасындағы қызметіне қатысты келісімге қол қою туралы» №564 Жарлығына қол қойды.

9 мамыр

Мемлекет басшысы Астана қаласында Жеңіс күніне орай өткен мерекелік іс-шараларға қатысты.

Президент «Отан қорғаушылар» монументінің Мәңгілік алауына гүл шоқтарын қойып, Ұлы Отан соғысы жылдарында қаза болған қазақстандық жауынгерлерді бір минут үнсіздікпен еске алды, содан соң қазақстандықтарды Жеңіс күнімен құттықтады.

Содан соң Президент тосыннан тұрғызылған шатырлы қалашықта соғыс ардагерлерімен кездесті, оларға мықты денсаулық тілеп, Ұлы Жеңістің 70 жылдығын олармен бірге қарсы алуды үміт ете отырып, мерекемен құттықтады.

10 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстанға мемлекеттік сапармен келген Түрікменстанның Президенті Г.М. Бердымұхамедовпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында сауда-экономикалық, отын-энергетикалық және транзиттік-көлік салалардағы, сондай-ақ мәдени-гуманитарлық серіктестік саласындағы екіжақты ынтымақтастықтың жағдайы мен перспективалары талқыланды.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша Мемлекет басшыларының бірлескен мәлімдемесі қабылданды, сондай-ақ сыртқы саяси ведомстволар арасында Хаттама мен Ынтымақтастық бағдарламасына, Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы мен Түрікменстанның Ғылым академиясы арасындағы келісімге, «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ мен «Түрікменстан темір жолы» компаниясының арасындағы ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

11 мамыр

Мемлекет басшысы Маңғыстау облысында жұмыс сапарымен болып, оның барысында Түрікменстанның Президенті Г.М. Бердымұхамедовпен бірге «Болашақ – Серхетяка» теміржол өткелінің салтанатты ашылу рәсіміне қатысты.

Бұл өткелдің мәніне тоқтала отырып, Қазақстан Президенті: «Бұл трансұлттық нысан Қазақстан мен Түрікменстан арасында тікелей теміржол қатынасын орнатады. Жаңа жол жүктің жеткізілуі, соның ішінде транзиттеу, ал болашақта жолаушылар үшін жол қатынасы мерзімін қысқартады. Бұған қоса, Қазақстан-Түрікменстан теміржолы – келешекте Парсы шығанағы аймағына шығуды қамтамасыз ететін теміржол дәлізінің негізгі бөлігі», – деп мәлімдеді.

Содан соң мемлекет басшылары «Қазақстан – Түрікменстан» оптикалық-талшықты байланыс желісін іске қосты, ол «Қазақтелеком» АҚ желісі арқылы Түрікменстан, Ауғанстан және Иран желілеріне қосылуды ұйымдастыруға, сондай-ақ Түрікменстан үшін Ресей, Еуропа және Оңтүстік-Шығыс Азия елдері бағыттары бойынша транзит трафигіне мүмкіндік береді. Түрікмен жағына өткеннен кейін екі мемлекет басшылары Серхетяка бекетінің салтанатты ашылуына қатысты, сондай-ақ «Берекет» теміржол торабының онлайн-ашылуын жүзеге асырды.

«Болашақ – Серхетяка» теміржол өткелі Қазақстанды, Түрікменстанды және Иранды байланыстыратын болашақ теміржол дәлізінің бір бөлігі болып табылады.

13 мамыр

Мемлекет басшысы халық суретшісі, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері Г.М. Ысмайылованың қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Кәсіби қылқалам шебері Гүлфайруз Мансұрқызы сурет өнеріндегі қайталанбас туындыларды, соның ішінде халқымыздың ұлы тұлғаларының портреттерін өмірге әкелген.

Ол кино және театр өнерінің дамуына, сондай-ақ танымал опералар мен фильмдердің көркем безендірілуіне өлшеусіз үлес қосты. «Қыз Жібек», «Ботагөз» сияқты шоқтығы биік кинотуындыларда негізгі рөлдерде ойнап, елдің шексіз ықыласына бөленді.

Гүлфайруз Ысмайылованың еңбектері бейнелеу өнеріндегі баға жетпес рухани байлығымыз болып қала береді», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Президенті А. Гүлге Рейханлы қаласындағы жарылыс салдарынан көптеген жанның қайтыс болып, зардап шегуіне байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасының және Ресей Федерациясының қарулы күштері мүдделерінде әскери-техникалық ынтымақтастық саласындағы бірлескен жұмыстардың бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 13 мамырдағы №92-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Жай операциялар) (ОАӨЭЫ 3 Дәліз жолын реконструкциялау жобасы [«Шымкент-Ташкент» жол учаскесі] [«Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізіне кіреберіс]) қол қою туралы» №565, «Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қалыптастырылуы мен пайдаланылуы туралы» 2012 жылғы есепті бекіту туралы» №566, «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» №567 жарлықтарына қол қойды.

20 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары Е.Т. Орынбаевты қабылдады. Ол 2020 жылға дейінгі еңбекпен қамту және 2011–2015 жылдарға арналған «Саламатты Қазақстан» денсаулық сақтауды дамыту мемлекеттік бағдарламаларының іске асырылу барысы туралы ақпарат берді.

Сол күні Мемлекет басшысы Астана қаласы бойынша жұмыс сапарын жасап, «Астана Опера» мемлекеттік опера және балет театры ғимаратының құрылыс барысымен танысты.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы шартқа қол қою туралы» №568, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №569 жарлықтарына қол қойды.

21 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстанға 2013 жылғы 22 мамырда өтетін өз жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XXVI пленарлық отырысына қатысу үшін келген Еуропалық аэроғарыштық және қорғаныс концернінің («EADS») президенті Т. Эндерспен, «EADS Қазақстан» бас директоры С. Дэлэнзмен, «Airbus» компаниясының бас атқарушы директоры Д. Лихимен, «Airbus» компаниясының халықаралық даму жөніндегі бас атқарушы директоры Ж.-П. Таламонимен, «СопосоPhillips» компаниясының Директорлар кеңесінің төрағасы Р. Лэнспен, «General Electric Transportation» компаниясының президенті Л. Симонеллимен екіжақты кездесулер өткізді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне құқық қорғау қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №93-V, «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» №94-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне дербес деректер және оларды қорғау мәселелері бойынша өзгерістер мен

толықтырулар енгізу туралы» №95-V, «1923 жылғы 12 қыркүйекте Женева қаласында жасалған, 1947 жылғы 12 қарашада Нью-Йорк штатының Лейк Саксесс қаласында қол қойылған хаттамаға сәйкес енгізілген түзетулерімен Порнографиялық басылымдар айналысының және оларды саудалаудың жолын кесу туралы халықаралық конвенцияны ратификациялау туралы» №96-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Б.Ә. Мұхаметжанов туралы» №570 Жарлығына қол қойды.

22 мамыр

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен өз жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XXVI пленарлық отырысына төрағалық етті.

Отырысқа «General Electric Transportation» компаниясының президенті Л. Симонелли, «ConocoPhillips» компаниясы Директорлар кеңесінің төрағасы Р. Лэнс, «Ресей жинақ банкі» ААҚ басқармасының төрағасы Г.О. Греф, «Airbus» компаниясының бас атқарушы директоры Д. Лихи, Еуропалық аэроғарыштық және қорғаныс концернінің («EADS») Президенті Т. Эндерс және т.б. қатысты.

Отырыстың басты тақырыбы Қазақстанның индустриялық-инновациялық дамуы болды. Бұл ретте, инвестициялық саясаттың жүзеге асырылу барысы, сондай-ақ шетелдік инвесторлардың қазақстандық мазмұнды дамытуға, ең жаңа технологиялар трансфертіне және жоғары қосылған құны бар өнім өндірісін игеруге жәрдемдесу мәселелері қаралды.

Күн тәртібін дамыта отырып, Қазақстан Президенті өз сөзінде белгілі шетелдік сарапшылардың қатысуымен әзірленген 2020 жылға дейінгі инновациялық даму және «жасыл экономикаға» көшу тұжырымдамасын жариялады.

Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Шетел инвесторларының кеңесі Қазақстанда жұмыс істейтін инвесторлармен тікелей диалог орнату және инвестициялық қызметпен байланысты проблемалық мәселелерін шұғыл шешу мақсатында Мемлекет басшысының Жарлығымен 1998 жылы 30 маусымда құрылды.

Кеңес консультативтік-кеңесші орган болып табылады. Кеңесті Қазақстан Республикасы Президенті басқарады. Президент оның қызметіне басшылық жасап, күн тәртібін бекітеді және отырыстарына төрағалық етеді.

Кеңес аясында 5 бірлескен жұмыс тобы — салық салу, заңнама, шетелдік инвесторлардың ағымдағы қызметі,

Қазақстанның инвестициялық имиджін көтеру және мұнай-газ секторы мәселелері бойынша жұмыс істейді. Кеңес отырысы жылына 1–2 рет өткізіледі.

Мемлекет басшысы өз жанындағы Шетел инвесторлары кеңесінің XXVI отырысының жұмысы аясында бірқатар екіжақты кездесулер өткізді.

ЕҚДБ Президенті С. Чакрабортимен әңгімелесу барысында банктің қазақстандық экономиканың түрлі секторларындағы мемлекеттік және жеке меншік жобаларды іске асыруға қатысуының маңызды аспектілері талқыланды.

«Ресей жинақ банкі» ААҚ басқармасының төрағасы Г.О. Грефпен әңгімелесу барысында Қазақстанның банк секторының жағдайы мен даму перспективалары, сондай-ақ «Ресей жинақ банкі» жергілікті өкілдігінің қызмет ету нәтижелері қаралды.

Мемлекет басшысы Америка Құрама Штаттарының Президенті Б. Обамаға Оклахома штатында болған жойқын торнадо салдарынан зардап шеккендер мен құрбан болған жандарға байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Жойқын торнадо салдарынан ондаған жанның өмірі қиылып, жүздеген адамның зардап шеккені туралы жайсыз хабарды терең күйзеліспен қабылдадым.

Осындай ауыр сәтте Қазақстан халқының және жеке өзімнің атымнан қаза болғандардың отбасылары мен туған-туыстарына көңіл айтамын, сондай-ақ жараланғандардың тез арада сауығып кетулеріне тілектестігімді білдіремін», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Даму институттарын, қаржы ұйымдарын басқару жүйесін оңтайландыру және ұлттық экономиканы дамыту жөніндегі кейбір шаралар туралы» №571 Жарлығына қол қойды.

23 мамыр

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен VI Астана экономикалық форумына қатысты.

Форумға қатысушылар алдында сөйлеген сөзінде Президент әлемдік қоғамдастық үшін өзекті болып табылатын проблемалар және оларды Жаһандық

дағдарысқа қарсы жоспар аясында шешу бойынша өз көзқарасымен бөлісті (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы VI Астана экономикалық форумының жұмысы аясында экономика саласы бойынша Нобель сыйлығының лауреаттары — Д. Нэш, Д. Мирлис, Р. Манделл, Э. Прескотт, Ф. Кидланд, Р. Ауманн, К. Писсаридеспен, физика саласының лауреаттары — Д. Смут, физиология және медицина саласының лауреаттары — Э. Неермен кездесті.

Әңгімелесу барысында халықаралық қаржы-экономикалық жүйенің жағдайы туралы, сондай-ақ дүниежүзілік экономиканың тұрақты даму жолына ауысу бойынша сындарлы шешімдер шығаруға бағытталған Қазақстан бастамалары туралы пікір алмасу болып өтті.

Кездесуге қатысушылар VI Астана экономикалық форумы мен Бүкіләлемдік дағдарысқа қарсы конференцияның күн тәртібінің өзектілігін атап айтты.

Мемлекет басшысы бұл іс-шара сарапшыларға әлемдегі қазіргі экономикалық ахуалдың проблемалары мен даму перспективалары туралы көзқарастарымен бөлісуге мүмкіндік беретінін атап айтты.

Мемлекет басшысы VI Астана экономикалық форумының жұмысы аясында БҰҰ өкілдерімен кездесті.

Кездесуге БҰҰ Бас Ассамблеясы 67-ші сессиясының төрағасы В. Еремич, ЭКОСОС төрағасы Н. Осорио, Фиджи аралдары Республикасының Сыртқы істер және халықаралық ынтымақтастық министрі, 77 тобы мен Қытай төрағасы Р. Кубуабола, БҰҰ бас хатшысының экономикалық және әлеуметтік мәселелер жөніндегі орынбасары У. Хунбо, ЮНКТАД бас хатшысы С. Панитчпакди, БҰҰ бас хатшысының орынбасары — БҰҰ Еуропалық экономикалық комиссиясының Атқарушы хатшысы С. Алкалай және ЭСКАТО директоры Н. Курмар қатысты.

Әңгімелесу барысында Қазақстанның БҰҰ бөлімшелері және агенттіктерімен ынтымақтастығының өзекті перспективалары, сондай-ақ Қазақстанның Бүкіләлемдік дағдарысқа қарсы конференциясын өткізу жөніндегі Қазақстан бастамаларының негізгі қағидаттары талқыланды.

Мемлекет басшысы VI Астана экономикалық форумының жұмысы аясында Германия экономикасы Шығыс комитетінің төрағасы Э. Кордеспен кездесті.

Кездесу барысында Қазақстан мен Германия арасындағы сауда-экономикалық ынтымақтастықты нығайту мен оның аясын кеңейтуге байланысты кең ауқымды мәселелер, сондай-ақ бұл үдерісте Германия экономикасы Шығыс комитетінің рөлі талқыланды.

Мемлекет басшысы VI Астана экономикалық форумының жұмысы аясында Нобельдер мұрасы Баку қорының төрағасы Т. Багировпен, сондай-ақ Г. Нобель және Ф. Нобельмен кездесті.

Кездесуде Қормен ынтымақтастықты дамыту перспективалары қаралды. Тараптар Қазақстанда бірлескен жобаларды іске асыруға ыңғайлы мүмкіндіктердің болуын атап айтты және оларды жүзеге асыру үдерісінде табысты қарым-қатынас жасалатынына сенім білдірді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Испания Корольдігі арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» №97-V, «Қазақстан Республикасы мен Испания Корольдігі арасындағы ұстап беру туралы шартты ратификациялау туралы» №98-V, «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы №7681-KZ Қарыз туралы келісімге («Оңтүстік-Батыс» автомобиль жолдарын дамыту жобасы: «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізі (ОАӨЭЫ 1b және 6b) түзетулерге қатысты Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы келісім-хатты ратификациялау туралы» №99-V, «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді («Шығыс-Батыс» автомобиль жолдарын дамыту жобасы («Алматы-Қорғас» учаскесі): «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізі (ОАӨЭЫ 1b) ратификациялау туралы» №100-V заңдарына қол қойды.

28 мамыр

Мемлекет басшысы Еуразиялық экономикалық комиссия алқасының төрағасы В.Б. Христенконы қабылдады.

Кездесу барысында тараптар Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарт жобасын даярлау барысын, сондай-ақ 2013 жылғы 29 мамырда Астана қаласында өтетін Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің кезекті отырысының күн тәртібін талқылады.

Сол күні Мемлекет басшысы Қырғыз Республикасының астанасы Бішкек қаласына аттанып, ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттер басшыларының бейресми кездесуіне қатысты.

Саммитке қатысушылар ұжымдық қауіпсіздік жүйесін одан әрі дамыту, бірлескен шұғыл және ҰҚШҰ ұжымдық күштерінің әскери даярлығын жетілдіру мәселелерін талқылады.

2014 жылы осы елден Қауіпсіздікке жәрдемдесудің халықаралық күштерін шығаруға байланысты Ауғанстан аумағынан төніп тұрған қауіп-қатерлерге қарсы іс-қимыл шараларына ерекше назар аударылды.

Бұған қоса, тәжік-ауған шекарасын нығайту және есірткі трафигімен және экстремизммен күрес шаралары туралы пікір алмасу болып өтті.

Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы (ҰҚШҰ) — 1992 жылғы 15 мамырдағы Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт негізінде құрылған халықаралық әскери-саяси одақ. Шарт әрбір 5 жыл сайын автоматты түрде ұзартылып отырады.

ҰҚШҰ мүшелері Армения, Беларусь, Қазақстан, Қырғызстан, Ресей, Тәжікстан және Өзбекстан болып табылады.

ҰҚШҰ органдарына Ұжымдық қауіпсіздік кеңесі (мемлекет басшыларының деңгейінде), Сыртқы істер министрлерінің кеңесі, Қорғаныс министрлерінің кеңесі, Қауіпсіздік кеңесі хатшыларының комитеті, Хатшылық, Біріккен штаб кіреді.

2004 жылдың желтоқсан айында БҰҰ Бас Ассамблеясының жанында бақылаушы мәртебесін алды.

Мемлекет басшысы «М.Т. Есенбаевты Қазақстан Республикасының Таиланд Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №572, «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары

әскери қызметшілерінің әскери киім нысаны және айырым белгілері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 25 тамыздағы №144 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №573 жарлықтарына қол қойды.

29 мамыр

Мемлекет басшысы Қазақстанға Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің отырысына қатысу үшін келген Украинаның Президенті В.Ф. Януковичпен, Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенкомен, Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен екіжақты кездесулер өткізді.

Сол күні Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің отырысына қатысты.

Саммитке сондай-ақ Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенко, Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин, Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаев және Украинаның Президенті В.Ф. Янукович қатысты.

Саммит жұмысын аша отырып: «Бұл биылғы жылы жоғарғы деңгейде өтіп отырған бірінші кездесу болып табылады. Біз интеграцияға қатысушылардың барлығына да ол тиімді болуы қажет деп есептейміз. Интеграциялық үдеріс эволюциялық түрде іске асырылуы керек, барлық күш-жігерді біріктіріп, жанасу нүктелерін іздеп табу қажет», — деді Қазақстан Президенті.

Отырыста Еуразиялық экономикалық комиссияның елдердің одан әрі әрекет ету тетіктерін жасау жөніндегі мәселелері, сондай-ақ Қырғызстан мен Украинаның Кедендік одаққа қатысу перспективалары қаралды.

Саммит қорытындысы бойынша сауда-саттық саласындағы халықаралық келіссөздер өткізу жөніндегі Еуразиялық экономикалық комиссия қызметінің мәселелері бойынша Регламентке өзгерістер енгізілді, Кедендік одаққа қатысушы елдердің келісілген агроөнеркәсіптік саясат және Бірыңғай экономикалық кеңістік тұжырымдамасы мақұлданды, Кедендік одақтың сыртқы және өзара сауда-саттығының Интеграцияланған ақпараттық жүйесін құру және дамыту шаралары анықталды, статистика саласындағы ақпараттық іс-қимыл туралы келісім қабылданды.

30 мамыр

Мемлекет басшысы «2011 жылғы 18 қазандағы Еркін сауда аймағы туралы шартты оның Тараптары мен Өзбекстан Республикасының арасында қолдану туралы хаттамаға қол қою туралы» №574, «Республикалық бюджет жобасын әзірлеу ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 тамыздағы №861 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №575, «Қазақстан Республикасының Ұлттық мұражайы» республикалық мемлекеттік мекемесінің кейбір мәселелері туралы» №576, «Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдама туралы» №577 жарлықтарына қол қойды.

МАУСЫМ

Дс	3	10	17	24	
Сс	4	11	18	25	
Ср	5	12	19	26	
Бс	6	13	20	27	
Жм	7	14	21	28	
Сн	1	8	15	22	29
Жк	2	9	16	23	30

3 маусым

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Еуропалық комиссия төрағасы Ж.М. Баррозумен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында олардың қатарында саяси, сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықтың жағдайы мен перспективаларын қоса алғанда, кең ауқымды мәселелер қаралды. Одан басқа, тараптар халықаралық күн тәртібі бойынша, нақты айтқанда, Орталық Азиядағы ахуал туралы пікір алмасты.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша Қазақстан мен Еуропалық Одақ арасындағы серіктестік пен ынтымақтастықты ілгерілету туралы жаңа келісімді тездету туралы уағдаластыққа қол жеткізілді.

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Латвия Республикасының Президенті А. Берзиньшпен кездесті.

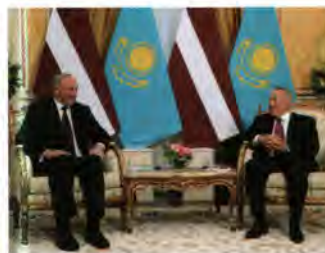
Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында саяси, сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың ахуалы мен оның аясын кеңейту жолдары талқыланды.

Атап айтқанда, тараптар Солтүстік көлік жолы – Қытайдан Қазақстан арқылы Балтық жағалауына контейнерлік тасымалдаулар ұйымдастырудың мүмкіндіктерін қарастырды, бұл Тынық мұхиттан Еуропаға теңіз арқылы 45 күн алатын жүк тасымалдауды екі аптаға дейін қысқартуға мүмкіндік береді.

Сондай-ақ Латвияның «ЭКСПО-2017» көрмесіне дайындыққа және өткізуге атсалысуына қатысу, туризм индустриясы саласы бойынша қазақстандық кадрларды латвиялық оқу орындарында даярлау, білім және ғылым саласындағы өзара іс-қимыл, ауыл шаруашылығындағы бірлескен жобаларды жүзеге асыру және т.б. мәселелері талқыланды.

Тараптар сондай-ақ халықаралық саясаттың түрлі аспектілері бойынша, атап айтқанда, Таяу және Орта Шығыстағы, Ауғанстандағы ахуал, Кедендік одақ және Бірыңғай экономикалық кеңістік шеңберіндегі интеграциялық үдерістер бойынша пікір алмасты.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша қоршаған орта, туризм, білім, ғылым салаларындағы

ынтымақтастық туралы үкіметаралық келісімдерге қол қойылды.

Мемлекет басшысы «А.А. Мусинов туралы» №578 Жарлығына қол қойды.

4 маусым

Мемлекет басшысы БҰҰ Босқындар істері жөніндегі Жоғарғы комиссар А. Гутерришті қабылдады.

Кездесуде Қазақстанның Босқындар ісі жөніндегі жоғарғы комиссар басқармасымен ынтымақтастығының негізгі бағыттары, сондай-ақ Қазақстандағы босқындар құқықтарын қорғауды қамтамасыз ету мәселелері қаралды. «Көші-қон мәселелерін реттеу Қазақстан үшін маңызды болып саналады. Осы жылдары біздің еліміз 15 босқынға баспана тауып берді. Осы саладағы жұмыс өзекті күйінде қалуда, өйткені әлемде көші-қон үдерістері арта түсуде, босқындар саны жыл сайын ұлғайып келеді», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Тараптар көші-қон үдерістерін тиімді басқару саласындағы, соның ішінде Қазақстан бастама ретінде көтерген «Алматы үдерісі» аясындағы ұсыныстарды іске асыру жолдарын да талқылады. Аталған шаралар біздің еліміздің Орталық Азия өңірі үшін көші-қон саясаты саласындағы модельді мемлекет ретінде қалыптасуына септігін тигізетін болады.

Сол күні Мемлекет басшысы жұмыс сапарымен Алматы қаласына аттанып, келе сала өзінің алматылық резиденциясында Қазақстандағы Орыс православиелік шіркеуі Митрополит округінің басшысы, Астана және Қазақстан митрополиті Александрды қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстандағы этносаралық және конфессияаралық тұрақтылық мәселелері және олардағы діни бірлестіктердің рөлі талқыланды. Қазақстандағы Орыс православиелік шіркеуі Митрополит округі мекемесінің 10 жыл толуын мерекелеуге ерекше назар аударылды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі инновациялық даму тұжырымдамасын бекіту туралы» №579 Жарлығына қол қойды.

5 маусым

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында «Алатау» инновациялық технологиялар паркі» арнайы экономикалық аймағына (АЭА) барып, паркте орналасқан кәсіпорындардың қызметімен танысты.

Президент телекоммуникациялық жабдықтардың өндірісімен, көтерме-талшықты компоненттерді шығарумен, энергия үнемдеу технологиялары, компьютерлік графика және анимация жүйелерімен айналысатын бірнеше отандық компаниялардың өнімдерін аралап көрді. Оған жүз пайыз қазақстандық мазмұндағы бірқатар инновациялық жобалар, сондай-ақ шетелдік компаниялармен бірлескен зерттемелер ұсынылды.

Сапар соңында Мемлекет басшысы өз зерттеме жұмыстарын назарға ұсынған Халықаралық ақпараттық технологиялар университетінің түлектерімен кездесті.

«Алатау» инновациялық технологиялар паркі Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 18 тамыздағы Жарлығымен Алматы қаласынан 25 км орналасқан Алатау кентінде құрылған. Парк аумағы 343 гектарды алып жатыр.

7 маусым

Мемлекет басшысы зейнетақылық реформа мәселелері бойынша Қазақстан халқына үндеуін жариялады.

Елдің мемлекеттік телеарналары бойынша сөз сөйлей отырып: «Республика Конституциясына сәйкес менің қарауыма Үкімет пен Ұлттық банк бастамашы болған зейнетақы жүйесі туралы жаңа заңнама келіп түсті.

Мен заңнаманы әзірлеу, талқылау және қабылдаудың күллі үдерісінде болған кеңінен қоғамдық талқылауды мұқият қадағаладым.

Мен заңнаманы жақтаушылардың да, оған қарсылық білдірушілердің де дәлел-дәйектерімен жақсы таныспын.

Ерлер мен әйелдердің зейнетке шығу жасын теңестіру туралы мәселе қазіргі ең өзекті тақырыпқа айналды.

...Конституцияда берілген өкілеттіктеріме сәйкес, әйелдердің зейнет жасын өсіру туралы норманы енгізу мерзімі бөлігінде қайта талқылау және дауысқа салу үшін Парламентке қайтарамын. Мен

зейнет жасын кезең-кезеңмен ұзартуды 2014 жылғы 1 қаңтардан емес, 2018 жылғы 1 қаңтардан бастауды ұсынамын», — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев (Қосымшаны қараңыз).

Үкімет ұсынған зейнетақылық реформа 2014 жылдың 1 қаңтарынан бастап әйелдердің зейнеткерлік жасын 63-ке дейін кезең-кезеңімен арттыруды көздейді.

Бұл мәселе тұрғысында қазақстандық қоғам арасында өткір пікірталас орын алды. Тек Президенттің тікелей араласуының арқасында ғана мәселе күн тәртібінен алынып тасталды.

8 маусым

Мемлекет басшысы Пәкстан Ислам Республикасының Премьер-министрі болып сайлануына байланысты Н. Шарифке құттықтау жеделхатын жолдады.

10 маусым

Мемлекет басшысы «С.С. Әбденов туралы» №581 Жарлығына қол қойды.

11 маусым

Мемлекет басшысы Ақмола облысында жұмыс сапарымен болып, Бурабай қаласында «ВТБ банкі» ААҚ президенті — Басқарма төрағасы А.Л. Костинді қабылдады.

Кездесуге сондай-ақ Президент Әкімшілігі басшысының орынбасары Б.Т. Сұлтанов, «ENRC Kazakhstan» ЖШС акционері Ф.К. Шодиев және «ВТБ банкі» ААҚ президенті — Басқарма төрағасының бірінші орынбасары Ю.А. Соловьев қатысты.

Кездесудің барысында Қазақстандағы еншілес банк қызметінің негізгі бағыттары, сондай-ақ «ВТБ банкінің» ел экономикасын дамыту мен әртараптандыру үдерісіне қатысуы талқыланды.

Н.Ә. Назарбаев Қазақстанда БЭК жұмысын ескере отырып, кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі бірлескен жұмысты белсендіру қажеттігіне назар аударды.

13 маусым

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жергілікті өзін-өзі басқаруды дамыту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №101-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне

мемлекеттік басқару органдары арасындағы өкілеттіктердің ара-жігін ажырату мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №102-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Үкіметі арасындағы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Ауғанстан Ислам Республикасын тұрақтандыру мен қалпына келтіру жөніндегі халықаралық іс-қимылдарға қатысуына байланысты Қазақстан Республикасының аумағы арқылы әскери мүлік пен персоналдың транзитін қамтамасыз ету туралы келісімді ратификациялау туралы» №103-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарды одан әрі қылмыстық сипаттан арылту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №104-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесі туралы» 2009 жылғы 18 маусымдағы №827 және «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесінің одан әрі жұмыс істеуінің кейбір мәселелері туралы» 2010 жылғы 4 наурыздағы №931 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» №582 Жарлығына қол қойды.

14 маусым

Мемлекет басшысы Өзбекстан Республикасында ресми сапармен болып, осы елдің астанасы Ташкент қаласында Президент И.А. Каримовпен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелері талқыланды. Атап айтқанда, стратегиялық серіктестік, көлік саласындағы өзара іс-қимыл, су-энергетикалық проблемаларды реттеу, Арал теңізін бірлесіп құтқарып қалу, әскери ынтымақтастық, төтенше жағдайлардың алдын алу және жою жөніндегі қызметтер арасындағы байланыстарды дамыту, мәдени-гуманитарлық байланыстарды кеңейту мәселелері талқыланды.

Сондай-ақ мемлекет басшылары халықаралық және өңірлік күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасты.

Келіссөздердің маңыздылығын атап көрсете отырып, Н.Ә. Назарбаев: «Қазақстан мен Өзбекстан —

біздің өңірде бейбітшілік, қауіпсіздік, сауда-саттық пен әл-ауқаттың артуын қамтамасыз етіп отырған маңызды мемлекеттер. Көп ретте барша өңірдің тұрақты экономикалық дамуы мен қауіпсіздігі Астана және Ташкенттің арасындағы өзара іс-қимылдың табыстылығына байланысты», — деді.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасы мен Өзбекстан Республикасы арасындағы Стратегиялық серіктестік туралы шартқа, Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі мен Өзбекстан Республикасының Ішкі істер министрлігі арасындағы ынтымақтастық туралы келісімге, Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі мен Өзбекстан Республикасының Мемлекеттік кеден комитеті арасындағы Кеден шекарасы арқылы өтетін тауарлар мен көлік құралдары туралы алдын ала ақпаратпен алмасуды ұйымдастыру туралы хаттамаға қол қойылды.

Сол күні Мемлекет басшысы Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримовпен бірге Ташкент қаласында Қазақстан Елшілігінің жаңа ғимараты мен Абай Құнанбаев ескерткішінің салтанатты ашылу рәсіміне қатысты, содан соң «Шейхантахур» кешеніне барып, шейх Хавенди ат-Тахур мен Төле би кесенелерін аралап көрді.

17 маусым

Мемлекет басшысы Иран Ислам Республикасының Президенті болып сайлануына байланысты Х. Руханиге құттықтау жеделхатын жолдады.

18 маусым

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Жай операциялар) (ОАӨЭЫ 2 Дәліз Инвестициялық бағдарламасы [Маңғыстау облысындағы учаскелер] – 2-ші жоба) қол қою туралы» №583 Жарлығына қол қойды.

19 маусым

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №584 Жарлығына қол қойды.

21 маусым

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театрында өткен «Біржан-Сара» операсының премьерасын тамашалады.

Жиналғандарға сөйлеген сөзінде Президент бірегей классикалық опера және балет театрының ашылуымен барлығын құттықтап, бұл астананың 15 жылдығына арналған баға жетпес сыйлық екенін атап айтты. Н.Ә. Назарбаев Орталық Азияның ең үлкен өнер ордасына айналған театрды салушы сәулетшілер мен құрылысшыларға алғысын білдірді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» №105-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне зейнетақымен қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №106-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Кеден одағында тарифтік емес реттеу шараларын қолдану мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №107-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Беларусь Республикасының Үкіметі арасындағы дипломатиялық өкілдіктерді орналастыру үшін жер учаскелерін өзара беру туралы келісімді ратификациялау туралы» №108-V, «2008 жылғы 25 қаңтардағы Кеден одағының кедендік шекарасы арқылы өткізілетін тауарлардың кедендік құнын айқындау туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №109-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарында әскери қызмет өткеру ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 25 мамырдағы №124 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №585, «Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қаражатын қалыптастыру және пайдалану тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 2 сәуірдегі №962 Жарлығына өзгерістер енгізу және Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан нысаналы трансферт бөлу туралы» №586 жарлықтарына қол қойды.

24 маусым

Мемлекет басшысы Павлодар облысында жұмыс сапарымен болып, Павлодар қаласының №4 емханасын аралап көрді, полимер өнімін өндіретін «Мұнайхим LTD» ЖШС зауытының жұмысымен танысты, «Қазақтелеком» АҚ және «Hewlett-Packard» компаниясымен бірлесіп салынған ТМД-дағы ең ірі мәліметтерді өңдеу орталығында (Дата-орталық) болды, сондай-ақ Павлодар облысының Жастарға қызмет көрсету орталығы мен «Астана» қалалық мұз сарайында болды.

Мемлекет басшысы «2013–2015 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №110-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қаланың, астананың, ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтары туралы ережені бекіту туралы» №587, «Қазақстан Республикасының Терроризмге қарсы орталығы туралы ережені бекіту жөнінде» №588, «Терроризмге қарсы комиссиялар туралы үлгілік ережені бекіту туралы» №589 жарлықтарына қол қойды.

25 маусым

Мемлекет басшысы Шығыс Қазақстан облысында жұмыс сапарымен болды.

Президент облыстық Ана мен бала орталығына барып, негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштер мен өңірдегі денсаулық сақтау саласын дамыту бағдарламасын жүзеге асырудың барысы туралы есебін тыңдады.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев Оқушылар шығармашылығы сарайында болып, математикалық модельдеу, экономика, экология, физика және т.б. салалардың ғылыми жобаларымен танысты.

Мемлекет басшысы Қазақстан үшін жаңа өнім — Франциядан тікелей технологиялар трансферті негізіндегі фотоэлектрлі пластиналар шығаратын «KazakhstanSolarSilicon» ЖШС фотоэлектрлі пластиналар өндіру зауытын аралап көрді.

Түстен кейін Мемлекет басшысы Семей қаласына барып, бронетанкті қару мен техниканы жасау, өндіріп шығару және жөндеуге маманданған «Семей инжиниринг» АҚ-да болды.

Содан соң Президент қалалық ЖЭО-1 барып, оны қайта жаңғырту барысымен және оның өнімділік қуатын арттыру бойынша жоспарларымен танысты.

Жұмыс сапарының соңында Н.Ә. Назарбаев Семей қаласының жұртшылығымен кездесті.

26 маусым

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Астана қаласының айналасындағы «жасыл белдеуді» дамыту мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Кеңеске Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігі басшысының орынбасары Б.Т. Сұлтанов, Қоршаған ортаны қорғау министрі Н.Ж. Қаппаров, Қоршаған ортаны қорғау вице-министрі Е.Н. Нысанбаев және Астана қаласы әкімінің орынбасары В.Л. Крылов қатысты.

Президент астананың айналасындағы «жасыл белдеуді» қалыптастыру жөніндегі жұмыс барысы туралы есепті тыңдай отырып, орман-бақты аймақтағы рекреациялық аймақтарды құру, қала аумағын көгалдандыру және жасыл желектер аумағын ұлғайту мәселесіне баса назар аударды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының жаңа бюджет саясатының тұжырымдамасын бекіту туралы» №590 Жарлығына қол қойды.

27 маусым

Мемлекет басшысы Астана қаласы айналасында «жасыл белдеуді» дамыту мәселесі бойынша көшпелі отырысын өткізіп, оның барысында сәйкесті аумақтарды ұшақпен аралады, сондай-ақ Қызылжар орман шаруашылығындағы ағаш егілген жерлерге және Целиноград ауданындағы Шұбар ауылына барды.

Президент жасыл алқаптарды қалыптастыру аса маңызды әрі мәнді жұмыс болып табылатынын атап айтты. «Қазақстан жерінің аумағы шамамен 3 млн. шаршы метрді құрайды, оның далалы аумағы басым,

ал орманды алқаптар бар-жоғы 8–10%. Егер біз жыл сайын барлық облыстар бойынша көгалдандыру жұмысын жүргізетін болсақ, Қазақстанды жасыл елге айналдырамыз. Сондықтан да біз абыройлы іс атқарып жатырмыз. Әрбір облыс, қала, аудан халықты, әсіресе жастарды ағаш егу жұмысына тартып, оларды қорғап, сақтауы қажет. Сонда ғана біздің Отанымыз бұдан да көркем әрі қызықты бола түседі, ал келешек ұрпағымыз бізге алғыс айтатын болады», — деді Президент.

2020 жылға дейін астананың қала маңындағы орман алқаптарының аумағын 101 мың гектарға жеткізу қарастырылуда.

Мемлекет басшысы Катар Мемлекетінің Әмірі шейх Хамад бен Халифа әл-Таниге оның жоғарғы билікті өз ұлы — мұрагер ханзада шейх Тамим бен Хамад әл-Таниге беруіне байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен телефон арқылы сөйлесті.

Тараптар Ұлыбритания Премьер-министрінің 2013 жылғы 30 маусым – 1 шілде күндеріне жоспарланған Қазақстанға мемлекеттік сапарының бағдарламасын, сондай-ақ энергетикалық, көлік-логистикалық және инновациялық салалардағы ынтымақтастықтың перспективалық бағыттарын талқылады.

Мемлекет басшысы «Т.Б. Дүйсенованы Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі қызметіне тағайындау туралы» №591, «Кешірім жасау туралы» №592 жарлықтарына қол қойды.

28 маусым

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Румынияның Премьер-министрі В. Понтаны қабылдады.

Кездесу барысында сауда-экономикалық, инвестициялық және көлік-логистикалық салалардағы екіжақты ынтымақтастықтың мәселелері қаралды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Республикалық ұланы Президенттік оркестрінің Астана күніне арналған мерекелік концертін тамашалады.

Мемлекет басшысы Монғолия Президенті болып сайлануына байланысты Ц. Элбэдоржуге құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Дипломатиялық дәрежелер беру туралы» №593 Жарлығына қол қойды.

30 маусым

Мемлекет басшысы Атырау облысында жұмыс сапарымен болып, «Chevron Corporation» корпорациясымен бірлесе отырып салынған құбырөткізгіш арматура шығаратын зауытты аралап көрді.

Сапар барысында Атырау облысының әкімі Б.С. Ізмұхамбетов Президентті өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуы мен осында іске асырылып жатқан индустриялық жобалар туралы хабардар етті.

Сол күні Мемлекет басшысы Атырау қаласында Қазақстанға мемлекеттік сапармен келген Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен кездесті.

Кездесу барысында екі ел арасындағы сауда-экономикалық, инновациялық және инвестициялық ынтымақтастықты белсендіру перспективалары қаралды.

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен бірге Атырау облысындағы «Болашақ» мұнай-газды кешенді дайындау зауытының салтанатты ашылу рәсіміне қатысты.

Қазақстан Президенті Солтүстік Каспий жобасы маңызды өндірістік нысандарының бірінің іске қосылуымен құттықтады. «Тура 8 жыл бұрын біз бірегей кешенді қондырғы құрылысының іргетасын қалаған болатынбыз. Зауытқа «Болашақ» атын бере отырып, мен бұл атауды ерекше мазмұнға толтырған

едім. Ол болашақ Қазақстанның өркендеуінің символына айналады деген нық сенім болды. Бүгін бұл мақсатқа жетудің айқын межелерінің біріне қол жеткізіліп отыр», — деді Н.Ә. Назарбаев. — «Болашақ» зауыты ең ірі өнеркәсіп нысаны болып табылады. Оның мұнай бойынша жобалық өнімділігі тәуілігіне 450 мың баррельді құрайды, ал газ өңдеу бойынша — тәуілігіне 8,8 млн. текше метр».

Күн соңында Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен бірге екі елдің іскерлік орта өкілдерімен кездесуге қатысып, онда Қазақстан-британ экономикалық ынтымақтастығының ауқымын одан әрі кеңейту мүмкіндіктері қаралды.

ШІЛДЕ

Дс	1	8	15	22	29
Сс	2	9	16	23	30
Ср	3	10	17	24	31
Бс	4	11	18	25	
Жм	5	12	19	26	
Сн	6	13	20	27	
Жк	7	14	21	28	

1 шілде

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Қазақстанда мемлекеттік сапармен жүрген Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен келіссөздер жүргізді.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында саяси, сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастықты одан әрі дамыту мәселелері, сондай-ақ халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелері талқыланды.

Бұған қоса, «шикізатты инвестиция мен озық технологияға айырбастау» формуласы бойынша энергетикалық саладағы, азаматтық авиация мен ғарыштық жобалар саласындағы, екі ел арасындағы визасыз режимді іске асыру мәселелеріндегі және т.б. өзара іс-қимыл перспективалары қаралды.

Келіссөздер қорытындысы бойынша стратегиялық серіктестік туралы мемлекетаралық келісімге қол қойылды.

Сол күні Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен бірге Астана қаласындағы Тәуелсіздік сарайында өткен Қазақстан-Британия бизнес-конференциясына қатысты.

Бизнес-конференцияға қатысушылар алдында сөз сөйлей отырып, Қазақстан Президенті Ұлыбритания Премьер-министрінің келуі екіжақты қатынастардағы маңызды оқиға болып табылатынын атап айтты.

Елде ауқымды индустриялық-инновациялық және инфрақұрылымдық жобалар іске асырылып жатқанын атап көрсете келе, Н.Ә. Назарбаев британдық кәсіпкерлерді оларға белсене қатысуға шақырды. Перспективті салалардың қатарында ол машина жасау, медицина, білім және ғылымды атап өтті.

Бизнес-конференция жұмысының қорытындысы бойынша екі елдің басшылары үкіметтер деңгейінде екі елдің бизнес-қоғамдастықтарына жәрдемдесу жөніндегі жұмыс топтарын, сондай-ақ Қазақстан мен Ұлыбританияның Сауда-өнеркәсіп палаталарының кеңестері мен дөңгелек үстелдерін құру жөніндегі уағдаластықтарға қол жеткізді.

Күн соңында Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің

Премьер-министрі Д. Кәмеронмен бірге «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театрына және «Хан шатыр» сауда, ойын-сауық орталығына барды, сондай-ақ Астана қаласындағы Бейбітшілік және келісім сарайында өткен «Astana Ballet» хореографиялық ұжымының тұсаукесер концертін тамашалады.

2 шілде

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне азаптаудың және басқа да қатыгез, адамгершілікке жатпайтын немесе ар-намысты қорлайтын іс-әрекеттер мен жазалау түрлерінің алдын алуға бағытталған ұлттық алдын алу тетігін жасау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №111-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне автотжол саласын реформалау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №112-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сот-сараптама қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №113-V, «Қазақстан Республикасы мен Еуропа қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді («Шымкент-Ташкент» жолының учаскесін реконструкциялау) ратификациялау туралы» №114-V, «2006 жылғы 3 қазандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасының және Ресей Федерациясының шекара маңындағы аумақтары тұрғындарының Қазақстан - Ресей мемлекеттік шекарасын кесіп өту тәртібі туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №115-V, «1992 жылғы 25 мамырдағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы достық, ынтымақтастық және өзара көмек туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №116-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан-Ресей мемлекеттік шекарасында бірлескен бақылауды жүзеге асыру саласындағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» №117-V, «Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы»

№118-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Румынияның Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» №119-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» №594қбп, «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында көзделген ережелерді бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 26 маусымдағы №643 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №595 жарлықтарына қол қойды.

3 шілде

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театрында өткен «Ұйқыдағы ару» балетінің премьерасын тамашалады.

Мемлекет басшысы «2007 жылғы 18 тамыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы «Қазақстан-Қытай» газ құбырын салу мен пайдаланудағы ынтымақтастық туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №120-V, «Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына және Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әртүрлі заңнамалық актілердің құқық нормалары арасындағы қайшылықтарды, олқылықтарды, коллизияларды және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін нормаларды жою мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №121-V, «Мемлекет кепілдік берген заң көмегі туралы» №122-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекет кепілдік берген заң көмегін ұсыну жүйесін жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №123-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне оларды Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жоспарлау жүйесімен

сәйкестендіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №124-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне төреліктің және аралық соттың қызметін жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №125-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «С.М. Мыңбаев туралы» №596, «Ұ.С. Қарабалинді Қазақстан Республикасының Мұнай және газ министрі қызметіне тағайындау туралы» №597 жарлықтарына қол қойды.

4 шілде

Мемлекет басшысы ең үздік қазақстандық спорт клубтарын біріктірген «Астана» президенттік кәсіби спорттық клубының салтанатты тұсаукесер рәсіміне қатысты.

30-дан астам қазақстандық Олимпиада ойындарының жүлдегерлері тұсаукесердің қатысушылары мен қонақтары болды, олардың қатарында Ж.Ә. Үшкемпіров, Е.С. Ыбырайымов, Б.Қ. Артаев, С.Ж. Сәпиев, Г.Г. Головкин, А.Р. Жіткеев және т.б. бар.

Іс-шара барысында Н.Ә. Назарбаев «Астана» клубының Құрметті президентінің атағын иеленді. Жиналғандардың алдында сөз сөйлей отырып, Мемлекет басшысы жаңа клубтың атауы көп жауапкершілік артатынын және өзінің жетістіктерімен біздің астана мен бүкіл еліміздің даңқын асқақтатуы қажеттігін атап айтты.

«Астана» спорттық клубының құрамына «Pro Team Astana» велокомандасы, «Барыс» хоккей клубы, баскетбол және футбол клубтары, «Astana Dakar Team» ралли-командасы, «Astana Arlans» кәсіби боксшылар командасы және су мен ат полюсы командалары, «Қазақстан барысы» ұлттық күрес командасы кіреді.

Клуб туының астында сондай-ақ ауыр атлетикадан екі дүркін олимпиада чемпионы И.А. Ильин мен мәнерлеп сырғанаудан олимпиаданың қола жүлдегері Д.Ю. Тен де өнер көрсетеді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жетім балалардың, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың тұрғын үйге құқықтарын қамтамасыз ету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №126-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне адам саудасына қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №127-V, «Қазақстан Республикасының кейбір

заңнамалық актілеріне жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №128-V, «Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №129-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №130-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік-жекешелік әріптестіктің жаңа түрлерін енгізу және олардың қолданылу салаларын кеңейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №131-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне көлік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №132-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Астана» естелік медалімен марапаттау туралы» №598, «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқалары төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №599 жарлықтарына қойды.

5 шілде

Мемлекет басшысы Астана қаласының «Атамекен» этномемориалдық кешенінде өткен Мемлекеттік туды көтеру салтанатты рәсіміне қатысты.

Шара барысында Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы Н.Ә. Назарбаев елдің жоғары әскери оқу мекемелерінің үздік бітірушілеріне офицерлік погондарды табыс етті.

Рәсім соңында Президент қала тұрғындарымен әңгімелесіп, оларды Астана күнімен құттықтады.

Мемлекеттік туды көтеру Астана күнін мерекелеудің басталуын білдіретін жыл сайынғы дәстүрге айналды. Кешен үстіне орнатылған Мемлекеттік ту 111 метр биіктікке көтеріліп, оны астананың кез келген бұрышынан көруге болады.

Мемлекет басшысы елорданың 15 жылдығына орай «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театрында өткен салтанатты жиналысқа қатысты.

Өз сөзінде Президент қазақстандықтарды мерекемен құттықтап, Астана – бұл тәуелсіз Қазақстанның тұңғыш табысты іске асырылған стратегиялық мақсаты екенін атап айтты.

Мемлекет басшысы «2009 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы мен Еуропа қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге («Оңтүстік – Батыс» жол дәлізінің жобасы («Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізі) №1 Қосымша келісімге қол қою туралы» №600 Жарлығына қол қойды.

6 шілде

Мемлекет басшысы Астана қаласында Астана күніне орай өткен мерекелік іс-шараларға қатысты.

Президент «Хан шатыр» сауда, ойын-сауық орталығында еліміздің барлық өңірлерінен келген мектеп олимпиадалары мен спорттық жарыстардың жүлдегерлері, балалар үйлерінің тәрбиеленушілері, оқу озаттары, дарынды және талантты балалардың қатысуымен салтанатты түрде мерекелік тортты кесті.

Содан соң Мемлекет басшысы Астана қаласының 15 жылдығына орай Астана қаласындағы «Салтанат сарайында» өткен ресми қабылдауға қатысты.

7 шілде

Мемлекет басшысы Қазақстанға жұмыс сапарымен келген Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен кездесті.

Шағын құрамдағы келіссөздер барысында екіжақты қатынастардың одан әрі даму жағдайы мен перспективалары, сондай-ақ 2013 жылғы 29 мамырда Астана қаласында өткен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысының қорытындысы бойынша қол жеткізілген уағдаластықтарды іске асыру барысы туралы мәселелер қаралды.

Одан басқа, мемлекет басшылары 2014 жылы коалиция әскерлерін шығаруды жоспарлау аясында Ауғанстандағы ахуалды қоса алғанда, халықаралық күн тәртібінің өзекті мәселелерін талқылады.

11–22 шілде

Мемлекет басшысы қысқа мерзімді демалыста болды.

13 шілде

Мемлекет басшысы Франция Республикасының Президенті Ф. Олландқа Эссон департаментінің Бретиньи-сюр-Орж вокзалындағы теміржол апатына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Қазақстан халқының және жеке өз атымнан Сізге және қаза болғандардың туған-туыстарына, сондай-ақ барша француз халқына шын ниетпен қайғырып көңіл айтамын. Осындай қиын кезде сабырлылық пен төзімділік тілеймін, сондай-ақ апаттан зардап шеккендердің тез арада сауығып кетуіне тілектеспін», — делінген жеделхатта.

15 шілде

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинге Мәскеу облысының Подольск қаласы түбінде болған көптеген адамдардың қаза болуына итермелеген ірі автокөлік апатына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Автокөлік апаты салдарынан адамдардың қаза тапқаны туралы қайғылы хабарды терең күйзеліспен қабылдадым. Орны толмас қайғыны бөлісе отырып, Қазақстан халқының және жеке өз атымнан қаза болғандардың туған-туыстары пен жақындарына көңіл айтуымды және қолдауымды жеткізуді сұраймын», — делінген жеделхатта.

22 шілде

Мемлекет басшысы Бельгия Королі Альберт II және оның ұлы Филипп ханзадаға жоғарғы биліктің ресми түрде ұлына берілуіне байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

23 шілде

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінде бейресми сапармен болып, осы елдің астанасы Лондон қаласында Премьер-министр Д. Кэмеронмен кездесті.

Шағын құрамдағы келіссөздер барысында тараптар екі елдің одан әрі сауда-экономикалық ынтымақтастығының маңызды бағыттарын қарастырды, Д. Кэмеронның 2013 жылғы 30 маусым – 1 шілде аралығында Қазақстанға мемлекеттік сапары барысында қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысын талқылады, сондай-ақ өңірлік және халықаралық қауіпсіздіктің өзекті мәселелері бойынша пікір алмасты.

Мемлекет басшысы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Король отбасында Кембридж герцогы пен герцогинясының мұрагер

ханзадасының дүниеге келуіне байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинге Ганьсу провинциясында болған жер сілкінісіне байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Ганьсу провинциясында болған жойқын жер сілкінісі салдарынан көптеген жанның қайтыс болғаны және зардап шеккені туралы жайсыз хабарды терең күйзеліспен қабылдадым. Қазақстан халқының және жеке өз атымнан қаза болғандар мен зардап шеккендердің туған-туыстарына, сондай-ақ бүкіл Қытай халқына қайғыларына ортақтасып, көңіл айтамын», — делінген жеделхатта.

24 шілде

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметовті қабылдады. Ол 2013 жылдың бірінші жартыжылдығындағы елдің әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары және екінші жартыжылдыққа жоспарлары туралы баяндады.

Кездесу қорытындысы бойынша Президент егін жинау науқанына уақытылы дайындық жүргізуді және ауылшаруашылық өнімдерінің сыртқы нарықтарға өткізілуін кеңейтуді қамтамасыз етуді тапсырды.

Мемлекет басшысы «Мемлекеттік әкімшілік қызметші антының мәтінін және Мемлекеттік әкімшілік қызметшілердің ант беру тәртібін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 29 желтоқсандағы №319 және «Қазақстан Республикасының мемлекеттік саяси қызметшілері антының мәтінін және Қазақстан Республикасы мемлекеттік саяси қызметшілерінің ант беру тәртібін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 13 сәуірдегі №372 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» №601, «ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесін дайындау мен оны өткізу жөніндегі мемлекеттік комиссия құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылғы 26 қарашадағы №436 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №602, «Қазақстан Республикасы Президентінің жанында Шетел инвесторларының кеңесін

құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 30 маусымдағы №3985 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №603 жарлықтарына қол қойды.

25 шілде

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Бас прокуроры А.Қ. Дауылбаевты қабылдады. Ол елдегі заңдылық пен құқықтық тәртіп жағдайы туралы, сондай-ақ Президент тапсырмаларының орындалу барысы туралы хабардар етті.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы Р.Т. Түсіпбековті қабылдады. Ол қаржы полициясы органдарының 2013 жылдың бірінші жартыжылдығындағы шұғыл-қызметтік жұмыстарының нәтижелері және бірқатар резонанстық істерді тергеу барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін бұзушы әуе кемелеріне қару мен жауынгерлік техниканы қолдану қағидаларын бекіту туралы» №604, «2010 жылғы 18 маусымдағы Жеке тұлғалардың жеке пайдалану үшін тауарларды кеден одағының кедендік шекарасы арқылы өткізу және оларды шығаруға байланысты кедендік операцияларды жасау тәртібі туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 26 желтоқсандағы №208 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №605 жарлықтарына қол қойды.

26 шілде

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы Г.А. Марченконы қабылдады. Ол негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер мен валюта нарығындағы ахуал туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазмұнайгаз» Ұлттық мұнай-газ компаниясы» АҚ басқармасының төрағасы С.М. Мыңбаевты қабылдады. Ол компанияның 2013 жылдың бірінші жартыжылдығындағы қызметінің

қорытындылары және таяу болашаққа жоспарлары туралы баяндады.

Президент ел экономикасының дамуы көбіне отандық ірі компания болып табылатын «Қазмұнайгаз» қызметіне байланысты болып келетінін атап өтті, сондай-ақ технологиялық жағынан күрделі жобаларды іске асыру үшін өзіміздің біліктілігі жоғары кадрларымызды даярлау қажеттігіне назар аударды.

Мемлекет басшысы Испания Королі Хуан Карлос I Галисия провинциясында болған теміржол апатына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Көп адамның қазасына әкеп соқтырған Сантьяго-де-Компостела қаласы маңында болған теміржол апаты туралы жайсыз хабарды терең күйзеліспен қабылдадым.

«Осы қиын сәтте, қымбатты досым, қаза тапқан және зардап шеккен жандардың туған-туыстары мен жақындарына менің көңіл айтуымды және қолдауымды жеткізуді сұраймын», — делінген жеделхатта.

31 шілде

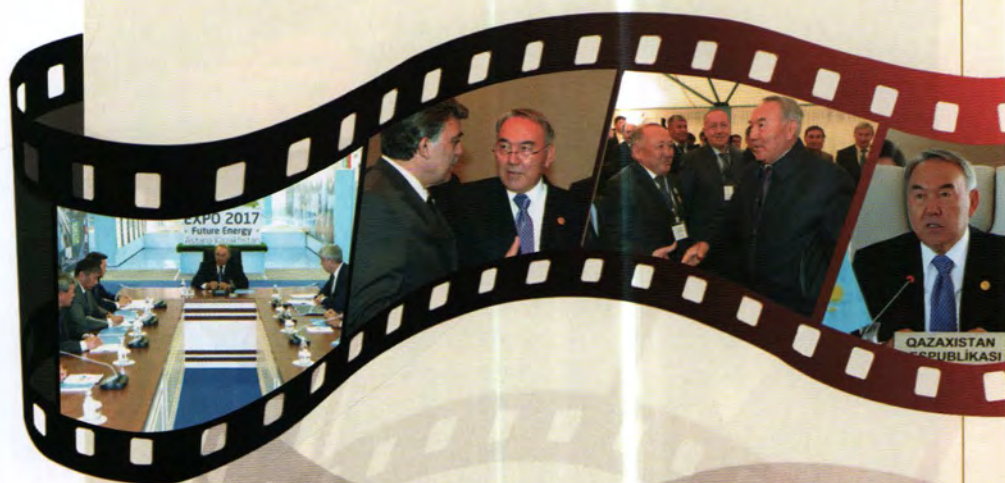
Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесіп, оның барысында екіжақты ынтымақтастықтың өзекті мәселелері, сондай-ақ интеграциялық үдерістерді дамыту саласындағы уағдаластықтардың іске асырылу барысы талқылады.

Әңгімелесушілер сондай-ақ 2013 жылғы 5–6 қыркүйекте Санкт-Петербург қаласында болатын G-20 «Үлкен жиырмалық» саммитінің және 2013 жылғы 13 қыркүйекте Бішкек қаласында болатын ШЫҰ Мемлекет басшылары кеңесі отырысының күн тәртібіндегі негізгі мәселелерді қозғады.

Мемлекет басшысы «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №606 Жарлығына қол қойды.

ТАМЫЗ

Дс		5	12	19	26
Сс		6	13	20	27
Ср		7	14	21	28
Бс	1	8	15	22	29
Жм	2	9	16	23	30
Сн	3	10	17	24	31
Жк	4	11	18	25	

1 тамыз

Мемлекет басшысы Халықаралық көрмелер бюросының бас хатшысы В. Лоссерталесті қабылдады.

Кездесу барысында Астана қаласында «ЭКСПО-2017» Халықаралық көрмесін өткізуді ұйымдастыру, оның ішінде Тіркеу досьесін әзірлеу үдерісінің мәселелері талқыланды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасын үдемелі индустриялық-инновациялық дамыту жөніндегі 2010–2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №958 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №607 Жарлығына қол қойды.

2 тамыз

Мемлекет басшысы Астана қаласының шағын аудандарының бірінде «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ қызметкерлеріне арнап салынған тұрғын үй кешенін пайдалануға беру салтанатты рәсіміне қатысты.

Көлік қызметкерлері күні қарсаңында 548 теміржолшы жаңа пәтердің кілтіне ие болды.

Президент қоныстой иелерін қуанышты оқиғамен құттықтап, олардың кейбіріне өз қолымен пәтер кілттерін табыстады, содан кейін пәтерлердің бірін аралап көріп, бейресми жағдайда пәтер иелері – Сыздықовтар отбасымен әңгімелесті.

4 тамыз

Мемлекет басшысы Иран Ислам Республикасында жұмыс сапарымен болып, осы елдің астанасы Тегеран қаласында вице-президент міндетін атқарушы Э. Джахангиримен кездесті.

Кездесу барысында екі ел арасындағы сауда-экономикалық және көлік-коммуникациялық ынтымақтастықтың жай-күйі мен даму перспективалары талқыланды.

Мемлекет басшысы Иран Ислам Республикасының Президенті Х. Руханимен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды

мәселелері бойынша, сондай-ақ халықаралық күн тәртібіндегі өзекті мәселелер бойынша пікір алмасу болып өтті.

Атап айтқанда, мемлекет басшылары екі елдің көлік-транзитті мүмкіндіктерін барынша қарқынды пайдалану қажеттігін мәлімдеді. Бұл ретте, «Жаңаөзен – Гызылгая – Берекет – Этрек – Горган» теміржол желісінің әлеуеті айрықша атап өтілді.

Сондай-ақ тараптар Иран және «5+1» елдері тобының форматындағы келіссөздерге арналған алаңды ұсыну арқылы Қазақстанның белсенді қатысып отырған ирандық ядролық бағдарламасының айналасындағы ахуалды тез арада реттеу мәселесін талқылады.

Кездесудің соңында Қазақстан Президенті Х. Руханиды сайлаудағы сенімді жеңісімен тағы бір мәрте құттықтады және биік лауазымда табыстар тіледі.

Сол күні Мемлекет басшысы Иран Ислам Республикасының Президенті Х. Руханидің салтанатты ұлықтау рәсіміне қатысты.

Рәсімге шетел мемлекеттерінің, үкімет пен парламент басшыларының, сондай-ақ халықаралық ұйымдар басшыларының жетекшілігімен келген 50 ресми делегациялар қатысты.

Рәсім аяқталған соң Қазақстан Президенті құрметті меймандар кітабында жазбасын қалдырды.

5 тамыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Мұнай және газ министрі Ұ.С. Қарабалинді қабылдады. Ол мұнай және газды тасымалдау саласындағы қазіргі жағдай туралы, сондай-ақ мұнай-химия өнеркәсібінің даму перспективалары туралы баяндады.

Бұған қоса, Қашаған, Теңіз және Қарашығанақ кен орындарын одан әрі игеру мәселелері қаралды. Бұл ретте, оларды зерттеу барысында ұлттық мүдделерді барынша есепке алу қажеттігіне ерекше назар аударылды.

8 тамыз

Мемлекет басшысы мерзімдік баспасөз бетінде Қазақстан мұсылмандарын Ораза айт мерекесімен құттықтады.

9 тамыз

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің мәселелері» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы

3 желтоқсандағы №280 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №608, «Мемлекеттік билік органдары жүйесіндегі кадр саясатының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 29 наурыздағы №828 Жарлығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» №609, «Заң шығару жұмысының 2013–2016 жылдарға арналған тұжырымдамалық жоспарын бекіту туралы (Қазақстан Республикасы Парламентінің бесінші шақырылымы)» №610, «Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпарат мониторингінің және халықты хабардар етудің мемлекеттік жүйесінің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуі қағидаларын бекіту туралы» №611 жарлықтарына қол қойды.

10 тамыз

Мемлекет басшысы мерзімді баспасөз беттерінен аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдық округтердің, ауылдық округтің құрамына кірмейтін кенттер мен ауылдардың әкімдерін сайлау қорытындылары бойынша қазақстандықтарға құттықтауын жариялады.

«Мен сіздердің бәріңізді ел өміріндегі маңызды қоғамдық-саяси оқиғамен құттықтаймын!

2013 жылғы 5–9 тамыз аралығында тәуелсіз Қазақстан тарихында алғаш рет жергілікті билік органдары басшыларының сайлауы табысты өтті. Баламалы негізде мәслихаттар аудандық маңыздағы қалалардың, селолық округтердің, селолық округтер құрамына кірмейтін поселкелер мен селолардың әкімдерін сайлады.

Бұл елдегі бүкіл әкімдердің 91%-дан астамы. Барлығы 7 млн. 632 мың қазақстандық тұратын аудандық маңыздағы қалалардың, селолық округтердің, поселкелер мен селолардың 2 454 әкімі сайланды.

...Осылайша, саяси жүйені жаңғырту жолында, қазақстандықтардың жергілікті өзін-өзі басқаруға белсенді қатысу тәжірибесі мен дәстүрлерін кеңейтуде тағы бір маңызды қадам жасалды», — деп мәлімдеді Президент (Қосымшаны қараңыз).

12 тамыз

Мемлекет басшысы «Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясы төрағасының бірінші орынбасары Б.К. Байбекті қабылдады. Ол «Қазақстан-2050» стратегиясын түсіндіру бойынша атқарылып жатқан жұмыстар, партияның кезектен тыс XV съезіне әзірлік және саяси доктрина жобасын әзірлеуді аяқтау барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Ауылшаруашылық министрі А.С. Мамытбековті қабылдады. Ол саланың қазіргі жағдайы туралы, сондай-ақ Аграрлық-өнеркәсіптік кешенді дамыту жөніндегі «Агробизнес-2020» бағдарламасын жүзеге асыру бағысы туралы хабардар етті.

Кездесу барысында Президент астықты уақытылы және сапалы түрде жинау, сондай-ақ агроөнеркәсіптік кешен кәсіпорындарының бәсекеге қабілеттігін арттыру қажеттігіне назар аударды.

13 тамыз

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Көрме» орталығында өткен «ЭКСПО-2017» көрме кешенін ұйымдастыру жөніндегі сәулеткерлік нобай-идеяларының көрмесінде болды.

Президенттің назарына отандық және шетелдік мамандармен дайындалған сәулеткерлік нобай-идеялар байқауының 50-ден астам жобалары ұсынылды.

Жобалармен танысып шыққан Н.Ә. Назарбаев «ЭКСПО-2017» көрмесін өткізу Қазақстан үшін тарихи оқиғаға айналатынын мәлімдеді. «Әлемнің көптеген мемлекеттері арасынан біздің еліміз көрмені өткізу құқығын жеңіп алды. Кешен Астана қаласындағы және барлық Қазақстандағы ауқымды нысандардың біріне айналады», — деді Президент.

Соңында Мемлекет басшысы бір айлық мерзім ішінде сәулеткерлік байқау қорытындысын шығарып, «ЭКСПО-2017» көрме кешені үшін негіз бола алатын нобай-идеяны анықтау жөнінде бірқатар нақты тапсырмалар берді.

«ЭКСПО-2017» көрме кешенінің сәулеткерлік нобай-идеялары байқауы 2013 жылғы 13–16 тамызда Астана қаласындағы «Көрме» орталығында болып өтті. Байқауға өз жобаларын әлемнің 20 елінен 50 сәулетші ұсынды. Олардың қатарында Австрия, Австралия, Ұлыбритания, Германия, Испания, Италия, Канада, Қытай, АҚШ, Нидерланды, Корея, Ресей, Португалия, Норвегия, Түркия, Тунис, Жапония, Франция, Украина және Қазақстан бар.

Мемлекет басшысы «В.А. Малиновский туралы» №612, «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №613, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №614 жарлықтарына қол қойды.

15 тамыз

Мемлекет басшысы «Әкімдердің халыққа есеп беру кездесулерін өткізу туралы» №615 Жарлығына қол қойды.

16 тамыз

Мемлекет басшысы Әзірбайжан Республикасының Габала қаласында өткен Түркі кеңесінің (Түркі тілдес мемлекеттер ынтымақтастығы кеңесінің) III отырысына қатысты.

Саммитке сондай-ақ Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиев, Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаев, Түркия Республикасының Президенті А. Гүл және Түрікменстанның Министрлер кабинеті төрағасының орынбасары С. Тойлыев қатысты.

Отырыста талқыланған негізгі тақырып түркі тілдес елдердің көлік саласындағы ынтымақтастығы және кедендік процедураларды жеңілдету туралы болды.

Саммит қорытындысы бойынша Түркі кеңесі III отырысының декларациясы қабылданды.

Түркі кеңесі (Түркі тілдес мемлекеттер ынтымақтастығының кеңесі) — 2009 жылы Н.Ә. Назарбаевтың бастамасымен құрылған Қазақстан, Әзірбайжан, Қырғызстан және Түркияның мемлекетаралық бірлестігі. Ұйымның Ыстамбұл қаласында орналасқан Хатшылығы 2010 жылғы 16 қыркүйектен жұмыс істей бастады.

Мемлекет басшысы Түркі кеңесінің (Түркі тілдес мемлекеттер ынтымақтастығы кеңесінің) III отырысының жұмысы аясында Түркия Республикасының Президенті А. Гүлмен, Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиевпен және Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаевпен екіжақты кездесулер өткізді.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №616 Жарлығына қол қойды.

17 тамыз

Мемлекет басшысы белгілі металлург, «Қазақстанның Еңбек Ері» Б.М. Шаяхметовтің қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Бағдат Мұхаметұлы Өскемен титан-магний комбинатында жарты ғасырға жуық еңбек етіп, қатардағы жұмысшыдан бірінші басшысына дейінгі

жолдан өткен. Бағдат Шаяхметовтің Қазақстанның тәуелсіздігін нығайтудағы және еліміздің өндірістік әлеуетін арттырудағы еңбегі жоғары мемлекеттік наградалармен атап өтілген.

Ол еліміздің экономикасының дамуына және өндірісінің өркендеуіне өлшеусіз үлес қосты. Оның жарқын бейнесі әрқашан есте сақталады деп сенемін», — делінген жеделхатта.

26 тамыз

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында 2014–2016 жылдарға арналған республикалық бюджет жобасын қалыптастыру мәселелеріне арналған кеңес өткізді.

Кеңесте Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметов, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі Е.А. Досаев және Қаржы министрі Б.Б. Жәмішев баяндама жасады.

Президент бюджет қаражаты ел дамуының басты параметрлері – экономиканың өсуі мен жаңа жұмыс орындарының ашылуын қамтамасыз етуге қатаң түрде жұмсалуды қадағалау қажеттігін атап айтты. Бұл ретте, ол қаражаттың жұмсалуды қадағалау және олардың уақытылы әрі тиімді пайдаланылуы үшін жауапкершіліктің қажеттігін атап көрсетті.

Кеңес қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы Үкіметтің ұсынған республикалық бюджеттің жобасын мақұлдады және оны ел Парламентінің қарауына енгізуді тапсырды.

Мемлекет басшысы жаңадан тағайындалған Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттарын қабылдады.

Кездесуге Б.С. Әйтимова, А.А. Бейсенбаев, С.Н. Громов, Л.К. Киінов, Г.В. Ким, Д.Р. Қосдәулетов, С.Н. Нөгербеков және Н.М. Оразалин қатысты.

Президент Қазақстан Республикасы Конституциясының 50-ші бабына сәйкес ол Парламент Сенатының 15 депутатын тағайындайтынын атап өтті. «Тағайындалған депутаттардың бір бөлігінің өкілеттік мерзімі аяқталған соң, мен сіздерді Парламенттің жоғарғы палатасының депутаттары ретінде тағайындау туралы жариялау үшін шақырып отырмын. Сіздерді жаңа лауазымда жұмыс істеуге қажетті тәжірибесі бар лайықты кандидаттар деп есептеймін», — деді Н.Ә. Назарбаев.

Халық қалаулыларына жақсы тілек білдіре отырып, Президент олардың жұмысында енгізілетін заң жобаларын егжей-тегжейлі зерттеудің, сындарлы пікірталас жүргізе отырып, ел мүдделерін қорғаудың маңыздылығын атап көрсетті.

Өз тарапынан депутаттар Мемлекет басшысына оларға білдіріп отырған сенімі үшін алғыс айтып, Сенаттың заңшығарушылық қызметіне белсенді атсалысатындарына сендірді.

Мемлекет басшысы «М. Киннуненді Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен марапаттау туралы» №617, «Ж.-Ш. Бертонэні II дәрежелі «Достық» орденімен марапаттау туралы» №618, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №619, «Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2007 жылғы 13 сәуірдегі №314 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №620, «Б.С. Әйтімова туралы» №621, «Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттарын тағайындау туралы» №622 жарлықтарына қол қойды.

27 тамыз

Мемлекет басшысы Қостанай облысында жұмыс сапарымен болып, оның барысында Федоров ауданына барып, ауылшаруашылық алқаптарын аралап көрді және орақ науқанының жүргізілу барысымен танысты, содан соң облыстың ауылшаруашылық өнімдерін өндірушілермен кездесті.

Осы жерде Қостанай облысының әкімі Н.М. Сәдуақасов өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі қорытындылары және алдағы мерзімге қойылған міндеттер туралы есепті баяндамасын жасады.

Сол күні Мемлекет басшысы Солтүстік Қазақстан облысына жұмыс сапарымен аттанды. Онда келе сала жергілікті ауылшаруашылық өнімдерін өндірушілермен кеңес өткізді.

Облыс әкімі С.С. Ескендіров және Қазақстан Республикасының Ауылшаруашылық министрі А.С. Мамытбеков өңірдің негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштері және аграрлық-өнеркәсіптік кешенді дамытудың тәсілдері туралы есептерін жасады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 11 қазандағы №1457 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілерін қайта даярлау және олардың біліктілігін арттыру ережесін бекіту туралы» Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №623 Жарлығына қол қойды.

28 тамыз

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік органдары басшылығының президенттік резервін қалыптастыру туралы» №624, «Нәтижелерге бағдарланған мемлекеттік жоспарлау жүйесін жетілдіру тұжырымдамасы туралы» №625 жарлықтарына қол қойды.

29 тамыз

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары басшыларымен кеңес өткізді. Онда Негізгі заң мен Құқықтық реформа тұжырымдамасының қағидаттарын дамыту үшін жаңа редакцияда әзірленген Қылмыстық, Қылмыстық-процессуалдық және Қылмыстық-атқарушылық кодекстерінің жобалары қаралды.

Қылмыстық және Қылмыстық-процессуалдық кодекстерінің жобалары бойынша Бас прокурор А.Қ. Дауылбаев, ал Қылмыстық-атқарушылық кодексінің жобасы бойынша Ішкі істер министрі Қ.Н. Қасымов түсініктеме баяндамасын жасады.

Кеңесті қорыта келе, Президент: «Ұсынылған кодекс жобаларының негізгі параметрлерін қолданысқа енгізудің болжамды мерзімін 2015 жылғы 1 қаңтар деп белгілей отырып, мақұлдауға болады деп ойлаймын. Сәйкесінше, жобаларды Парламент Мәжілісінің қарауына енгізуге болады», — деп түйіндеді.

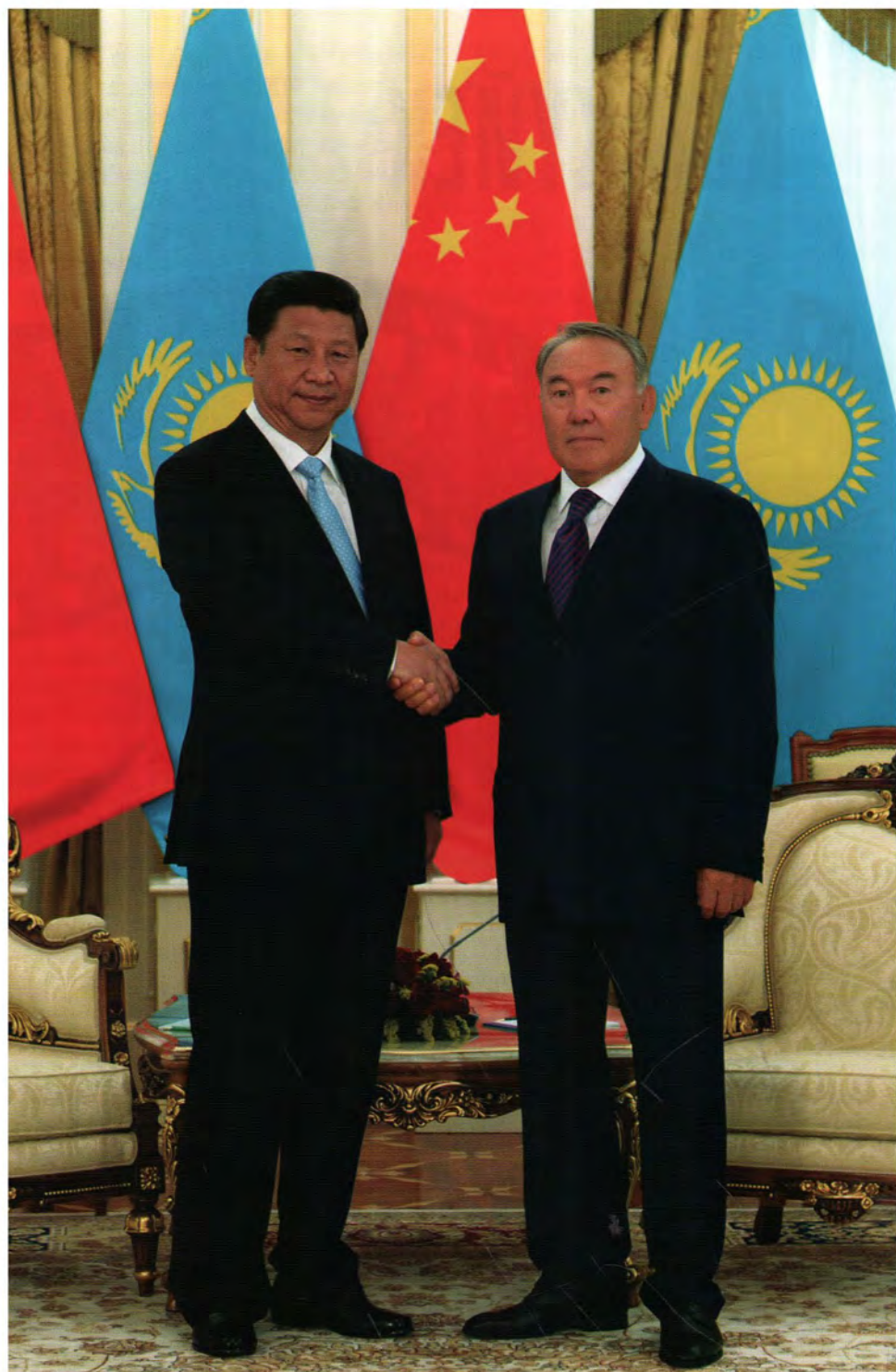

Мемлекет басшысы «Д.Қ. Сарекеновті Қазақстан Республикасының Малайзиядағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №626, «Қазақстан Республикасының арнаулы мемлекеттік органдары қызметкерлерінің арнаулы киім нысандарының түрлері мен сипаттамаларын бекіту туралы» №627 жарлықтарына қол қойды.

ҚЫРКҮЙЕК

Дс	2	9	16	23	30
Сс	3	10	17	24	
Ср	4	11	18	25	
Бс	5	12	19	26	
Жм	6	13	20	27	
Сн	7	14	21	28	
Жк 1	8	15	22	29	

2 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті палаталарының бірлескен отырысына қатысып, бесінші шақырылған Парламенттің III сессиясын ашты.

«Парламенттің жаңа сессиясы «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру кезінде басталып отыр. Мен өз Жолдауымда тұтас жаңа жарты ғасырға жуық дәуірді — Қазақстанның әлемнің мейлінше дамыған 30 елінің қатарына кіруді қамтамасыз етуді айқындадым», — деп мәлімдеді Президент өз сөзінде.

Осыған байланысты Мемлекет басшысы III сессия барысында депутаттық корпусының алдында тұрған маңызды заңшығарушылық міндеттер ретінде тұрақты экономикалық өсімді құқықтық қамтамасыз етуді; әсіресе басым салалардағы ынталандырушылық инновациялық үдерісті; азаматтарды әлеуметтік қамсыздандыруды, ең алдымен зейнетақы жүйесін реформалауды, құқық қорғау заңнамасын жаңғыртуды; Қазақстанның басқа елдермен қол қойған мемлекетаралық келісімдерін ратификациялауды белгілеп берді (Қосымшаны қараңыз).

Сол күні Мемлекет басшысы Қазақстанға мемлекеттік сапармен келген Индонезия Республикасының Президенті С. Юдойономен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында тараптар Индонезия Республикасы Президентінің 2012 жылғы Қазақстанға мемлекеттік сапары аясында қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысын қарады, сондай-ақ электр энергетикасы, тау-кен өнеркәсібінің өндірісі, мұнай-газ секторы, машина жасау, телекоммуникация, туризм салаларындағы экономикалық ынтымақтастықтың басым бағыттарын талқылады.

Одан басқа, екі ел көшбасшылары әртүрлі халықаралық құрылымдар шеңберіндегі өзара ынтымақтастық мәселелері бойынша пікір алмасты.

Келіссөздер қорытындысы бойынша мемлекет басшыларының Бірлескен декларациясы қабылданды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Үкіметі және Индонезия Республикасының Үкіметі арасында Қазақстан Республикасы мен Индонезия Республикасы арасындағы Экономикалық ынтымақтастық жөніндегі бірлескен комиссия құру туралы өзара түсіністік туралы меморандумға; Қазақстан Республикасының

Мәдениет және ақпарат министрлігі мен Индонезия Республикасының Білім және мәдениет министрлігі арасында Мәдениет саласындағы ынтымақтастық жөніндегі өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойылды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқасының төрағасы мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №628, «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау туралы» №629, «Есірткі құралдарын, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларын Кеден одағының кеден аумағы арқылы өткізу тәртібі туралы келісімге қол қою туралы» №630, «Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңгенің айналысқа енгізілгеніне 20 жыл толу құрметіне арналған мерекелік медаль туралы» №631, «Б.Т. Жұмағұлов туралы» №632, «А.Б. Сәрінжіповті Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрі қызметіне тағайындау туралы» №633 жарлықтарына қол қойды.

3 қыркүйек

Мемлекет басшысы Білім күніне орай Астана қаласының №64 мектеп-лицейінде патриотизм сабағын өткізді.

Президент мектеп оқушыларын жаңа оқу жылының басталуымен құттықтап, бүкіл еліміз бойынша 7700 оқу мекемелері есігін айқара ашқанын және 2 млн 540 мың оқушы партаға отырғанын атап өтті. Содан кейін ол өзінің қазақстандық патриотизм туралы көзқарасымен бөлісіп, оқушылардың туған елге деген махаббаты туралы әңгімелесті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасында мемлекеттік аудитті енгізу тұжырымдамасын бекіту туралы» №634 Жарлығына қол қойды.

4 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасындағы жаңадан тағайындалған Төтенше және Өкілетті елшілер — Словакия Республикасының Елшісі П. Юзандан, Грузияның Елшісі З. Патарадзе, Монғолияның Елшісі Ж. Сухуэден, Қытай Халық Республикасының

Елшісі Лэ Юйчэннен, Финляндия Республикасының Елшісі И. Райсаненнен сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы сәулеткерлік нобай-идеялары байқауының нәтижелері бойынша таңдап алынған «ЭКСПО-2017» көрме кешенінің жобаларымен танысты.

«ЭКСПО-2017» көрме кешенінің сәулеткерлік нобай-идеялары байқауы 2013 жылғы 13–16 тамызда Астана қаласындағы «Көрме» орталығында болып өтті. Байқауға өз жобаларын әлемнің 20 елінен 50 сәулетші ұсынды. Олардың қатарында Австрия, Австралия, Ұлыбритания, Германия, Испания, Италия, Канада, Қытай, АҚШ, Нидерланды, Корея, Ресей, Португалия, Норвегия, Түркия, Тунис, Жапония, Франция, Украина және Қазақстан бар.

Мемлекет басшысы Астана қаласының әкімі И.Н. Тасмағамбетовті қабылдады. Ол елорданың әлеуметтік-экономикалық дамуы мен Бас жоспарды іске асыру аясындағы перспективалары туралы хабардар етті.

Әкім сондай-ақ Президентке қаладағы негізгі мемлекеттік бағдарламалардың орындалуы мен алдағы жылыту маусымына әзірлік барысы туралы баяндады.

5 қыркүйек

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Санкт-Петербург қаласында өткен G-20 «Үлкен жиымалық» саммитіне қатысты.

Саммитке қатысушылардың алдында сөз сөйлей отырып, ол VI Астана форумының ұсыныстары мен пікірлерін мәлім етті, сондай-ақ жаһандық экономикалық дағдарыспен күресу және оның қайталануының алдын алу үшін әлемдік экономика мен қаржы жүйесін реформалау жөніндегі бірқатар бастамаларды жариялады. Олардың қатарында ең маңыздылары G-Global ақпараттық-коммуникациялық алаңын құру және көпжақты диалог құрып, дүниежүзілік экономиканы реформалау саласын талқылап, шешімдер шығару үшін жыл сайынғы Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы конференциясын шақыру болып табылады (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы G-20 «Үлкен жиымалық» саммитінің жұмысы аясында БҰҰ бас хатшысы Пан Ги Мунмен кездесті.

Кездесу барысында көпжақты өзара іс-қимылдардың кең ауқымы, сондай-ақ өңірлік қауіпсіздіктің өзекті мәселелері қаралды.

6 қыркүйек

Мемлекет басшысы G-20 «Үлкен жиырмалық» саммитіне қатысуына байланысты Ресей Федерациясында болған кезінде Корея Республикасының Президенті Пак Кын Хемен, Франция Республикасының Президенті Ф. Олландпен, Америка Құрама Штаттарының Президенті Б. Обамамен, Мексика Құрама Штаттарының Президенті Э.П. Ньетомен, Сенегал Республикасының Президенті, Африканы дамыту мүддесіндегі жаңа әріптестік ұйымының төрағасы М. Саллмен; Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Премьер-министрі Д. Кэмеронмен, Испания Корольдігінің Премьер-министрі М. Рахоймен, Италия Республикасының Премьер-министрі Э. Леттамен, Жапонияның Премьер-министрі С. Абэмен, Канаданың Премьер-министрі С. Харпермен, Үндістан Республикасының Премьер-министрі М. Сингхпен; Бруней-Даруссалам Мемлекетінің Сұлтаны, АСЕАН төрағасы Х. Болкиахпен және ДСҰ бас директоры Р. Азеведумен екіжақты кездесулер өткізді.

Сол күні Мемлекет басшысы Қазақстанға оралып, мұнда келе салысымен елімізге мемлекеттік сапармен келген Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинмен кездесті.

7 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстанда мемлекеттік сапармен жүрген Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинмен кездесті.

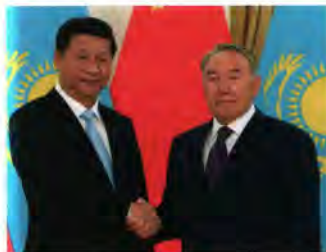
Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында тараптар сауда-экономикалық, инвестициялық, агроөнеркәсіптік, шекара маңы, мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықтың жағдайы мен перспективаларын, сондай-ақ халықаралық және өңірлік қауіпсіздіктің өзекті мәселелерін талқылады.

Келіссөздер қорытындысы бойынша мемлекет басшыларының Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы жан-жақты стратегиялық серіктестікті одан әрі дамыту туралы Бірлескен декларациясы қабылданды, сондай-ақ дипломатиялық өкілдіктер ғимараттарының

құрылысына өзара жер учаскелерін беру туралы, ғарыш кеңістігін зерттеу және бейбіт мақсатта пайдалану туралы, Қорғас өзеніндегі бірлескен «Достық» су торабын бірлесіп пайдалану және басқару салаларындағы ынтымақтастық туралы үкіметаралық келісімдерге қол қойылды.

Бұған қоса, Қазақстан-Қытай сауда-экономикалық ынтымақтастығын дамытудың 2020 жылға дейінгі орта және ұзақ мерзімді бағдарламасына, Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі мен ҚХР Энергетика жөніндегі мемлекеттік басқармасы арасындағы көмірді кешенді өңдеу жобаларын жүзеге асыру саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумға, «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ мен Ляньюньган қаласының Халық үкіметі арасындағы ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинмен бірге Назарбаев университетінде болды. Онда Қытай көшбасшысы студенттер мен оқытушылық-профессорлық құрам алдында Қытайдың Орталық Азиядағы сыртқы саяси басымдықтары және Қазақстанмен екіжақты ынтымақтастық тақырыбына дәріс оқыды.

Дәріс аяқталған соң Қазақстан Президенті Си Цзиньпинге Назарбаев университетінің құрметті профессоры атағының берілуіне байланысты профессор мантиясын табыс етті.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинмен бірге Қазақстан-Қытай іскерлік кеңесінің құрылтай отырысына қатысты.

Жиналғандардың алдында сөз сөйлей келе, Н.Ә. Назарбаев Іскерлік кеңесінің құрылуы екі елдің бизнес орталары арасындағы байланыстар ауқымы кеңеюінің қисынды жалғасы болып табылатынын мәлімдеді.

Қазақстан Президенті Іскерлік кеңес шеңберінде өндірістер мен салаларды дамыту жобаларын іске асыру бойынша инвестициялық және жол карталарын жыл сайынғы негізде әзірлеп қабылдауды ұсынды. Н.Ә. Назарбаевтың пікірінше, кәсіпкерлердің құқықтары мен мүдделерін қорғау, екі елдің іскерлік орталары мен мемлекеттік құрылымдары арасындағы үнқатысу алаңдарын қалыптастыру Іскерлік кеңес қызметінің тағы да бір бағыты бола алар еді.

Қорытындысында Мемлекет басшысы Іскерлік кеңестің құрылтай отырысының қорытындылары екі елдің сауда-экономикалық және инвестициялық ынтымақтастығын одан әрі белсендіру жөніндегі құнды ұсыныстар мен пікірлерін жасауға көмектесетініне сенім білдірді.

Мемлекет басшысы Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинмен бірге «Бозой – Шымкент» учаскесіндегі «Бейнеу – Бозой – Шымкент» магистральды газ құбырын газбен толтыру салтанатты рәсіміне қатысты.

8 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстанда мемлекеттік сапармен жүрген Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпинмен бірге Алматы қаласына барып, қаланың көрікті жерлерін аралады.

10 қыркүйек

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Дамушы нарықтардың Еуразиялық форумына қатысты.

Форум жұмысына сондай-ақ Австрия Республикасының бұрынғы Федералды канцлері А. Гузенбауэр, Польша Республикасының бұрынғы Президенті А. Квасьневский, Еуропалық комиссияның және Италия Республикасы Министрлер кеңесінің бұрынғы төрағасы Р. Проди, Израиль Мемлекетінің бұрынғы Премьер-министрі Э. Ольмерт қатысты.

Өзінің «Қазақстанның әлемнің 30 дамыған мемлекеттерінің қатарына кіруі» тақырыбында сөйлеген сөзінде Қазақстан Президенті бұл міндетті «Қазақстан-2050» стратегиясы аясында іске асыру жолдарына қатысты өз көзқарасын ортаға салды (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы сол күні Астана қаласында өткен ТМД-ға мүше мемлекеттердің Ішкі істер министрлері кеңесінің отырысына қатысушыларды қабылдады.

Президент өз сөзінде «Құқық қорғау органдарының басқа елдердің сәйкес ведомстволарымен өзара қарым-қатынасы зор маңызға ие екенін» атап айтты. «Сіздердің қабылдайтын әрбір құжаттарыңыз, келісімдеріңіз – біздің әр ел үшін маңызды жұмыс. Сондықтан мен ТМД-да Интерполдың өз балама-

сын құруды ұсындым. Бұл талқыланатын болады, және, егер сіздер қолдау көрсетсеңіздер, біз өз мемлекеттеріміздің аумағындағы қылмыспен күресе алатындай осыған ұқсас құрылым құрылатын болады».

Мемлекет басшысы «К. Фэйрфаксті Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен марапаттау туралы» №635, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №636 жарлықтарына қол қойды.

11 қыркүйек

Мемлекет басшысы «Н.Ж. Дәненов туралы» №637 Жарлығына қол қойды.

12 қыркүйек

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Сыртқы істер министрі С.В. Лавровты қабылдады. Ол Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрі Е.Ә. Ыдырысовпен келіссөздердің қорытындысы туралы хабардар етті. Онда екіжақты ынтымақтастықты одан әрі тереңдету мәселелері қаралып, мемлекет басшыларының кездесуіне дайындық бойынша нақты қадамдар белгіленген болатын.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігінің төрағасы Ә.М. Бәйменовті қабылдады. Ол агенттіктің мемлекеттік қызметті реформалау жөніндегі жұмысы туралы баяндады.

Кездесу қорытындысы бойынша Президент орталық және жергілікті билік органдары арасындағы мемлекеттік қызметшілерді ротациялауды күшейту, өңірлердегі тәртіптік кеңес жұмыстарын белсендіру, мемлекеттік қызмет көрсетудің сапасын арттыру қажеттігін атап көрсетті.

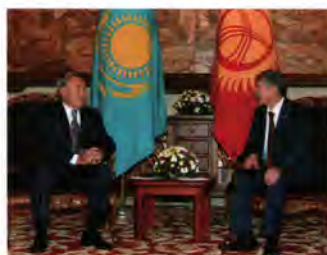
Сол күні Мемлекет басшысы 2013 жылғы 13 қыркүйекте болатын ШЫҰ Мемлекет басшыларының кеңесіне қатысу үшін Қырғыз Республикасының астанасы Бішкек қаласына кетті. Онда келе сала, Иран Ислам Республикасының Президенті Х. Руханимен және Тәжікстан Республикасының Президенті Э. Рахмонмен екіжақты кездесулер өткізді.

Мемлекет басшысы «Қ.Қ. Әбусейітов туралы» №638, «Д.Ш. Елеукеновті Қазақстан Республикасының Швеция Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №639, «Б. Ордабаев туралы» №640, «А.Б. Зейнелғабдин туралы» №641, «А.М. Мұхаметкәрім туралы» №642, «Байқоңыр» кешеніндегі Қазақстан Республикасы Президентінің арнаулы өкілі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 25 шілдедегі №155 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №643 жарлықтарына қол қойды.

13 қыркүйек

Мемлекет басшысы ШЫҰ Мемлекет басшыларының кеңесіне қатысуына байланысты Қырғыз Республикасында болған кезінде осы елдің Президенті А.Ш. Атамбаевпен кездесті.

Шағын құрамдағы келіссөздер барысында әңгімелесушілер сауда-экономикалық, инвестициялық, су-энергетикалық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастық, сондай-ақ өңірлік қауіпсіздік саласындағы өзекті мәселелерді талқылады.

Мемлекет басшысы Қырғыз Республикасының астанасы Бішкек қаласында өткен ШЫҰ Мемлекет басшыларының кеңесіне қатысты.

Саммитке сондай-ақ Қытай Халық Республикасының Төрағасы Си Цзиньпин, Қырғыз Республикасының Президенті А.Ш. Атамбаев, Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин, Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримов, Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмон қатысты. Одан басқа, отырысқа ШЫҰ жанындағы байқаушы-мемлекеттер делегацияларының, сондай-ақ бірқатар халықаралық ұйымдардың басшылары қатысты.

Отырыстың күн тәртібіне 2014 жылы болатын Ауғанстаннан терроризмге қарсы коалиция әскерлерін шығару аясындағы өңірлік қауіпсіздік мәселелері, Сириядағы ахуал, Иран ядролық бағдарламасы, ШЫҰ Даму қорын құру жөніндегі Ресей ұсынысы, ШЫҰ Даму банкін құру туралы Қытай бастамасы және т.б. мәселелер енгізілді.

Қазақстан Президенті өз сөзінде өңірлік қауіпсіздіктің ең маңызды мәселелері қатарында Ауғанстандағы жағдайды атады.

Иран ядролық бағдарламасы аясындағы жағдайға қатысты Н.Ә. Назарбаев бұл мәселені тек бейбіт, дипломатиялық құралдар арқылы шешуге болатынын атап айтты. Ол Алматы қаласында «5+1» форматында өткен екі дүркін келіссөздердің осы мәселеде оң серпінге қол жеткізуге мүмкіндік бергенін және Қазақстан Иран ядролық бағдарламасы аясындағы жағдайды одан әрі реттеу үшін барынша жәрдемдесуге дайын екенін атап көрсетті.

Мемлекет басшысы Сирияда химиялық қаруды қолдану туралы хабарға байланысты Қазақстанның қатты алаңдаушылығын білдірді, сонымен бірге БҰҰ сарапшыларының дәлелденген қорытындыларын басшылыққа алуға шақырды. «Қақтығысты дипломатиялық жолмен шешудің мүмкіндіктері әлі де бар екеніне сенімдімін. Қазақстан сириялық химиялық қаруды халықаралық бақылауға тапсыру бастамасын және Сирияның Химиялық қаруды әзірлеуге, өндіруге, жинақтау мен қолдануға тыйым салу және оны жою жөніндегі конвенцияға қосылуын қолдайды», — деп атап айтты Н.Ә. Назарбаев.

Қазақстан Президенті Терроризм, сепаратизм және экстремизммен күрес мәселелері жөніндегі ұйым аясындағы жұмысты күшейту, ШЫҰ-ға мүше мемлекеттердің шекара маңы мәселелері бойынша ынтымақтастығымен өзара іс-қимыл туралы келісімге қол қоюды қоса ала отырып, Өңірлік терроризмге қарсы құрылымның кибертерроризм және киберқылмыспен күресі есебінен Атқарушы комитетінің функцияларын кеңейту, сондай-ақ есірткінің заңсыз айналымына қарсы күрес саласындағы өзара іс-қимылды нығайту жұмысын күшейтуді ұсынды.

Одан басқа, Н.Ә. Назарбаев ынтымақтастықтың экономикалық құрамдас бөлігін қайта ой елегінен өткізуге баса назар аударды.

Осыған байланысты, ол бұған дейін қабылданған көпжақты сауда-экономикалық ынтымақтастық бағдарламасын, оны іске асыру жоспары мен ШЫҰ шеңберіндегі жобалық қызметті одан әрі дамыту жөніндегі іс-шаралар тізбесін үдемелі іске асыру қажеттігін атап айтты.

Мемлекет басшысы Арнайы есепті (Даму қоры) және ШЫҰ Даму банкі құру экономикалық ынтымақтастықтың тиімділігін арттырады деп атап көрсетті. Серіктестікті күшейтудің басқа механизмдері ретінде ол Іскерлік кеңестің және ШЫҰ Банкаралық бірлестігінің әлеуетін пайдалануды атады.

Кеңес отырысының қорытындысы бойынша ШЫҰ-ға мүше мемлекеттер басшыларының Бішкек декларациясы қабылданды және ШЫҰ мүше мемлекеттердің арасындағы ұзақмерзімді тату көршілестік, достық және ынтымақтастық туралы шартының қағидаттарын іске асыру жөніндегі 2013-2017 жылдарға арналған іс-қимыл жоспары бекітілді.

Шанхай ынтымақтастық ұйымы (ШЫҰ) — өңірлік халықаралық ұйым.

ШЫҰ 2001 жылы 15 маусымда Шанхайда құрылды. Оның негізін Қытай, Ресей, Қазақстан, Қырғызстан және Тәжікстан елдерінің шекара маңында әскери саладағы сенімді нығайту туралы келісім (1996) және Шекара маңында қарулы күштерді өзара қысқарту туралы келісімдерге (1997) қол қоюы нәтижесінде бұрынырақ құрылған «Шанхай бестігі» елдері құрайды. Өзбекстанның қосылуымен ұйым Шанхай ынтымақтастығы ұйымы болып өзгерді.

ШЫҰ қызметінің басымдықтарына мүше мемлекеттер аумағында қауіпсіздік пен тұрақтылықты нығайту; терроризм, экстремизм, сепаратизм, ұйымдасқан қылмыс және есірткі трафигіне қарсы бірлескен күрес; экономикалық және энергетикалық ынтымақтастық; ғылыми және мәдени-гуманитарлық әрекеттестік жатады.

Ұйым құрамына 6 мүше мемлекеттермен қатар байқаушы мәртебесіне ие 4 мемлекет (Монғолия, Үндістан, Иран, Пәкістан), және диалог бойынша серіктес мәртебесінде 2 мемлекет (Шри-Ланка мен Беларусь) енеді.

Ұйым 2004 жылы желтоқсанда БҰҰ Бас Ассамблеясы жанынан байқаушы мәртебесін алды.

Мемлекет басшылары кеңесі, Үкімет басшылары кеңесі, Сыртқы істер министрлері кеңесі, Министрліктер мен ведомстволар басшылары жиналысы, Хатшылық, Өңірлік терроризмге қарсы құрылым ШЫҰ органдары болып табылады.

16 қыркүйек

Мемлекет басшысы Оңтүстік Қазақстан облысында жұмыс сапарымен болды.

Президент Шымкент қаласының орталығында салынып жатқан жаңа әкімшілік-тұрғын үй кешенін аралап көріп, онда облыс әкімі А.И. Мырзахметовтің өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы есебін тыңдады.

Содан соң Н.Ә. Назарбаев сүңгуір сорғыларды шығаратын зауытта болып, облыста іске асырылып жатқан индустриялық-инновациялық және көлік-логистикалық жобалармен, оның ішінде, «бір терезе» принципі бойынша бизнесмендерге толық қызметтер пакетін ұсынатын Кәсіпкерлерге қызмет көрсету орталығымен, инновациялық жобаларды дамытумен

және оларды іске асыруға инвестициялар тартумен айналысатын «Шымкент инновация» компаниясымен және Сауда-логистикалық орталықпен танысты.

Күн соңында Мемлекет басшысы қала тұрғындарының ерікті қайырымдылық қаражатына салынған Бәйдібек би ескерткішін көрді.

Мемлекет басшысы белгілі жазушы, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік сыйлығының иегері Д. Досжан-ның қайтыс болуына байланысты оның отбасы мен туған-туыстарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Дүкенбай Досжан табиғи дарынымен жастай көрініп, әдебиет майданында тынбастан, өнімді еңбек етті. Оның қаламынан туындаған әңгімелер, повестер мен романдар оқырмандарын тілінің шұрайлылығымен, ұлттық бояуының қанықтығымен баурайтын.

Қаламгердің үздік шығармалары әрдайым халқымызбен бірге жасай береді», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» №644 Жарлығына қол қойды.

19 қыркүйек

Мемлекет басшысы Оңтүстік Қазақстан облысына жұмыс сапар барысында Сарыағаш ауданына барып, онда «Caspian Foods» ЖШС кәсіпорнының қызметімен және өңірде жүзім шаруашылығын және шарап жасаушылықты дамыту перспективаларымен танысты.

22 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қызылорда облысында жұмыс сапарымен болып, оның барысында Қызылорда қаласының Химия-биологиялық бағыттағы зияткерлік мектебінде болды, содан кейін облыс орталығын абаттандыру мен көгалдандыру жұмыстарының нәтижелерімен танысты.

23 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қызылорда облысына жұмыс сапары барысында Қызылорда қаласындағы мұз аренасы бар жаңа спорттық-сауықтыру кешеніне барып,

мұз алаңын көрді және екі дүркін олимпиада чемпионы И.А. Ильин басшылық ететін облыстың жетекші спортшыларымен әңгімелесті.

Содан соң Президент «Бастау» бизнес-орталығына барып, жұртшылық өкілдерімен кездесті, әуежайдың «Қорқыт ата» жаңа жолаушылар терминалы құрылысының жобасымен танысты, содан кейін облыс әкімі Қ.Е. Көшербаевтың өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі қорытындылары туралы есебін тыңдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары жүйесін одан әрі оңтайландыру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №645 Жарлығына қол қойды.

24 қыркүйек

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік кеңесінің отырысына төрағалық етті.

Отырыста Қазақстанның даму стратегиясы және әлемдегі геосаяси өзгерістерді есепке ала отырып, ұлттық қауіпсіздік жүйесін жаңғырту мәселелері қаралды.

Президент ұлттық қауіпсіздікке төніп отырған қауіп-қатерлердің артып бара жатқанын мәлімдеді, олардың қатарында терроризмді, діни экстремизмді, әлеуметтік қақтығыстарды, экономикалық тұрақсыздықты атап өтті. Осыған байланысты ол әлемдік ахуалды үнемі қадағалап, ұлттық қауіпсіздік жүйесіне шұғыл түзетулер мен өзгермелі жағдайға бейімделу үшін уақытылы іс-шаралар қолдану қажеттігін атап көрсетті.

Отырыс қорытындысы бойынша Қазақстанның өңірлік және жаһандық ахуалының өзгерістеріне бейімделуге, сондай-ақ ұлттық қауіпсіздік жүйесін жаңғыртуға бағытталған институционалдық, нормативтік-құқықтық және ұйымдастырушылық кешенді іс-шаралар жоспары мақұлданды.

Мемлекет басшысы Кеңес Одағының Батыры, «Халық қаһарманы», Қазақстан Республикасының алғашқы Қорғаныс министрі С.Қ. Нұрмағамбетовтің қайтыс болуына байланысты оның отбасы мен туған-туыстарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Сағадат Қожахметұлының бүкіл өмірі мен қызметі өз Отаны мен халқына адал әрі беріле қызмет етудің үздік үлгісі болып табылады.

Оның жастық шағы Ұлы Отан соғысымен тұспа-тұс келіп, ол майданда фашистік басқыншыларға қарсы ерлікпен шайқасты. Ерлігі үшін Кеңес Одағының Батыры жоғары мемлекеттік наградасымен марапатталды.

Соғыстан кейінгі өмірін әскери қызметке арнап, мұнда да талантты сардар, тамаша қолбасшы ретінде танылды. Өзінің біліктілігі мен талапшылдығына қоса, қарапайымдылығымен және әділдігімен әріптестерінің арасында зор абырой мен беделге ие болды.

Ол ел тәуелсіздігінің бастапқы қиын-қыстау жылдарында Қазақстан Республикасының алғашқы Қорғаныс министрі ретінде еліміздің Қарулы Күштерін қалыптастырып, нығайтуға өлшеусіз зор үлес қосты. Сол себепті оған «Халық қаһарманы» атағы берілгенін ерекше сезіммен еске аламын.

Халқымыз оның еңбегін ешқашан ұмытпайды, ал оның жарқын дидагы біздің жадымызда әрдайым сақталады», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы Германия Федеративтік Республикасының Федералды канцлері А. Меркельге өзі басшылық ететін Христиан-демократиялық одағының парламенттік сайлауда жеңіске жетуіне байланысты құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «II Альберді I дәрежелі «Достық» орденімен марапаттау туралы» №646, «Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 5 шілдедегі №140 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №647, «Қазақстан Республикасында діни экстремизм мен терроризмге қарсы іс-қимыл жөніндегі 2013–2017 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама туралы» №648, «М.С. Мырзамадиева туралы» №649, «А.С. Тәжиевті Қазақстан Республикасының Норвегия Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №650 жарлықтарына қол қойды.

25 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстанға Астана қаласында 2013 жылғы 24-25 қыркүйекте өткен Үкімет басшылары деңгейіндегі Жоғары Еуразиялық экономикалық

кеңес отырысына қатысу үшін келген Кедендік одақ және Бірыңғай экономикалық кеңістік елдерінің премьер-министрлерін қабылдады.

Кездесуге Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметов, Беларусь Республикасының Премьер-министрі М.В. Мясникович, Украинаның Премьер-министрі Н.Я. Азаров, Қырғыз Республикасының Премьер-министрі Ж.Ж. Сатыбалдиев және Ресей Федерациясы Үкіметінің төрағасы Д.А. Медведев қатысты.

Кездесуге қатысушылар еуразиялық экономикалық интеграцияны одан әрі тереңдетудің кең ауқымды мәселелерін, сондай-ақ 2013 жылғы 29 мамырда Астана қаласында өткен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысының қорытындысы бойынша қол жеткізілген уағдаластықтардың іске асырылу барысын қарастырды.

27 қыркүйек

Мемлекет басшысы Монако Княздігінде ресми сапармен болып, осы елдің іскерлік орта өкілдерімен кездесті.

Кездесуге «Swissport International» компаниясы басқармасының төрағасы П. Утнергард және «Flughafen Zurich AG» компаниясының қаржы жөніндегі вице-президенті Д. Шмукки қатысты.

Әңгімелесу барысында еуразиялық көлік инфрақұрылымының мәселелері, сондай-ақ қазақстандық әуежайларды дамыту және оларды халықаралық стандарттарға сәйкестендіру саласындағы перспективалар талқыланды.

Кездесу қорытындысы бойынша әуежайлар желісін басқару жөніндегі бірлескен кәсіпорындарды құру туралы меморандумдарға қол қою жөніндегі уағдаластықтарға қол жеткізілді.

Сол күні Мемлекет басшысы Монако Князі Альбер II кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында екіжақты саяси, сауда-экономикалық, инвестициялық және мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықтың жағдайы мен даму перспективалары қаралды.

Атап айтқанда, тараптар 2012 жылғы қарашада Монако Князінің ресми сапарының қорытындысы бойынша қабылданған мемлекет басшыларының Бірлескен декларациясы қағидаттарының іске асырылу барысы туралы пікір алмасты, Қазақстан-Монако

іскерлік кеңесін құру мүмкіндігін талқылады, сондай-ақ мәдени-гуманитарлық іс-қимылды, оның ішінде «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театры мен «Опера Монте-Карло» театры желісі бойынша нығайту перспективаларын қарастырды.

Бұған қоса, екі елдің БҰҰ, ЕҚЫҰ және т.б. халықаралық ұйымдар аясындағы өзара іс-қимылдарын дамыту мәселелері келіссөздердің басты тақырыбы болды.

Кездесудің соңында Альбер II Қазақстан Президентіне Әулие Карл орденінің Үлкен крестін табыс етті. Өз кезегінде Монако Князі I дәрежелі «Достық» орденімен марапатталды.

Келіссөздер қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Монако Княздігінің Үкіметі арасында туризм саласындағы ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды.

1

2

3

4

Әулие Карл ордені — 1858 жылғы 15 наурызда Князь Карл III бекітілген Монако Княздігінің жоғары мемлекеттік наградасы.

Орденмен мемлекет пен жеке Князьдің игілігіне еңбек сіңіріп, қалтқысыз қызмет еткені үшін Монако азаматтары және шетел азаматтары наградталады.

Орденнің бес дәрежесі бар: Үлкен крест рыцары (1-сурет), Гранд офицер, Командор, Офицер және Рыцарь.

«Достық» ордені 1995 жылы тағайындалған. Екі дәрежеге ие. Азаматтар қоғамда өзара татулықты сақтау жөніндегі жемісті жұмысы, халықтар арасында бейбітшілікті, достық пен ынтымақтастықты нығайтуға сіңірген еңбегі үшін наградталады.

I дәрежелі «Достық» ордені — жұлдыз (2-сурет) және иыққа асатын лентадағы белгіден (3-сурет), II дәрежелі «Достық» ордені төсбелгіден (4-сурет) тұрады.

28 қыркүйек

Мемлекет басшысы Монако Княздігіне ресми сапары барысында Монте-Карло қаласындағы мұхиттану мұражайында өткен Княздіктің урбанистикалық және қаржылық дамуының тұсаукесеріне қатысты.

Тұсаукесерде Монако Княздігінің Мемлекеттік министрі М. Роже, Монаконың Экономикалық даму және қаржы министрі М. Кастелини, Монаконың Әлеуметтік және денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі министрі С. Валери, Монаконың Қоршаған орта және қала құрылысы министрі М.П. Грамалия Қазақстан Президентіне сәйкес салалардың жағдайы мен даму перспективалары туралы ақпаратты, атап айтқанда,

К. Грейс княгинясының клиникасы құрылысының жоспарларын, сондай-ақ аумағы шектеулі Княздіктің қала құрылысын одан әрі жүргізу бағыттарын ұсынды.

Сол күні Мемлекет басшысы Монако княздігінің Мемлекеттік министрі М. Рожемен келіссөздер жүргізіп, оның барысында екіжақты қатынастардың өзекті мәселелері талқыланды.

30 қыркүйек

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Испания Корольдігі Үкіметінің төрағасы М. Рахойды қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстан-Испания стратегиялық серіктестігін одан әрі дамыту мәселелері талқыланды. Экономика, инвестиция, көлік, өнеркәсіп, қалпына келтірілетін энергетика, мәдениет және т.б. салалардағы ынтымақтастыққа баса назар аударылды.

Келіссөздердің соңында Н.Ә. Назарбаев испаниялық тарапқа Қазақстан Республикасының Орталық мемлекеттік мұрағатынан алынған Екінші дүниежүзілік соғыс кезінде Қарағанды еңбекпен түзеу лагерінде ұсталған испаниялық азаматтарға қатысты материалдардың көшірмелерін берді.

Мемлекет басшысы Қазақ КСР халық суретшісі Қ.Т. Телжановтың қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Суретшінің қолынан шыққан ұлттық бояуы қанық, айтар ойы терең картиналар отандық кескіндеме өнерінің ең жауһар туындылары қатарынан саналады.

Ол жемісті шығармашылық қызметпен айналыса жүріп, республикамыздың Суретшілер одағына басшылық жасады, Алматыдағы көркемсурет галереясының жұмысына жетекшілік етті. Үзбей ұстаздық қызметпен айналысып, көптеген шәкірттер тәрбиеледі, халқымыздың эстетикалық талғамының өсуіне мол үлес қосты.

Суретшінің есімі мен оның туындылары халқымыздың жадында әрдайым сақталады», — делінген жеделхатта.

ҚАЗАН

Дс		7	14	21	28
Сс	1	8	15	22	29
Ср	2	9	16	23	30
Бс	3	10	17	24	31
Жм	4	11	18	25	
Сн	5	12	19	26	
Жк	6	13	20	27	

1 қазан

Мемлекет басшысы Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы Р.Т. Түсіпбековті қабылдады. Ол қаржы полициясы органдарының 2013 жылдың 9 айындағы сыбайлас жемқорлыққа және «көлеңкелі» экономикаға қарсы күрес бойынша жұмыстарының нәтижелері туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 3 мамырдағы №1567 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №651, «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің құзыретті органдарының оқу орындарында терроризмге қарсы бөлімшелер мамандарын даярлаудағы ынтымақтастық туралы келісімді бекіту туралы» №652, «Г.А. Марченко туралы» №653, «Қ.Н. Келімбетовті Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» №654 жарлықтарына қол қойды.

2 қазан

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары жүйесін одан әрі оңтайландыру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №656 Жарлығына қол қойды.

3 қазан

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір конституциялық заңдарына конституциялық мерзімдерді есептеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №133-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Кешірім жасау туралы» №657, «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау туралы» №658, «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Кен-металлургия саласы, қатты пайдалы қазбалар бойынша геология және жер қойнауын пайдалану жөніндегі кеңес туралы» №659, «Қазақстан Республикасы Жоғарғы сотының жанындағы Соттардың қызметін қамтамасыз ету департаменті (Қазақстан Республикасы Жоғарғы

сотының аппараты) туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 3 қарашадағы №1093 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №660, «Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы арасындағы Қазақстан Республикасы азаматтарының Беларусь Республикасының аумағында және Беларусь Республикасы азаматтарының Қазақстан Республикасының аумағында болу тәртібі туралы келісімге қол қою туралы» №661 жарлықтарына қол қойды.

4 қазан

Мемлекет басшысы Қазақстанға ресми сапармен келген Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенконы қабылдады.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында тараптар сауда-экономикалық, индустриялық-инновациялық, агроөнеркәсіптік, инвестициялық, ғылыми-техникалық, әскери-техникалық, мәдени-гуманитарлық салалардағы кооперацияны тереңдету мәселелерін талқылады. Белорустық тарап сондай-ақ Еуропа және Азия тұтынушыларына белорустық және қазақстандық тауарларды тасымалдау үшін бірлескен ірі логистикалық орталықтардың құрылысы туралы ұсынысын жасады.

Одан басқа, мемлекет басшылары посткеңестік кеңістіктегі интеграциялық үдерістердің даму барысы туралы, сондай-ақ Кеден одағы мен БЭК шеңберіндегі екіжақты ынтымақтастықтың перспективалары туралы пікір алмасты.

Келіссөздердің қорытындысы бойынша мемлекет басшыларының Бірлескен мәлімдемесі қабылданды, сондай-ақ Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы арасындағы 2009–2016 жылдарға арналған Экономикалық ынтымақтастық бағдарламасын іске асыру жөніндегі 2014–2016 жылдарға арналған бірлескен іс-шаралар жоспарына, республикалар азаматтарының бір-бірінің аумағына келу тәртібі туралы мемлекетаралық келісімге, Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Беларусь Республикасының Үкіметі арасындағы реадмиссия туралы келісімге және оның Атқару хаттамасына, Беларусь Республикасының Президенті жанындағы Басқару академиясы мен Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Мемлекеттік басқару академиясы арасындағы ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Біріккен Араб Әмірліктерінің Үкіметі арасындағы Табысқа салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияны және оған Хаттаманы ратификациялау туралы» №134-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №662 Жарлығына қол қойды.

7 қазан

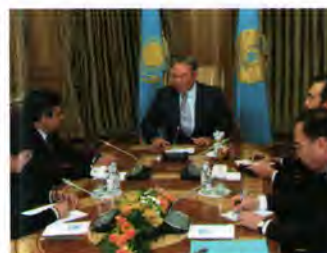
Мемлекет басшысы «Республикалық бюджет жобасын әзірлеу ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 тамыздағы №861 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №663 Жарлығына қол қойды.

8 қазан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметовті қабылдады. Ол елдің 2013 жылдың 9 айындағы әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары, сондай-ақ өңірлердегі егін жинау науқанының барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы Қазақстанға 2013 жылғы 8–9 қазанда Астана қаласында өтетін «Kazenergy» VIII Еуразиялық форумына қатысу үшін келген Франция Республикасының бұрынғы Премьер-министрі Ф. Фийонды және Испания Корольдігінің бұрынғы Премьер-министрі Х.М. Азнарды қабылдады.

Мемлекет басшысы «Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесіндегі Қазақстан Республикасының өкілі туралы» №664, «Халықаралық ұйым ретінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы халықаралық академияны құру туралы келісіміне қосылу туралы» №665 жарлықтарына қол қойды.

9 қазан

Мемлекет басшысы «Қ.Қ. Лама Шарифті Қазақстан Республикасының Біріккен Араб Әмірліктеріндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау

туралы» №666, «Н.Т. Рүстемов туралы» №667 жарлықтарына қол қойды.

10 қазан

Мемлекет басшысы Алматы қаласының әкімі А.С. Есімовті қабылдады. Ол 2013 жылдың 9 айындағы қаланың әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы хабардар етті.

Кездесу барысында сондай-ақ қалалық инфрақұрылымды жетілдіру проблемалары, туристік индустрияны дамыту, 2017 жылы Дүниежүзілік қысқы универсиаданы өткізуге әзірлік мәселелері қаралды.

Мемлекет басшысы Әзірбайжан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты И.Г. Алиевке құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Италия Республикасы арасындағы Сотталған адамдарды беру туралы шартқа қол қою туралы» №668, «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014 жылға арналған нысаналы трансферт бөлу туралы» №669, «Республикалық бюджет комиссиясы туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 1 сәуірдегі №780 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №670 жарлықтарына қол қойды.

11 қазан

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында өткен Қазақстан Республикасы Үкіметінің кеңейтілген отырысына төрағалық етті.

Отырыста Үкіметтің 2013 жылдың 9 айындағы жұмысының қорытындылары, сондай-ақ Үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасының іске асырылу барысы қаралды.

Премьер-министр С.Н. Ахметов, Индустрия және жаңа технологиялар министрі Ә.Ә. Исекешев, Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі Е.А. Досаев, сондай-ақ Алматы қаласының әкімі А.С. Есімов, Павлодар облысының әкімі Е.М. Арын және Атырау облысының әкімі Б.С. Ізмұхамбетов есептік баяндамаларын жасады.

Президент Үкіметтің қызметін сынға алып, әлеуметтік-экономикалық үдерістерді басқарудағы бірқатар күрделі кемшіліктер мен олқылықтарды атап көрсетті.

15 қазан

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Әзірет Сұлтан» мешітіне барып, қазақстандықтарды Құрбан айт мерекесімен құттықтады.

16 қазан

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Халықаралық «ЭКСПО-2017» көрмесіне дайындық және оны өткізу мәселелері жөніндегі кеңеске төрағалық етті.

Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметов, Қоршаған ортаны қорғау министрі Н.Ж. Қаппаров және «Астана ЭКСПО-2017» Ұлттық компаниясы» АҚ басқармасының төрағасы Т.А. Ермагеев есептік баяндамаларын жасады.

Президент өз сөзінде ұйымдастыру мәселелерімен қатар, «ЭКСПО» өткізуге корпоративтік қаржыландыру көздерін тарту, оның қатарында, дүниежүзілік деңгейдегі компаниялар және көрме барысында жаңа жоғары технологиялық зерттемелер тұсаукесерін өткізу тақырыбын қозғады.

Кеңес қорытындысында Мемлекет басшысы «Adrian Smith + Gordon Gill Architecture» компаниясы әзірлеген көрме кешенінің сәулеткерлік нобайын мақұлдады.

Мемлекет басшысы «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ басқармасының төрағасы Қ.В. Бишімбаевты қабылдады. Ол даму институттарының қаржылық жағдайын диагностикалау қорытындысы және холдинг дамуының стратегиясы туралы баяндады.

Кездесу барысында Президент холдинг алдында еліміздің даму институттарының қызметін реттеу және жүйелендіру, сондай-ақ олар тарапынан бөлінетін қаражатты тиімді пайдалануды қамтамасыз ету міндеті тұрғанын атап өтті.

Мемлекет басшысы шағын және орта бизнесті қолдауға, жаңа технологиялар мен инновацияларды дамытуға, инвестиция тартуға, сондай-ақ даму институттары қызметінің ашықтығы мен тиімділігін арттыруға ерекше назар аударуды тапсырды. «Қазақстанның Тұрғын үй жинақ банкі» АҚ-да тәртіп орнату, банк басшыларының «Қолжетімді баспана» мемлекеттік бағдарламасы бойынша алған пәтерлерді

қайтаруын қамтамасыз ету және оларды баспанаға мұқтаждар арасында қайта бөлу туралы арнайы тапсырма берілді.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының отырысына қатысып, онда Жоғарғы сот пен Парламент Сенатының төрағалары лауазымдарына кандидатураларды ұсынды.

Президент Жоғарғы сот төрағасы лауазымына Қ.Ә. Мәмидің және Парламент Сенатының төрағасы ретінде сайлау үшін Қ.К. Тоқаевтың кандидатурасын енгізді.

Сенаторлар Қ.Ә. Мәмидің кандидатурасын бірауыздан қолдады, сондай-ақ құпия дауыс беру қорытындысы бойынша Қ.К. Тоқаевты жоғарғы палатаның спикері етіп сайлады.

Мемлекет басшысы белгілі мемлекет және қоғам қайраткері, Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты О.Б. Мұхамеджановтың қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Қазақстан тәуелсіздік алған алғашқы күннен Президент Әкімшілігінде және Үкімет аппаратында бөлімдер басқарып, Парламент Мәжілісінің депутаты, кейін палата Төрағасы бола жүріп, өзінің мол білімі мен бүкіл қажыр-қайратын туған елімізді көркейтуге, оның құқықтық-заңнамалық базасын қалыптастырып, нығайтуға жұмсады. Қай қызметте жүрсе де ақжарқын мінезімен, адамгершілік қасиеттерімен әріптестерінің арасында әрдайым зор абырой мен беделге ие болды», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің адамдарды мемлекетаралық іздестіру туралы шартын ратификациялау туралы» №135-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қ.Ә. Мәми туралы» №671, «Қ.К. Тоқаевты Қазақстан Республикасының Парламенті Сенатының депутаты қызметіне тағайындау туралы» №672, «Т.С. Донақов туралы» №673, «Б.А. Бекназаровты Қазақстан Республикасы Жоғары сот кеңесінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» №674 жарлықтарына қол қойды.

17 қазан

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен «А» басқарушылық корпусының мемлекеттік әкімшілік қызметшілерімен жұмыс кеңесін өткізді.

Кеңесте «А» корпусына іріктеу қорытындысы шығарылып, меритократия, ашықтық және қоғам алдындағы есептілік қағидаттары бойынша мемлекеттік қызметті одан әрі жаңғырту жөнінде тапсырма берілді.

«А» корпусының басқарушыларына тілектестік білдіре отырып: «Кәсібилік, адалдық, бастамашылдық, патриоттық, халыққа қызмет ету, жоғары моральдық және өнегелік қасиеттер — бұл «А» корпусы мемлекеттік қызметшілерінің ең басты қырлары. Сіздер «А» корпусы ешқандай да элита емес екенін әрқашан есте ұстауға тиіссіздер. Ол халықтың өз арасынан алынды. Барлығыңыз да халықтың қызметшісі екендіктеріңізді ешқашан ұмытпаңыздар. Адамдарға немқұрайлы қарауға болмайды. Олардың проблемаларын біліп, оны шешумен күні-түні айналысу қажет! Адамдарды сендіре білу, әділ әрі ашық сұхбат жүргізу маңызды. Сіздердің биік мақсаттарыңыз бен ұлы парыздарыңыз да осында», — деді Президент (Қосымшаны қараңыз).

«А» мемлекеттік басқарушылар корпусы мемлекеттік қызмет жүйесін одан әрі жетілдіруге бағытталған әкімшілік реформа аясында қалыптастырылды.

Осы мақсатта «А» және «Б» корпустары түрінде әкімшілік мемлекеттік қызмет лауазымдарының қос деңгейлі құрылымы енгізілді. 2013 жылдың жазында өткізілген көп сатылы конкурстың қорытындылары бойынша «А» корпусына 940 адам іріктеліп алынды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырын дамыту және пайдалану кезіндегі ынтымақтастықтың кейбір мәселелері туралы келісімді ратификациялау туралы» №136-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қ.Қ. Әбдірахманов туралы» №675 Жарлығына қол қойды.

18 қазан

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен «Нұр отан» Халықтық-демократиялық партиясының XV кезектен тыс съезіне төрағалық етті.

Съезд жұмысына партияның барлық өңірлік филиалдарынан 1200 делегат, сондай-ақ үкіметтік емес және жастар ұйымдары, дипломатиялық корпус, мәдениет және спорт қайраткерлері, мемлекеттік органдар мен ұлттық холдингтерден 1 мыңнан астам мейман қатысты.

Өз сөзінде Президент съезд Қазақстанның ең жаңа тарихының өзгерісті кезеңінде өтіп отырғанын атап айтты. Бұл ретте, ол партияның маңызды миссиясы — «Қазақстан-2050» стратегиясында жарияланған жаңа қазақстандық патриотизмді қалыптастырудың жалпыұлттық орталығына айналуы екенін атап өтті және партияластарының алдына тиісті міндеттер қойды (Қосымшаны қараңыз).

Съезд жұмысының қорытындысы бойынша партияның жаңа саяси доктринасы қабылданды, сондай-ақ партияның Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді, оның атауы мен эмблемасы өзгертілді, Саяси кеңестің құрамы нақтыланды, сондай-ақ бақылау-тексеру органдарының бірқатар мәселелері шешілді.

Сол күні Мемлекет басшысы өз жанындағы Мұнай-газ кеңесінің отырысын өткізді.

Отырыс барысында мұнай-газ саласын одан әрі дамытудың, оны жаңғырту мен әртараптандырудың өзекті мәселелері қаралды.

Президент еншілес компаниялар арасында функциялардың қайталануын жойып, корпоративтік басқарудың халықаралық стандарттарына сәйкестендіру мақсатында «Қазмұнайгаз» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның ұйымдастырушылық құрылымын және корпоративтік басқаруын жетілдіру қажеттігін атап өтті, сондай-ақ мұнай өнімдерінің ішкі нарығын ретке келтіруге және мұнай өңдеу саласын дамытудың перспективасын анықтаудың маңыздылығына назар аударды.

Бұған қоса, отырыста Солтүстік Каспий жобасын одан әрі іске асыруды және «Теңізшевройл» ЖШС қызметін қоса алғанда, өзге де өзекті мәселелер қаралды.

21 қазан

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театрында өткен «Атилла» операсының премьерасын тамашалады.

22 қазан

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесіп, оның барысында 2013 жылғы 24–25 қазанда Минск қаласында өтетін Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес пен ТМД Мемлекет басшылары кеңесінің отырыстарындағы күн тәртіптерінің негізгі мәселелерін талқылады.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті елшілер — Бельгия Корольдігінің Елшісі М. Петерманстан, Армения Республикасының Елшісі А. Саакяннан, Беларусь Республикасының Елшісі А.И. Ничкасовтан, Бразилия Федеративтік Республикасының Елшісі Д.Б. Карвальодан, Франция Республикасының Елшісі Ф. Этьеннан, Куба Республикасының Елшісі К.Э. Валдес де ла Консепсионнан, Катар Мемлекетінің Елшісі Абдулла бен Ахмед Юсиф Ахмед әл-Мутавадан сенім грамоталарын қабылдады.

Мемлекет басшысы танымал америкалық экономист Дж. Рифкинді қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстанды индустрияландыру жағдайы мен перспективалары, елде «жасыл экономиканы» құру, сондай-ақ әлемдік қаржы-экономикалық жүйенің өзекті аспектілері талқыланды.

Одан басқа, «ЭКСПО-2017» Халықаралық көрмесіне әзірлік пен оның аясында ұсынылған идеяларды Қазақстанда жүзеге асыру перспективалары туралы мәселелер қозғалды.

23 қазан

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенкомен телефон арқылы сөйлесіп, оның барысында 2013 жылғы 24–25 қазан күндері Минск қаласында өтетін Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің және ТМД Мемлекет басшылары кеңесінің күн тәртібіндегі негізгі мәселелерді талқылады.

Сондай-ақ тараптар А.Г. Лукашенконың 2013 жылғы 3–4 қазанда Қазақстанға ресми сапары барысында қол жеткізілген уағдаластықтарды іске асыру барысымен қоса екіжақты ынтымақтастықтың маңызды бағыттары бойынша пікір алмасты.

Сол күні Мемлекет басшысы Батыс Қазақстан облысына жұмыс сапарымен аттанды. Онда бара сала, Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті балық шаруашылығының ғылыми зертханасына барып, жабық сумен қамтамасыз ету жағдайында қара уылдырық пен тауарлық бекіре балығын шығаратын бекіре балығының ғылыми-технологиялық аквамәдени кешенімен танысты.

Содан соң Президент термоберік шыны мен шыныдан жасалған көпқабатты оқшаулағыш бұйымдар өндірісі жақсы жолға қойылған «Стекло-Сервис» ЖШС-да болды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының Жоғары сот кеңесін құру және оның құрамы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 21 қарашадағы №696 Жарлығына және «Қазақстан Республикасы Президентінің жанында Құқықтық саясат жөніндегі кеңес құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 19 ақпандағы №303 өкіміне өзгерістер енгізу туралы» №676 Жарлығына қол қойды.

24 қазан

Мемлекет басшысы Батыс Қазақстан облысына жұмыс сапары барысында Орал қаласындағы қалалық жағалау құрылысының барысымен танысты, «Қолжетімді баспана» мемлекеттік бағдарламасы аясында жас отбасыларға салынған жаңа көппәтерлі үйді аралап көрді, содан соң жұмыс сапарының қорытындысы бойынша БАҚ-тарға арналған брифинг өткізді.

Сол күні Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының астанасы Минск қаласына аттанып, Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің отырысына қатысты.

Саммиттің күн тәртібі Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарт жобасын талқылауға, Кедендік одаққа Армения, Қырғызстанның қатысу мүмкіндігі және Украинаның қауымдастырылып қатысуына, сондай-ақ Қазақстанның ДСҰ-ға кіру мәселесіне арналды. Одан басқа, отырыста үш елдің бәсекелестік саясат

саласындағы құқықтық реттеудің жақындастырылуын көздейтін «Бәсекелестік туралы» үлгі заңының жобасы; Кедендік одақтағы есірткі және психотроптық қозғалысының тәртібі; Еуразиялық экономикалық комиссия бюджетінің орындалу барысы; жоғары технологиялық өнімнің ортақ нарығын құру перспективасы; инвестициялық және іскерлік климатты жақсарту жолдары қаралды.

Отырыста сөз сөйлей отырып, Н.Ә. Назарбаев КО пен БЭК жұмысындағы оң үдерістерді атап көрсете келе, жағымсыз сәттерге егжей-тегжейлі тоқталып өтті.

Өз сөзін қорыта келе, Қазақстан Президенті: «Біз әлі жұмыс істеуді талап ететін жұмыстағы теріс сәттер туралы ашық достық түрде айтуымыз қажет.

Атап айтқанда, бүгінгі күні Қазақстанның «үштік» бойынша серіктестермен саудадағы сауда-саттық диспропорцияларының өсімі байқалады. Үстіміздегі жылдың 7 айы ішінде ғана Ресейден Қазақстанға өнім экспортталғаннан 3 есе көп импортталды, ал Беларусьпен бұл айырмашылық 8 есеге ұлғайды.

Қазақстандық өнімнің нарыққа жеткізілуінде қиындықтар сақталып отыр: тарифтік емес техникалық кедергілер, асыра көтерілген санитарлық және фитосанитарлық талаптар, сертификациялау, лицензиялау және квоталау бойынша шаралар пайдаланылады. Мәселен, Беларусьтен келетін ет немесе сүт өнімдері. Кейде әдейі еңсеруге болмайтын жағдайлар жасалады, себебі біздің елдердің санитарлық сертификаттарында жоқ нормалар талап етіледі.

Үшжақты реттеу саласын кеңейту біздің бизнес-ортаны жақсарту жөніндегі саясатымызбен қайшы келеді. Электр энергетикасы саласы бойынша сұрақтар туындап отыр. Қазақстан Ресей аумағы арқылы Беларуське электр энергиясын сата алмайды.

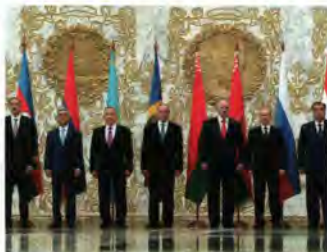
Қазақстанның ДСҰ-ға кіруі — өте маңызды мәселе. Біз толығымен Ресей ықпалында келе жатырмыз, бізге ДСҰ-ға кіру кезінде қолдау көрсетуге уәде етілген болатын. Қазақстан қазір кірген болатын еді, алайда олай ете алмаймыз, себебі Ресейдің қорғау деңгейін қолдадық. Кедендік одаққа кіруден бұрын қорғалған ұстанымдармен кіріңдер дейді. Онда Қазақстанда Кедендік одақпен проблемалар туындайды.

Міне, осы мәселелер бойынша біз жұмыс істеуіміз керек. Еуразиялық экономикалық комиссияның қызметі де дәл осыған бағытталуы қажет», — деп мәлімдеді.

25 қазан

Мемлекет басшысы Беларусь Республикасының астанасы Минск қаласында өткен ТМД Мемлекет басшылары кеңесінің отырысына қатысты.

Саммитке сондай-ақ Әзірбайжан Республикасының Президенті И.Г. Алиев, Беларусь Республикасының Президенті А.Г. Лукашенко, Молдова Республикасының Президенті Н.В. Тимофти, Тәжікстан Республикасының Президенті Э.Ш. Рахмон, Өзбекстан Республикасының Президенті И.А. Каримов, Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путин, Украинаның Президенті В.Ф. Янукович, Қырғыз Республикасы Премьер-министрінің бірінші орынбасары Д.К. Оторбаев, Түрікменстанның Премьер-министрінің орынбасары А.М. Гочиев қатысты.

Саммитке қатысушылар 1941–1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 70 жылдығын мерекелеуге дайындық мәселелерін талқылады, 2014 жылды ТМД-дағы туризм жылы деп жариялау туралы шешімді қолдады, ТМД-ның жоғарғы жарғылық органдарының шешімдерін іске асыру бойынша Достастыққа қатысушы мемлекеттердің парламентаралық ассамблеясының қызметі туралы мәселені қарады, бірқатар қылмыспен, терроризм және экстремизммен, есірткі, психотроптық заттарды және олардың прекурсорларының заңсыз айналымымен, нашақорлықпен, адам саудасымен күрес жөніндегі ортамерзімді мемлекетаралық бағдарламаларын қабылдады.

Бұған қоса, мемлекет басшылары ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің ақпараттық технологияларды пайдалана отырып жасалатын қылмыспен күрестегі ынтымақтастық тұжырымдамасын мақұлдады және Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі мемлекетаралық кеңес құру туралы келісімге қол қойды.

Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы (ТМД) — 1991 жылғы 8 желтоқсанда Ресей, Украина және Беларусьпен бұрынғы КСРО құрамына кірген мемлекеттер арасындағы қатынастарды реттеу мақсатында құрылған өңірлік халықаралық ұйым.

1991 жылғы 13 желтоқсанда Қазақстан, Қырғызстан, Тәжікстан, Түрікменстан және Өзбекстан ТМД құрамына кіру туралы ниеттерін білдірді.

1991 жылғы 21 желтоқсанда Алматы қаласында бұрынғы КСРО құрамына кірген 11 мемлекет ТМД қағидаттары мен мақсаттары жазылған Алматы декларациясына қол қойды.

ТМД органдары Мемлекет басшылары кеңесі, Үкімет басшылары кеңесі, Сыртқы істер министрлерінің кеңесі, Қорғаныс министрлерінің кеңесі, Парламентаралық ассамблея, Экономикалық сот, Атқарушы комитет және т.б. болып табылады.

26 қазан

Мемлекет басшысы Алматы қаласында жұмыс сапарымен болып, өзінің алматылық резиденциясында Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының президенті М.Ж. Жұрыновты, «Көмек» ардагерлер кеңесінің төрағасы С.Х. Жаданов пен ғылыми қызметкер Т.Ә. Қожамқұловты қабылдады.

Түстен кейін Мемлекет басшысы Халықаралық бокс қауымдастығының (АИБА) Ересектер арасындағы бокстан әлем чемпионатының финалын тамашалады, оған 100 елден 457 спортшы қатысты.

28 қазан

Мемлекет басшысы Алматы қаласына жұмыс сапары барысында Әл-Фараби даңғылы мен Розыбақиев көшесінің қиылысындағы жаңа жолайырқты қарап шықты, сондай-ақ «Мега-2» жаңа сауда, ойын-сауық орталығына барды.

29 қазан

Мемлекет басшысы Грузияның Президенті болып сайлануына байланысты Г.П. Маргвелашвилиге құттықтау жеделхатын жолдады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру туралы» №677, «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» №678, «Қазақстан Республикасының ғылым мен техника саласындағы 2013 жылғы мемлекеттік сыйлығын беру туралы» №679 жарлықтарына қол қойды.

30 қазан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрі С.З. Қайырбекованы қабылдады. Ол министрліктің ағымдағы қызметі туралы, сондай-ақ денсаулық сақтау саласын дамытудың жағдайы мен басымдықтары туралы баяндады.

Президент ана мен баланың өлім-жітімін одан әрі төмендету, сондай-ақ халық денсаулығының деңгейін арттыру және қазақстандықтар өмірінің ұзақтығын ұлғайту бойынша жүйелі іс-шаралар қабылдау жөніндегі жұмыстың маңыздылығын атап өтті.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникация министрі А.Қ. Жұмағалиевті қабылдады. Ол Президенттің 2013 жылғы 11 қазанда өткен Үкіметтің кеңейтілген отырысында берген тапсырмаларының жүзеге асырылу барысы туралы, сондай-ақ Көлік инфрақұрылымын дамыту бойынша мемлекеттік бағдарламасының жобасы туралы хабардар етті.

Президент барлық көлік инфрақұрылымын жетілдіру мақсатында бағдарлама әзірлеу кезінде кешенді әдіс-тәсілдерді қолдану қажеттігін көрсетті.

Кездесудің қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы көлік логистикасының тиімділігін одан әрі арттыру және көлік инфрақұрылымын жақсарту бойынша іс-шаралар қабылдау жөнінде тапсырмалар берді.

31 қазан

Мемлекет басшысы «Астана — жаңа қала» арнайы экономикалық аймағын құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29 маусымдағы №645 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» №681 Жарлығына қол қойды.

ҚАРАША

Дс		4	11	18	25
Сс		5	12	19	26
Ср		6	13	20	27
Бс		7	14	21	28
Жм	1	8	15	22	29
Сн	2	9	16	23	30
Жк	3	10	17	24	

4 қараша

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің қызметін жетілдіру мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Кеңес барысында Президент Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 11 қазанда өткен кеңейтілген отырысында берген тапсырмаларының орындалуын қадағалау бойынша Президент Әкімшілігінің жұмысын сыни сарапқа салды.

Одан басқа, Президент елдегі патриоттық тәрбие беру мен діни ахуал саласындағы жұмыстың тиімсіздігіне назар аударды. Ол сондай-ақ өңірлердің әлеуметтік-экономикалық дамуына мониторинг жүргізу және сараптама жасаудағы Президент Әкімшілігінің жұмысын жақсарту қажет деп атап көрсетті.

6 қараша

Мемлекет басшысы «Б.Ә. Сағынтаевты Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің бірінші орынбасары қызметіне тағайындау туралы» №682, «Б.Б. Жәмішевті Қазақстан Республикасының Өңірлік даму министрі қызметіне тағайындау туралы» №683, «Б.Т. Сұлтановты Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Қазақстан Республикасының Қаржы министрі қызметіне тағайындау туралы» №684 жарлықтарына қол қойды.

7 қараша

Мемлекет басшысы Тәжікстан Республикасының Президенті болып қайта сайлануына байланысты Э.Ш. Рахмонға құттықтау жеделхатын жолдады.

10 қараша

Мемлекет басшысы УЕФА президенті М. Платинимен бірге Астана қаласындағы «Астана Арена» стадионында өткен футболдан Қазақстан Республикасы кубогының финалдық ойынын тамашалады.

Қарағанды қаласының «Шахтер» клубы жеңіске жеткен ойын аяқталғаннан кейін, Президент қарағандылық команданың ойыншыларын жеке құттықтап, оларға 2013 жылғы маусымның Қазақстан кубогын тапсырды.

Футболдан Қазақстан кубогы 1992 жылдан бастап ойнатылып келеді. Кубок иегері Еуропа лигасында ойнау құқына ие болады.

11 қараша

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Екатеринбург қаласына Қазақстан мен Ресей өңіраралық ынтымақтастығының Х форумына қатысу үшін келіп, мұнда келе салысымен Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен және «Лукойл» ААҚ президенті В.Ю. Алекперовпен екіжақты кездесулер өткізді.

В.В. Путинмен шағын құрамдағы келіссөздер барысында өңіраралық және шекарааралық ынтымақтастықты нығайту, сондай-ақ отын-энергетикалық, ғарыштық, атом және ауылшаруашылық салаларындағы серіктестіктерді кеңейту перспективалары талқыланды.

«Лукойл» басшысымен әңгімесінде компанияның Қазақстанның мұнай-газ саласындағы қызметі және мұнай-химия саласындағы жобаларды бірлесіп іске асыру мәселелері сөз болды.

Түстен кейін Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен бірге Ресей Федерациясының Екатеринбург қаласында өткен Қазақстан мен Ресейдің өңіраралық ынтымақтастығының Х форумының пленарлық отырысына қатысты.

Отырыстың күн тәртібіне халықаралық және Ресей-Қазақстан өңіраралық өнеркәсіптік кластерлерін құру, екі ел кәсіпорындарының көліктік және логистикалық өзара іс-қимылын дамыту, Қазақстан-Ресей іскерлік ынтымақтастығының ДСҰ жағдайындағы және Кедендік одақ әрекетіндегі өнеркәсіптік саясаты үйлестіру және нормативтік-құқықтық базаны жетілдіру мәселелері енгізілді.

Қазақстан Президенті өз сөзінде өткізіліп отырған форумның ерекше маңыздылығын атап өтті. «Бүгін біз ХХІ ғасырдағы біздің елдеріміздің арасындағы тату көршілік пен ынтымақтастық туралы шартқа қол қоюды жоспарлап отырмыз. Бұл үшінші мыңжылдықтағы Қазақстан мен Ресейдің өзара тиімді серіктестігінің сенімді арқауы болатынына күмәнданбаймын», — деді ол.

Н.Ә. Назарбаев ынтымақтастықты дамытудың маңызды бағыттарының бірі өнеркәсіптік кооперация болып табылатынын атап айтты. Қазақстан Президенті мемлекетаралық бизнес кооперациясының табысты үлгілерінің қатарында машина жасау, тау-

кен металлургиясының кешені, уран және химия өнеркәсібін атады.

Мемлекет басшысы қазіргі кезде Қазақстан аумағында жалпы сомасы шамамен 6 млрд. долларды құрайтын 50-ден астам ірі Қазақстан-Ресей жобалары іске асырылып, жүзеге асырылуы жоспарланып отырғанын мәлімдеді. Бұл ретте, қос мемлекет үшін де жоғары қосылған құны бар бәсекеге қабілетті өнім өндірісінің спектрін кеңейту маңызды мәнге ие.

Екі елдің күш-жігерлерін жаңа технологияларды дамытуға біріктіруге шақыра отырып, Н.Ә. Назарбаев бұл саладағы ынтымақтастықтың тереңдей түсуіне 2017 жылы Астана қаласында өтетін «ЭКСПО» Халықаралық мамандандырылған көрмесі түрткі бола алады деп атап көрсетті (Қосымшаны қараңыз).

Форум қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы ХХІ ғасырдағы тату көршілік пен одақтастық туралы келісімге, Қазақстан Республикасының аумағы арқылы мұнай тасымалдаудың алдын-ала келісіміне, Ресей Федерациясының Өнеркәсіп және сауда министрлігі мен Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі арасында өнеркәсіп саласындағы өзара іс-қимылды кеңейту жөніндегі өзара түсіністік туралы меморандумға, Ресей Федерациясы мен Қазақстан Республикасының 2013–2014 жылдарға арналған өнеркәсіп кооперациясын белсендіру жөніндегі Жол картасына, Ресей Федерациясының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасындағы «Имашев» газ-конденсатты кен орнын игерудегі ынтымақтастық туралы келісімнің хаттамасына және т.б. қол қойылды.

Қазақстан-Ресей екіжақты қарым-қатынасында шекаралық ынтымақтастық мәселесі ерекше орынға ие, мұның өзі бірқатар объективті себептерге негізделеді.

Қазақстан мен Ресей ұзақтығы 7,5 мың шақырымнан астам құрлықтағы бірлескен шекараға ие. ТМД мемлекеттерінің шекаралары бойында орналасқан Ресей Федерациясының 27 субъектісінің 12-сі қазақстандық 7 облыспен көршілес орналасқан. Ресейдің 89 өңірлерінің 76-сы Қазақстанмен сауда-экономикалық байланыста. Бұдан бөлек, шекаралық ынтымақтастықтың Үлесіне Қазақстан-Ресей арасындағы барлық сауданың 70% тиесілі.

Шекаралық ынтымақтастықты одан әрі нығайту мақсатында Қазақстан мен Ресей 1999 жылдың қыркүйегінде шекаралық ынтымақтастық туралы үкіметаралық келісімге қол қойды және 1999–2007 жылдарға арналған шекаралық ынтымақтастық бағдарламасын қабылдады.

2003 жылдан бастап екі мемлекеттің басшыларының қатысуымен Қазақстан мен Ресей шекаралық өңірлер басшыларының жыл сайынғы форумын өткізу тәжірибесі ауқымдана түсті, оның барысында екіжақты ынтымақтастықтың аса өзекті мәселелері талқыланатын болды.

Бірінші Қазақстан-Ресей форумы 2003 жылғы сәуірде Омбы қаласында (Ресей), екіншісі — 2005 жылғы мамырда Челябин қаласында (Ресей), үшіншісі — 2006 жылғы қазанда Орал қаласында, төртіншісі — 2007 жылғы қазанда Новосібір қаласында (Ресей), бесіншісі — 2008 жылғы қыркүйекте Ақтөбе қаласында, алтыншысы — 2009 жылғы қыркүйекте Орынбор қаласында (Ресей), жетіншісі — 2010 жылғы қыркүйекте Өскемен қаласында, сегізіншісі — 2011 жылғы қыркүйекте Астрахан қаласында (Ресей), тоғызыншысы 2012 жылғы қыркүйекте Павлодар қаласында өткізілген болатын.

Мемлекет басшысы «2011 жылғы 25 тамыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Корея Республикасының Үкіметі арасындағы Балқаш жылу электр стансасын дамыту, қаржыландыру, жобалау, салу, пайдалану және оған техникалық қызмет көрсету саласындағы келісімге өзгерістер енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Корея Республикасының Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» №137-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Люксембург Ұлы Герцогтігінің Үкіметі арасындағы Табыс пен капиталға салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияны және 2008 жылғы 26 маусымда Астанада қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Люксембург Ұлы Герцогтігінің Үкіметі арасындағы Табыс пен капиталға салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Люксембург Ұлы Герцогтігінің Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» №138-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Н.Ж. Қаппаровты Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау және су ресурстары министрі қызметіне тағайындау туралы» №685, «Қазақстан Республикасы мен Италия Республикасы арасындағы Адамдарды ұстап беру туралы

шартқа қол қою туралы» №686, «Оңтүстік Африка Республикасында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» №687, «Вьетнам Социалистік Республикасында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» №688, «Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі стратегиялық даму жоспары туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы №922 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №689, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №690 жарлықтарына қол қойды.

12 қараша

Мемлекет басшысы Швейцария Конфедерациясы Кантондар кеңесінің президенті Ф. Ломбардиді қабылдады.

Кездесу барысында екіжақты парламентаралық қатынастар, сондай-ақ жаңа технологиялар, энергетика салаларындағы ынтымақтастық және халықаралық ұйымдар аясындағы өзара іс-қимылдар талқыланды.

13 қараша

Мемлекет басшысы Канаданың Сыртқы істер министрі Дж. Бэрдті қабылдады.

Кездесу барысында атом энергиясын бейбіт жолмен пайдалану, ауыл шаруашылығы және сауда-экономикалық байланыстар салаларындағы екіжақты қатынастардың жай-күйі мен даму перспективалары туралы пікір алмасу болып өтті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Тұтынушылардың құқықтарын қорғау агенттігі туралы» №691, «Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссия туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 12 қазандағы №470 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №692 жарлықтарына қол қойды.

14 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрі Қ.Н. Қасымовты қабылдады. Ол елдегі криминогендік жағдай, қылмысқа қарсы күресті күшейту және қоғамдық құқықтық тәртіпті қамтамасыз етуді нығайту жөніндегі шаралар, сондай-ақ Президенттің 2013 жылғы 11 қазанда өткен Үкіметтің

кеңейтілген отырысында берген тапсырмаларының жүзеге асырылу барысы туралы баяндады.

Кездесудің қорытындысы бойынша Н.Ә. Назарбаев барлық құқықбұзушылықтардың толық тіркелуінің және елдің автожолдарындағы апатты жағдайды төмендетуге бағытталған алдын алу жұмыстарын күшейтудің қажеттігіне баса назар аударды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрі М.А. Құл-Мұхаммедті қабылдады. Ол мәдениет және ақпараттық кеңістікті жаңғырту барысы туралы, сондай-ақ Президенттің 2013 жылғы 11 қазанда өткен Үкіметтің кеңейтілген отырысында берген тапсырмаларының жүзеге асырылу барысы туралы баяндады.

Кездесуде сондай-ақ «Астана Опера» Мемлекеттік опера және балет театрының жұмысы, Ұлттық мұражай құрылысының барысы және оның коллекцияларының жасалуы, ономастикалық комиссиялар жұмысының жетілдірілуі, мемлекеттік телеарналар контентінің сапалық жағынан артуы туралы мәселелер талқыланды.

15 қараша

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Жай операциялар) (ОАӨЭЫЗ Дәліз жолын реконструкциялау жобасы [«Шымкент – Ташкент» жол учаскесі] [«Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізіне кіреберіс]) ратификациялау туралы» №139-V Заңына қол қойды.

16 қараша

Мемлекет басшысы КСРО және Қазақ КСР халық әртісі Е.Б. Серкебаевтың қайтыс болуына байланысты оның отбасы мен туған-туыстарына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Өз дара дауысы арқылы жастай танылған Ермек Серкебаев өмір бойы еліміздің басты өнер ордасы — Абай атындағы Қазақ мемлекеттік опера және балет театрында жемісті еңбек етті.

Дауысы қандай әсем болса, жаны да сондай сұлу оның орындауындағы қазақтың халық әндері мен әлемдік опера туындыларындағы басты ариялар тыңдаушылардың жанын әрдайым нұрға бөлейтін.

Ермек Серкебаев әлемнің көптеген елдері сахналарында өнер көрсету бақытына ие болып, халықаралық

аудитория ықыласына бөленді. Ол консерваторияда ұстаздық ете жүріп, кеңінен танымал болған көптеген шәкірттер де тәрбиеледі.

Ермек Серкебаевтың еңбегі — еліміздің ән өнері тарихында, ал есімі халқымыздың жүрегінде әрдайым сақталады», — делінген жеделхатта.

Мемлекет басшысы Астанадағы ITF турнирінің жеңімпазы атанған Қазақстан теннисшісі К. Керімбаеваны телефон арқылы құттықтады.

ITF сериясы жарыстарының әйелдер арасындағы турнирі Халықаралық теннистер қауымдастығының (WTA) тікелей қолдауына ие. Ол жас теннисшілердің келешекте WTA-ның ірі турнирлеріне қатысуы үшін өткізіледі.

18 қараша

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинге және Татарстан Республикасының Президенті Р.Н. Миннихановқа Қазан қаласындағы әуе апатына байланысты көңіл айту жеделхаттарын жолдады.

Қазақстан Президенті сондай-ақ жеке жеделхатта Р.Н. Миннихановқа әуе апаты кезінде оның ұлы И.Р. Миннихановтың қаза болуына байланысты көңіл айтты.

Мемлекет басшысы «2008 жылғы 12 желтоқсандағы Айрықша жағдайларда бірыңғай кедендік тарифтің ставкаларынан ерекшеленетін кедендік әкелу баждарының ставкаларын қолдану шарттары мен тәртібі туралы хаттамаға өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №140-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Б.С. Тасымов туралы» №693, «Б.Д. Батыршаевты Қазақстан Республикасының Сауд Арабиясы Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі, Қазақстан Республикасының Ислам ынтымақтастығы ұйымы жанындағы Тұрақты өкілі қызметіне тағайындау туралы» №694, «К.В. Жигалов туралы» №695 жарлықтарына қол қойды.

19 қараша

Мемлекет басшысы «Психикасының бұзылуынан зардап шегетін адамдарды мәжбүрлеп емдеуден өткізу үшін беру туралы конвенцияны ратификациялау

туралы» №141-V, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасының Үкіметі арасындағы өтеусіз әскери-техникалық көмек көрсету туралы келісімді ратификациялау туралы» №142-V заңдарына қол қойды.

20 қараша

Мемлекет басшысы Астана қаласында өткен Қазақстан Республикасы судьяларының VI съезіне қатысты.

Съезге 600-ден астам делегаттар, сондай-ақ алыс және жақын шетел мемлекеттерінің өкілдері қатысты.

Өз сөзінде Президент алдыңғы съезд өткен сәттен бастап ұлттық сот жүйесінің дамуына баға беріп, судьялар корпусының алдына «Қазақстан-2050» стратегиясы аясында міндеттер қойды (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Түркия Республикасы арасындағы сотталған адамдарды беру туралы келісімді ратификациялау туралы» №143-V, «Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» №144-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» №696қбп Жарлығына қол қойды.

21 қараша

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы Қ.Н. Келімбетовті қабылдады. Ол елдің банк секторындағы ағымдағы ахуал және одан әрі даму перспективалары туралы, сондай-ақ Президенттің зейнетақылық активтерді Бірыңғай зейнетақылық жинақ қорына өткізу туралы тапсырмасын іске асыру барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы Қазақстанның қоғам қайраткері К.М. Ауахдиевті қабылдады.

Кездесу барысында ғылыми кадрларды даярлау, жастар саясаты, дарынды қазақстандықтарды қолдау мәселелері талқыланды.

Сол күні Мемлекет басшысы Жамбыл облысына жұмыс сапарымен аттанып, оның барысында Тараз қаласына барып, қала әуежайын қалпына келтіру жұмыстарымен танысты, «Тараз Арена» спорт сарайын қарап шықты, сондай-ақ «Инжу» білім беру кешенінде болды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №697 Жарлығына қол қойды.

22 қараша

Мемлекет басшысы Жамбыл облысына жұмыс сапары барысында Тараз қаласының бірқатар тарихи-мәдени нысандарын, оның ішінде, «I–XIX ғғ. Тараз» қаласының орнын және Төле бидің 350 жылдығына орай орнатылған ескерткішін аралап көрді.

Содан соң Президент облыс орталығында орналасқан «Жүрек» кардиохирургиялық клиникасына барып, хирургия және терапия бөлімдерін, сондай-ақ аурухананың медициналық жабдықтарын көрді.

Жұмыс сапарының соңында Мемлекет басшысы 2013 жылы Қазақстанның Үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасы аясында іске қосылған «ҚазФосфат» ЖШС күкірт қышқылын өндіру зауытында болды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасындағы кәсіптік және өзге де мерекелер туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 20 қаңтардағы №3827 Жарлығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» №698 Жарлығына қол қойды.

23 қараша

Мемлекет басшысы «Астана бас жоспар» Ғылыми-зерттеу жобалау институты» ЖШС барып, онда Астана қаласының әкімі И.Н. Тасмағамбетов қала құрылысы бойынша жобалық ұсыныстарын қарауға ұсынды,

сондай-ақ қабылданған жобалардың іске асырылу ба-
рысы туралы ақпарат берді.

Мемлекет басшысы Латвия Республикасының Президенті А. Берзиньше Рига қаласындағы «Махита» сауда орталығының шатыры құлап түсуі нәтижесінде адамдардың құрбан болуына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

25 қараша

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы шартты ратификациялау туралы» №145-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасының Еуразиялық экономикалық қоғамдастық жанындағы Тұрақты өкілі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11 қазандағы №701 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №699 Жарлығына қол қойды.

26 қараша

Мемлекет басшысы «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ президенті А.Ұ. Маминді қабылдады. Ол компанияның Қазақстанда ірі өңірлік көлік-логистикалық хабын құру жөніндегі жұмысы туралы хабарлады.

А.Ұ. Мамин сондай-ақ Президентке «Қазақстан – жаңа Жібек жолы» ауқымды бағдарламасын жүзеге асыру туралы мәлімдеді, оның аясында транзиттік әлеуетті арттыру, ішкі және шетелдік көлік-логистикалық жүйесін қалыптастыруға бағытталған ірі инфрақұрылымдық жобалар іске асырылады.

Н.Ә. Назарбаев Шығыс – Батыс және Солтүстік – Оңтүстік бағыттарындағы халықаралық көлік дәліздерінің конфигурациясын белсендіруге бағытталған, сондай-ақ «Достық – Ақтау» бағытындағы арақашықтықты 748 км қысқартуды көздеген 2014 жылы пайдалануға берілуі жоспарланған «Жезқазған – Бейнеу» және «Арқалық – Шұбаркөл» жаңа теміржол желілерінің маңыздылығын атап өтті.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі Ә.Р. Жақсыбековті қабылдады. Ол

қазақстандық армияның жауынгерлік дайындығын арттыру және оның техникалық жарақтандырылуын қамтамасыз ету бойынша атқарылып жатқан шаралар туралы ақпарат берді.

Кездесу барысында сондай-ақ Қарулы Күштерді одан әрі реформалау жолдары қарастырылды. Жұмылдырылған резервтерді қалыптастыру және жедел қызмет сапасын арттыру мәселелеріне ерекше назар аударылды.

Мемлекет басшысы «Қ.Қ. Әбдірахмановты Қазақстан Республикасының Біріккен Ұлттар Ұйымы жанындағы Тұрақты өкілі қызметіне тағайындау туралы» №700 Жарлығына қол қойды.

27 қараша

Мемлекет басшысы Қарағанды облысының әкімі Б.Т. Әбдішевті қабылдады. Ол өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы, сондай-ақ Президенттің 2013 жылғы 11 қазанда өткен Үкіметтің кеңейтілген отырысында берген тапсырмаларының жүзеге асырылу барысы туралы баяндады.

Президент мемлекеттік және салалық бағдарламалардың тиімді жүзеге асырылуының маңыздылығын атап өтті және өңір экономикасының өсуін қамтамасыз ету, оның тұрғындарын жұмыспен қамту және халық тұрмысының деңгейін арттыру қажеттігіне баса назар аударды.

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Астана қаласын одан әрі дамыту мәселелері бойынша кеңес өткізді.

Кеңеске Қазақстан Республикасының Премьер-министрі С.Н. Ахметов, Президенті Әкімшілігінің Басшысы К.Қ. Мәсімов, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ басқармасының төрағасы Ө.Е. Шөкеев, Президент Әкімшілігі басшысының орынбасары Ғ.Р. Әбдірахымов, Бас прокуроры А.Қ. Дауылбаев, Астана қаласының әкімі И.Н. Тасмағамбетов, Ақмола облысының әкімі Қ.Қ. Айтмұхаметов қатысты.

Кеңесте Астана қаласының әкімі И.Н. Тасмағамбетов сөз сөйлеп, ЖЭО-1 қалпына келтіру барысы, ЖЭО-3 құрылысы туралы және астанада 2016 жылдан бастап қаладағы барлық көлік ағымын автоматты түрде реттей алатын зияткерлік көліктік жүйесінің енгізілуіне

дайындық туралы хабарлады, сондай-ақ Ақмола облысының әкімі Қ.Қ. Айтмұхаметов сөз сөйлеп, Астана қаласының айналасында «Азық-түлік белдеуін» қалыптастыру бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы мәлімдеді.

Кеңесті қорытындылай келе, Президент әкімдердің назарын Астана қаласының айналасындағы жерді игеруде тиісті тәртіптің жоқтығына, оның ішінде жер учаскелерін өздігінен басып алу фактілеріне аударды және осы орайда, қала айналасындағы 30 километрлік жерден жер беруге мораторий жариялады. Бұған қоса, Н.Ә. Назарбаев астаналық тұрғын үй нарығындағы тым қымбат бағаларға баса назар аударып, бұл жағдайды реттеуді тапсырды.

Мемлекет басшысы Қазақстанның көрнекті ақыны К.С. Салықовтың қайтыс болуына байланысты оның отбасына көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Кәкімбек Салықов, еңбек жолын инженер-металлург болып бастап, өзінің кемел білімі мен зор ұйымдастырушылық қабілетінің арқасында жоғары мемлекеттік қызметтер атқарды. Ол ғибраты мол өмірінде мемлекеттік қызмет пен табиғат берген ақындық дарынын қатар алып жүрді. Оның нәзік те сыршыл ақындық жүрегінен халқы сүйіп оқитын талай-талай жыр кітаптары мен ән арқауына айналған өлең жолдары туды.

Кәкімбек Салықовтың есімі ұмытылмайды, ал халқымыз оның шығармаларынан әрдайым рухани нәр алатынын болады», — делінген жеделхатта.

28 қараша

Мемлекет басшысы БҰҰ бас хатшысының арнайы өкілі, Ауғанстандағы БҰҰ миссиясының басшысы Я. Кубишті қабылдады.

Кездесу барысында Қазақстан мен БҰҰ ынтымақтастығының негізгі бағыттары, оның ішінде өңірдегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету мен Ауғанстандағы экономикалық қалпына келтіру проблемалары қаралды.

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі Е.А. Досаевты қабылдады. Ол министрліктің 2013 жылдың 10 айындағы қызметінің қорытындылары,

сондай-ақ Президенттің 2013 жылғы 11 қазанда өткен Үкіметтің кеңейтілген отырысында берген тапсырмаларының жүзеге асырылу барысы туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Е.Т. Орынбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі қызметіне тағайындау туралы» №701, «Г.Н. Әбдіқалықованы Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары қызметіне тағайындау туралы» №702 жарлықтарына қол қойды.

29 қараша

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Тәуелсіздік сарайында Қазақстан Республикасы Президентінің «Болашақ» халықаралық стипендиясы тағайындалуының 20 жылдығына орай өткен оның стипендиаттары мен түлектерінің форумына қатысты.

Форумға «Болашақ» бағдарламасының түлектері, мемлекеттік органдар, ұлттық холдингтер, жоғарғы оқу орындары мен ғылыми орталықтар өкілдері, шетел қонақтары бар 1,5 мыңнан астам қатысушылар жиналды.

Өз сөзінде Президент «Болашақ» халықаралық бағдарламасының 20 жыл ішінде жүзеге асырылуының қорытындысын жасады және «Қазақстан-2050» стратегиясы аясында іске асырылатын оның жаңа міндеттерін белгілеп берді.

«Болашақ» білім берудің локомотивіне айналды. Бір жағынан, Қазақстанның экономикалық және әлеуметтік кеңістігіне әлемдік технологиялардың трансферт магистралы жасалды. Екінші жағынан, біздің стипендиаттарымыздан әлем Қазақстан, оның халқы, мәдениеті мен дәстүрлері, біздің еліміздің мүмкіндіктері мен әлеуметі туралы көбірек білді.

«Болашақ» бағдарламасының арқасында біз жаһандық элитаны даярлаудың әлемдік жүйесіне қосылдық. Бұл тәуелсіздік дәуірі қазақстандықтарының жаңа ұрпағын қалыптастыру жөніндегі менің жоспарымның маңызды бір бөлігі», — деп мәлімдеді ол (Қосымшаны қараңыз).

Сонымен бірге, Н.Ә. Назарбаев телекөпір арқылы Лондон, Вашингтон және Шанхай қалаларында оқып жатқан стипендиаттармен әңгімелесті.

Форумда сондай-ақ «Болашақ» халықаралық стипендиясының түлектері қауымдастығының төрағасы

Б.К. Байбек, Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Жоғарғы білім және ғылым министрі Д. Виллетс, әр жылдардың түлектері сөз сөйледі.

Форумның соңында Мемлекет басшысы «Болашақ» стипендиясының тағайындалуы туралы 10 мыңыншы куәлікті салтанатты түрде табыс етті.

Мемлекет басшысы «2013–2015 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы» №146-V, «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014–2016 жылдарға арналған кепілдендірілген трансферт туралы» №147-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №703 Жарлығына қол қойды.

ЖЕЛТОҚСАН

Дс	2	9	16	23	30
Сс	3	10	17	24	31
Ср	4	11	18	25	
Бс	5	12	19	26	
Жм	6	13	20	27	
Сн	7	14	21	28	
Жк	1	8	15	22	29

1 желтоқсан

Мемлекет басшысы Астана қаласы бойынша жұмыс сапарын жасап, оның барысында «Нұр Отан» партиясының Республикалық қоғамдық қабылдауының жаңа ғимаратын аралап көрді. Онда Партия төрағасының бірінші орынбасары Б.Қ. Байбек Қазақстандағы Халыққа қызмет көрсету орталықтары жұмысының үлгісі бойынша халықпен жұмыс жасаудың сервистік бағдардағы тәсілдері және Оңтүстік Корея, Сингапур, Дания сияқты елдердегі озық тәжірибелер негізіндегі қоғамдық қабылдаулардың жаңа жұмыс форматы туралы хабардар етті, сондай-ақ азаматтар партияның ресми сайтына өтініш жолдап, заңгерлік кеңес алуға мүмкіндік беретін «Электронды партия» жобасымен таныстырды.

Сол жерде Президент Республикалық қоғамдық қабылдауға өтінішпен келген азаматтарды қабылдады және бейнебайланыс жүйесі бойынша өңірлік партия филиалдары басшыларының есептерін тыңдады.

Іс-шара аяқталғаннан кейін «Нұр Отан» партиясы Саяси кеңесі бюросының мүшесі, Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының төрағасы Қ.К. Тоқаев Н.Ә. Назарбаевқа жаңа үлгідегі бірінші партиялық билетті тапсырды.

Содан соң Мемлекет басшысы сұйытылған газбен жұмыс істейтін жаңа астаналық «Экотакси» таксопаркінде болды. Президент бұл жобаны іске асыру қала инфрақұрылымын «ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрмесін өткізуге дайындық жүргізудің алғашқы қадамдарының бірі болып табылатынын атап айтты.

Жұмыс сапарының соңында Президент Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті — Елбасының қоры мен кітапханасы орналасатын «Назарбаев орталығы» жаңа ғимараты құрылысының барысымен танысты.

3 желтоқсан

Мемлекет басшысы Ақмола облысында жұмыс сапарымен болды. Онда Целиноград ауданы Родина ауылына барып, «Родина» агрофирмасы» ЖШС сүт зауытының жұмысымен танысты, «Солнышко» балалар бақшасын аралап көрді, сондай-ақ селолық округтің жұртшылық өкілдерімен кездесті.

Мемлекет басшысы «2014–2016 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» №148-V, «Республикалық және облыстық бюджеттер, республикалық маңызы бар қала, астана бюджеттері арасындағы 2014–2016 жылдарға арналған жалпы сипаттағы трансферттердің көлемі туралы» №149-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бюджет заңнамасын жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №150-V, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Астана қаласында «ЭКС-ПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрмесін ұйымдастыру және өткізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №151-V заңдарына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Мәслихаттың үлгі регламентін бекіту туралы» №704, «Инновациялық технологиялар паркі» арнайы экономикалық аймағының қамқоршылық кеңесін құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 17 сәуірдегі №548 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» №705 жарлықтарына қол қойды.

5 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасы Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігінің (қаржы полициясы) төрағасы Р.Т. Түсіпбековті қабылдады. Ол агенттіктің 2013 жылдың 10 айындағы қызметінің нәтижелері туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы» АҚ басқармасының төрағасы В.С. Школьникті қабылдады. Ол Президенттің «Қазатомөнеркәсіптің» стратегиялық даму бағдарламасын іске асыру бойынша берген тапсырмаларының, сондай-ақ ядролық-отын циклі, химиялық индустрия және жаңартылмалы энергетика салаларындағы ірі индустриялық және инновациялық жобалардың орындалу барысы туралы хабардар етті.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері

бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №152-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің — Елбасының Мемлекеттік бейбітшілік және прогресс сыйлығын беру туралы» №706 Жарлығына қол қойды.

6 желтоқсан

Мемлекет басшысы Оңтүстік Африка Республикасының Президенті Дж. Зумаға Н. Манделаның қайтыс болуына байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

«Оңтүстік Африка Республикасының ұлы перзенті Нельсон Мандела — өзінің бүкіл өмірін кемсітушілік пен апартеидке қарсы күреске арнаған, жаңа демократиялық және зайырлы мемлекеттің құрушысы болған ержүрек күрескер. Оның өнегелі өмірі әлемнің көптеген халқын өздерінің бостандығы үшін күреске жігерлендіріп, азаматтарының жүректеріне үміт отын ұялатты. Бұл кемеңгер тұлғаның жарқын бейнесі Африка халықтарының ұлт-азаттық күресі мен тәуелсіздігінің символы ретінде адамзат тарихында мәңгі сақталатыны шүбәсіз», — делінген жеделхатта.

9 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» №707 Жарлығына қол қойды.

10 желтоқсан

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясы Үкіметі төрағасының орынбасары Д.О. Рогозинді қабылдады.

Кездесу барысында әскери-техникалық ынтымақтастықтың, бірлескен өнеркәсіптік кооперацияның, сондай-ақ екі елдің ғарыштық саладағы өзара іс-қимылдарының мәселелері қаралды.

Мемлекет басшысы Түркия Республикасының Қорғаныс министрі И. Йылмазды қабылдады.

Кездесуде әскери-техникалық саладағы екіжақты ынтымақтастық мәселелері талқыланды. Атап айтқанда, жуырда ашылған электрондық-оптикалық аспаптар шығаратын қазақ-түрік бірлескен кәсіпорны аясындағы серіктестік перспективалары қаралды.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне еңбек көші-қоны мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №153-V Заңына қол қойды.

Президент сондай-ақ «А» корпусының мемлекеттік әкімшілік лауазымдарына қойылатын арнайы біліктілік талаптарын бекіту туралы» №708 Жарлығына қол қойды.

11 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Премьер-министрі — Индустрия және жаңа технологиялар министрі Ә.Ө. Исекешевті қабылдады. Ол министрліктің ағымдағы жұмысы туралы, сондай-ақ Президенттің тапсырмасы бойынша Ұлттық кәсіпкерлер палатасымен бірге әзірленген Қазақстанның үдемелі индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасының келесі бесжылдығы тұжырымдамасының негізгі қағидаттары туралы баяндады.

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Жапония арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімге қол қою туралы» №709 Жарлығына қол қойды.

12 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқа төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» №710 Жарлығына қол қойды.

13 желтоқсан

Мемлекет басшысы Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні қарсаңында өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында елдің бірқатар қоғам қайраткерлері мен ғалымдарына Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті — Елбасының Мемлекеттік бейбітшілік және прогресс сыйлығын, 2013 жылғы ғылым мен техника саласындағы Мемлекеттік сыйлықтарын, сондай-ақ «Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері» атағын табыс етті.

Марапатталғандардың қатарында көрнекті қоғам қайраткері О.О. Сүлейменов, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитетінің «Математика және математикалық үлгілеу институты» РМК бас директоры Т.Ш. Қалменов, Республикалық нейрохирургия ғылыми орталығының бас директоры С.Қ. Ақшолақов және т.б. болды.

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Әңгіме барысында 2013 жылғы 24 желтоқсанда Мәскеу қаласында өтетін Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысына әзірлік пен оның күн тәртібі, сондай-ақ «Байқоңыр» ғарыш айлағын бірлесіп пайдалану және екі елдің әскери-техникалық ынтымақтастығының мәселелері талқыланды.

14 желтоқсан

Мемлекет басшысы өзінің астаналық «Ақорда» резиденциясында Қазақстан Республикасының мәдениет, ғылым, білім, денсаулық сақтау салаларының көрнекті қайраткерлеріне, өнеркәсіп саласының, бизнестің өкілдеріне, құқық қорғау органдарының қызметкерлеріне, әскери қызметшілерге, споршыларға, соғыс және еңбек ардагерлеріне мемлекеттік наградаларды табыс етті.

Рәсімді аша отырып, Президент тәуелсіздіктің 22 жылы ішінде елде бірқатар жақсы дәстүрлер қалыптасқандығын атап айтты. «Олардың бірі — Қазақстанның басты жалпыұлттық мерекесінің қарсаңында республиканың ең лайықты азаматтарын марапаттау. Оның символдық мәні ерекше, себебі біздің мемлекетіміздің тәуелсіздігі, осы жылдар ішінде салынған құрылыстың барлығы әрбір жеке адамның еңбегімен келген, — деді Н.Ә. Назарбаев. — Сіздердің барлықтарыңыз өз таланттарыңызды аяусыз жұмсап, күш-жігерлеріңізді салып, жаңа Қазақстанды құруда барған сайын үздік нәтижелерге қол жеткізіп келесіздер. Сіздердің жетістіктеріңіз әріптестеріңіз бен барлық республика азаматтарын одан да биік белестерге қол жеткізуге жігерлендіре түсетініне сенімдімін. Өйткені біздің алдымызда жаңа, бұдан да ауқымды мақсаттар тұр. Тәуелсіздігіміздің басты мәні дәл осындай жасампаз ілгері басушылықпен сипатталады!».

Сол күні Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Қазақстан» орталық концерт залында Тәуелсіздік күніне орай өткен салтанатты жиналысқа қатысты.

Президент өз сөзінде Қазақстан тәуелсіздігінің 7 жетістігіне тоқталды (Қосымшаны қараңыз).

19 желтоқсан

Мемлекет басшысы Астана қаласы бойынша жұмыс сапарын жасап, оның барысында электронды-оптикалық аспаптар шығаратын «Қазақстан Аселсан инжиниринг» ЖШС бірлескен қазақ-түрік кәсіпорнында және «Тау-Кен Алтын» ЖШС аффинаж зауытында болды. Президент өндірістік цехтарды аралап көріп, шығарылатын өнім үлгілерімен танысты және кәсіпорындардың ұжымдарымен әңгімелесті.

Бұған қоса, Н.Ә. Назарбаев «Қазақстан Аселсан инжиниринг» ЖШС-ға барған кезінде Астана қаласының әкімі И.Н. Тасмағамбетов кәсіпорын өз қызметін жүзеге асырып отырған аумақ — «Астана — жаңа қала» арнайы экономикалық аймағы — Индустриялық паркі жұмысының аралық нәтижелері туралы хабардар етті.

Мемлекет басшысы Германия Федеративтік Республикасының Федералды канцлері болып қайта сайлануына байланысты А. Меркельге құттықтау жеделхатын жолдады.

20 желтоқсан

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Тәуелсіздік сарайында өткен Индустрияландыру картасы жобаларының тұсаукесер рәсіміне қатысты.

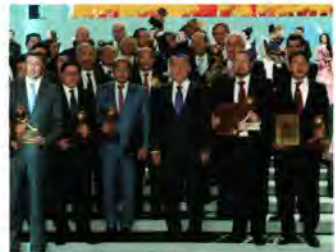
Іс-шара аясында Қазақстанның Үдемелі-индустриялық-инновациялық даму мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде пайдалануға берілген 2013 жылғы инвестициялық жобалар тұсаукесеріне арналған жалпыұлттық телекөпір ұйымдастырылды. Н.Ә. Назарбаев онлайн-режимінде қазір жұмыс істеп тұрған насандармен танысты және тағы да 10 жаңа жобаны іске қосты.

Өз сөзінде Мемлекет басшысы республика индустриялық-инновациялық бағдарламаның бірінші бесжылдығын жүзеге асырудың соңғы кезеңіне аяқ басып отырғанын атап көрсетті. «Соңғы 4 жыл ішінде

теміржол машина жасау саласын дамыту бойынша үлкен жұмыс атқарылды, еліміздің тарихында алғаш рет электровоз, тепловоз, жолаушылар және жүк вагондарын жасап шығару жұмысы жақсы жолға қойылды. Автомобиль өнеркәсібі дамуда. Ондай серпілісті өндіріс бұрын-соңды Қазақстанда болып көрген емес. Бұл — біздің ортақ жеңісіміз, барша қазақстандықтардың жеңісі», — деп мәлімдеді Н.Ә. Назарбаев.

Осыған байланысты Президент Үкіметке 2014 жылдың бірінші жартыжылдығының соңына дейін Индустрияландырудың 2015-2019 жылдар кезеңіне арналған екінші бесжылдығының бағдарламасын әзірлеуді, сондай-ақ экономиканың дәстүрлі салаларын дамытудың бесжылдық жоспарларын дайындауды тапсырды.

Іс-шараның соңында Мемлекет басшысы «Алтын сапа» және «Парыз» жыл сайынғы республикалық конкурсының жеңімпаздарына сыйлықтарын табыс етті, оның ішінде, «Парыз» конкурсының Гран-при жүлдесін — «Өскемен титан-магний комбинаты» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы С. Геллерге, «Алтын сапа» конкурсының «2013 жылғы өндірістегі ең үздік инновациялар» аталымындағы арнайы сыйлығын — «ENRC Kazakhstan» ЖШС акционері А.А. Машкевичке, «Алтын сапа» конкурсының «2013 жылғы ең үздік индустриялық жоба» аталымындағы арнайы сыйлығын «СарыарқаАвтоПром» ЖШС Директорлар кеңесінің мүшесі А.С. Лаврентьевке табыс етті.

Сол күні Мемлекет басшысы Астана қаласындағы Тәуелсіздік сарайында Қазақстан Республикасындағы Франция Республикасы Елшілігінің бастамасы бойынша Ұлттық мұражайлар мен Үлкен сарайдың бірлестігі және Наполеон қорының қолдауымен ұйымдастырылған «Наполеон. Өмір, аңыз» көрмесіне барды.

Көрмеде Наполеон Бонапарт дәуірі мәдени мұрасының 300-ге тарта бірегей экспонаттары, оған қоса Наполеон дәуірінің өнер туындылары мен қолжазбалары ұсынылды.

Мемлекет басшысы «Е.М. Арын туралы» №711, «Қ.А. Бозымбаевты Павлодар облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» №712, «К.Н. Көкірекбаевты Жамбыл облысының әкімі қызметіне тағайындау

туралы» №713, «Н.Б. Ермекбаев туралы» №714, «Б.М. Жұмахановты Қазақстан Республикасының Вьетнам Социалистік Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» №715, «Қазақстан Республикасындағы кәсіптік және өзге де мерекелер туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 20 қаңтардағы №3827 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» №716 жарлықтарына қол қойды.

23 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Кешірім жасау туралы» №717 Жарлығына қол қойды.

24 желтоқсан

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясында жұмыс сапарымен болып, осы елдің астанасы Мәскеу қаласында Президент В.В. Путинмен кездесті.

Шағын және кеңейтілген құрамдағы келіссөздер барысында екіжақты ынтымақтастықтың кең ауқымды мәселелері, сондай-ақ интеграциялық бірлестіктер аясындағы экономикалық іс-қимыл аспектілері қаралды.

Келіссөздер қорытындысы бойынша бірқатар екіжақты құжаттарға қол қойылды.

Сол күні Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Мәскеу қаласында өткен Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес отырысына қатысты.

Отырыста Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарт жобасы, Армения Республикасының Кедендік одақпен Біртұтас экономикалық кеңістікке қосылуының жол картасы жобалары бойынша жұмыстың барысы, сондай-ақ экономикалық интеграцияның бірқатар басқа да ағымдағы мәселелері қаралды.

Саммит барысында Н.Ә. Назарбаев Қазақстанның құрылып отырған Одақты саясиландыруға жол бермеу жөніндегі берік ұстанымын жариялады.

«Біз сіздермен бұл жайында айтқан болатынбыз және оны қайталау қажет емес, бірақ құрылып отырған одақты саясиландыруға жол жоқ. Біз экономикалық одақ құрудамыз. Сондықтан Комиссияның міндеті — Шартқа экономикалық интеграция шегінен шығатын ережелерді қоспау. Шекараны қорғау, көші-қон саясаты, қорғаныс және қауіпсіздік жүйесі тәрізді бағыттар,

сондай-ақ денсаулық сақтау, білім беру, ғылым, мәдениет, азаматтық, қылмыстық және әкімшілік істер бойынша құқықтық көмек мәселелері экономикалық интеграцияға жатпайды және Экономикалық одақ форматына көшірілуі мүмкін емес. Бұл мәселенің барлығы ҰҚШҰ, ТМД аясындағы көптарапты келісімдер форматында да, екіжақты форматта да жақсы реттелген», — деп атап айтты ол.

Бұл ретте, Қазақстан Президенті Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңеске ұлтүстілік өкілеттіктерді беру ұсынысына қарсылығын білдіріп: «Біздің бірлестікте мемлекеттердің саяси егемендігі мызғымастай берік. Бұл аксиома. Оның үстіне, экономикалық интеграция ұлттық мемлекеттілікті нығайтып, оны тұрақты экономика арқылы одан да берік ету үшін дамып отыр. ЕАЭО шарты мүше мемлекеттердің басқа елдермен және ұйымдармен халықаралық шарттарын қозғамауы керек. Егеменді мемлекеттер ретінде біз өзара мүдделерімізге нұқсан келтірмей, әртүрлі елдермен, халықаралық ұйымдармен қарқынды ынтымақтастық орнатудамыз. Одақ бізге бұл бағытта кедергі болмауы тиіс», — деп мәлімдеді.

Соңында Н.Ә. Назарбаев Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты мамырда қол қоюға әзірлеу сияқты ауқымды міндет қойылып отырғандықтан, 2014 жыл жұмыстарының бұдан аз болмайтынын атап өтті.

26 желтоқсан

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Жай операциялар) (ОАӨЭЫ 2 Дәліз Инвестициялық бағдарламасы [Маңғыстау облысындағы учаскелер] — 2-ші жоба) ратификациялау туралы» №154-V, «1997 жылғы 10 маусымдағы Жазасын әрі қарай өтеу үшін, бас бостандығынан айыруға сотталған адамдарды тапсыру туралы Қазақстан Республикасы мен Әзірбайжан Республикасы арасындағы Шартқа өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» №155-V заңдарына қол қойды.

27 желтоқсан

Мемлекет басшысы Астана қаласындағы «Көрме» кешенінде өткен Жаңажылдық балға қатысты.

Мемлекет басшысы «Мемлекеттік қызметшілердің және мемлекеттік әкімшілік қызметтің кадр резервіне алынған адамдардың тағылымдамасын ұйымдастыру мен одан өту қағидаларын бекіту туралы» №718, «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» №719 жарлықтарына қол қойды.

30 желтоқсан

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинге көптеген адамдардың құрбан болуына әкелген Волгоград қаласындағы террористік әрекетке байланысты көңіл айту жеделхатын жолдады.

31 желтоқсан

Мемлекет басшысы Ресей Федерациясының Президенті В.В. Путинмен телефон арқылы сөйлесті.

Президент Волгоград қаласындағы террористік әрекетке байланысты қайғыра көңіл айтты.

Әңгіме соңында тараптар келе жатқан Жаңа жыл мерекесіне орай бірін-бірі құттықтап, екі елдің халықтарына игілік пен гүлдене беруін тіледі.

Мемлекет басшысы қазақстандықтарды келе жатқан Жаңа 2014 жылмен құттықтады (Қосымшаны қараңыз).

Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасының құқық қорғау жүйесін одан әрі дамыту шаралары туралы» №720 Жарлығына қол қойды.

ҚОСЫМШАЛАР

Қазақстан халқы Ассамблеясының «Қазақстан-2050» стратегиясы: Бір халық — бір ел — бір тағдыр» атты XX сессиясында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2013 жылдың 24 сәуірі

Қымбатты отандастар!

Қадірлі қауым!

Қасиетті қазақ жерін татулықтың талбесігі етіп, бейбітшілікке бөлеген Қазақстан халқы Ассамблеясы биыл кәмелетке толды.

Ел тәуелсіздігінің ең жауапты кезеңінде бірлігіміздің бастауы болсын деп қолымызбен құрған Ассамблеяның дүниеге келгеніне 18 жыл. Осы аралықта ол өзінің өміршеңдігін көрсетіп, біздің бейбіт қоғамның ажырамас бөлігіне айналды. Елдіктің өлшемі, тұрақтылықтың тұтқасы болды.

Қазақстан халқы Ассамблеясының мерейтойлық XX сессиясын «Бір халық — бір ел — бір тағдыр» деп атауымыздың астарында үлкен мән бар.

Кезінде тағдырдың жазуымен қасиетті қазақ даласына сан түрлі ұлт өкілдері қоныс тепкен еді. Бүгінде олар тегі басқа болғанмен теңдігі бір, қаны бөлек болғанмен жаны бір, арманы ортақ біртұтас халыққа айналды.

Туған елдің туының астында бірігіп, туған жердің тұғырын биік етуге бел шешкен азаматтарды бір тағдыр күтеді. Осылай, елдігіміздің ертеңі ошақтың үш тағаны сияқты «бір халық — бір ел — бір тағдыр» деген үш сөзге сыйып тұр.

Бірлігі берекелі, тірлігі мерекелі, ынтымағы жарасқан елдің ғана ырыс-несібесі мол болмақ. Осыны халқымыз бек түсініп, бірлігіне бекем болды.

Ел иесі — қазақ халқы да ешкімге шетқақпайлық көрсеткен жоқ. Ұлтына, тілі мен діліне қарамай барша этнос өкілдерінің теңдігін ата заңымызда айқындап алдық.

Табысқа тоқмейілсіп, тоқырап қалмай, алыс болашағымыздың темірқазығы — «Қазақстан-2050» стратегиясын қабылдадық. Онда ең басты 7 басымдықтың бірі — жаңа қазақстандық патриотизмнің түп қазығы ретінде ел бірлігін басты назарға алдық.

Менің тапсырмаммен дайындалған Қазақстан халқы Ассамблеясын дамытудың 2020 жылға дейінгі тұжырымдамасы да айрықша маңызды құжат.

Бүгінгі сессияда салиқалы ойлар айтылып, тағдырлы шешімдер қабылданарына сенемін.

Құрметті қазақстандықтар!

Бүгін біз Қазақстан халқы Ассамблеясының XX сессиясын өткізіп отырмыз. Бұл біздің үлкен жолды жүріп өткенімізді білдіреді. Осы жылдар ішінде Ассамблея кәмелет жасына жетіп, ұлтымыздың аса маңызды жалпыазаматтық институтына айналды.

Қазақстан — этностық жанжалдардан азат аумақ.

Экономикалық және әлеуметтік-саяси реформалар этносаралық тағаттылық пен үйлесімнің арқасында табысты жүргізілді.

Бейбітшілік пен тыныштық әр үйдің баға жетпес байлығына айналды.

Біздер мен сіздер атқарған жұмыстың, Ассамблея жұмысының басты нәтижесі міне, осы!

Бүгін Ассамблея — тұтастай Қазақстан халқы деп біз толық негізбен айта аламыз! Барлық 17 миллион!

Бүгін Ассамблея — тұрақтылық пен қоғамдық келісімнің сенімді, берік іргетасы. Ассамблея тарихы — ел тарихы, халық тарихы.

Құрметті отандастар!

Біздің сессиямыздың күн тәртібіне маңызды мәселе енгізіліп отыр. Ол: «Қазақстан-2050» стратегиясы: Бір халық — бір ел — бір тағдыр».

Неге біз бұлай айта аламыз?

Өйткені, бір халық — бұл барлығымыз үшін ортақ ұлттық мүдделер.

Бір ел — бұл барлығымыз үшін ортақ Отан.

Бір тағдыр — бұл біз бірге жүріп өткен қиындықтар мен жеңістер!

Бұл біздің ортақ келешегіміз — игілікті және өсіп-өркендеген Қазақстан!

Осының барлығын қоса алғанда, Стратегияны табысты жүзеге асыру үшін қоғамның бірлігі қажет дегенді білдіреді.

Бүгінде әлемдік экономикада «белгісіздік белесі» келе жатыр. Дамыған елдердің рейтингтері төмендеуде, рецессияның жаңа толқынын күту күшейе түсуде. Кипрде болған жақындағы оқиғалар адамдардың игілігіне тікелей ықпал ететін қаржы тәуекелдері қаншалықты күрделі болатынын көрсетіп берді. Бұл — алаңдатарлық дабыл.

Әлемдегі экономикалық жағдай біз мұқият бақылап отырған этномәдени ахуал трендтеріне ықпал етеді. Қазіргі дәуірдің шешуші парадоксі әлемде бір мезгілде екі үрдіс: унификация жағына және үлкен әртүрлілік жағына іс-қимыл танытатынына барып тіреледі. Әлем қарапайымданып емес, күрделіленіп барады. Тек Еуропаға ғана миллион-миллиондаған мигранттар келіп жатыр.

Біреулер үшін бұл құбылыс табиғи, ал екіншілері үшін апатты көрінеді. Барған сайын шетін риториканың дауысы қатты естілуде. Мультикультурализмнің бұрынғы практикасы өзін тауысқаны айқындала түсуде. Тіпті болашақта Еуропа мемлекеттерінің «өзін өзі жоятыны» туралы кітаптар пайда болуда.

Мен ашық мемлекеттік стратегия мен ізгі ниет бар жағдайда бірлік пен көпқырлылық трендтері бір-біріне қайшы келмейтініне, керісінше, бірін бірі толықтыратынына сенімдімін.

Біз Қазақстан халқы Ассамблеясының барлық 20 сессиясы бойына нақ осындай саясат жүргізіп келеміз. Және бұл саясат өзін толық ақтады!

Тәуелсіздік жылдарында біз этносаралық бірліктің өз моделін жасадық. Іс жүзінде азаматтарымыздың тең құқығы мен мүмкіндігін, өмір сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз еттік.

Зураб Бобохидзе Атыраудан былай деп жазады: «Менің үйім, менің отбасым, бауырларым, 3 балам, 5 немерем осында. Тәуелсіздік жағдайында мен грузин болғаным үшін бірде-бір рет өз елімнің өмірінен шет қалу сезімін басымнан өткерген емеспін».

Бүгінде біздің көптеген азаматтарымыз осылай дей алады.

Құрметті қазақстандықтар!

Бүгінде әлем өзгеріп жатыр. Онда көптеген оқшаулағыш сызықтар: өңірлік және конфессиялық, әлеуметтік және мәдени, тілдік және этностық сызықтар пайда болуда.

Жаңа жағдайларда, біз 2050 жылға дейінгі Стратегияға аяқ басқан кезде қоғамның көпқырлылығын өзіміздің пайдамызға жарата білуге тиіспіз. Жаңа жағдайларда Ассамблея нағыз жалпыазаматтық, саясатүстілік және жалпыхалықтық институт болуы тиіс. Мен мынаны атап көрсетемін: Ассамблеяның ХХІ ғасырдағы миссиясы тарылып емес, кеңейіп келеді!

Өкінішке қарай, мұны барлығы бірдей, тіпті шенеуніктер де түсіне бермейді. Кейбіреулер «ескіше» Ассамблея — бұл этностық азшылықтың өкілдігі деп ойлайды.

Мен түсінбейтіндерге немесе түсінгісі келмейтіндерге бүгінде Ассамблеяның не екенін айтқым келеді.

Оны БҰҰ-да, ЕҚЫҰ-да, АӨШК-де таныды. Ассамблея — бүкілхалықтық өкілдік!

Нақ сондықтан Ассамблеяға өзім жетекшілік етемін!

Нақ сондықтан мен бүгінде Ассамблея — бұл барлық 17 миллион қазақстандық дедім!

Ардақты ағайын!

Ассамблеяның ең басты міндеті — еліміздегі қоғамдық келісім. Ал, ұлтаралық татулық мәселесі Ассамблеяның сан қырлы қызметінің бір парасы ғана.

Қазақстандағы қоғамдық келісім — ең алдымен қазақтың келісімі екенін мықтап есте ұстаған абзал. Татулық пен тұрақтылық ел иесі ретінде ең алдымен қазаққа керек. Қазақтың ынтымағы мен бірлігі мықты болмайынша мемлекеттің тұтастық келбетін сақтау мүмкін емес.

Халқымыз «тар жерде табысқан, кең жерде келіседі» демейтін бе еді?! Ең тар замандарда қазақ құшағына алған өзге этнос өкілдері бүгінде өз бауырларымыз атанып, бізбен бір халыққа айналды.

Құрметті отандастар!

Біз «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыруға кірісудеміз. Бүгінде біздің 2050 жылға дейінгі этносаралық саладағы стратегиялық болжамымызды қалыптастыруға толықтай негіз бар.

Қазақстан 2050 жылы қандай ел болады?

2050 жылы Қазақстанның жұдырықтай жұмылған біртұтас халық, үлгілі ұлттық мемлекет болатынына мен сенімдімін.

Қоғамдық келісім біртұтас полиэтностық халық, мемлекет пен азаматтық қоғам институттары, саяси партиялар, діни конфессиялар өмірінің басты ерекшелігі болуы тиіс.

Қоғамдық келісім Жалпыға ортақ еңбек қоғамының ереже тұтар қалыбы болуы тиіс.

Менің өз тәжірибемде талай мәрте көз жеткізген нәрсем — кез келген еңбек ұжымда өзара түсіністік пен келісім болғанда ғана табысты.

Сессиялардың бірінде мен Парахат Хаджиметоваға «Бірлік» медалін тапсырдым. Ол 67 жаста, 10 гектар жерге бау-бақша өсіріп, осының есебінен балалар

үйіне 156 баланы өсіруге көмектесіп жүр! Бұл — нағыз патриот! Біз осындайларға көмектесуге тиіспіз! Бұл — барша үшін үлгі!

Жаңа жағдайларда Қазақстан халқы Ассамблеясының жауапкершілігі тек арта түсетін болады. Қоғамдық келісім тиімді инновациялық экономикаға негізделеді. Орта тап қоғамдық келісімнің діңгегіне айналады. Қазақстанның әрбір азаматы айқын перспективалар, болашағына сенімділік, кәсіби өсу үшін барлық мүмкіндіктерге ие болады.

Мен мерейтойлық XX сессия қарсаңында қол қойған ҚХА-ны дамытудың 2020 жылға дейінгі тұжырымдамасында нақ осы мәселелер көрініс тапқан.

Бұл — жаңа стратегиялық құжат. Оның жібек желісі — қоғамдық келісім мен ұлттық бірлік.

Тұжырымдаманы табысты жүзеге асыру үшін бізге мыналар қажет:

Біріншіден, облыс әкімдеріне жергілікті ерекшеліктер мен этнодемографиялық құрылымдарды есепке ала отырып, өңірлік ҚХА-ны дамытудың тұжырымдамасын жасау тапсырылады.

Екіншіден, қоғамдық келісім мен әлеуметтік бастамалардың орталығы ретінде Достық үйлері жұмысының тиімділігін арттыру қажет. Мұндай үйлер барлық өңірлерде болуы тиіс. Бұл жай нәрсе емес.

Бірақ мен баршаңыз нақты ұғынып алғандарыңызды қалаймын — Қазақстандағы бейбітшілік пен келісім үшін қандай баға да көптік етпейді.

Ассамблея жанынан Достық үйлері директорларының республикалық әдістемелік кеңесін құрып, жұмыстың ең озық және тиімді тәсілдерін табуды және ортақтандыруды тапсырамын.

Мәдениет және ақпарат министрлігі Ассамблея хатшылығымен бірлесіп, Достық үйлері жұмыстарының тұжырымдамасын жасасын. Олардың бейбітшілік пен келісімнің өңірлік орталықтары ретіндегі құқықтық мәртебесін айқындаған жөн.

Үшінші. Ассамблеяның «тігі» мен «көлденеңі» әр қазақстандыққа, әсіресе, әр жас қазақстандыққа жетуі міндет.

Жастарды Ассамблеяның қоғамдық келісім қалыптастыру жөніндегі барлық деңгейдегі шараларына тартуды қамтамасыз ету маңызды.

Төртінші. Қоғамдық келісім бүкіл халық өмірінің басты қағидаты болуы тиіс.

Ассамблеяның туы астында барлық өңірлерде Қоғамдық келісім кеңестерін жасақтауды тапсырамын.

Сессия қарсаңында біздің өңірлеріміздің этномәдени байлығын көрсеткен, халықтың бірлігін нығайтқан мен бастамашылық танытқан «Бейбітшілік пен келісімнің жол картасы» мега-жобасы мәресіне жетті.

Бесінші. Қоғамдық келісім халықаралық аспектілерге ие.

Қазақстанның этносаралық толеранттылық пен қоғамдық келісім моделі оның таяу және алыс шетелдердегі брендіне айналды.

Ассамблеяның саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алуға арналған «Болашақ жолындағы естелік» жобасы мен Толеранттылық мәселелері жөніндегі азаматтық форумы халықаралық резонанс алды.

Жақында Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңестің Атқарушы хатшылығы Ассамблеямен Ынтымақтастық туралы хаттамаға қол қою бастамасын көтерді. Ол бастаманы қолдауға шақырамын.

Тағы бір мысал. Украинада қазақстандықтардың «Бірлік» Харьков қоғамдық бірлестігі бар. Соның арқасында жүздеген қазақ отбасылары осыдан 70 жыл бұрын бауырлас Украина халқының бостандығы үшін Харьковті азат ету ұрыстарында қаза тапқан өздерінің ұлдарының, әкелерінің, бауырларының зираттарын біліп, басына барды.

Мен оларға қазақ халқының ризашылық сөзін жеткіземін. Мен Харьков бастамашы тобының мүшелері Макка Сағынғалиқызы Қаражанованы, Татьяна Николаевна Крупаны, Леонид Михайлович Карцевті «Қазақстан халқы Ассамблеясының қоғамдық «Бірлік» алтын медалімен» марапаттау туралы шешім қабылдадым.

Алтыншы. Ассамблеяны дамытуға «ЭКСПО-2017»-ге дайындық қуатты серпін беруі тиіс.

Көрмеге әлемнің ондаған елдерінен, оның ішінде қазақстандық этностар шыққан елдерден делегациялар қатысады және олар өздерінің үлкен мәдени бағдарламасын әкеледі.

Ассамблея, этномәдени бірлестіктер, халық дипломатиясының жанды көпірі ретінде, көрменің этностық топтар жетістіктерінің жарқын көрінісіне айналуы үшін жағдай жасаулары керек.

Қазақстан халқы біздің меймандарымыздың қонақжай қожайынына айналуы тиіс.

Жаңа кезеңде ұлттық бірлесу үдерісіндегі қазақ халқының рөлін нығайту міндеті бірінші кезекке шығады.

Біріншіден, қазақ халқы Қазақстандағы барлық этностық, әлеуметтік топтар үшін ұлттық мемлекеттік қауымдастықтың қуатты тарихи діңі ретінде көрініс табады.

Біз қазақ әлемінің тарихи тұрғыда ешқашан тар моноэтносты және мономәдениетті болмағанын білеміз. Біз, ешқашан да әлемдік өркениет үдерісінен бөлек дамыған емеспіз. Одан да бетер — біздің ата-бабаларымыз осынау әлемдік үдерісті өздері қалыптастырды!

Біздің Қазақстанда тұратын барлық этностық топтармен — Еуразия ауқымында — талай ғасырлар бірлесе өмір сүріп жатқанымызды атап көрсетуі қажет.

Біздің ата-бабаларымыз әлемге мәдениет пен руханилықтың қуаттандырушы үлгілерін көрсетті — біздер олардың істерін жалғастыруымыз керек! Қазіргі заманғы қазақтар, ата-баба дәстүрлерін ұстана отырып, бірліктің, толеранттылық пен патриотизмнің, мемлекет пен қоғамға қалтқысыз қызмет етудің үлгісін көрсетуі тиіс.

Екіншіден, бізге ұлттар үшін ортақ тарихи сана-сезім қажет.

Біздің тарихты тануымыз тұтас, оң сипатта болуға, қоғамды бөлініске салмай, біріктіруге тиіс. Ұлттық рухты қажетті биіктікке көтеру үшін біздің шынайы тарихымыздың, мәдениетіміздің, дініміздің қандай екенін айқын сезінуіміз қажет.

Қазақтардың ұлттық тарихы, олардың этногенезі мыңдаған жылдарға созылған бірегей ажырамайтын үдеріс ретінде қарастырылуы тиіс.

Осы тұрғыда қазіргі заманғы Қазақстан ұлы дала өркениетінің ежелден келе жатқан шешуші мұрагерлерінің бірі ретінде заңды түрде көрініс табады.

Мен жоғарыда атап өткендей, Қазақстан ешқашан оқшауланған емес. Сондықтан да тарихта, оқу пәніндегідей, қазақтар мен өзге халықтардың мәдени

және экономикалық қарым-қатынастар үдерісі, түрлі этностардың ел тарихына үлесі лайықты танылуы тиіс.

Нәтижесінде қазақстандықтардың тарихи сана-сезімі топтасуға, өзінің өткеніне, қазіргісіне және болашағына патриоттық қарым-қатынас қалыптастыруға жұмыс істеуі тиіс.

Үшіншіден, біз бүкіл күш-жігерімізбен қазақтардың ішкі бірлігін нығайтуымыз қажет. Бүгінде ХХІ ғасыр, инновациялар уақыты, сондықтан қазақ қоғамы да бұрынғы ғасырлардағыдай бола алмайды. Қазақтың зиялы қауымы менің сөзімді естуі тиіс.

Қазақстан — біздің жеріміз, біз өз жеріміздің перзентіміз. Ақиқат қарапайым: қазақтардың белсенді араласуынсыз Қазақстанда ешқандай ұзақ мерзімді қоғамдық келісімнің болуы мүмкін емес. Бұл жер әрқашанда біздің ата-бабаларымыздың жері болған. Ол енді біздің ұрпақтарымыздың жері болмақ. Біз өз жеріміздегі бейбіт өмір үшін тікелей жауаптымыз.

Толеранттылық ұлттық құндылық және Қазақстан халқының игілігі болып табылады. Ол қазақ халқының көп ғасырлық дәстүрлері мен мәдени үлгі-қалыптары негізінде қалыптасты.

«Ел-жұрт», «жеті ата», «қонақжайлылық», «асар», «сыйластық», «сабырлылық» — бұл ұғымдар қазақтардың дүниетанымы және өмір салттарының негізінде жатыр. Осындай құндылықтардың арқасында біздің ортақ үйімізде бейбітшілік пен тыныштық сақталып отыр. Сондықтан қазақтардың толеранттылықты қалыптастыратын өзіне тән әлеуметтік-мәдени ережелерін, салттары мен дәстүрлерін жалпыадамзаттық мақсаттағы материалдық емес мәдени мұралардың белгі-нышаны ретінде қарастыру қажет.

Осы тәжірибені ЮНЕСКО-дағы Қазақстан өкілдігі жұмысының бағыттарының бірі ретінде тану тиімді болар еді.

Төртіншіден, тәуелсіздік жылдары ішінде Қазақстандағы тілдердің, мәдениеттер мен салт-дәстүрлердің этностық көптірлілігі сенімді үндестікке, өзіне тән реңктер мен әсемдіктер молшылығына ие болды.

Бүгінде әлемде, түрлі бағалаулар бойынша, жыл сайын 10–25-ке дейін жазуы жоқ тілдер жойылып, этностық мәдениеттердің бүтіндей бір қатпарлары келмеске кетуде!

Чамикуро тілінде сөйлейтіндердің ең соңғыларының бірі Наталия Сангама былай деген болатын: «Мен чамикуро тілінде армандаймын, бірақ өз армандарымды ешкімге айтып бере алмаймын, өйткені ендігі жерде чамикуро тілінде ешкім сөйлемейді. Сенің ең соңғы болуың жалғыздыққа ұрындырады».

Эяк тілінде ең соңғы болып сөйлеген, 2008 жылғы қаңтарда дүниеден өткен Мэри Смит мынадай үндеу жасаған болатын: «Сенің тілінде сөйлейтін соңғы адам болу өкінішті. Мен сияқты жалғыз қалмау үшін өз бастауларыңа қайта оралып, өз тілдерінді үйренулерінді өтінемін».

Қазақстанда тәуелсіздік жылдарында бірде-бір этнос өз тілін жоғалтқан жоқ. Біз тіпті ең шағын этностық топтар — ассириялықтардың, рутулдардың, лактардың және басқа да топтардың мәдениеттерін ұқыптылықпен сақтаймыз және оларды дамыту үшін барлық мүмкіндіктер жасаудамыз.

Қазақ жері 100-ден астам этностарды біріктірді. Әрине, осы этностық әралуандықтың бәрі біртұтас ұлтқа айналуы үшін жақсы цемент қажет. Бүгінде ұлтты біріктіруші басты фактор қазақ тілі — мемлекеттік тіл болып отыр.

Бесіншіден, бізге менталитет моделін, «Қазақстан-2050» жаңа саяси бағытының негізінде елдің болашақ бейнесін қалыптастыру қажет.

Бұл бейне шынайы, тартымды және рухтандырушы болуы тиіс.

Жаһандық сын-қатерлер жағдайында өзіміздің мәдени кодымыз: тілді, салт-дәстүрлерді, құндылықтарды сақтай отырып қана оған баламалы жауап қайтара аламыз.

Отанға, туған жерге, өзіміздің ата-бабаларымызға, өзіміздің біртұтас және бөлінбейтін тарихымызға деген сүйіспеншілік бүкіл қазақстандықтар үшін айрықша маңызға ие.

Біздің асыл мұраттарымыз — тәуелсіздік, бірлік, келісім және өркендеу. Оны Қазақстанның халқы өзі қалыптастырды.

Ұлт бірлігін нығайтуда интеллигенция қызметі айрықша маңызға ие. Тек интеллигенция ғана қоғамды топтастырудың рухани үдерісіне басшылық жасай алады.

Біздің елордамыз осы жұмыстың орталығына айналуы тиіс. Сондықтан да біз Астанада әлемдік деңгейдегі Опера және балет театрын — «Астана Операны» салдық, Қазақстан тарихының жаңа мұражайын құрудамыз.

Алтыншыдан, біздің бірлік формуламыз нақты істер төңірегінде қалыптасады. Ол біздің бірлігіміздің ең берік, материалдық негізі.

Мен әркім меншік иесі болғанда қоғамдық келісімнің іс жүзінде жүзеге асатынына берік сенімдімін. Сондықтан да мен Үкіметке «Халықтық IPO» бағдарламасын жүзеге асыруды тапсырдым.

Ассамблея бұл бағдарламаны түсіндіруге белсенді атсалысуда. Бұл өте маңызды, бүкілхалықтық іс. Оны жалғастыру қажет.

Бүгінде біз бірлік пен толеранттылық біздің активіміз, елді жаңғыртуға салған біздің экономикадан тыс инвестицияларымыз деп сеніммен айта аламыз!

Бүгінде бейбітшілік пен келісім саясатының тікелей экономикалық тиімділікке ие екені баршаға мәлім. Ішкі тұрақтылық инвесторлар сенімін нығайтуға, экономикалық ынтымақтастықты дамытуға жағдай жасайды.

Жетіншіден, жаһандық трендтерді ескере отырып, біз мемлекеттің, қоғам мен діннің өзара қарым-қатынастарының тиімді моделін табуға тиіспіз.

Біздің тарихи таңдауымыз — зайырлы мемлекет пен қоғам.

Бірақ зайырлы деген атеистік дегенді білдірмейді. Зайырлы дегеніміз — ілгерішіл, бейбіт сүйгіш, толерантты, ашық қоғам.

Біз дәстүрлі діндерді қолдаймыз, бірақ кез-келген экстремизмді үзілді-кесілді теріске шығарамыз.

Жастарды біздер үшін бөгде радикалды діни ағымдардан қорғау қажеттігіне менің сенімім мол. Біздің Ұлы дала мыңдаған жылдар бойы толерантты, яғни тағатты болды.

Сонымен бірге мен толеранттылықтың, кейбіреулер ойлайтындай, ойыңа келгенді істеу емес екенін де атап көрсеткім келеді.

Толеранттылық — өзіміз нығайтып, сақтайтын және бүкіл ұрпақты тәрбиелейтін біздің қоғамымыздың парасаттылық қалыбы.

Құрметті сессияға қатысушылар!

Екі онжылдықта Қазақстан жолы жаңа тәуелсіз елдер үшін ұлттық табыстың үлгілі моделіне айналды.

Бұл бүкіл қазақстандықтардың еңбексүйгіштігі мен топтасқандығының нәтижесі! Бұл ұлттың нағыз пассионарлық бұлқынысы! Бұл тек күшті халықтарға ғана тән ұлы қабілет. Біз осындай халыққа айналдық және осы биіктікте қалуға тиіспіз!

Қазақстан — бұл біртұтас жер, біртұтас халық, біртұтас болашақ.

Біздің мерейтойлық сессиямыз — бүкіл қазақстандықтардың игілігі жолындағы жаңа жұмыстар үшін жақсы бастау. Алдымызда үлкен жоспарлар тұр. Оларды жүзеге асыру жаһандық құбылулардың күрделі жағдайларында жүретін болады. Оған бүгіннен бастап дайын болып, халық бірлігін бүкіл күш-жігермен бекемдеу қажет. Сондықтан да біз бір халықпыз — бір елміз — бір тағдырмыз!

Мен бүкіл қазақстандықтарды алдағы Қазақстан халқының бірлігі күнімен құттықтаймын!

Барлық сессияға қатысушыларға, бүкіл халыққа және жаһандық әлемдегі біздің барлық достарымызға зор табыстар тілеймін!

XI Еуразиялық медиа-форумда сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2013 жылдың 25 сәуірі

Құрметті форумға қатысушылар!

Ханымдар мен мырзалар!

Сіздерді Қазақстан жеріне келулеріңізбен шын жүректен құттықтаймын!

Еуразиялық медиа-форум 2 жылдан бері Астанада өткізіліп келеді. Қазір біздің жиынымыз өтіп жатқан Қазақ медиа-орталығы жұмысын бастағаннан бері Қазақстанның астанасы Еуразияның ақпараттық коммуникациясының маңызды буынының біріне айналды.

Еуразиялық медиа-форум өзінің 11 жылдық тарихында саясаткерлер мен сарапшылардың журналистер қауымымен пікір алмасатын бірегей алаңы болып қалыптасты. Мен форумның еуразиялық ықпалдастықты дамытуға қосқан үлесін айрықша атап өткім келеді.

Үш ел — Қазақстан, Ресей және Беларусь бірлесіп, Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістік құрды, Еуразиялық экономикалық одағын қалыптастыру үшін өнімді жұмыс істеуде.

Форумның күн тәртібіндегі маңызды тақырыптардың бірі Еуразиялық экономикалық одағын құру перспективаларын талдаумен байланысты екені мені қуантады.

Осы залда қызу талқыланатын басқа да тақырыптар маңызды екені даусыз.

Ханымдар мен мырзалар!

Күн тәртібіне шығарылған мәселелер жөніндегі өз көзқарасымды білдіре кетейін.

XXI ғасырда медиа-саласының маңызы күрт артып келеді. Медиа-саласы қоршаған әлемде болып жатқан оқиғаларды таратушы болып қана қоймай, көп жағдайда оның жекелеген елдерде және тұтас әлемде қалай өрістеп отырғанын айқындайтын жетекшілік негізі бар күшке айналып отыр.

Жаппай онлайн-журналистика — БАҚ дамуының жаңа кезеңі. Ол БАҚ-ты дамытуға шексіз мүмкіндік береді.

Біріншіден, сарапшылар бағалауы бойынша, таяу келешекте коммуникация мен медиа дамыған елдердегі ұлттық өнімнің елеулі бөлігін құрайтын болады.

Өзге экономикалық салалардағы құлдырау мен тоқыраушылық құбылыстарына қарамастан, медиа-нарық, ең алдымен, тұтынушылар сұранысының артуы есебінен қалыпты әрі дәйекті түрде ұлғаятын болады.

Екіншіден, таяудағы 5 жылдың өзінде Интернетке қол жеткізу үшін жалпыәлемдік тұтыну шығынының жыл сайынғы өсімі болжанып отыр, демек, оны пайдалану және контентін құру үшін төлем, орташа алғанда, 9% астам болады.

Үшіншіден, шындығында БАҚ тұтынушылардың өзіне тікелей ақпарат беруге бейімделген контент «кезеңіне» енеді. Бұл электрондық медиа үшін де, мерзімді медиа үшін жаңа ахуал қалыптастырады.

Мен мерзімді басылымдардың таяу уақытта жойылатыны немесе «Гутенберг дәуірінің ақыры» туралы топшылау жасауға ерте деп есептеймін. Алдағы онжылдықтарда газеттер мен баспа ісі жойыла қоймайды. Киноның пайда болуы-

мен театр, теледидардың пайда болуымен кино мен радио, интернеттің пайда болуымен радио мен теледидар жойылып кеткен жоқ қой.

Ақпараттық сала — қазіргі заманғы мәдениеттің жаһандық және нақты ұлттық өлшеміндегі бөлінбес бөлшегі.

Біз Қазақстандағы масс-медианы дамыту перспективаларын осы тұрғыдан қарастырамыз, одан қоғамымыздағы бірлікті нығайтудың, елдің ілгерілеу жолына сеніммен қадам басуын қамтамасыз етудің маңызды факторын көреміз.

Өткен жылғы желтоқсанда «Қазақстан-2050» стратегиясы жарияланғаннан кейін өте маңызды алғашқы құжат — «Ақпараттық Қазақстан-2020» бағдарламасының бекітілуі үлгі болып отыр. Онда Қазақстандағы медиа-кеңістікті техникалық және мазмұндық тұрғыдан жаңғырту, оны XXI ғасырдың жаһандық әлемінде біздің қоғамымыздың бәсекеге қабілеттілігін арттырудың маңызды тетігіне айналдыру жөнінде ауқымды міндеттер қойылды.

Тұтастай алғанда, медиа-саласының ролін арттыру жаңа құрылымның өмірге келуіне жол ашады. Мен оны «Бұқаралық инновация құралдары» деп атаған болар едім. Ол тек экономикада ғана емес, саясатта да, әлеуметтік өмірде де, қоғамның рухани-адамгершілік жағдайының дамуының да жоғары стандарттарын қалыптастырады. Мен бұдан ұлттық және жаһандық масс-медианың XXI ғасырдағы басты миссиясын көремін.

Құрметті форумға қатысушылар!

Біздің Орталық Азия өңірі жалпы әлемдегі сияқты, өзгерістер белдеуіне қадам басты. Осыған орай өңірлік қауіпсіздік проблемасы, әсіресе оның алдағы онжылдықтағы жаһандық өлшем жағдайындағы көрінісі өте өзекті болып отыр.

Мен «апаттық теорияларды» қабылдамайтынымды бірден айтайын. Мен Ауғанстанда халықаралық коалиция күштері операциясының белсенді кезеңі аяқталғанда, 2014 жылы өңірге белгісіз «X сағатын» жақындататын, кері санау таймері іске қосылды деп мүлде есептемеймін.

Мұндай жағдай ешқашан болмайды деп сенемін. Дегенмен, мұны тілейтіндер немесе осындай сценариймен қорқытқысы келетіндер бар.

Ашығын айтсам, бүгінде Орталық Азия өңірінің сыртқы қабылдауында өткеннің күшті серпіні сақталып қалған. Мұның себебі кейбір масс-медиа топтарға, аналитиктерге және көбінесе саясаткерлерге тән ескі таптаурын ойлау жүйесі әлі де еңсерілмегендіктен деп білемін.

Біріншіден, кейбіреулер біздің өңірдің нақты өзгергенін көріп отырған жоқ немесе көргісі келмейді.

Орталық Азия бүгінде «Тәңірдің мейірімі түспеген» шеткері немесе «иесіз жатқан жер емес», бүкіл Еуразияның және әлемнің қарқынмен дамып келе жатқан өзіндік жаңа аймағы. Қазақстан мен Орталық Азиядағы өзге мемлекеттер егемендігі мен лайықты дамуға деген өз қабілеттілігін дәлелдеді.

Екіншіден, Орталық Азия елдеріне олардың ұлттық мүдделерін есепке алмай отырып, сыртқы ықпал ету нысаны ретінде қарау — бұл мүлдем геосаяси көзқарастың кемшіндігінің көрінісі.

Үшіншіден, Орталық Азия — бұл ұлы тарихы, лайықты бүгіні және болашаққа деген орасан перспективалары бар өркениетті халықтар қауымдастығы.

Біздің елдеріміздің ерекшелігі сонда, бұлар жай ғана жаңадан пайда болған мемлекеттер емес. Бұл халқының сапасы түбегейлі өзгерген, экономикасы қарқынды

үлгімен дамыған, мәдениеті жаңарған, жаңа ұлттық рухы мен мүмкіндіктері бар мүлде жаңа елдер. Олар жаһандық әлемнің ажырамас бөлігіне айналды және солай болып та қала береді.

Түрік пассионарлығының, славяндық жан дүние шынайылығының және еуропалық ұқыптылықтың үйлесімді бірлігі әлемге дамудың жоғары үлгісін көрсетеді, мен бұған сенімдімін.

Төртіншіден, XX және XXI ғасырлар межесіндегі өңірлік жағдай мен оның қазіргі сипаты арасындағы айырмашылықты көре білу қажет.

Орталық Азияда негізгі геосаяси векторлар негізінде жобаланған өңірлік қауіпсіздіктің көпдеңгейлі және көпжоспарлы жүйесі әрекет етеді. Оның негізгі компоненттері — АӨШҚ, ШЫҰ, ҰҚШҰ, ЕҚЫҰ — үйлестірілген, бұл бүкіл жүйеге тұтастық береді. Олардың өңірлік ауқымдағы дағдарысқа жауап беру қабілеті жеткілікті деңгейде жоғары. Мұны назарда ұстау керек.

Бесіншіден, мен халықаралық коалицияның Ауғанстандағы миссиясы өз мақсатына қол жеткізген жоқ дегендей байлам жасаған авторлар бағасына келіспеймін.

Қауіпсіздікке төнген тікелей қатер анағұрлым азайды және бейтараптандырылды. Иә, Ауғанстанның ішкі мәселелерін ретке келтіру үдерісінде түйткілдер бар, бірақ мұнда да оң өзгерістер кездеседі.

Мен әлемдік қоғамдастық тарапынан қақтығыстан кейінгі әлем құрылысына және ауған экономикасын дамытуға бағытталған шаралар қабылдау маңызды екенін әрдайым айтып келемін. Өкінішке қарай, Ауғанстанға халықаралық гуманитарлық және инвестициялық көмекті күшейтуге барынша күш салғанмен, бұл мәселедегі жетістік әзірге өте аз.

Қазақстан бұл мәселені тиімді шешу үшін жаңа халықаралық алаң ұйымдастыруда өз қызметін ұсынуға дайын. Осы орайда мынадай проблемаға назар аударғым келеді.

Біз осымен үшінші жыл қатарынан әлем бұрын экономикасы мен әлеуметтік дамуы қарқынды болған бірқатар мемлекеттердің тұрақтылық аймағынан «шығып қалып» жатқанын байқап отырмыз. Әңгіме Таяу Шығыс пен Солтүстік Африка елдерінің тұтас бір тобы жөнінде болып отыр. Кейбір азиялық мемлекеттер үшін де тұрақсыздық қатерінің ауылы алыс емес. Қайшылықтан соң қалпына келтіру қажет болып отырған елдер тізімі қазір ұзыншұбақ, ол уақыт өткен сайын ұзара түсуі де мүмкін.

Бұл жалпы жаһандық дамуға әсерін тигізбей қалмайды. Жаһандық көмектің «созылмалы» реципиенттерінің болуы — әлемдік экономикалық жүйеге артылатын айтарлықтай жүк. Бұл жаһандық дамуға ұзақ мерзім бойы тежеу болуы әбден мүмкін. Сондықтан «геосаяси жеңіл ойлылықты» мен жаһандық салмақты экономикалық проблема деп санаймын, ол енді қазірдің өзінде адамзат үшін қымбатқа түскелі отыр. Технологиялардың дамуы мен қымбаттауы жағдайында бұл жаһандық экономиканы тығырыққа тіреуі ықтимал.

Бұл жағдайда жаһандық экономикалық өсу мен орнықты дамудың бірінші шарты қатарында жаңашылдық пен жауапкершілікті ілгерілету өте дұрыс болып табылады.

Біріншіден, инновациялық көзқарас тек геοэкономикада ғана емес, сонымен бірге геосаясатта да қажет.

Екіншіден, жауапкершілік тек мемлекеттерге ғана емес, сондай-ақ, жаһандық экономикалық кеңістікті аймақтандыру трендін ескергенде, ғаламшардың әр өңіріне тән болуға тиіс.

Қазақстан өңірлік даму мәселелеріне жауапкершілікпен қарайды. Нақ сол себептен де біз Ресей Федерациясымен және Беларусь Республикасымен бірге Еуразиялық экономикалық одағын құру жөніндегі дайындық жұмыстарын жүргізудеміз.

Бүгінде әлемде еуразиялық интеграцияға «қырғи-қабақ соғыс» кезеңінің әбден көмескі тартып, тозған линзасы арқылы қарайтын саясаткерлер мен сарапшылар бар. Бірақ бұл ескі оптика шындықты бұрмалап көрсетеді.

Үш елдің өз тауарларының, қызметтерінің және жұмыс күшінің нарығын біріктіруге ұмтылысы бүкіл жаһандық экономиканың тек ұтысқа шығуына алып келеді.

Географиялық жағынан Еуропа мен Азияның, Батыс пен Шығыстың түйіскен тұсында орналасқан ауқымды өңір іскерлік белсенділік үшін ортақ, ақылға сыйымды және ашық ережелері бар біріктіруші кеңістік болады. Қауіпсіз әрі сенімді трансевразиялық қысқа магистральдары бар тұрақты экономикалық ареал құрылатын болады. Ақыр соңында болашақ Еуразиялық экономикалық одағына қатысушылар әлемнен оқшауланбай, барлығымен ынтымақтастықты белсене жалғастыратын болады. Қазірдің өзінде бірқатар елдер Еуразиялық экономикалық одағына кіруге ықылас танытуда, сондықтан болашақта ол тек кеңейе береді.

Әрине, интеграция — қатып қалған бір сәттік үдеріс емес. Еуразия одағының тәжірибесі көрсеткендей, онда өмірдің өзі әшкерелейтін түйткілді тұстар қазір де бар және бола береді.

Біз Еуропаның тәжірибесі мен қателіктерін мұқият зерттеу үстіндеміз. Сондықтан БАҚ-тың міндеті — олар туралы батыл айту әрі барлық қырынан баға беру және соның негізінде шешімдер нұсқаларын ұсыну.

Осы тұста журналистерді еуразиялық интеграция үдерісін жариялап-көрсетуге шақырамын.

Жаһандық саясаттың белсенді субъектісінің бірі ретінде Орталық Азияның маңызы артып келеді.

Қазақстан, өздеріңіз білесіздер, қазіргі заманның аса күрделі проблемасының бірі жөніндегі келіссөздер өткізу орнына айналды. Біздің Алматыда «5+1» форматындағы топтың отырыстары өтіп келеді, оларда Иранның ядролық бағдарламасы ахуалын реттеу жолдары іздестіріледі.

Жалпы, сарапшылар және журналистер қауымын Орталық Азиядағы ахуал мен үдерістерге байыпты және шынайы баға беруге шақырамын. 20 жылдан астам уақыт ішінде болған таңғаларлық өзгерістерді ескерместен, өңірге «көнекөз» лампалы теледидардың бұлыңғыр проекциясы арқылы қарау әдетінен арылу керек.

Ханымдар мен мырзалар!

Біздің оптимизміміз «Қазақстан-2050» стратегиясында көрініс тапқан. Онда алдымызға әлемнің ең дамыған 30 елінің біріне айналу жөнінде басты мақсат қойдық.

Бұл мақсатқа жетуді біз жаһандық экономикалық және саяси трендтермен етене үйлестіре, дербес міндеттеріміз бен мүмкіндіктерімізді әлемдік тәжірибемен және әлем дамуының үрдістерімен сабақтастыра отырып жоспарлаймыз.

Өздеріңіз білесіздер, 2017 жылы «Болашақтың энергиясы» ұранымен өтетін халықаралық «ЭКСПО» көрмесін өткізу орны ретінде Қазақстанның елордасы Астана таңдап алынды. Біз оған дайындыққа кірісіп те кеттік.

Барлық елдерді, іскерлік ортаны, бұқаралық ақпарат құралдарын «ЭКС-ПО-2017» көрмесіне дайындық жұмыстарына және өткізілуіне белсене қатысуға шақырамын.

Қазіргі кезде G-20 форматы аясында жаһандық экономикалық шешімдерді іздестіру ісін жандандыру маңызды. Оған қатысу үшін Қазақстан да шақырылды.

Біз жаһандық дамудың қазіргі кезеңінің басты ерекшелігін әлемнің жаңа сапалық жағдайға көшуінен көріп отырмыз.

Мен ХХІ ғасырдағы әлемнің жаңа құрылымының қалыптасуына негіз ретінде өзім ұсынған G-Global идеясын қалыптап шықтым. Менің идеям — ең алдымен бүкіл жаһандық қоғамдастықты әлемдік экономика мен саясаттың барлық түйткілі жөніндегі ортақ диалогқа шақыру.

Интернет желісінде G-Global коммуникативті алаңы табысты жұмыс жасайды, оған қазірдің өзінде бірнеше миллион пайдаланушы кірген. Оның аясында көпполярлылық жағдайындағы әлем құрылысының G-Global идеясының мен ұсынған бес қағидаты талқыланды. Оларды қысқаша санамалап өтейін.

Бұл:

біріншіден, эволюция және саясаттағы революциялық өзгерістерден бас тарту;

екіншіден, әділеттілік, теңдік, консенсус;

үшіншіден, жаһандық тағаттылық және сенім;

төртіншіден, жаһандық транспаренттілік;

бесіншіден, сындарлы көпполярлылық.

Осылардың негізінде ХХІ ғасырда кез келген жаһандық проблема бойынша табысты диалог және барша қатысушылар қабылдай алатын шешімдер шығару мүмкін болады.

G-Global идеясының басты мән-маңызы — әлем дамуының жаһандық парадигмалары ауысуының бейберекет қарқынына оң сипаттағы балама ұсыну. Біздің бірегей әлем сындарлы көпполярлылық жағдайында өмір сүруге лайықты екеніне мен сенімдімін.

1 айдан соң, биылғы мамырда өтетін кезекті Астана экономикалық форумында БҰҰ-ның Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы күрес жоспарының негізгі бағыттарын талқылау көзделіп отыр. Сонымен бірге мен Астанаға пікірталасты жалғастыру және әлем күтіп отырған бағалы ұсыныстар әзірлеу үшін саясаткерлерді, бизнесмендерді, сарапшыларды, журналистерді шақырамын.

Қымбатты достар!

Еуразиялық медиа-форум өңірлік жетекші үнқатысу алаңының біріне айналды.

Жаһандану жағдайында Еуразияның өзекті мәселелерін кеңінен талқылаудың маңыздылығы мен нәтижелілігі әлемде жалпы артып келеді. ХХІ ғасырдағы диалог — жаһанданудың бірқатар сарапшылар мегадипломатия деп атаған жаңа құбылысының маңызды тәсілі.

Мен барша қатысушылардың пікірталасы жемісті болуына және талқыланатын барлық мәселе бойынша пайдалы ұсыныстардың айтылуына тілектеспін.

Назарларыңызға рахмет.

Ыстамбұл үдерісіне қатысушы елдердің Сыртқы істер министрлерінің конференциясында сөйлеген сөзі

Алматы қаласы, 2013 жылдың 26 сәуірі

Құрметті министрлер және делегация басшылары!

Қадірлі конференцияға қатысушылар және құрметті қонақтар!

Ханымдар мен мырзалар!

Қонақжай қазақ жеріне қош келдіңіздер!

Біз Ыстамбұл үдерісіне қатысушы елдердің өкілдерін қарсы алып, осы маңызды кездесуді өткізіп отырғанымызға қуаныштымыз.

Бүгінгі басқосуда ауған халқының тағдырына байланысты аса маңызды мәселелер қаралатын болады. Бұл мәселелер халықаралық деңгейдегі күн тәртібінде тұрғаны баршаңызға белгілі. Біздің шешімдеріміз Ауғанстан көрші ел ұзақ күткен бейбіт өмірдің қайта оралуына ықпал етеді деп сенемін.

Қоғамдағы тұрақтылық пен экономикалық дамуды орнықтыру жолдарын бірлесіп іздегеніміз жөн.

Ханымдар мен мырзалар!

Ауғанстан маңызды тарихи кезеңге аяқ басуда. Қауіпсіздікті қамтамасыз етуге көмектесетін халықаралық күштердің миссиясы аяқталып келеді. Ел аумағының көп бөлігі қазірдің өзінде Ауғанстан Үкіметінің жауапкершілігінде.

Біз бұл үрдісті нығайта түсуге ел басшылығы мен халықаралық қоғамдастықтың күш салуына қолдау білдіреміз.

Алайда халықаралық коалиция күштерінің шығарылуы, менің пікірімше, Ауғанстанға әлем назарының бәсеңдеуінің белгісі ретінде қарастырылуға тиіс емес. Ол елдің барлық толыққанды күштері үшін жаңа, бейбіт даму кезеңіне өтудің белгісі болуға тиіс.

Басты міндет — ішкіұлттық келісімнің жетістігі мен ұзақмерзімді бейбітшіліктің негіздерін қамтамасыз ету.

Ауғанстан проблемасын шешудің кілті, ең алдымен, оның заңды өкілдері ретінде ауған халқының және үкіметінің өз қолында.

Әлемдік қоғамдастық үшін ауғанаралық үнқатысудың дамуын толығымен ынталандыру маңызды. Ауғанстанда бейбітшілік пен тәртіп орнықтыруға дайын екенін көрсеткен күштер қолдауға ие болуға тиіс.

Осы орайда 2014 жылға жоспарланған Ауғанстандағы президенттік сайлау өте маңызды болып отыр. Мен сайланған мемлекет басшысы мейлінше ауған қоғамының барлық буынының қолдауына ие болады деп үміттенемін.

Құрметті достар!

Халықаралық көмек көрсету бағдарламаларының негізін құраушы элемент — Ауғанстанды экономикалық тұрғыдан оңалту. Өңірдегі экономикалық ынтымақтастықты кеңейтуді жеделдетіп, бұл үдеріске Ауғанстанды белсенді ықпалдау қажет.

Қазақстан — өңірлік ықпалдастықтың тұрақты жақтаушысы. Біздің еліміз өңірлік көлік инфрақұрылымын құруға белсенді түрде инвестиция салуда.

«Батыс Еуропа — Батыс Қытай» транзит дәлізі, «Қазақстан-Түрікменстан-Иран» теміржол маршруты, қауіпсіздікті қамтамасыз етуге көмектесетін халықаралық күштерді шығаруға арналған Солтүстік тарату жүйесіндегі Қазақстанның көлік инфрақұрылымы, «Жаңа Жібек жолы» бастамасы аясындағы жаңа идеялар — біздің еліміздің өңірлік ықпалдастыққа үлесі.

Біз әлі пысықталып жатқан өңірлік ірі жобаларға қолдау көрсетудеміз. Олардың ішінде «ТАPI» («Түркіменстан – Ауғанстан – Пәкстан – Үндістан» газ құбыры), «CASA-1 000» («Central Asia – South Asia – 1 000») жоғары вольтты электр тарату линиясы), сондай-ақ, Ауғанстанның маңайы мен ішіндегі теміржол жүйесін кеңейту жобасы бар.

Менің ойымша, Ауғанстанды дамытуға байланысты міндеттерді шешу үшін Алматы қаласының мүмкіндіктерін де іске қосқан болар еді.

Біздің оңтүстік астанамыз — Ауғанстанға географиялық тұрғыдан жақын, мүмкіндіктері мол қуатты көлік торабы. Алматы — халықаралық, соның ішінде БҰҰ жүйесі агенттіктері орналасқан орын. Сондықтан Алматыда БҰҰ Халықаралық орталығын құру туралы ұсыныс әлі күнге дейін өзектілігін сақтап отыр. Оның қызметі Ауғанстанды қақтығыстан кейінгі оңалтуға да бағытталатын болады.

Мұндай құрылым БҰҰ-ның өңірлік және субөңірлік өкілдіктері, халықаралық және өңіраралық ұйымдар арқылы бұл елде қаржылық-экономикалық көмекті үйлестіру үшін қажет. Бұл қазіргі бағдарламаларды және келешектегі көпжақты ынтымақтастық міндеттерін тиімді жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

1996 жылдың өзінде, Ауғанстанның солтүстік бөлігінде жағдай күрт ушыққан сәтте Алматыда Орталық Азия мемлекеттері мен Ресей басшыларының шұғыл кездесуі өтті. Кездесуге қатысушылардың ұсынысы бойынша БҰҰ Қауіпсіздік кеңесінің отырысы жедел шақырылды. Нақ сол кезде, 22 қазанда 1990–1996 жылдар аралығында алғаш рет Қауіпсіздік кеңесінің Ауғанстан жөніндегі №1076 жеке қарары бір ауыздан қабылданды.

Қазақстан ЕЫҚҰ-ға төрағалық ету барысында Ауғанстан проблемасын шешуге көмектесуге аз күш жұмсаған жоқ.

Мұндай жұмыстар біздің ИЫҰ-ға мүше елдердің Сыртқы істер министрлері кеңесіне төрағалық етуіміз аясында да атқарылды.

Біздің еліміз Шанхай ынтымақтастығы ұйымы және Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы аясында Ауғанстанның проблемаларын реттеу мәселелеріне белсене қатысады.

Ауғанстанға қатысты проблемалар шоғыры Қазақстан Республикасы мен Солтүстікатлантикалық альянстың өзара іс-қимылының маңызды бағытының бірі болып саналады.

Біз Ауғанстанды қалпына келтіру жөніндегі міндеттемізге адалмыз. Ауғанстандағы Қауіпсіздікті қаматасыз етуге көмектесетін халықаралық күштер операцияларының басынан бастап Қазақстан Альянспен бірге жүктерді транзиттеу туралы келісімді, сондай-ақ АҚШ-пен, Германиямен, Франциямен, Испаниямен және Ұлыбританиямен екіжақты уағдаластықты жүзеге асыру аясында коалиция әскерлеріне жәрдемдесуде.

Қазір біз Каспийдің Ақтау порты есебінен НАТО-ның жүктері үшін транзиттік әлеуетті арттыруға дайындалып жатырмыз.

Қазақстан Ауғанстанды қалпына келтіру жөнінде халықаралық қоғамдастықтың гуманитарлық күш-жігер жұмсау ісіне белсене қатысып отыр.

Біздің еліміз 2007 жылдан бері Ауғанстанға көмек көрсетудің арнайы жоспарын жүзеге асырып келеді. Оның аясында жас ауған азаматтары үшін 1 мың бейбіт мамандық иелерін даярлау бағдарламасы жүзеге асырылуда.

Жыл сайын Қазақстан Ауғанстанға қайтарымсыз техникалық және гуманитарлық көмек көрсетеді.

Қазақстанның қаражатына «Талукан – Құндыз – Шерхан-Бандар» автожолы қайта салынды.

Қазақстанның көмегі есебінен мектеп пен аурухана тұрғызылды.

Қазіргі уақытта Қазақстанда «KazAID-тың» дамуына ресми және техникалық тұрғыдан көмек көрсету жөніндегі ұлттық агенттік құрылу үстінде. Оның қызметінің басым бағытының бірі Ауғанстандағы жобаларды жүзеге асыру болады.

Қазақстан одан әрі қарай да Ауғанстандағы бейбіт өмірді қалпына келтіруге әлеуметтік және білім беру бағдарламалары мен жобаларына, азық-түлік пен жанар-жағармай жеткізу түріндегі гуманитарлық көмекке ден қою арқылы жәрдемдесе беретін болады.

Қазақстан соның ішінде, БҰҰ ФАО және Бүкіләлемдік азық-түлік бағдарламаларының механизмдері арқылы астық, ұн және азық-түліктің өзге түрлерін тасымалдауды ұлғайтуға әзір.

Халықаралық донорларды Ауғанстанды қалпына келтіру үдерісіне Қазақстанның әлеуетін барынша белсенді пайдалануға шақырамыз.

Бүгінде өңірлік дамудың басты сын-қатерлері арасында есірткі өндірісі мен есірткі тасымалына қарсы күрес проблемасы тұрғанын атап өткен маңызды. Осы жаһандық проблемаға қарсы күресте ұжымдық және үйлестірілген күш-жігер жұмсауға шақырамын. Оны кешенді түрде шешіп алмай, 2014 жылдан кейін де Ауғанстандағы тыныштық пен тұрақтылыққа қол жеткізу қиын болады.

Бұл үдерістегі маңызды рөлді, біздің ойымызша, Есірткілік, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының заңсыз айналымымен күрес жөніндегі Орталық Азия өңірлік ақпараттық үйлестіру орталығы атқаруға тиіс. Алматыда БҰҰ қолдауымен құрылған бұл бірегей құрылым қазірдің өзінде өңірдегі трансшекаралық есірткі қылмысымен күрестің тиімді тетігі ретінде өзін көрсете білді.

Өңірлік тағы бір маңызды мәселе халықаралық терроризм мен діни экстремизмнің қатері болып қала береді. Ауғанстан террористік және экстремистік әрекеттің көзі және оны соның ішінде көршілес елдерге де таратушы болуды жалғастырып отыр. Біз бұл жайтты Ауғанстандағы біздің бірлескен күш-жігерімізді жоспарлау кезінде қаперден шығарып тастауға тиіс емеспіз деп ойлаймын.

Құрметті достар!

Біздің конференция Ауғанстан үшін маңызды осы кезеңде «шешуші сәтке» айналуға тиіс.

Айқын тәсілдер, сындарлы саясат, өңірдің тұрақты дамуына зиян келтіретін геосаяси стратегиядан бас тарту — «өңірлік мүдделер тұғырнамасы» жөніндегі біздің тезисіміздің негізін құрайтын нәрселер осылар.

Біз Еуразия кеңістігі елдерінің өңірдегі бейбітшілікті сақтау мақсатында Ауғанстан мәселесіне байланысты ниеттестік бірлігі бар екенін мәлімдеуге тиіспіз. Бұл бастаманы өңірден тыс елдер де қолдайды деп үміттенемін.

Форумның қорытынды құжаты — Алматы декларациясында халықаралық қауымдастықтың Ауғанстанды жауапты және тең құқықты серіктес ретінде одан әрі қарай қолдау жөніндегі бағыты мен стратегиясы өзгермейтіні туралы ауған қоғамына, елдегі және одан тысқары саяси күштерге арналған нақты белгі беруіміз көрініс табуға тиіс.

Ыстамбұл үдерісіне әртүрлі мәртебеде қатысушы барлық мемлекет алда да ашықтық саясатын ұстанады, сындарлы диалог құрып, ынтымақтастықты дамытатын болады деп сенемін.

Конференцияға қатысушыларға біздің форумның мақсатын қуаттап-қолдағандары, саяси диалогқа қосқан үлестері үшін алғыс айтып, барлығының жұмысына жеміс тілеймін.

Назарларыңызға рахмет!

Отан қорғаушы күніне арналған Жауынгерлік шеруде сөйлеген сөзі

Жамбыл облысы, Отар кенті, 2013 жылдың 7 мамыры

Құрметті отандастар!

Офицерлер мен сарбаздар!

Бүгін — шебі бүтін, шекарасы берік қасиетті қазақ жерін қорғайтын Қарулы күштеріміздің құрылған күні.

Биылдан бастап біз 7 мамырды мемлекеттік мереке ретінде атап өтетін боламыз.

Мен барша қазақстандықтарды, сарбаздарымызды Отан қорғаушылар күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл — батыр бабалардың даңқты жолы мен Отанға адал қызмет ету дәстүрін тоғыстыратын мейрам.

Аталарымыз ақ білектің күшімен, ақ найзаның ұшымен осы ұланғайыр жерді қорғап, бізге мұраға қалдырды. Соның арқасында бүгінде тәуелсіз мемлекет құрып, оны өркендетіп келеміз.

Қазақстанның қаһарман ұлы Бауыржан Момышұлы: «Өз елін мақтаныш етпеу — сатқындықпен тең», — деген.

Бұл дүниеде біздің бір ғана Отанымыз бар, ол — тәуелсіз Қазақстан.

Қастерлі отанымызға қалтқысыз қызмет ету және оны қорғау — әрбір азаматтың қасиетті борышы. Осынау перзенттік парызымызды біз, әсіресе әскери адамдар, адал атқаруға тиістіміз! Сонда ғана біз арманымызға жетіп, Мәңгілік ел бола аламыз.

Құрметті қазақстандықтар!

Біздің даңқты Отан қорғаушылар!

Жыл сайын армиямыз далалық жағдайларда жедел және әскери дайындық бойынша 250-ден астам іс-шаралар өткізеді.

Жауынгерлік шеру сол барлық дайындық шараларының кәсіби машығының, үйлесімділігі мен мүмкіндіктерінің іс жүзіндегі көрінісі.

Бүгін армия бөлімшелері Құрлық әскерлері мен Әуе қорғанысы күштерінің осы заманғы қару-жарақ түрлерін қолданудағы өз шеберліктерін көрсетеді.

Жауынгерлік шеруге 7 мың әскери қызметші, 400-ден астам әскери техника, 80 ұшақ пен тікұшақ қатысады. Бұл — біздің аса ауқымды жаттығуларымыздың бірі.

Сонымен қатар, Каспий теңізі айлағында Қазақстанның Әскери-теңіз күштерінің кемелері жауынгерлік атыс өткізеді.

Бүгінгі күні, 7 мамырда, сардарлар мен сарбаздар нағыз патриот және өздерінің жауынгерлік істерінің майталмандары екенін іс жүзінде дәлелдеп береді. Олардың айбынды әрі өршіл ұрандары — «Қуатты армия — қуатты Қазақстан!».

Құрметті қазақстандықтар!

Отан қорғаушылар!

Қазақстан өз армиясын мақтан тұтады және оны нығайту үшін қолдан келгеннің бәрін жасайды.

Қарулы Күштер заманауи техникамен жарақтандырылуда. Басқару жүйесіне жаңа технологиялар мен автоматтандырылған басқару жүйелері қарқынды енгізілуде. Біздің әскерімізді даярлаудың үдемелігі мен сапасы артуда.

Мемлекет өз Отан қорғаушыларына қамқорлығын көрсетуде. Былтыр әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы жаңа заң қабылданды. Әскери гарнизондарда спорт кешендері, тұрғын үйлер мен жатақханалар салыну-да. Әскери қалашықтарды жоспарлы түрде көріктендіру жүргізілуде. Қазақстанның әскери қызметшілері қазір лайықты ақшалай үлесін алуда.

Армияның тәртібі ауыр деседі, бірақ бұл бодандықтың ауыртпалығы емес, ел қорғау бейнеті. Армия — біздің егемен мемлекетіміздің берік қалқаны. Оны берік ұстап тұру — тек қасиетті борыш емес, зор мәртебе!

Сіздердің қызметтеріңіз — еліміздің тәуелсіздігінің, қазақстандық әр шаңырақтың тыныштығы мен алаңсыздығының кепілі.

Мен тағы да әскери қызметшілерді, ардагерлерді және барша қазақстандықтарды Отан қорғаушы күнімен құттықтаймын!

Сіздерге денсаулық, қызметтеріңіз бен еңбектеріңізге, жауынгерлік даярлықтарыңызға табыс тілеймін!

7 мамыр әрқашанда біздің мемлекетіміздің қуаты мен сенімділігін айғақтап тұратын күн болсын!

Айбынымыз әрдайым асқақ, байрағымыз қашанда биік болсын! Тәуелсіздігіміз тұғырлы, елдігіміз ғұмырлы болсын!

Қазақстан жасасын!

VI Астана экономикалық форумында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2013 жылдың 23 мамыры

Құрметті форумға қатысушылар!

Ханымдар мен мырзалар!

Қонақжай Қазақ елінің астанасына қош келдіңіздер!

Астана экономикалық форумы 5 жылдан бері тұрақты өткізіліп келеді. Форум өткізу тәсілі тұрғысынан да, мазмұны жағынан да ерекше сұхбаттастық алаңына айналды.

Біріншіден, оның дағдарыспен күрестің жаһандық жоспарын жасауға ұмтылысы Біріккен Ұлттар Ұйымы Бас Ассамблеясының 67-ші сессиясының қолдауына ие болды.

VI Астана экономикалық форумымен қатар Біріккен Ұлттар Ұйымының аясында тұңғыш рет Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы күрес конференциясы өткізілуде. Оған 100-ден астам мемлекет қатысуда.

Айтулы жиынға қатысушыларға шынайы сәлем жолдай отырып, оған қолдау білдіргені үшін БҰҰ-ның жетекшілігі мен оның құрылымдық бөлімдеріне ризашылығымды айтқым келеді.

Екіншіден, форум ашылғаннан бергі 5 жылда оған қатысушылардың саны күрт артты. Бүгінгі форум мен конференция 10 мыңнан астам қатысушының, оның ішінде 132 елден келген 3 мыңға жуық шетелдік қонақтың басын қосып отыр.

Үшіншіден, мен Астанада өз клубтарын құрғандары үшін және форумға барынша қолдау білдіріп, белсене қатысқандары үшін ғұлама ғалымдарымыз — Нобель сыйлығының иегерлерлеріне айрықша ықыласымды білдіремін.

Төртіншіден, G-Global-дың Интернеттегі коммуникативті алаңының қызметі Астана экономикалық форумын үздіксіз он-лайн талқылаудың орталығына айналдырды. Оған ғаламдық желінің 120 мыңнан астам тұрақты тұтынушысы қатысуда.

Бесіншіден, Астана экономикалық форумының әлеуеті арта түскеніне басқа да айғақтар арқылы көз жеткізуге болады.

Мысалы, 1 жыл бұрын мен осы мінберден G-Global атты XXI ғасырдың жаңа әлемдік құрылымы идеясын ұсынған едім. Бүгінгі таңда тек «Google» ақпарат іздеу жүйесінің өзі осы терминге қатысты 1 миллиардқа жуық сілтеме жасайды.

Мен Астана экономикалық форумы мен Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы күрес конференциясы аясындағы пікірталастардың қорытындысына аймақтық және жаһандық деңгейдегі сұраныстың арта түсеріне сенімдімін.

Ханымдар мен мырзалар!

Форумға қатысушылардың талқылауына ұсынылып отырған өзекті проблемаларға қатысты өз көзқарасыммен бөлісем деп едім.

Ең алдымен, маңызды тұжырымдамалық дағдарысқа қарсы әдіс-тәсілдер туралы.

Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы күрес жоспарын белгілеу үдерісі барысында соңғы жылдары өзіміз бетпе-бет келген бірқатар қағидатты маңызды сабақтарды ой елегінен өткізуіміз керек.

Өздеріңіз ойлап қараңыздаршы, өткен жылдың соңында бүкіл әлем ХХІ ғасырдың жаһанданған экономикасының бірінші дағдарысы тарих қойнауына кеткеніне сенгендей де еді. Бұл туралы бізді көптеген қаржы институттары барынша сендіріп те бақты. Алайда үкілі үміт ақталмады.

Кипрдегі қаржы жүйесінің күйреуі бүкіләлемдік экономикалық тұрақтылық дәуірінің ауылы әлі алыс екенін көрсетті. Мен «Кипр оқиғасы» мен жаһандық дағдарыстың арасындағы байланысты жоққа шығаратын бағалардың бар екенін де білемін. Алайда нақты фактіні ешкім жоққа шығара алмайды.

Тіпті, экономикадан аздаған ғана хабары бар көптеген тұтынушылардың өздері осыдан бес жыл бұрынғы америкалық агенттіктерінің күйреуі мен кипрлік банктер проблемаларының бір-біріне ұқсас екенін оңай ажырата алады. Бұл, ең алдымен, қаржы көбіктерін жасанды түрде «үрлеу» және «жеңіл ақшаға» деген құмарлық, жаһандық қаржы жүйесін басқарудағы дәрменсіздік, ұлттық қаржы институттарының тиісті жауапкершілігінің жоқтығынан болып отыр.

Іс жүзінде осы және жаһандық дағдарыстың басқа да тұғырлы кемшіліктері әлі күнге дейін жойылған жоқ. Ал, бұл жаһандық дағдарыс аяқталды деуге әлі ертерек екенін көрсетсе керек.

Бұл Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы күрес жоспарын әзірлеген кезде ұғынуға және ескерілуге тиісті бірінші сабақ деп есептеймін.

Екінші сабақ мынаған саяды: қаншалықты қисынсыздығына қарамастан, ұлттық деңгейде жасалған дағдарысқа қарсы кейбір күрес шаралар да жаһандық рецессияға ұрындырады.

Әрине, кез келген дағдарыс жағдайында мүлде әрекетсіз қалмай, қандай да бір іс-қимыл жасаудың артық екендігі даусыз. Қазақстан өз кезегінде дағдарысқа қарсы тиімді күрес жоспарын жүзеге асырғаны белгілі. Ол жұмыс орындарын сақтауға және экономиканың өсу серпінін сақтауға мүмкіндік берді.

G-20 тобы шеңберінде жасалған дағдарысқа қарсы ұсыныс-пікірлердің барлығы бірдей орындалған жоқ. Сөйтіп, көптеген мемлекеттер жалтақ шараларды ғана жүзеге асырған болды. Ол әлемдік сауданың өсімін тежеді, жаһандық және өңірлік рыноктардағы бағалардың төмендеуіне әкеп соқты. Трансшекаралық несие беру мен инвестициялау көлемі түсіп кетті — қазір ол дағдарысқа дейінгі деңгейдің тек 60% ғана құрайды.

Енді бір мәселе — адамдардың әлеуметтік көңіл-күйі күрт төмендеді. Жаһандық жұмыссыздық өсіп келеді. Халықаралық еңбек ұйымының болжамы бойынша, үстіміздегі жылдың өзінде әлемдегі жұмыссыздар саны 200 млн. адамнан асады. Биылғы жылдың басында Еуропада 26 млн. астам адам жұмыссыз болған. Бұл осыдан 5 жыл бұрынғы көрсеткіштен 1,5 есе жоғары.

Көптеген мемлекеттер білім беруге, медицинаға, адам капиталын дамытуға арналған шығыстарды қысқартуда.

Бұның бәрі, тіпті дамыған қоғамдардың өзіне өмір сапасы стандарттары деңгейінің төмендеуі қаупін төндіретін жаһандық әлеуметтік дағдарыстың белгілері. Оксфордтық сарапшылардың есептері бойынша, планетадағы күнкөрісі төмен адамдардың жартысы G-20 елдерінде өмір сүреді екен. 250 млн. адам жақсы жағдай іздеп ауа көшуге мәжбүр. Ол да көптеген әлеуметтік проблемалар туғызады.

Қазір көптеген елдерде орын алып отырған әлеуметтік әділетсіздік — қаржылық-экономикалық тиімсіздіктің тікелей салдары.

Ұлттық дағдарысқа қарсы күрес жоспарлары дағдарыс салдарларын жеңілдетті, алайда одан кейінгі жаһандық деңгейдегі тиімді, түбірлі іс-қимылдар жалғасын тапқан жоқ.

Мен өзімнің 4 жыл бұрын жарияланған «Дағдарыстың кілті» атты мақаламда әлемдегі экономикалық дауылдың басты себебі әлемдік валюта жүйесінің кемістігінде екенін атап көрсеттім.

Заңдылық, демократиялық, бақылаушылық пен жауапкершілік тиімділігінің өлшемдеріне жауап бермейтін эмиссия мен әлемдік валюта айналымын өзгертуге табандылықпен шақырғанымды естеріңізге сала кетейін. Алайда, күні бүгінге дейін жаһандық дағдарысқа қарсы күрестің тиімді тетіктері де, сенімді әлемдік резервтік валюта немесе өңірлік валюталар тобы да жоқ. Түбегейлі шешімдер қабылдау үшін жеткілікті жігер мен жауапкершілік танытылмады.

Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы күрес жоспарымен жұмыс істеген кезде ескерілуі маңызды үшінші сабақ — сенім тапшылығын еңсерумен байланысты.

Мен жаһандық дағдарыс, ең алдымен сенімге деген дағдарыстан басталғандығы туралы пікірмен келісемін. Жаһандық қаржы институттары мен ұлттық мемлекеттер арасында, қаржы саласының субъектілері мен нақты экономика арасында, мемлекеттер арасында, т.с.с. сенім жоқ.

Жалпыға бірдей сенім орнықпайынша, қандай да болмасын дағдарысқа қарсы жоспардың іс жүзінде кезекті «жыртықты жамау» болып қана қалатындығына күмәнсізбін.

XXI ғасырда әлемге жаңа экономикалық модель қажет. Ол, ең алдымен алдау-арбау, жауапсыздық және талан-таражға салу болмайтын әділ де адал әлемдік қаржы жүйесіне негіздеуге тиіс. Адамзат өндірген өнімдер қоғамның әрбір мүшесінің өсіп-өркендеуі мен бақыты үшін жұмсалуды керек.

Төртінші сабақ қанағат сезіміне талпынуға қатысты.

Біріншіден, қаржылық сектор жаһандық деңгейде де, ұлттық деңгейде де, нақты өндірістен қол үзе дамымауға тиіс және дами алмайды да.

Бүкіл планетаның жиынтық ІЖӨ-і деривативтер айналымынан 8 есе асып кеткен дағдарыс алдындағы жағдай жаһандық экономика үшін өз-өзіне қол жұмсағанмен барабар болды. Сондықтан да жаһандық қаржылық басқаруды реформалағанда негізгі назарды қосынды бағалы қағаздар нарығын реттеудің тиімді моделін құруға салған жөн.

Екіншіден, оффшорларды жаһандық бақылау туралы мәселені шешу маңызды.

Ұлттық экономикалардан оффшорлық аймақтарға бөлінген қаржылық көлемі 30 трлн. долларға дейін жетеді. Шын мәнінде олар кез келген уақытта жарылып кетуі мүмкін жасырын минаға айналады. Кипр төңірегіндегі жағдай осы проблемадан дәйекті түрде сақтандырады.

Бесінші сабақ ағымдағы жаһандық дағдарыстың көп тектілігімен байланысты.

Мен оны жаһандасқан әлемнің бірінші жалпы дағдарысы деп бекер атап отырған жоқпын. Оның барысы мен динамикасын тек экономикалық қаржы емес, сондай-ақ саяси, гуманитарлық және өнегелік-құндылық себеп-салдарлары да айқындайды.

Бүгінде, мәселен, халықаралық көмектің «тұрақты реципиенттеріне» айналған елдер санының артуына байланысты проблеманы байқамау мүмкін емес.

Таяу Шығыс және Солтүстік Африка елдерінде болып жатқан ішкі қақтығыстардың әлемдік экономикаға ауыр салмақ салып отыр.

Бірақ, «әлемдік экономикалық өртті» саяси тұрақсыздықтың «бүкіләлемдік топан суымен» өшіру мүмкін емес.

Жаңа жаһандық экономика жаңа әділетті әлемдік тәртіпсіз еш қисынсыз.

Жаһандық дағдарыс барысында ойға түйілген осы бес сабақты ескеру ағымдағы жүзжылдықтағы әлем дамуының дағдарысқа қарсы сенімді әдіс-тәсілін айқындау үшін қағидатты маңызды.

Бүгінде, жаһандық дағдарысқа қарсы шешімдерді іздестірудегі Біріккен Ұлттар Ұйымы рөлінің артып отырғандығы қуанышты.

2011 жылғы қыркүйекте, БҰҰ Бас Ассамблеясының 66-шы сессиясында сөйлеген сөзімде, мен әлемдік қоғамдастықты Жаһандық реттеу туралы пактімен жұмысты кідіріссіз бастауға шақырдым.

Бұл құжат халықаралық экономикалық саясаттың маңызды тұғырларын келісудің нақты құралына айнала алады. Оларға жаңа жаһандық қаржылық жүйенің қызмет атқару тетіктерін әзірлеу және бірыңғай ойын ережесін айқындайтын әлемдік реттегіш құру жатады.

Бүгінгі таңда, сондай-ақ G-8 және G-20 шеңберінде жаһандық дағдарысқа қарсы күрес менеджмент жөніндегі үнқатысуды кеңейту де өмірлік маңызды.

Қазақстан «Үлкен жиымалықтың» алдағы, Санкт-Петербург қаласында өтетін саммитіне шақырылған ел ретінде оған қатысушыларға Астана форумы мен Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы күрес конференциясының ұсыныстары мен ұстанымдарын жеткізеді.

Қымбатты достар!

Егер болашаққа тек үреймен қарасақ, болашақ та бізге үреймен қарамақ.

Кез-келген дағдарыс — ол ең алдымен, түбегейлі өзгерістер мүмкіндігі.

Осыдан 1 жыл бұрын мен осы форумның мінберінен G-Global идеясын ұсынған едім. Мен оған қызу қолдау көрсеткендерге алғысымды білдіремін!

G-Global-дың басты мақсаты әлемдік дамудың парадигмаларын бей-берекет өзгерту үрдістеріне тиімді оң баламалар ұсыну болатын. Ол 5 қарапайым да түсінікті қағидаттың біріктіруші әлеуеттеріне негізделген. Еске сала кетсек, олар:

біріншіден, эволюция және саясаттағы революциялық өзгерістерден бас тарту;

екіншіден, әділеттілік, теңдік, консенсус;

үшіншіден, жаһандық толеранттылық және сенім;

төртіншіден, жаһандық транспаренттілік;

бесіншіден, жүйелі көптектілік.

Міне, осы негізде ХХІ ғасырда кез келген жаһандық проблема бойынша тиімді үнқатысу және шешімге қатысушылардың барлығы үшін қолайлы жол табуға мүмкіндік бар.

Бүгінде әлемге жаңа жаһандық қаржы-экономикалық жүйесі және тиімді жаһандық қауіпсіздік, оның ішінде ядролық қауіпсіздік құрылысы қажет.

Бұл ретте өзара түсіністік пен келісімді нығайтуға бағытталған жаһандық үнқатысуды жалғастырудың әлеуеті бар.

Жаһандық трансформация жағдайында саяси ерік-жігер, табандылық, келісім, ашықтық пен сенім қай кездегіден де қажет.

Мен G-Global бастамасын қолдаушылардың қатары арта түсетіндігіне сенімдімін.

Бұл идеяны одан әрі дамыту үшін Рим немесе Мадрид клубтарының үлгісіндегі G-Global-дың Қамқоршылар кеңесін құруды ұсынамын. Оның шеңберінде болашақтың тұғырлы идеяларын қаржыландыруды жүзеге асыру қажет.

Ханымдар мен мырзалар!

Қазақстан әлемнің саяси картасында соңғы екі онжылдық ауқымында ғана пайда болды.

Біз «нөлден» бастадық, ал бүгінде біздің экономикамыздың жетістіктерін бәрі мойындауда.

2012 жылы Дүниежүзілік банктің «Бизнесті жүргізу» рейтингі бойынша біздің еліміз 49-шы орынды немесе «Инвесторларды қорғау» көрсеткіші бойынша 10-шы орынға шықты.

Бүкіләлемдік экономикалық форум белгілеген бәсекеге қабілеттілік рейтингі бойынша Қазақстан қазірдің өзінде 51-ші орынды иеленді.

Біз, осыдан бірнеше жыл бұрын мен күн тәртібіне қойған еліміздің әлемдегі ең бәсекеге қабілетті 50 елдің қатарына қосылу туралы міндетті орындауға жақындап келеміз.

Біздің қазір «Қазақстан-2050» стратегиясын белгілегенімізді білесіздер. Оның басты мақсаты — Қазақстанды әлемнің ең дамыған 30 елдің біріне айналдыру. Бұл даму өскелең инновациялық экономикаға және әлеуметтік қағидаттарға негізделетін болады.

Бұл реттегі ең бастысы — «экономика-энергетика-экология» атты үш негізгі тұғырдың жүйелі түрде дамуы болмақ. Әрі ол көктегі сағымданған елес емес, адамзаттың нақтылы жоғары қажеттілігіне негізделген ақиқат.

Алдағы әлемдік экономикалық дағдарыстан шығуы сөзсіз өндіріс пен тұтынудың анағұрлым ауқымды өсуін алып келеді. Оның үстіне, шындығы мынада: қазіргі әлемдегі әрбір адамның электр энергиясына қолы жетпейді. Сондықтан да, энергетикалық және экологиялық проблемаларды шешуді кейінге қалдыру ақталмас қамсыздық болмақ.

Өткен жылы Рио-де-Жанейро саммитінде мен ұсынған Жаһандық энергетикалық-экологиялық стратегия туралы бастама және «Жасыл көпір» жоспары әлемдік қауымдастықтың қолдауына ие болды. «Жасыл энергетикаға» көшу және «жасыл технологияны» өндіріске енгізу — бұл жаһандық экономиканың дамушы векторы.

Қазақстан табиғи қазба байлықтарына, оның ішінде көмірсутегі кен орындарының көптігіне қарамастан, болашақта балама қуат көздерін дамытуды белсенді жүргізуге мүдделі. Біздің «Қазақстан-2050» стратегиямызда нақ осындай келелі міндеттер қойылған.

Біз алдағы уақытта «жасыл жарақтандыруға» жыл сайын ұлттық ІЖӨ-нің 2% көлемінде қаржы жұмсамақпыз. Бұның бәрі біз қабылдаған «Жасыл экономикаға» көшу тұжырымдамасында көрсетілген.

Енді 4 жылдан кейін Астана қаласында «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесі өтеді. Біз оны «Болашақтың энергиясы» ұранымен өткізетіндігіміз де тегіннен тегін емес.

Мен төрткүл дүниенің барлық бөлігіндегі іскер топтарды «ЭКСПО-2017»-ні дайындау мен өткізу жұмыстарына белсене қатысуға шақырамын.

Қымбатты достар!

XXI ғасыр жүрісін қарқындататын, уақыт пен арақашықтықты «қыса» түсуде. Жаһандық экономиканың жаңа түрі туындап, халықаралық қатынастардың жаңа қағидаттары мен қоғамдық өмірдің жаңа құндылықтары қалыптасуда. Сондықтан да, бүгінде жаһандық проблемалардың сенімді шешімдерін табу маңызды.

Форумға қатысушыларға және Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы күрес конференциясының делегаттарына жемісті пікір-таластар өткізу мен жаңа ұсыныстар тұжырымдауда сәттілік тілеймін!

Назарларыңызға рахмет!

Зейнетақы реформасының мәселелері жөніндегі Қазақстан халқына үндеуі

Астана қаласы, 2013 жылдың 7 маусымы

Қымбатты отандастар!

Республика Конституциясына сәйкес менің қарауыма Үкімет пен Ұлттық банк бастамашы болған зейнетақы жүйесі туралы жаңа заңнама келіп түсті.

Мен заңнаманы әзірлеу, талқылау және қабылдаудың күллі үдерісінде болған кеңінен қоғамдық талқылауды мұқият қадағаладым.

Мен заңнаманы жақтаушылардың да, оған қарсылық білдірушілердің де дәлел-дәйектерімен жақсы таныспын.

Ерлер мен әйелдердің зейнетке шығу жасын теңестіру туралы мәселе қазіргі ең өзекті тақырыпқа айналды. Мұның себебін мен Үкімет пен Ұлттық банк іс-әрекетінің олқылығынан да көремін.

Біріншіден, осындай өте маңызды әлеуметтік заң жобасы, ұзақ мерзімді келешектегі халықтың әл-ауқатына және ұлттық зейнетақы жүйесінің тиімділігіне кепілдік беретін қажетті әрі өмірлік маңызды шара емес, жай ғана заңнамалық акт ретінде ұсынылды.

Екіншіден, оны қоғамдық талқылау кезінде насихаттап-көрсетуде Үкімет, атап айтқанда Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі дұрыс жұмыс жүргізген жоқ.

Нәтижесінде, қазақстандықтардың көбі зейнетақы реформасының түпкі мәнін түсінбей қалды.

Жалпы, мен Үкімет пен Ұлттық банктің жаңа зейнетақы заңнамасын халыққа түсіндіру жөніндегі жұмысына оң баға бере алмаймын.

Бүгінде зейнетақы заңнамасына өзгерістер енгізу керек екені анық. Бұл — жаһандық үрдіс. Еуропа Одағы мен әлемнің өзге де елдері дағдарыс пен құлдырау жағдайында осылай жасауға мәжбүр болды.

Зейнетақы заңнамасын жаңғырту ғана барша қазақстандық зейнеткерлердің әл-ауқатына нақты кепілдіктер бере алады.

Осындай жағдайда ғана жинақтаушы жүйе ұзақ уақыт тиімді жұмыс істейтін болады.

1990-шы жылдарда болғандай қоғам мен мемлекет зейнетақы төлей алмаған, қазақстандық зейнеткерлер айлап зейнетақысын ала алмаған, ал олардың мөлшері болмашы болған зейнетақы жүйесінің дағдарысынан қоғамымыз осылайша ғана құтыла алатын еді.

Әйелдердің зейнет жасын арттырудың басты себебі зейнетақы төлеудегі қаражаттың болжамды дефициті және зейнеткерлердің 70%-ін әйелдер құрайтыны болды. Әйелдердің зейнет жасын арттырмаса, зейнетақы төлеуге жұмсалатын бюджет шығыстары 2014–2024 жылдары 3 трлн. теңгеге өседі. Бұл мемлекетті зейнетақы төлеуге қауқарсыз етіп, болашақ зейнеткерлер үшін проблемаға айналды. Сондықтан біз бұл мәселені қазірден бастап шешуге тиіспіз.

Ерлер мен әйелдердің зейнетке шығу жасының бірыңғай болуы — көптеген дамыған елдерде бар норма. Мәселен, бірқатар Еуропа елдерінде ерлер мен әйелдердің зейнеткерлік жасы — 67.

Көптеген мемлекеттер осындай шешімді жаһандық дағдарыс жағдайында сөзсіз болатын шара ретінде қабылдауда.

Қазақстан Үкіметі әйелдер үшін зейнет жасын өсіруді жоғары шекке дейін біртіндеп көшіру арқылы жүзеге асыруды алдын ала ұсынды. Алайда Үкімет пен Ұлттық банк барлық күш-жігерін осы заң тікелей қатысты болатын адамдарды емес, Парламент депутаттарын сендіруге жұмсады.

Парламент Мәжілісі мен Сенаты бұл шешімнің халық үшін маңызын түсініп, зейнетақы жүйесі туралы жаңа заңнаманың дұрыс шешім болып табылатын нұсқасын қабылдады.

Азаматтардың әлеуметтік жағдайын жақсарту үшін қажет болғандықтан заң жобасын мен жалпы қолдаймын. Бірақ, зейнетақы жүйесін реформалау аспектілерінің бәрі жете ойластырылған дей алмаймын.

Конституцияда берілген өкілеттіктеріме сәйкес, әйелдердің зейнет жасын өсіру туралы норманы енгізу мерзімі бөлігінде қайта талқылау және дауысқа салу үшін Парламентке қайтарамын.

Мен зейнет жасын кезең-кезеңмен ұзартуды 2014 жылғы 1 қаңтардан емес, 2018 жылғы 1 қаңтардан бастауды ұсынамын.

Бұл қазақстандықтардың мүддесін барынша толық ескеретін, алдағы зейнетақы жүйесін жаңғыртуды жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Сонымен қатар, жаңа заңнама күшіне енгеннен бұрын мемлекет азаматтарды, әсіресе зейнеталды жасындағы әйелдерді әлеуметтік қорғау үшін қосымша шаралар қабылдауы тиіс.

Осыған байланысты Үкіметке халыққа қажет заң мәселелерін одан әрі пысықтап, дамытуды тапсырамын.

Бірінші. Бала күтімі демалысы кезінде жұмыс істеуші әйелдердің міндетті зейнеткерлік салымына мемлекет есебінен қосымша төлемақы қамтамасыз етілсін.

Жинақтаушы зейнетақы қорына төлемдердің жалпы көлемін олардың бұрынғы табысының 10%-на жеткізу қажет.

Екінші. Азаматтардың міндетті 10% зейнетақы шығысына жұмыс берушінің міндетті шығарылымы есебінен қосымша 5% енгізілсін.

Үшінші. Міндетті кәсіби зейнетақы салымын кезең-кезеңмен тағы да 5%-ке көбейту керек. Бұл жайт айрықша және зиянды өндірістерде зейнеткерлікпен қамтамасыз етуді жақсартады.

Осы шаралардың барлығы азаматтарымыздың әлеуметтік қорғалу деңгейі үшін мемлекеттің де, жұмыс берушінің де, жұмыскерлердің өзінің де ортақ жауапкершілігін күшейтуге мүмкіндік береді.

Сондай-ақ Үкіметке зейнетақымен қамтамасыз ету жүйесін одан әрі жаңғыртудың 2030 жылға дейінгі шаралар кешенін, сондай-ақ зейнетақы активтерін экономиканың неғұрлым перспективалық салаларының жобаларына тиімді инвестициялау тетіктерін әзірлеуді де тапсырамын.

Азаматтардың зейнетақы жинақтары зейнетақы қорларының пайда алу көзі емес, әрбір қазақстандықтың қария жасында лайықты өмір сүруінің сенімді негізі болуға тиіс.

Парламентті менің ұстанымымды ескеруге шақырамын.

Зейнетақы реформасының күрделі мәселесі бойынша дұрыс шешімдер табылады деп мен кәміл сенемін.

Аудандық маңыздағы қалалар, селолық округтер, селолық округтердің құрамына кірмейтін поселкелер мен селолар әкімдері сайлауының қорытындысы бойынша үндеуі

Астана қаласы, 2013 жылдың 10 тамызы

Құрметті қазақстандықтар!

Қымбатты отандастар!

Мен сіздердің бәріңізді ел өміріндегі маңызды қоғамдық-саяси оқиғамен құттықтаймын!

2013 жылғы 5–9 тамыз аралығында тәуелсіз Қазақстан тарихында алғаш рет жергілікті билік органдары басшыларының сайлауы табысты өтті. Баламалы негізде мәслихаттар аудандық маңыздағы қалалардың, селолық округтердің, селолық округтер құрамына кірмейтін поселкелер мен селолардың әкімдерін сайлады.

Бұл елдегі бүкіл әкімдердің 91%-дан астамы. Барлығы 7 млн. 632 мың қазақстандық тұратын аудандық маңыздағы қалалардың, селолық округтердің, поселкелер мен селолардың 2 454 әкімі сайланды.

Өздеріңіз білетіндей, осы сайлауды өткізу туралы бастаманы мен «Қазақстан-2050» стратегиясы туралы халыққа Жолдауымда көтердім. Сайлау жас қазақстандық демократияның маңызды жетістігіне айналды. Оларға шамамен 7 мыңдай кандидат қатысты.

Егер бұрын әкімдер тағайындалса, бүгінде олар алғаш рет сайланды. Және оны қазақстандық сайлаушылар өздерінің аттарынан іс-қимыл жасауға жоғары сенім көрсеткен халық өкілдері — мәслихаттар депутаттары заңды негізде саналы және жауапкершілікпен жүзеге асырды.

Өткен сайлау барысына беделді жұртшылық өкілдері бақылау жасады. Қоғам қайраткерлерінің бастамасы бойынша Сайлауды қадағалау жөніндегі республикалық қоғамдық комиссия құрылып, табысты жұмыс жүргізді.

Бақылаушылар электоралдық науқан мен сайлау барысында айтарлықтай бұрмалаушылықтардың тіркелмегенін атап көрсетті. Сайлау ашық, мөлдір болды және қолданыстағы заңнамалар нормалары мен қазіргі заманғы демократиялық тәжірибеге толықтай сәйкесті.

Жергілікті әкімдерді сайлаудың «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыруды бастаудың дәл бірінші жылында өтуінің де нышандық мәні бар.

Бұл біздің ХХІ ғасырға арналған басты стратегиялық жоспарларымызда белгіленген Қазақстан үшін тағдыршешті мақсаттар мен міндеттерді сатылап жүзеге асыруға біздің терең берілгендігімізді бейнелейді.

Құрметті қазақстандықтар!

Жергілікті өзін-өзі басқару — Қазақстан Республикасы конституциялық құрылымының базалық негіздерінің бірі. Оның одан әрі тиімді қалыптасуындағы таяудағы және ұзақ мерзімді міндеттер мен бекіткен Қазақстан Республикасында Жергілікті өзін-өзі басқаруды дамыту тұжырымдамасында белгіленген. Оларды

бірізділікпен шешу төменгі деңгейдегі басқару жүйесінің сапасын айтарлықтай арттыруға жағдай жасайды.

Осы тұжырымдаманы жүзеге асыру үшін де сайлауды табысты өткізу қамтамасыз етілді.

Менің бұдан былай азаматтармен бетпе-бет жұмыс істейтін және проблемаларды жергілікті жерлерде тікелей шешетін барлық әкімдердің сайланбалылықпен қамтылғанын айрықша атап өткім келеді.

Бұл жергілікті әкімдер қызметіне азаматтық бақылауды күшейту үшін мүмкіндіктерді ұлғайтады, сондай-ақ әрбір жекелеген аумақтық қоғамдастықтағы ахуалға мәслихаттар мен барлық азаматтардың тікелей ықпалының артуына жағдай жасайды.

Осылайша, саяси жүйені жаңғырту жолында, қазақстандықтардың жергілікті өзін-өзі басқаруға белсенді қатысу тәжірибесі мен дәстүрлерін кеңейтуде тағы бір маңызды қадам жасалды.

Жаңа әкімдердің менің тапсырмам бойынша тиімді жұмыс істеуі үшін биылғы жылы жергілікті билік органдарының мүмкіндіктері айтарлықтай күшейтілді.

Бүгінде олар тиімді жұмыс жүргізу үшін қажетті барлық материалдық-қаржылық және кадрлық ресурстарға ие. Атап айтқанда, жергілікті әкімдерге әлеуметтік салада қосымша өкілеттіктер берілді. Биылғы жылы күшіне енген жаңартылған заңнама бойынша оларға заң жүзінде 67 функция бекітіліп берілді, оның өзі іс жүзінде жергілікті маңыздағы барлық көкейкесті мәселелерді дербес және жауапкершілікпен шешуге мүмкіндік береді.

Бірақ бұл сонымен бір мезгілде әкімдердің отандастары мен мемлекет алдындағы аса зор жауапкершілігі де! Әр әкім оны толық сезініп, өз міндеттерін абыроймен және лайықты атқарып, адал да шынайы берілген еңбегімен өзін сайлаған халықтың заңды өкілдерінің жоғары сенімін ақтауы тиіс.

Мен барлық әкімдерді лауазымға сайлануымен құттықтаймын!

Сіздер — біздің тарихымызда тұңғыш сайланған әкімдерсіздер. Алда сіздерді барлық қалалардың, ауылдардың, селолар мен селолық округтердің игілігі үшін, біздің бүкіл халқымыздың игілігі үшін жауапты жұмыстардың 4 жылы күтіп тұр. Сіздердің еңбектеріңізге тек сіздердің жерлестеріңіздің ғана әл-ауқаты байланысты емес. Бұдан кейін сайланатын барлық әкімдер жұмысының жаңа сапасына жоғары өлшемдер белгілеу де сіздердің күш-жігерлеріңізге байланысты.

Мемлекет басшысы ретінде мен сіздерден дәл осыны күтемін! Сіздерден біздің бүкіл халқымыз осыны күтеді!

Сіздерге осы жоғары үміттерге сәйкес болуды тілеймін! Заңды берік ұстаныңыздар, отандастарыңыздың сұраныстарына мұқият болыңыздар! Халық мүддесін бәрінен жоғары қойыңыздар! Бүкіл халықтың бірлігі мен топтасқандығын, біздің жеріміздегі бейбітшілік пен келісімді мұқият сақтаңыздар! Осының бәрі — әр әкімнің табысты жұмысының басты құрамдастары.

Сіздердің барлығыңызға жұмыста табыстар тілеймін!

Қазақстан Республикасы Парламенті бесінші шақырылымы III сессиясының ашылуында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2013 жылдың 2 қыркүйегі

Құрметті депутаттар!

Құрметті Үкімет мүшелері!

Қазақстан Республикасы Конституциясының 59-шы бабына сәйкес бесінші шақырылымдағы Парламенттің III сессиясын ашық деп жариялаймын.

Құрметті Мәжіліс және Сенат депутаттары!

Баршаларыңызды жаңа парламенттік маусымның ашылуымен шын жүректен құттықтаймын.

Бесінші шақырылымдағы Парламент өзінің конституциялық өкілеттігі аясында 1,5 жыл жұмыс істеді.

Осы уақыт ішінде үш партиялы Мәжіліс жоғары деңгейде қызмет атқара алатынын көрсете білді.

Отандық парламентаризм тарихында тұңғыш рет заң шығару жұмысын бір шақырылымдағы депутаттардың өкілеттік мерзіміне тұтастай жоспарлау тәжірибесі енгізілді. Бұрын біз ондай жоспарды тек бір сессияға ғана жасайтын едік.

II сессия барысында 100-ге жуық заң қабылданды. Қазақстан экономикасының құқықтық негізі жақсарып, салық жүйесі жетілдірілді, шағын және орта бизнесті дамытудың заңнамалық мәселелері шешілді. Зейнетақы жүйесін реформалау, білім беру жинақтау жүйесін құру, мемлекеттік қызмет көрсету туралы және басқа да көптеген маңызды әлеуметтік заңдар қабылданды. Бүгінгі таңда Парламенттің қарауында 30-ға жуық заң жобасы бар.

Парламентіміз жоғары саяси жауапкершілік режимінде жұмыс істеп, халық өкілі ретіндегі өз міндетін абыроймен атқарып келеді. Алдағы уақытта да осы қарқыннан таймау қажет. Себебі, біз дамудың ең шешуші сатысы — «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру кезеңіне аяқ бастық.

Бұл Стратегияның алға қойған негізгі мақсаты — әлемдегі ең дамыған 30 мемлекеттің қатарына кіру. Бұл барша Қазақстан халқына, оның ішінде сіздерге айрықша міндеттер жүктейді.

Құрметті депутаттар!

Парламенттің жаңа сессиясы «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыру кезінде басталып отыр.

Мен өз Жолдауымда тұтас жаңа жарты ғасырға жуық дәуірді — Қазақстанның әлемнің мейлінше дамыған 30 елінің қатарына кіруді қамтамасыз етуді айқындадым.

Жаһандық ахуал бізге күрделі жағдайда бір-ақ жыл ғана жұмыс істеуге тура келмейтінін көрсетіп тұр. Әлемдік экономиканы болжаудың мүмкіндігі аз. Оның күрт өзгерістері мен әркелкі үрдістері болуы мүмкін.

Біз кеше ғана болашағы зор болған және қарқынды дамыған елдердің бір-ақ сәтте ішкі алауыздық пен жанжалдың аймағына айналғанын көріп отырмыз. Әлеуметтік

проблемалар көптеген дамыған елдерде шиеленісіп кетті. Жұмыссыздықтың өсуі, халықтың табысының төмендеуі, әлеуметтік дамудың үйлесімсіздігі мен кереғарлығы — мұның бәрі әлемнің көптеген елдеріндегі нақты жағдайлар.

Бұл орайда Қазақстандағы ахуал олардың көпшілігінде болып жатқан жайттарға қарағанда артықшылығымен ерекшеледі.

Алғашқы жартыжылдықтың қорытындысы бойынша Қазақстанда ІЖӨ-нің өсімі 5%-дан астам болды. ІЖӨ көрсеткіші жан басына шаққанда 12 мың доллардан асты.

Қазақстанның Ұлттық қордың валюталық активтерін қоса алғандағы халықаралық резерві 90 млрд. доллардай болады.

Қазақстан экономикасына инвестиция тарту мүмкіндіктерін кеңейту жөнінде шаралар қабылдануда, оның ішінде заңдық сипаттағылары да бар.

Біз инновациялық индустрияны сенімді жалғастырып, экономикамыздың кластерлік дамуға көшуін жүзеге асырудамыз.

Қысқа мерзімде әкімшілік реформаның жаңа кезеңі өткізілді.

Біріншіден, мемлекеттік қызметтің жаңа моделі жасалды. «А» корпусы жасақталды. Бұлар — жоғары талаптар арқылы іріктелген 543 мемлекеттік қызметші. Саяси қызметшілердің саны 7,5 есе қысқарды. Өңірлерде аудан мен қала әкімдерінің үштен бірі, ал орталық деңгейдегі атқарушы органдар басшы құрамының 15% жаңарды.

Екіншіден, жергілікті өзін-өзі басқару реформасы жүргізілді. Ауылдық деңгейге қосымша 5 мың штат бірлігі беріліп, 67 мемлекеттік функция бекітілді. Бүгінде ауыл әкімдері салық жинауға, бюджет қалыптастыруға және жергілікті проблемаларды тұрғындардың өздерін қатыстыра отырып шешуге қаржы бөлуге құқылы. Жергілікті 2,5 мың әкімнің сайлауын өткізу маңызды қадам болды. Бұл еліміздегі барлық әкімдердің 91%.

Үшіншіден, «Мемлекеттік қызметтер көрсету» туралы заң қабылданды және жүзеге асырылуда. Бұл бизнес-ортаны жақсартып, азаматтардың мемлекетке деген сенімін арттырады.

Сонымен қатар, Үкімет бұл жұмыстарды, ең алдымен медициналық, білім беру қызметтерін көрсетуді жалғастыру қажет

Жалпы, біздің жаңа саяси бағытымыз ХХІ ғасырдың ортасына қарай еліміздің дамуына жаһандық, өңірлік және ішкі өлшемдегі сын-қатерлерді қамтиды. Сондықтан ІІІ сессия барысында Парламент ұзақмерзімді жаңа Стратегия негізінде мына бес бағыт бойынша заң шығарудағы маңызды міндеттерді шешуге тиіс.

Бірінші. Заң шығару үдерісінің басымдығы тұрақты экономикалық өсімді құқықтық қамтамасыз ету болып қала беруі керек. Мен баршаға ортақ экономикалық тұрақтылық дәуірінің басталуын күтіп отыру бейқамдық екенін бірнеше рет айттым. Жаһандық жаңа дағдарыстар ықтималдығы азаймай тұр.

Экспорттық өнім мен шикізат бағасының тұрақсыздығы — ұзаққа созылатын үрдіс. Тек сыртқы несиелендіруге ғана үміт арту ақылдылық емес. Сондықтан дамудың барлық ішкі мүмкіндіктері мен көздерін толық іске қосу маңызды. Осыған байланысты отандық бизнес өзін сенімді сезініп, тиімді дами алатын құқықтық орта қалыптастыру маңызды болып табылады.

Мен Үкіметке Кәсіпкерлік кодексі жобасын әзірлеуді тапсырдым. Онда қазақстандық кәсіпкерлер қызметінің және олардың мемлекетпен әрекеттестігінің

негізгі қағидаттарын белгілеу керек. Бұл «қазақстандық бизнес конституциясы» болуға тиіс.

Тағы бір маңызды заң жобасы — «Рұқсаттар және хабарламалар туралы». Онда бизнес-құрылымдарға қатысты кез келген бюрократтық озбырлықтан қорғаудың айқын кепілдіктері анық жазылуға тиіс. Үкіметке бұл жобаны Мәжіліске осы жылдың соңына дейін енгізуді тапсырамын.

Аса маңызды және басымдығы бар міндет — «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» Заңға өзгерістерді қабылдау. Онда барлауға құқық беру жүйесін түбегейлі жеңілдетіп, «жеміссіз» кен орындарына қатысты алыпсатарлық тәжірибесінен сақтанған жөн.

Табиғи ресурстарды игеруге құқық алып, бірақ оған ештеңе инвестицияламай, іс жүзінде оны экономикалық айналымнан шығаратын жағдайлар да баршылық.

Қаражат салынбайтын кеніштерді мемлекетке қайтарып, басқа инвесторларға беру қажет. Осылайша біз геобарлау саласына жаңа инвестициялар тарта аламыз.

Мен стратегиялық ірі кен орындарының жұмыстарына қатысты тапсырма беріп те қойдым. Атап айтқанда, келісімшарттар жасау немесе оларға өзгерістер енгізу кезеңінде инвесторларға Қазақстан экономикасын әртараптандыруға көмектесу тұрғысында міндетті талаптар қою тетіктерін ойластыру қажет.

Сондай-ақ экономиканы дамытуға және инвестиция тартуға көмектесу үшін мен өз Жарлығыммен Парламентке 2017 жылдың 1 қаңтарына дейін «Бәйтерек» ұлттық басқару холдингі қызметінің заңнамалық негізін әзірлеуді қамтамасыз етуді тапсырдым.

Міндеттердің екінші блогы инновациялық процесті, әсіресе басымдығы бар салаларды ынталандыратын жаңа заңнамалық нормаларды қабылдауға байланысты.

Парламент қазірдің өзінде «Инновациялық технологиялар паркі» инновациялық кластері туралы» заң жобасы мен оған ілеспелі құқықтық нормалар кешенін қарастыруда.

Энергия тиімділігі мен энергия жинақтауды арттыру да маңызды болып саналады. Энергия жинақтаудың жаңа мәдениетін, экономика тәрізді күнделікті өмірде де жаппай қалыптастыру қажет. Өздеріңіз білесіздер, менің Жарлығыммен «Жасыл экономикаға» өту тұжырымдамасы бекітілді.

Алайда оны жүзеге асыру энергия пайдаланудың тиімділігіне қатысты мүлде жаңа тәсілдерді қажет етеді.

Мен қойған міндеттерді орындау үшін 2020 жылға дейін бізге энергия үнемдеуді жыл сайын 2,5%, ал 2020 жылдан кейін 3,5% көлемінде қамтамасыз ету қажет. Сонда біз отандық кәсіпорындардың энерготиімділігінің қажетті деңгейіне жетеміз және сонымен қатар «жасыл экономика» құру аясындағы міндеттерді орындаймыз.

Тұжырымдаманы жүзеге асыру да заңнаманы жетілдіруді талап етеді. Парламент III сессиясы барысында «жасыл экономиканың» қалыптасуы мен дамуына қажетті заңнамалық негіздерді қарауға кірісуі үшін бұл жұмысты жедел жүргізу керек.

Осыған байланысты Үкіметке тиісті заң жобаларын Парламенттің қарауына тездетіп енгізуді тапсырамын. Астанада «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесінің өтетіндігіне байланысты бұл айрықша маңызды.

Биылғы жылғы қарашада Үкімет «ЭКСПО-2017» көрмесін ұйымдастыру мен өткізуге қажетті нормалары қамтылған заң жобасын енгізеді. Оның қаралуын мен

шұғыл деп жариялаймын. 2014 жылдың бірінші тоқсанында бұл заңды қабылдау қажет.

Өздеріңіз білетіндей, мемлекет азаматтардың әлеуметтік тұрмыс жағдайын, соның ішінде баспанамен қамтуды мақсатты түрде жақсартып келеді.

Парламентке үлескерлік тұрғын үй құрылысы саласындағы қатынастарды жетілдіруге бағытталған, сондай-ақ тұрғын үй қатынастарының өзге де аспектілері бойынша заң жобалары енгізіледі. Жалпы бұл бағыттағы жұмыс тиісті деңгейде жүргізілуде. Бізге қаражаттың жергілікті жерлерде уақытылы игерілуін және тұрғын үй құрылысының белгіленген көлемде қамтамасыз етілуін бақылау қажет.

Үшінші. Азаматтарды әлеуметтік қамтамасыз етуді, ең алдымен, зейнетақы жүйесін реформалау жұмыстарын жандандыру маңызды. Зейнетақы жүйесі реформасына байланысты қазақстандықтарға Үндеуімде мен Үкіметке азаматтардың зейнетақы жинақтары өсіміне қосымша кепілдіктер туралы бірқатар тапсырмалар бердім.

Атап айтқанда, біріншіден, жұмыс істейтін әйелдердің бала туу және бала күтіміне байланысты демалыста болу кезеңінде міндетті зейнетақы жарналарын бюджет қаражаттары есебінен субсидиялауды қамтамасыз ету қажет. Екіншіден, жұмыс берушілер қаражатынан өз жұмысшыларының зейнетақы шоттарына 5%-дық міндетті аударымдар енгізу керек. Үшіншіден, міндетті кәсіптік жарналар мөлшерлемесін тағы 5%-ға кезеңдік ұлғайтуды қарастыру. Төртіншіден, зейнетақы активтерін елдің мейлінше перспективалы салаларына инвестициялау тиімділігін арттыруды қамтамасыз ету.

Әлеуметтік жаңғыру еңбек қатынастары мәдениетін арттыруды талап етеді. Сондықтан қазақстандық кәсіподақ қозғалысын жаңғырту қарқындырақ жүруі тиіс. Үшінші сессия жұмысы барысында «Кәсіптік одақтар туралы» жаңа заң қабылдау қажет. Оны Үкімет таяу арада енгізеді.

Әлеуметтік жаңғырудың маңызды аспекті — жастар саясатының заңнамалық негізін нығайту. Бұл ретте заң шығарушылар мемлекеттік жастар саясаты туралы заң жобасын қарауы қажет.

Сондай-ақ алда минималдық стандарттар мен кепілдер, дене шынықтыру және спорт туралы және басқа да заңдарды қарау және қабылдау мәселесі тұр.

Заңшығарушылық міндеттердің төртінші маңызды блогы құқық қорғау заңнамасын жаңғырту және терең реформалаумен байланысты. Парламентті Қылмыстық, Қылмыстық-іс жүргізу, Қылмыстық-атқару кодекстерінің жаңа жобаларын, сондай-ақ Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексті қарау жұмысы күтіп тұр. Шын мәнісінде, отырып, Қазақстанның құқық қорғау және сот жүйесінің әлемдік тәжірибені қолданған жаңа құқықтық негізі қалыптастырылатын болады.

Үкіметке және заң шығарушыларға қылмыстық құқықты ізгілендіру мен қоғамда құқық бұзушылыққа төзбеушілікті қалыптастыру үдерістерінің арасында ортақ вектор түзу маңызды.

Кез келген қылмыс пен заң бұзушылық үшін жазаның бұлтартпастығы мен әділдігіне ешкімнің ешқандай да күмәні болмауы тиіс. Сонымен бір мезгілде құқық бұзушыларды еркіне қойып, азаматтардың заңға «жеңіл қарауына» есіркеушілік жасауға болмайды.

Жаңа актілерді қабылдау қылмыстық сот өндірісі жүйесін жаңғыртады. Қазақстандық құқық азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауды мүлтіксіз қамтамасыз ететін сапалы деңгейге көтеріледі.

Бесінші. Маңызды бағыттың бірі — Қазақстанның өзге елдермен қол қойған мемлекетаралық келісімдерін ратификациялау.

Қазақстанның ДСҰ-ға кіру кезінде қабылдайтын міндеттемелерін ратификациялау бойынша Жол картасын Үкімет биылғы жылдың 1 желтоқсанына дейін әзірлейді.

Таяу 2 жылда Бірыңғай экономикалық кеңістікті дамыту бойынша да жұмыстар жүргізіледі. Біз Ресей және Беларусьпен бірге Еуразиялық экономикалық одақ қалыптастырамыз. 2014 жылы еуразиялық интеграцияның жаңа деңгейінің базалық келісімдерінің негізгі пакетін әзірлеу жұмыстары аяқталады.

Мәжіліс пен Сенат депутаттары заң шығармашылығының барлық осы бағыттары бойынша жемісті жұмыс жүргізетіндігіне сенімдімін.

Құрметті депутаттар!

Мен Парламент депутаттары әрдайым тарихи міндеттердің биігінен табыла білеріне сенемін.

«Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыруды заңнамалық тұрғыдан қамтамасыз етуде Үкіметпен қойын-қолтық жұмыс істейді деп санаймын.

Бірліксіз істе береке болмайтынын, ынтымақ жүрген жерде ырыс бірге жүретінін қаперден шығармайық. Басты байлығымыз — ел бірлігін сақтай отырып, биік мақсаттарға ұмтылуды мақсат еттік. Сол мақсаттарға бастайтын заңнамалық алғышарттарды жасайтын сіздер.

Халық қалаулысы деген абыройлы мәртебенің салмағын ауырсынбай арқалайтындарыңызға мен сенемін.

Сіздерге Қазақстанның өркендеуі жолында маңызды шешімдер қабылдайтын жұмыста зор табыс тілеймін.

Назарларыңызға рахмет!

«Үлкен жиырмалықтың» (G-20) саммитінде сөйлеген сөзі

Ресей Федерациясы, Санкт-Петербург қаласы, 2013 жылдың 5 қыркүйегі

Құрметті саммитке қатысушылар!

Ханымдар мен мырзалар!

Ең алдымен Ресей Федерациясының Президенті Владимир Владимирович Путин мен «Үлкен жиырмалық» мемлекеттерінің барлық басшыларына саммитке шақырғандары үшін алғысымды білдіруге рұқсат етіңіздер!

Саны жағынан көп мемлекеттердің дағдарысқа қарсы шешімдерді іздестіруге тартылуы қай кездегіден де көкейкесті. G-20 саммиттері тегеуріндерге дер кезіндегі жауаптардың біріне айналды.

Сонымен бірге, көптеген дамушы елдердің көзқарастары саммиттердің нәтижелерінде тек жанама түрде ғана қамтылады. Қазақстанның да қатысы бар шағын елдердің дауысы естілуі үшін мен осыдан 2 жыл бұрын G-Global жобасына бастамашылық танытып едім.

Бұл G-8 мен G-20-ға балама емес, жаһандық диалогтың қосымша құралы. Ұсынылып отырған өзара іс-қимыл қарапайым әрі айқын: эволюциялық, әділдік, сенім, жаһандық транспаренттілік қағидаттарына негізделген. Оның тиімділігі ғылым, практика және саясат үшеуінің серіктестігінің бірлігіне құрылады.

G-Global қазірдің өзінде инфо-коммуникативтік пікірталас клубы ретінде жүзеге асырылуда. Ол 160 елден 3 млн. интернет- пайдаланушыларды біріктірді. Оның жұмыс алаңы биылғы жылы G-20 саммитінің аутрич-іс-шараларының тізбесіне енгізілген Астана экономикалық форумы болып табылады.

Біздің одан кейінгі бастамамыз жоғары деңгейдегі Дүниежүзілік дағдарысқа қарсы күрес конференциясы шақыру ұсынысы болды. Ол БҰҰ Бас Ассамблеясының қолдауымен Астанада өткізілді. Оған 104 елдің экономикалық ведомстволарының басшылары қатысты.

Осы инновациялы жаһандық диалогтық форматтарды таныстыра отырып, көкейкесті проблемаларды шешудегі біздің пайымдауларымызбен бөліскім келеді.

Біріншіден, әлемдік валюталық-қаржылық архитектура эволюциялық жолмен барлық елдердің мүдделерін сақтауға келуі тиіс. Идеалында жаңа әлемдік валюта керек, ол:

заңды әрі демократиялы, яғни барлық елдердің келісімімен қабылданып, эмитеттенілуі тиіс;

сенімді, яғни нағыз құнның шын өлшемінің және өндірістің бақыланатын пайдасының құралы болуы тиіс;

теңгерімді, яғни ұзақ мерзімді міндеттер мен даму құндылықтарына бағдарланған болуы тиіс.

Қазіргі жағдайдағы ең қарапайымы — резервтік ретінде бірнеше валютаны қабылдау. Бұл ретте олардың эмитенттерінің жауапкершілігін арттыру керек. Осымен бір мезгілде валюталық саясатты үйлестіру қажет. Ол үшін әлемдік валютаны реттеудің қуатты органы қажет.

Екіншіден, әлемдік қаржы жүйесіне реформа қажет.

Тәуекелдерді шамалап, өзіне шектейтін де, ынталандыратын да шараларды алатын реттеу жүйесі керек. Халықаралық қаржы операцияларына салық мәселесі бұған дейін де көтерілген, енді оны шешу керек. Ол ресурстар тұрақтандыру қорларын қалыптастыруы тиіс.

Үшіншіден, қарыздық қарым-қатынастарды теңгерімді ету керек.

Мемлекеттік те, корпоративтік те қарыз алудың көлемін реттеудің және бақылаудың жаңа эмитенттерін әзірлеп, енгізу ұсынылады.

Мен әлемдік қаржы архитектурасын тек қазіргі дағдарыстың ең пісіп-жетілген проблемасы ретінде ғана қозғадым. Алайда ол алуан қырлы. Сондықтан оны еңсерудің жолдарын іздестіру әлемдік шаруашылық тыныс-тіршілігінің барлық салаларын қамтуы тиіс. Сауда мен инвестициялар, энергетика мен азық-түлік қауіпсіздігі, миграция мен кірістер — осылардың бәрінің де проблемалары мен табыстарының терең әрі өзара бір-бірімен матасып жатқан себептері бар.

Мұндай ізденіс G-Global алаңында тоқтап қалмайды.

Құрметті саммитке қатысушылар!

Ауқымы жөнінен теңдесі жоқ дағдарыс жаһандану бағытына деген сенімді шайқалтып кетті. Алайда біз құтылуды оқшауланудан іздеудің қате екендігіне сенімдіміз. Теңдік пен өзара тиімділік қағидаттарына негізделген өңірлік интеграция тұрақты өсімді қалпына келтірудің сенімді құралы болып табылады.

Қазақстан мұнда өз серіктестері — Ресей мен Беларусьтің атынан Бірыңғай экономикалық кеңістіктің мүдделерін танытып отыр. Бұл бірлестік қазірдің өзінде жұмыс істеуде және Кеден одағының оң табысын дәйектеді. Үш мемлекеттің ортақ нарығы қалыптасып, жұмыс істей бастады. Бұл 170 млн адам және жалпы жиынтық өнімі 2 трлн. доллардай.

Келесі қадам Еуразиялық экономикалық одағын құру болмақ. Бұл бірлестіктің ешқандай саяси мақсаттарды көздеп отырмағанын әрі өзге елдердің қосылуы үшін ашық екенін айрықша атап айтпақпын.

Қымбатты достар!

Қазақстан табиғи ресурстарға бай және мұның өзі бізге жауапкершілік жүктейді.

Біз «Жасыл климаттық қор» бойынша G-20 бастамасын қолдаймыз. Өз кезегінде, біз «Рио+20» саммиті қолдаған «Жасыл көпір» серіктестік бағдарламасына бастамашылық таныттық.

Көшбасшы елдер дамушы экономикалардың жаңа технологияларға қол жетімділігіне ықпал етіп, олардың одан әрі таралуына ынталандыруы тиіс деп есептеймін.

Қазақстан кеңестік кезеңнен кейінгі кеңістіктегі «жасыл жаңғырту» жолына бекем түскен және оның қағидаттарын белсенді ілгерілетуші алғашқы ел болды. Оның дәлелі — Астананың «Болашақтың энергиясы» тақырыбына арналған «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесі өткізілетін орын ретінде таңдалуы.

«Үлкен жиырмалық» мемлекеттерін «ЭКСПО»-ға ең белсенді қатысушылардың қатарынан көруге қуанышты боламыз.

Назарларыңыз үшін рахмет!

Дамушы нарықтардың Еуразиялық форумында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2013 жылдың 10 қыркүйегі

Құрметті форумға қатысушылар!

Ханымдар мен мырзалар!

Дамушы нарықтардың Еуразиялық форумына қош келдіңіздер.

Былтыр желтоқсан айында мен «Қазақстан-2050» стратегиясын жария еттім. Ол Қазақстанның әлемдегі ең дамыған 30 мемлекеттің біріне айналуын көздейді.

Бұл мақсатқа жетуге еліміздің толық мүмкіндігі бар. Біздің тәуелсіздік жылдарындағы жетістіктеріміз бұған айқын дәлел бола алады.

Кеңестік экономиканың күйреген дағдарысы біз үшін өзінің ауқымы жағынан Америкадағы Ұлы күйзеліспен бірдей болды. Республиканың тәуелсіз мемлекет ретіндегі өміршеңдігіне, оның шекараларын сақтау мен қауіпсіздігіне күмән келтірілді. Бірақ біз бұл қиындықтарды еңсердік. Жаңа өңірлік және жаһандық дағдарыстарға қарамастан, біз өз елімізді жаңғырту жолымен сенімді алға бастық.

Біз өз болашағымызды дербес, сындарлы және батыл түрде қалыптастыра бастадық. Енді, Қазақстанда жаңа жетістіктер үшін берік іргетас қаланған кезде, біз өз мүмкіндіктеріміздің көкжиектерін кеңейтудеміз. Біз өзіміздің бәсекелестік артықшылығымызды нақты сезінеміз және оларды экономикалық және әлеуметтік табыстарға қалай айналдыру керектігін білеміз.

Біз зор аумаққа, бай табиғи ресурстарға, кең ауқымды ауылшаруашылық алқаптарына және жел мен күн энергиясын дамытудың айтарлықтай әлеуетіне иеміз.

Біз макроэкономикалық тұрақтылықты қамтамасыз еттік. Жоғары экономикалық өсім тұрақты сипатқа ие болды.

Біз мұнай табыстарын басқарудың тиімді саясатын жүзеге асырудамыз. Бүтіндей алғанда елдің алтын-валюта резервтері — 90 млрд. доллар. Бұл — еліміз экономикасының 30%-ға жуығы.

Біз толыққанды нарық экономикасы мен демократиялық қоғам қалыптастыру үшін қажетті арқаулық институттар құрдық.

Біз инвестициялық және бизнес-ахуалдың көптеген қырлары бойынша өңірде көш басында келеміз.

Қазақстанның халқы өсуде. Өмір сапасы мен азаматтар денсаулығының жағдайы жақсаруда, өмір сүру ұзақтығы 70 жасқа жетті.

Елде жоғары білікті мамандар үлесі артуда. Біз арнаулы зияткерлік мектептер, кәсіптік-техникалық білім беруді дамыту жөніндегі холдинг және әлемдік деңгейдегі университет құрдық. Біз дамыған елдердің үздік білім беру үлгі-қалыптарына қарай батыл бет алып келеміз.

Бүгінде әлем Қазақстанды өзара тиімді ынтымақтастық пен интеграцияны жақтайтын бейбіт сүйгіш ел ретінде біледі.

Бізге елдің дамуы жолында ықтимал тосқауылдарға айналуы мүмкін кедергілер жақсы мәлім.

Бізде халық тығыздығы төмен — қазақстандықтардың жартысына жуығы ауылдарда тұрады. Көптеген елді мекендер экономикалық өсу орталықтарынан

тым шалғай орналасқан. Бұл сапалы білімге, білікті медициналық жәрдем алуға, өндіріспен айналысуға, инфрақұрылымға жаппай қолжетімділік мүмкіндігін шектейді.

Біз әлі де «голланд ауруының» даму тәуекелі аймағында тұрмыз. Ел экономикасы әлі де өндіріс пен экспортты әртараптандыру үдерісінде тұр.

Тікелей шетел инвестицияларының негізгі көлемі экономиканың өндіруші секторына тиесілі.

Біз еңбек өнімділігінің салыстырмалы түрде алғандағы төмен деңгейінде экономиканың жоғары энергия сыйымдылығын мұра етіп алдық.

Көлік, тұрғын үй-коммуналдық және инфокоммуникациялық инфрақұрылым жаңғыртуды қажет етеді.

Кедергілер — дамуды тежеуге себеп емес, бірақ өзінді өзің жетілдіру үшін жақсы себеп.

Құрметті форумға қатысушылар!

Бүгінде «Дамыған ел дегеніміз не?», — деген сауал барған сайын жиі қойылуда. Мен дамыған ел күрделі және көп өлшемді ұғым деп ойлаймын. Бүгінде отыздыққа кіретін дамыған елдер — жан басына шаққандағы ІЖӨ көлемі неғұрлым жоғары елдер. Бірақ бұл бар болғаны, ел дамуының сапалық өзгерулерін бейнелемейтіні үшін көптеген сарапшылардың сынына ұшыраған сандық көрсеткіш қана.

Дамыған елдердің бәрі де қызмет көрсету секторы басымдыққа ие, өнімділігі жоғары, ғылымы жетілген елдер болып табылады. Ғылыми білімдер мен өнеркәсіптің жоғары технологиялық секторы экономикалық өсімді қамтамасыз етуде негіз қалаушы рөл атқарады.

Дамыған ел туралы бүгінгі түсінікті басшылыққа алар болсақ, Қазақстанның алдында дамуда тек сапалы серпіліс жасау міндеті ғана тұрған жоқ. Үдемелі және жан-жақты қамтыған жаңғыртулар қажет.

Сараптамалық бағалаулар бойынша, жаһандық трендтердің ықпалы таяудағы 15–20 жылда Қазақстан үшін қолайлы болмақ. Мұның өзі бізге қысқа мерзімде барынша үлкен нәтижелерге қол жеткізу үшін дәл 15–20 жылға «мүмкіндіктер терезесін» бермек.

Дамыған елге деген қазақстандық жол әркімнің де өзін өзгертуге, Қазақстанды өзгертуге және оны жаһандық әлемнің бір бөлігі етуге деген тілегінен бастау алуы тиіс. Жаңа сапалық дамуға деген тілек — ұлттың таяу онжылдықтардағы басты идеясы міне осы.

Біз әлемдегі дамудың түрлі нұсқаларына дайын тұрып, неғұрлым дамыған отыздыққа ену жөніндегі мақсатқа жету үшін икемді саясат қалыптастыруымыз қажет. Беймәлім әлемде табысқа жетудің кілті болып жатқан өзгерістерге сай тез әрі дұрыс әрекет ету және әлем қалай тез өзгерсе, дәл солай өзгеру мүмкіндігінде жатыр. 2050 жылы әлемнің қандай боларын ешкім де дәл болжап айта алмайды. Кейбір елеусіз оқиғалардың трендтер күйінде қалыптасып, ал кейбір трендтердің күтпеген жерден, мүлде беймәлім жақтан шыға келуі мүмкін.

1970-ші жылдары ешкім де Қытай 40 жылдан кейін әлемнің екінші экономикасы болады деп ойлаған емес. Ешкім Кеңес Одағының күйреуі мен Жапонияның «жоғалған екі онжылдығын» білген де жоқ. Қазір де дәл солай. Әлемнің шынайы бейнесінің болашақта мүлде басқаша болып шығуы мүмкін.

Неғұрлым дамыған елдердің тәжірибесі көрсетіп отырғандай, ғылымды қажет ететін экономикаға көшу ғана экономика өсімінің икемділігін, ырғақтылығы мен тұрақтылығын және бүтіндей елдің әл-ауқатын бір мезгілде қамтамасыз ете алады. Сондықтан Қазақстанның әлемнің дамыған елдерінің отыздығына енуі ғылымды қажет ететін экономика қалыптастыруға негізделуі тиіс.

Ашық нарықтық экономика, меритократия, әріптестік пен прагматизм, құқықтың үстемдігі, инклюзивтілік, сол сияқты инновациялар арқылы үнемі құрылымдық өзгерістер жасау ғылымды қажет ететін экономика қалыптастырудың қағидаттарына айналуы тиіс. Бұл қағидаттар азаматтардың өз мүмкіндіктерін жүзеге асырулары үшін және кәсіпкерлік бастама үшін қажетті ынталандырулар жасайды. Олар әркімге тең құқықтар мен тең мүмкіндіктер береді. Олар барша үшін де бірдей ойын ережелерін қалыптастырады, еркіндік, адал бәсекелестік пен әділеттілік ахуалын туғызады. Олар үнемі жаңа білімдерге ұмтылу үшін, кәсібиліктің өсуі үшін ынталандырулар жасайды. Біздің бүкіл саясатымыз бен барлық шараларымыз соларға бағынып, солармен нақты келісілген болуы тиіс.

Екі ең маңызды басымдық жаңа экономикалық саясат үшін арқауға айналуы тиіс. Ол, біріншіден, инновациялардың басты қозғаушысы — адамның дамуы үшін барлық қажетті жағдайлар жасау. Екіншіден, бизнес пен кәсіпкерлік бастамаларды дамыту үшін жағдайлар жасайтын институттық ортаны жетілдіру.

Бірінші. Адам капиталын дамыту.

Білім беру ғылымды қажет ететін экономика құрудың шешуші құралы ретінде білім беру жүйесінің барлық деңгейлеріндегі жаңа сапаға бағдар ұстануы тиіс.

Ол — барлық балалар үшін, соның ішінде ата-аналарының әлеуметтік мәртебесі мен материалдық әл-ауқатына қарамастан, 3 жасқа дейінгі балалар үшін мектепке дейінгі білім беру мен тәрбиенің қолжетімділігі.

Ол — орта, кәсіптік-техникалық және жоғары білім беру сапасының жоғары деңгейі. Білім беру жүйесі тек білім беріп қана қоймай, сонымен бірге оларды тәжірибеде қолдану үшін қажетті дағдылар да қалыптастырып, оқытудың қазіргі заманғы тәсілдерін тұрақты түрде енгізіп, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды белсенді пайдалануы тиіс.

Бізге кәсіптік-техникалық білім берудің тиімді жүйесін қалыптастыру қажет. Астана мен Алматы қалаларында кем дегенде әлемдік деңгейдегі 2 колледж салу біздің жоспарымызда тұр. Бізге бүкіл өмір бойы оқытуды енгізе отырып, еңбек рыногындағы құрылымдық өзгерістерге кідіріссіз жауап беріп отыру қажет.

Жоғары білім беруді ғылымды қажет ететін экономика сұраныстарына бейімдеу үшін бізге университеттердің, ғылым мен бизнестің ықпалдастығын қамтамасыз ету қажет.

Міндет білім берудің әрбір деңгейінің экономикада да, сонымен бірге өмірде де қажет болатын білімдер мен дағдыларды беруінде тұр.

Қазіргі заманғы педагог кадрларды даярлау біз үшін білім беруді дамытудың маңызды бағыттарының бірі болып табылады. Біз мұғалімдер біліктілігін арттыру, олардың кәсіби өсуі үшін ынталандырулар жасау және мұғалім кәсібінің қоғамдағы беделін арттыру жөнінде кешенді шаралар қабылдау жолымен келеміз.

Адам капиталының дамуы көбіне-көп өмір сапасын — денсаулық сақтау жүйесінің сапасы мен саламатты өмір салтын арттыру үшін жағдайлар жасауға байланысты. Елдің әрбір тұрғыны таза суға, ауаға және толыққанды биоресурстарға

қол жеткізе алуы тиіс. Денсаулық сақтау жүйесінің сапасын арттыру үшін бірінші кезекте, біз аурудың алдын алуға және науқастарды ерте анықтауға басымдық береміз. Бастапқы медициналық-санитарлық жәрдем бүкіл қалалық және селолық елді мекендерді қамтып, біздің денсаулық сақтау жүйеміздің негізіне айналуы тиіс. Бізге мемлекеттің, жұмыс берушінің және қызметкердің өз денсаулығы үшін ынтымақты жауапкершілігі қағидатын енгізу қажет. 2015 жылдан бастап бізде Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры жұмыс істей бастайды.

Екінші. Институттық ортаны жетілдіру.

Біз экономикалық және саяси-құқықтық институттардың икемді және тиімді жүйесін құруымыз қажет. Олардың бірінші кезекті міндеті — кәсіпкерліктің дамуы үшін, әр азаматтың өз мүмкіндігін жүзеге асыруы және олардың құқықтарын қамтамасыз ету үшін қолайлы орта қалыптастыруды және сақтауды қамтамасыз ету.

2008 жылғы дағдарыс мемлекетті экономикалық үдерістерді реттеуде неғұрлым белсенді рөл атқаруға мәжбүрледі. Ұзақ мерзімді және тұрақты даму үшін мемлекеттің рөлін төмендету мен нарықтық тетіктерді күшейтудің баламасыз нұсқа болып табылатыны түсінікті.

Өнеркәсіп пен инфрақұрылымдық кәсіпорындардағы мемлекет меншігінің үлесін біз тұрақты түрде қысқартып отыратын боламыз. Жекешелендірудің жаңа сатысы, «Халықтық IPO», сол сияқты құнды қағаздардың үнемі жүзеге асатын қосымша эмиссиялары бұл бағыттағы негізгі шаралар болмақ.

Біз бизнесті жүргізу жағдайларын одан әрі де жетілдіріп, кәсіпкерлік бастамашылықты дамытуға жағдай жасауға тиіспіз. Ол үшін бізге әкімшілік кедергілерді азайту жөніндегі саясатты жүзеге асыруды жалғастырудың маңызы зор. Бірінші кезекте халықаралық саудадағы кедергілерді жойып, кедендік әкімшілендіруді жетілдіру және бүтіндей алғанда сыртқы сауда қызметін реттеу қажет. Экономикадағы құрылымдық өзгерістер, ғылымды қажет ететін экономикаға көшу зияткерлік меншікті қорғаудың маңызын күшейте түседі. Осыған байланысты біз үшін зияткерлік меншік нысандарын қорғау құжаттарын тіркеуді жеңілдету мен жеделдету жөніндегі жұмыстардың маңызы зор.

Нарық экономикасындағы тиімділікке, қоғамдағы әріптестік пен прагматизмге қарым-қатынастардың орталықсыздандырылған жүйесі арқылы қол жетеді. Мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктерді айқын шектеу, жергілікті бюджеттердің кіріс көздерін нығайту және жергілікті өзін өзі басқаруды дамыту өмір деңгейін өңірлік дәрежеде теңдестіру мәселелерінің шешімі болуы тиіс. Бұл мәселе мектептер, ауруханалар, ЖОО-лар қызметінің дербестігін арттыруға да қатысты. Қамқоршылық кеңестер құру тәжірибесін тарату да біздің жоспарымызда тұр.

Біз оларға үлкен дербестік бере отырып, мемлекеттік сектордың ұйымдарында корпоративтік басқару тәжірибесін дамытатын боламыз. Бірақ бұл ретте ол ұйымдар қызметінің нәтижелеріне стратегиялық бақылау жасаудың маңызы үлкен.

Заңның үстемдігіне мемлекеттік басқарудың тиімділігіне, сот жүйесінің мөлдірлігіне және баршаның да заң алдында тең екендігін толық сезінумен кепілдік беріледі. Сот жүйесі теория жүзінде емес, іс жүзінде қолжетімді және мөлдір болып, дауларды қарапайым әрі тез шешуі тиіс. Соттардың кәсіптік міндеттерін адал және таза атқаруы, сот шешімдерін қабылдаудағы олардың тәуелсіздігі бұзылған құқықтардың тиімділікпен қалпына келуіне кепілдік береді. Ол қоғамда соттың

әділдігіне, туралығы мен тәуелсіздігіне деген сенімді нығайтады. Бұл — біздің міндетіміз.

Сыбайлас жемқорлықты жою — кәсіпкерлік бастамашылықтың өсуі мен елдің әр азаматының шығармашылық дамуына бастайтын басты алғышарттардың бірі. Біз құқық қорғау жүйесіне кешенді институттық реформа жүргізіп, адамның өз міндеттерін адал атқаруына ықпал ететіндей жаңа институттар мен қарым-қатынастар жүйесін құратын боламыз. Бұл талаптардың бәрі Үкімет таяу уақытта Парламентке енгізетін жаңа Қылмыстық және Қылмыстық іс жүргізу кодекстерінде шешімін табады.

Бізге мемлекеттік басқарудың тиімді жүйесін құру қажет. Мемлекеттік қызметте меритократия қағидаттарын тереңдету, «әлеуметтік лифтілер» құру, кәсібилікті нығайту, оның ішінде «А корпусының» тиімді менеджерлерін қалыптастыру есебінен нығайту принципті тұрғыда маңызды.

Биыл Қазақстанда 2,5 мың дерлік аудандық маңыздағы қалаларда, селолық округтерде, кенттер мен ауылдарда әкімдер сайлауы өткізілді. Бұл қоғамды одан әрі демократияландыру жолындағы ауқымды қадам. Біз одан әрі де жергілікті өзін өзі басқару институтын нығайта отырып, демократиялық реформаларды сатылап тереңдете беретін боламыз.

Институттық ортаны жетілдіру мен адам капиталын дамыту біздің елімізге ұзақ мерзімді перспективада ғылыми ауқымды экономика мен бәсекелестік қалыптастыру үшін берік іргетас қалайтынына сенімдімін.

Осы екі басты басымдық таяудағы онжылдықта басым бағытқа ие болулары тиіс. Институттар мен адам капиталының күшті базасы Қазақстан ұзақ мерзімді перспективада ауқымды өзгерістерді жүзеге асырып, жаһандық өзгерістерге қарсы тұра алатын негіз болады.

Енді аумақтық даму туралы. Бұл — біздің ұлан-байтақ аумағымызды және тұрғындардың сирек қоныстануын есепке алғанда маңызды мәселе.

Біздің таңдауымыз — қала агломерацияларын — экономикалық өсім нүктелерін оларға жапсарлас жатқан спутник-қалалармен қоса дамыту. Еліміздің ұзақ мерзімді мақсаттары әлемдік деңгейдегі бәсекеге қабілетті 4 агломерация-мегаполис пен бірқатар «ақылды», «жасыл», жайлы және қауіпсіз қалалар қалыптастыру болады. Бұл ғылыми ауқымды экономика қалыптастырудың қолға ұстарлықтай қаңқасы болады. Өзге елдердің тәжірибесі инновациялар ірі қалаларда дамиды деп үйретеді.

Тұрғындардың тығыз қоныстануы, инфрақұрылымдардың әртараптандырылуы мен дамуы, адам капиталы білім алмасу мен таратуды күшейтеді. Бұл өзгерістер инновациялар мен экономиканың жаңа бағыттарының туындауы үдерістеріне ықпал етеді.

Біздің аса ірі қалаларымыз — Астана мен Алматы агломерация орталықтары бола алады. Оларға басқа қалаларды да қосуға болады.

Бұл қалаларда шағын және орта бизнес белсендірек дамыса, оларда еңбекке жарамды халықтың үлкен үлесі тұрады, оларда барынша дамыған инфрақұрылымдар бар. Енді біз олардан ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізетін, инновациялар мен кәсіпкерлікті дамытатын ірі орталықтар қалыптастырып, интеллектуалдық-инновациялық кластерлердің немесе ғылыми парктер деп аталатындардың желісін құруымыз керек.

Алғашқы интеллектуалдық-инновациялық кластер бізде қазірдің өзінде Астана қаласындағы Назарбаев университеті арқауында қалыптастырылуда. Кейін

аталған тәжірибе басқа агломерацияларға көшірілуге тиіс. Олар жоғары сапалы білім беруді, ақпараттық және көліктік қызмет көрсетуді ұсыну, бәсекелестіктің интенсивтілігі, сондай-ақ инвестициялар үшін жағымды жағдайлар есебінен ел тұрғындарын тартудың орталықтары болуы тиіс. Осы өсу орталықтарында заманауи инфрақұрылымдарды енгізу — жүрдек автобус маршруттары мен жеңіл рельсті трамвай желілерін және метроны дамыту, ақпараттық-коммуникациялық технологияларды кеңейту қажет.

Бізге ғылым мен инновацияларды дамыту мен қолдау жөніндегі институттардың тиімділігін арттыру қажет. Бұл үшін венчурлық қаржыландыру, зияткерлік меншікті қорғау, зерттеулер мен инновацияларды қолдау, сондай-ақ ғылыми жаңалықтарды коммерцияландыру бойынша заңнама жетілдірілуі тиіс болады.

Құрметті форумға қатысушылар!

Білім экономикасына көшу үшін біз энергетикалық ресурстарды басқару, қайталама қуат көздерін дамыту мен қуат тиімділігін, индустриялық дамуды қамтамасыз ету саласында өзіміздің стратегияларымызды теңдестіруіміз және үйлестіруіміз керек.

Бірінші. Көмірсутегі ресурстарын басқаруға қатысты қадамдарымызды өзгерту.

Шикізат қорлары, атап айтқанда, энергия ресурстары мемлекет табысының арқаулық көзі болудан қалуы, бірақ көп салалы ұлттық экономиканың өсімін қолдауы тиіс. Бұл Үкіметтің өзекті міндеті. Осыған байланысты энергетика саласындағы саясат бірізділікке, орнықтылық пен энергия ресурстарын пайдалануда экологиялық қауіпсіздікке қайта бағдарланған болуы тиіс. Бізге мұнай қорларының ұзақ мерзімді экспорттық әлеуетін сақтап, қайталама қуат көздерін дамыту, сондай-ақ энергия тиімділігін қамтамасыз ету қажет.

Мұнай қорларын басқару саясатында түрлі тәсілдерді — оларды өндірудің басқыншылық сценарийінен консервативтік сценарийіне дейінгі тәсілдерді мұқият қарастыру қажет. Ұзақ мерзімді перспективада активтердің үш түрінен — кен орындарындағы мұнай қорларынан, Ұлттық қордағы қаржы активтері мен әлеуметтік инфрақұрылымдардан — алынбаған мұнай қорлары табыстылықтың оң деңгейіне ие. Ресурстарды өндірудің қандай деңгейі бізге жеткілікті екенін анықтап, соған тоқтау қажет.

Консервативтік тұрғыдан келгенде 2050 жылға дейін мұнай қорларын өндіру мен экспорттаудың орнықтылығы және Ұлттық қорға кірістердің түсу тұрақтылығы қамтамасыз етіледі. Басқыншылық сценарийі жағдайында біз мұнай қорларын экспорттау мүмкіндігін тез жоғалтып аламыз. Бұдан бөлек, бұл «голланд ауруын» дамыту тәуекелін айтарлықтай күшейтеді.

Екінші. Энергияның баламалы көздерін дамыту және қуат тиімділігін арттыру.

Қазақстан энергияның баламалы көздерін дамыту үшін айтарлықтай әлеуетке ие және 2050 жылға қарай солардың есебінен экономиканың энергия сыйымдылығын бір мезгілде қысқарта отырып, электр энергиясының жалпы көлемі өндірісінің 50%-ын қамтамасыз ете алады. Бізге 2050 жылға дейін экономиканың энергия сыйымдылығын төмендету мақсатында ел экономикасының қуат тиімділігін Қытай деңгейіне дейін жеткізу қажет. Бұл 2020 жылға дейін қуат тұтынуды жыл сайын төмендету 2,5%-дан, 2020 жылдан кейін 3,5%-дан кем емес болуы тиіс дегенді білдіреді.

Ол үшін бізге Таза энергетиканы дамыту жөніндегі агенттік, Энергияның баламалы көздері саласындағы жобаларды қолдау жөніндегі қор құруды, энергия сервистік компаниялар мен «Қуат тиімділігіндегі көшбасшы» бағдарламасын жасауды қоса алғанда, кешенді институттық қадам қалыптастыру қажет.

Үшінші. Индустриялық саясатқа түзету енгізу.

Біз индустрияландырудың ағымдағы басымдықтарын оңтайландырып, «өндірістің қатып-семген салаларынан» бас тартуымыз керек. Бізге үдемелі индустриялық-инновациялық саясат жүргізу үшін басымдық берілген салалардың санын шектеу қажет. Керісінше жағдайда бұл ресурстардың желге ұшуы мен нақты нәтижелердің жоғалуына соқтырады. Болашақта бәсекеге қабілетті болу үшін бізге қазірдің өзінде өндірістің жоғары технологиялы салаларына мамандану қажет. Осыған байланысты өндірістің «таза энергетика», роботты техника, нанотехнологиялар, ауыл шаруашылығындағы гендік инженерия және аэроғарыштық өндірістегі бос технологиялық қуыстар секілді салаларында зерттеу әлеуетін күшейту қажет.

Біз сондай-ақ қызмет көрсетудің жоғары технологиялы секторын, бірінші кезекте, геологиялық барлау және инжинирингтік қызмет көрсету, ақпараттық-коммуникациялық қызмет көрсету, сондай-ақ реакторлар мен атом стансалары өндірісі мен оларға қызмет көрсету бойынша кешенді қызметтер қалыптастыруымыз керек.

Ауыл шаруашылығы секторы ұзақ мерзімді даму перспективасында орасан әлеуетке ие екені сөзсіз. Азық-түлік тауарларына өсе түсіп отырған әлемдік сұраныс, дамушы елдерде тұрғындар санының артуы, жаһандық климаттық өзгерістер осы секторды дамыту үшін айтарлықтай қызығушылық туғызады. Бізге жаңа технологиялар енгізіп, құрғақшылықты және жартылай шөлейт өңірлердегі бұған дейін игерілмеген жерлерді ауыл шаруашылығы айналымына қосу маңызды. Ауыл шаруашылығы саласында ғылыми зерттеулерді белсенділендіру, саланың инвестициялық тартымдылығын жоғарылату үшін жағдай жасау және қаржыландыруға қол жетімділікті кеңейту маңызды. Ресурстарды тиімді пайдалануға, оның ішінде гендік-модификацияланған азық-түлікті дамыту арқылы көшу маңызды.

Экономикалық саясатқа жаңа қадамдар «жасыл экономика» қағидаттарымен үйлесім табуы тиіс. Бұл — орнықты даму, экономиканың төмен энергия сыйымдылығы, энергияның баламалы көздерін дамыту мен ресурстарды тиімді пайдалану. Бұл — қоршаған ортаға аз әсер ететін инновациялық даму.

Соңғы айтарымыз — ықпалдастық мәселелері.

Ел аумағының ұзаққа созылып жатқаны, тұрғындар санының аздығы, теңізге шығу жолының жоқтығы Қазақстаннан ашық, белсенді ықпалдастық саясат пен елдің әлемдік қоғамдастықтың белсенді мүшесі ретінде қалыптасуын талап етеді. Бұл бір ғана себеп емес.

Елдердің халықаралық сауда үшін ашықтығы барлық жедел дамушы елдерде орнықты өсуге қол жеткізу себептерінің бірі болды. Қазіргі әлемнің соғыстан кейінгі кезеңдегі дамыған елдері осындай жолдармен жүрді.

Біз еліміздің географиялық басымдығын Еуропа мен Азияның тоғысында орналасқан ел ретінде пайдалана аламыз. Транзиттік әлеует дамудың үлкен перспективаларына ие. Ашықтық пен прагматизм біздің басқа мемлекеттермен саудадағы өзара қатынасымыздың барлық бағыттарына дендей енуі тиіс. Бұл Кеден одағына, ДСҰ-ға және Орталық Азия өңіріне қатысты.

Көрші елдердің тұрақты экономикалық дамуы мен әл-ауқатының жақсаруы Қазақстан дамуына оң ықпал ететін болады. Осы елдердегі игіліктің артуы сондай-ақ есірткі трафигінің өсуімен, терроризм, діни экстремизм қатерімен және этностық жанжалдардың ушығуымен байланысты әлеуетті тәуекелдерді азайтуға да ықпал ететін болады.

Құрметті форумға қатысушылар!

Мен өзімнің Қазақстанның ұзақ мерзімді перспективадағы дамуына болжамым мен көзқарасымды ықшам түрде мазмұндап бердім. Іс-қимылдың егжей-тегжейлі жоспары жасалып жатыр және жақын арада жарияланатын болады.

Мұның Қазақстанның барынша дамыған мемлекеттердің отыздығына енуіне және 2050 жылдан кейінгі жаңа шептерді еңсеру үшін негіз қалауға мүмкіндік беретініне сенімдімін.

Біз бұл жұмыстарға кірісіп кеттік. Өткен жылы Үкіметке Қазақстанның аса дамыған елдердің 30-дығына ену тұжырымдамасын жасауға тапсырма берілген еді. Бүгінгі талқылауды ескере отырып Үкіметке тұжырымдама жобасын жасау барысында айтылған ұсыныстарды қаперге алу және үстіміздегі жылдың соңына дейін жоба жасау жұмысын аяқтау керек.

Біз 20 жылдан астам уақыттан бері жұдырықтай жұмылып, бүгінгі барымызға — қоғамның игілігіне, қуатты, жедел дамыған экономикаға қол жеткіздік. Бұл — сөреден жаңа аттанулар үшін сенімді негіз.

«Қазақстан-2030» стратегиясын орындай отырып, біз елімізді одан әрі дамытатын қазіргіден де күрделі міндеттерді шешуге қабілетті қалыптасқан мемлекет болдық. Бірақ біздің келесі ұрпағымыздың лайықты да сенімді болашағы үшін бүгін әлі де көп нәрсе істеуіміз керек.

Біздің төңірегіміз де өзгерді. Ол біздің өзіміз секілді өзгеруін жалғастыратын болады. Уақыт — зымыран. 37 жылдан соң келетін 2050 жылғы перспектива қазір дерексіздеу, бұлдыр көрінгенімен, тарихи өлшемі бойынша аз ғана уақыт аралығы болып табылады. Осы кезге дейін уақыт біздің одақтасымыз болып келді, әрі қарай да осылай болады деп үміттенемін. Сондықтан біз болашаққа қойылған мақсаттарымызды барынша қамтамасыз ету үшін бүгін іс-қимыл танытуымыз қажет.

Алдымызда мақсат болған жағдайда, біз қайда ұмтылсақ, қашанда сонда келеміз. Мен біздің болашақ ұрпақтарымыздың өзінің мәдениеті мен дәстүрін сақтаған, азат, үлкен мүмкіндікке ие бейбіт Қазақстанда тұрғанын қалаймын. Заңдары жеке бастамаларын ынталандыратын және қоғам мүддесі үшін іс-қимыл танытатын елде өмір сүрсе екен деймін. Өзара жауапкершілікті және әріптестікті қоғамда ғұмыр кешсе екен деймін.

Мен қазақстандық ғалымдар мен зерттеушілердің химияда, генетикада, физикада және техникада әлемдік көшбасшылар тарапынан мойындалғанын, ал кәсіпкерлеріміз жаңа технологияларды қолдануда көшбасшылар болғанын қалаймын.

Қазақстандықтар өмір сүрудің жоғары стандарттарына ие әлемдегі аса саламатты ұлттардың бірі болады деп үміттенемін.

Дами және өркендей отырып, бейбітсүйгіш ел және сенімді әріптес болып қала отырып, Қазақстан әлемдегі жетекші елдер қатарынан табылатын болады. Бұған мен күмәнданбаймын!

Құрметті ханымдар мен мырзалар!

2050 жылы дамыған Қазақстан қандай болатынын ой елегінен өткізе отырып, мен еліміздің даму прогресін бағамдайтын тарихшыны көз алдыма елестетуге әрекеттендім.

2050 жылдың басында Үкімет өткен жолдың қорытындысын шығарса, ал қазіргі студент — болашақ тарихшы былай деп жазар: «2012 жылдың желтоқсанында сол кездегі Президент әлемдегі дамыған 30 елдің қатарына ену мақсатын жариялады. Біз бұл мақсатқа қол жеткіздік.

Қысқа ғана қырық жылдай уақыт ішінде адам басына 12 мың доллардан келетін орташа табысы бар елден біз аса дамыған 30 мемлекеттің қатарында тұратын деңгейге көтерілдік. Біз жеке бастамаларды қолдайтын және тұрғындардың әлсіз жіктерін тиімді қорғауды қамтамасыз ететін институттар құрдық. Біз табиғи ресурстарымызды дамуымызды тежейтіндей емес, қолдайтындай етіп пайдаландық. Біздің экономикалық табысымыздың үлкен бөлігіне жедел индустрияландыру мен қызмет көрсету салаларын дамытудың арқасында қол жетті. «Жасыл экономикаға» өту жүзеге асырылды. Қазақстан еңбек ресурстары базасын дамытуда зор табыстарға жетті. Бізде әлемдегі аса жетекші білім беру жүйелерінің бірі орныққан. Еліміз өз азаматтарының медициналық көмекке сұраныстарын қанағаттандыруда көш бастап келеді.

Біз — бейбіт елміз. Ешбір елге қатер төндірмей, баршаға құшағын бірдей жайған дос бола отырып, Қазақстан әлемдегі жетекші елдер қатарынан лайықты орын алды.

Енді біз көшбасшылығымызды одан әрі нығайтуға тиіспіз. Жаңа ұрпақ бұл сынақтарды құштарлықпен және табысқа сенімділікпен қабылдағанын қалаймын».

Назарларыңызға рахмет!

«А» корпусының мемлекеттік қызметшілерімен кеңесте сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2013 жылдың 17 қазаны

Құрметті кеңеске қатысушылар!

Ашық әрі әділ іріктеудің нәтижесінде «А» басқарушылық корпусының сапалы құрамы қалыптастырылды. Оған ең даярлығы мықты кадрлар кірді. Корпустың үштен біріне жуығының жаңа адамдар екендігінің де зор маңызы бар.

Сіздердің көпшілігіңіз — мемлекеттік емес сектордың дарынды әрі табысты басқарушыларысыздар. Мен мұнымен мемлекеттік басқару жүйесіне инновациялық қадамдарды енгізуді байланыстырамын. «А» корпусының бұл қызметкерлеріне ерекше назар аударып, қамқорлық таныту қажет. Бұл барлық басшылардың міндеті.

«А» корпусына конкурстың процедурасы әсіресе келешегі бар жастар арасынан дарынды және табысты басқарушылар үшін транспарентті әлеуметтік лифтіні жасады.

Конкурстың барысында үміткерлердің біреулері небәрі 1–2 балл ғана жеткілікті жинай алмай қалғанын білемін. Бұл еңсені түсіруге себеп емес.

Сөзсіз, «А» корпусы — бұл қатып қалған құрылғы емес. Ең лайықты қызметкерлер саяси мемлекеттік қызметтің қатарларын толықтыратын болады.

Бұл залда орталық ведомстволардың, мемлекеттік холдингтер мен ұлттық компаниялардың болашақ басшылары отырғанына сенімдімін. Ал олардың нақты кім болатынын уақыт пен тікелей сіздердің әрқайсыңыздың дарындарыңыз айқындайды.

«А» корпусы ұдайы жаңартылып отырылады, себебі, бұл біздің мемлекеттік басқаруымыздың өзегі.

Мен сіздерден бүкіл мемлекеттік аппаратты жаңарту ісіне салиқалы үлес қосуды күтемін. Ең алдымен төрешілдік пен сөзбұйдалықты төмендетуде, мемлекеттік қызметтің сапасын жақсартуда, этиканы қатаң сақтау мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы ымырасыз күресте үлес күтемін.

Бүгінде мемлекеттік басқаруда ең жақын мерзімнің ішінде шешу керек болатын бірқатар проблемалар бар.

Ең алдымен бұл — халыққа мемлекеттік қызмет көрсету сапасының төмендігі. Қызмет көрсетудің бір түріне 450 тәртіп бұзушылықтан келеді. Құжат айналымының деңгейі, қарапайым сөзбен айтқанда, төрешілдік бір қызметкерге 500 құжат санынан келеді. Өткен жылы қазақстандықтар сол меморгандардың өздерінің талап етулері бойынша 22 млн. астам анықтама ұсыныпты. Мұнымыз не? Азаматтарға қарағанда анықтамалар көп. Бұл біз электрондық құжат айналымын, Халыққа қызмет көрсету орталықтары жүйесін белсенді дамытып жатқанымыздың өзінде осындай.

Төрешілдік — мемлекеттік басқару жүйесіндегі еңбектің нормаланбауының себептерінің бірі. Менің тапсыруым бойынша «Мемлекеттік қызмет туралы» жаңа Заң қабылданды. Бұл заң сіздердің үстелдеріңіздің үстінде жататын кітаптарыңыз болуы тиіс. Соның негізінде мемлекеттік қызмет көрсетуді оңтайландыруға, олардың сапасы мен нәтижелілігін арттыруға қол жеткізу керек.

«А» корпусының жүйелі дамуын қамтамасыз ету және ол үшін бірқатар шараларды іске асыру қажет.

Біріншіден, «А» корпусын жаңа іріктеудің мазмұнын анықтап алу маңызды деп есептеймін. Ашығын айтайын: «А» корпусының жаңартылуы тек қана конкурстық жолмен жүзеге асады. Бұл лауазымдарға ешқандай «автоматты түрде» ауыстырылу мен жылжытулар болмауы тиіс. Конкурстарға тек осы жылы талап етілетін нәтижені ала алмағандар ғана қатыса алады.

Екіншіден, алғашқы конкурстың қорытындыларын терең талдап, оны өткізудің шарттарын, бірінші кезекте, объективтілігін жақсарту жөнінде шаралар қабылдау керек.

Президент Әкімшілігіне Үкіметпен және Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттікпен бірлесе отырып, келесі жылдың алғашқы жартысында осындай жұмысты жүргізуді тапсырамын.

Үшіншіден, заңнамалық қамтамасыз етудің және әкімшілік мемлекеттік қызметте меритократия қағидаттарын қорғаудың бүкіл қағидаттарын жақсарту маңызды.

Үкіметке келесі жылдың бірінші тоқсанынан кешіктірмей осы мәселелер жөнінде ұсыныстар пакетін әзірлеуді тапсырамын.

Төртіншіден, «А» корпусына әр қатысушының қазіргі кадрлық көзқарастары ұзақ уақыт бойы «қатып қалмауы» тиіс. «А» корпусының ішкі жүйелі ротациясын қамтамасыз ету керек.

«А» корпусының мемлекеттік қызметшілері әмбебап мамандар болуы тиісті. Сіздер жұмыстың ауқымдары мен бағыттарынан қорықпауға тиістісіздер. Мемлекеттік қызметте жаңа машықтарға жету үшін бастамашыл болу керек. Бұл сіздің кәсібилігіңіздің мәселесі.

Президент Әкімшілігіне Үкіметпен және Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттікпен бірлесе отырып, 2 айлық мерзім ішінде «А» корпусының ішіндегі ротациялық жүйе жөнінде ұсыныстар енгізуді тапсырамын.

Бесіншіден, жауапты хатшылар институтын құру және қызметінің тәжірибесін өңірлік деңгейде тарату мәселесін ойластыру керек.

Облыстық және ірі қалалар әкімдіктерінің деңгейінде оларды Президент Әкімшілігі тиісті әкімдермен келісе отырып тағайындауына болар еді деп есептеймін. Бұл кадрлардың тұрақтылығын нығайтады, атқарушылық тәртіпті арттырады әрі «орталық-өңірлер» желісі бойынша жұмыстың үйлесімділігін қамтамасыз етеді.

Президент Әкімшілігіне менің тиісті Жарлығымның жобасын ойластырып, әзірлеуді тапсырамын.

Алтыншыдан, жақында сайланған ауылдық округтердің әкімдеріне қолдау көрсетуге айрықша назар аударылуы қажет.

Біз оларды қосымша ресурстармен қамтамасыз еттік, өкілеттіктердің бір бөлігін бердік. Оларды соны пайдалана білуге үйретіп, қажетті әдістемелік материалдармен қамтамасыз ету керек. Мемлекеттік басқару академиясының жанынан соларға арналып қысқа мерзімдік курстар ұйымдастырылуы тиіс. Ол үшін жауапкершілікті Мемлекеттік қызмет академиясымен бірге Өңірлік даму министрлігіне жүктеймін.

Сондай-ақ «А» корпусына қатысушыларды басқарудың қазіргі заманғы жүйесіне тұрақты оқытудың жүйесін соның ішінде шетелдік тәжірибеге негіздеп құру да маңызды деп есептеймін.

Жетіншіден, «А» корпусы тиімді жұмысының маңыздылығын ескере отырып, оның мемлекеттік қызметшілеріне әлеуметтік кепілдіктерді жақсартудың айқын жүйесін ойластыру керек.

Сіздерге Үкіметке 2014 жылдың қаңтарынан «А» корпусы қызметкерлерінің еңбек ақысын 50% арттыруды тапсырғанымды хабарлағым келеді.

Мұны біздің бүкіл қоғамымыздың сіздердің алдағы адал да мінсіз қызметтеріңіз үшін аванс ретінде қарастыруларыңызды сұраймын.

Қымбатты достар!

Бір философияның өздері өмір сүретін уақытты тамаша ететін адамдар болады деп айтып кеткені бар еді. Сол кезде өмір сүрген адамдарды тамаша ететін уақыт та болады.

Біз өзіміздің жаңа мемлекетіміз — Қазақстанымызды дамыта отырып, сондай уақытта өмір сүрудеміз. Қазір біз шешіп жатқан осындай тарихи міндеттердің толқынында болу құрметі кез келген ұрпаққа бұйыра бермейді. Бізге мұндай құрметті тағдырдың өзі бұйыртып отыр. Сондықтан біздің міндетіміз биіктен көріну, жеріміздің тағдыры мен халқымыздың әл-ауқатының тағдыры үшін жауапты болу. Өздеріңіздің күш-жігеріңізді аянбай, «Қазақстан-2050» стратегиясында белгілегендеріміздің бәрін жүзеге асыру керек.

Сіздерге, «А» корпусының қызметкерлеріне, Қазақстанның қазіргі тарихын таңғажайып ету құрметі бұйырды. Сіздер мұны ең алдымен біздің бүкіл халқымыздың сіздерге жоғары сенімі деп түсінулеріңіз керек.

Кәсібилік, арлылық, адалдық, бастамашылық, отансүйгіштік, халыққа қызмет ету, жоғары моральдық және адамгершілік қасиеттер — «А» корпусы мемлекеттік қызметкерлерінің басты сипаттары міне осылар.

Сіздер «А» корпусы — әлдебір элиталардың элитасы емес екенін әрдайым есте ұстауға тиістісіздер. Сіздер халықтың өз арасынан шыққансыздар. Сіздердің бәріңіз — халықтың қызметшісі екендіктеріңізді ешқашан ұмытпаңыздар. Адамдарға енжар қарауға болмайды. Олардың проблемаларын біліп, күндіз демей, түн демей шешу керек! Адамдарды иландырып, олармен адал да ашық диалог жүргізу маңызды. Сіздердің жоғары міндеттеріңіз бен ұлы борыштарыңыз осы.

Сіздер ел игілігі жолында жұмыс істеп жатқан менің командалық бір бөлігі екендіктеріңізді есте ұстаңыздар.

Құрметті кеңеске қатысушылар!

Сіздер жоғары лауазымға иесіздер. Жалақыларыңыз жаңа жылдан бастап 50%-ға көтеріледі. Алаңсыз жұмыс істеулеріңіз үшін сіздерге барлық мүмкіндік жасалуда. Осыншама сенім мен қамқорлықты ақтау — сіздер үшін азаматтық парыз.

«Бітер істің басына, жақсы келер қасына», — дейді халқымыз. Жаңа мәртебедегі қызметтеріңіз жемісті болып, елге игілігін тигізеді деп сенемін.

Іске сәт!

«Нұр Отан» партиясының XV съезінде сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2013 жылдың 18 қазаны

Құрметті съезд делегаттары!

Қадірлі қонақтар!

Бүгінгі басқосудың орны айрықша. Өткен 15 жылдың қорытындысын шығару тұрғысынан және болашақ бағдар тұрғысынан да бөлекше күн. Бұл — еліміз «Қазақстан-2050» стратегиясын қабылдағаннан бергі партиямыздың алғашқы басқосуы.

Біз алыс болашаққа көз тігіп, алдымызға биік межелер белгіледік. Қандай мақсатқа қай жолмен жететінімізді нақтылап, оны жүзеге асыруға кірістік. Еліміздің стратегиясын қалай іске асыруымыз керек, соны ойластырамыз. Оны мүлтіксіз жүзеге асырып, Қазақ елін дамудың дара жолына бастау елдегі ең қуатты саяси күш — «Нұр Отанға» жүктеліп отыр.

Ең ұлы жолдың өзі шағын ғана қадамнан басталады. Осыдан 14 жыл бұрын партияның алғашқы съезіне небәрі 400-ге жуық делегат қатысқан еді. Аз ғана жылда «Нұр Отан» 250 филиалы, 6 300 бастауыш ұйымы бар алып құрылымға айналды. Атқарушы және өкілетті билік тармақтарында тізгінді берік ұстады. Елдік істердің барлығына белсене араласып келеді. Менің бастамаларыма әрдайым қызу қолдау білдіріп, идеяларымды құлшына іске асырып келеді. Осы арқылы телегей тәжірибе жинақтады.

Халық көздегіні ғана емес, көңілдегіні де көреді. «Нұр Отан» нақты нәтиженің, ілкімді істің партиясы атанып, елдің көңілінен шыға білді. «Елің қуатты болса, бағың тұрақты болады», — дейді халқымыз.

Күнімізді шуақты ете түсу үшін елімізді қуатты ету барлығымыздың ортақ парызымыз. Елімізді әлемнің ең қуатты 30 елінің қатарына қосу — алдымыздағы үлкен, ұлы мақсат.

Бұл «Нұр Отанның» болашаққа жол сілтейтін темірқазығы болуға тиіс. Бүгінгі съезде қабылданатын «Нұр Отанның» жаңа саяси доктринасы да осыны көздейді.

Біз қоғамымыздың ерекшеліктерін артықшылыққа айналдыра білдік. Әралуандығымыз — байлығымызға, бірлігіміз — табысымызға айналды. Осыны ұлт зиялылары үнемі есте ұстап, жастарға әрдайым ынтымақтың үлгісін көрсеткені жөн.

Доктринада мемлекеттік тілдің ел бірлігінің факторы ретінде аталғаны да өте маңызды. Бұл мәселеге баса ден қоятын кез келді. Қазақ тілін білу азаматтық парызды ғана емес, ұлтқа деген құрметті де білдіреді.

Отан отбасындағы өнегелі тәрбиеден бастау алады. Осыны әрбір азамат есінде ұстауы тиіс.

Биыл тәуелсіздігіміздің 22 жылдығын атап өтейін деп отырмыз. Ол — атабағамыздың аңсаған арманы. Соның баршасында осы отырған көпшіліктеріңіз, бірге келе жатқан менің серіктестерім, қызметтес достарым, жолдастарым, Үкімет мүшелері, Парламент депутаттары, барлық деңгейдегі әкімдер бүкіл халықты ұйымдастырып, оны жеңіске жеткіздік. Сол үшін баршаларыңызға зор ризашылығымды білдіремін.

Құрметті делегаттар мен съезд қонақтары!

Бұл форум Қазақстанның жаңа тарихының бетбұрысты белесінде өтіп отыр. Біздің қоғамымыз «Қазақстан-2050» стратегиясында жария етілген жаңа ұлы мақсатқа сенімді қадам жасады.

XXI ғасырдың орта шеніндегі Қазақстанның тарихи шырқау шыңы шымыр да жұмыр белгіленген. Нені және қалай істейтінімізді, қандай мақсатқа қол жеткізгіміз келетінін білеміз.

Өзінің ыңғайына қарай тарих қашанда уәждерін алға тартып отырады, тиісінше жағдаяттар да өзгереді, соған орай біздің де өзгеруімізге тура келеді. Алайда, алдағы мақсат біз үшін де, келер ұрпақ үшін де нақпа-нақ айқындалған. Мерзімінен бұрын орындалған «Қазақстан-2030» стратегиясын жүзеге асыру барысындағы сияқты, бұл бізді шабыттандырады. Бұл бағдарламаны да біздің орындай алатындығымызға және халқымыздың игілігі мен елдегі тұрақтылықты қамтамасыз ете білетінімізге мен сенімдімін.

Бағдарламаның өзегі — біздің әлемдегі ең дамыған 30 елдің бірі болуға тиісті екендігіміз. Мақсатымыздың аса ауқымдылығы айдан анық. Өзінің тарихында біздің халқымыз тап қазіргісіндей экономикалық және әлеуметтік шыңдарды бағындырып көрген емес. Мұны жасау тек қазақстандықтардың қазіргі ұрпағының ғана қолынан келді. Тәуелсіздікті жария етіп, Қазақстанымызды дамыта отырып, біз дамудың шалғай шетінен біржола шығып кеттік, Еуразияның лайықты жаңа мемлекеті болдық. Ендігі жерде қашанда бүкіл әлемдік қоғамдастықпен қатар адымдауға тиіспіз.

«Қазақстан-2050» стратегиясы — біздің әлемдегі ең танымал ұлттардың шоғырына біржолата қосылуымыз үшін берілген ұлы тарихи мүмкіншілік.

Бүгінгі таңда шешілуі экономиканы, қоғам мен мемлекетті дамытудың жаңа белесіне шығуға мүмкіндік беретін нақты міндеттерді пысықтау аяқталып келеді. Алдымызда ауқымды, күрделі жұмыс тұр.

«Қазақстан-2050» стратегиясында мен XXI ғасырдың жаһандық 10 сын-қатерін нақты бөліп көрсеттім. Өткен жыл бұл болжамның дұрыстығын дәлелдеп берді.

Жаһандық дамудың драмалық кернеу күші көзге ұрып-ақ тұр. Жыл басында «Кипр дағдарысының» өрті зорға дегенде өшірілген еді. Бүгінде Еуропа одағының ең төменгі макрокөрсеткіштер шегінде тербетіліп тұрған экономикасы күрделі күйде. Әлеуметтік дағдарыс әлі де күшті, жұмыссыздықтың, адамдардың көңілі толмауының деңгейі жоғары. БРИКС-ке мүше елдердің барлығының дерлік экономикалық қарқыны едәуір бәсеңдеп қалды.

Жақында ғана Біріккен Ұлттар Ұйымының бас хатшысы Пан Ги Мун БҰҰ сарапшыларының баяндамасын жария етті, онда 2050 жылға қарай Жер бетіндегі халықтың 50% судың қатты тапшылығын сезінетіні айтылған.

Таяу Шығыс енді «араб антикөктемін» бастан кешіруде. Египет пен Тунисте исламшылар бір жылдан аз ғана астам уақыт билік басында тұрып еді, сол уақыттың өзі ел азаматтарының қалың тобының ондай саясаттың тығырыққа тірмей қоймайтынын түсінуіне жеткілікті болып шықты. Сириядағы азамат соғысының аяғы жаппай қырып-жоятын химиялық қаруды қорғансыз әрі ешқандай кінәсіз жандарға қарсы қолданумен тынды.

Менің ішкі түйсігім мен тәжірибем әлемнің таяу болашақтағы даму кезеңі аса күрделі болатынын аңдатады. Осындай жағдайда барлық қазақстандықтар өз

Отанымыздағы тұрақтылық пен даму бағдарын болжауға болатындығының бағасын білуге тиіс!

Осындай қиындықтар мен дағдарыстар орын алып тұрғанда біздің еліміз биыл тұрақты дамып келеді. Болжамға қарағанда, биылғы жыл ІЖӨ-нің шамамен 6% өсімімен аяқталады. Бұл өткен жылға қарағанда жоғарырақ көрсеткіш, оған жаһандық нарықтағы құбылмалылыққа қарамастан қол жеткізілгенін қадап айтқым келеді.

Біздің диқандарымыз тамаша астық алды — 20 млн. тонна бидай жинады.

Елдің жиынтық алтын валюта резервтері көбейе түсуде. Биыл ол көрсеткіш Ұлттық қор қаржысын қоса есептегенде 90 млрд. доллардан асып түсті. Мұның өзі біздің әлемдік экономикада орын алатын кез-келген қиындықтар мен сүргіндерге қарсы қояр кепіліміз, қайтарар жауабымыз болмақ.

Отандық дайын өнім әлемнің 111 еліне шығарылуда! Қазақстандық экспорт дегеніміз аккумуляторлар, трансформаторлар, металл құбырлары, тыңайтқыштар, азық-түлік өнімдері сияқты көптеген дайын тауарлар. Бізде экономиканың атымен жаңа салалары пайда болды. Елімізде автомобиль, локомотив, вагон мен тікұшақтар жасайтын өндірістер ешқашан болған емес.

Индустриялық бағдарлама аясында өнімнің 250-ден астам жаңа түрлері игерілді. Олар — мәшине құрылысының, фармацевтиканың, химия өнеркәсібінің жоғары технологиялы өнімдері. Мысалы, емдік заттардың 100-ден астам түрлерін шығару игерілген!

Қазіргі таңда биылғы жылды барлық негізгі көрсеткіштер бойынша табысты аяқтап шығамыз деп күтуге толық негіз бар.

«Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыра отырып біздің еліміз түбегейлі жақсаруға тиіс. Ол өзгерістер бәрін де қамтиды, бәрін де тереңнен қопарады. Олар біздің қоғамымыз өмірінің барлық қырларына қатысты болады.

Бұл аса ауқымды жұмыстың да басында «Нұр Отан» партиясы тұруға тиіс! Бұл съездің түйінді міндеті — ХХІ ғасырдың орта шеніндегі біздің барша ұлы Мақсаттарымызға қол жеткізудегі «Нұр Отан» партиясының алар орны мен саяси маңызын айқындау.

Құрметті делегаттар!

Бірнеше айдан кейін, келесі жылдың наурызында біздің партиямызға 15 жыл толады! Партия Қазақстан тарихында тұңғыш рет баламалы негізде өткізілген президенттік сайлау қарсаңында менің реформаларымның бағытын қолдайтын жалпыхалықтық коалицияның арқауында құрылған болатын.

Халықтың қалауына сәйкес басты саяси күшке айналған пікірлестер одағы дәл сол кезде қалыптасқан еді! Біздің жас демократиямыз да дәл сол кезде әлеуетін айқара ашқан еді! Кезінде басқа ілгері елдердегі — Сингапурдағы, Оңтүстік Кореядағы, Жапониядағы сияқты біздің елде де демократия прогресшіл, көшбасшы партиямен — «Нұр Отанмен» бірге дүниеге келген болатын. «Нұр Отанның» қалыптасу тарихы — демократияның әлемдік тәжірибесінің ажырағысыз бөлігі.

Бірінші съездің қалай өткені жадымызда біржола жатталып қалды. Ол кезде біздің батыл армандарымыздың өзі қазіргі жетістіктерімізге де ілесе алмай жататын. Қазір осы залда мен өзімнің Бірінші съезде айтқан сөздерімді қайталамақшымын, ол сөздер 15 жыл өткенде де көкейкестілігін жоймаған: «Менің қымбатты жолда-

старым, сіздерге Отан деп соққан жүректеріңіз үшін үлкен алғысымды айтамын. Сіздердің халықтың қадір-қасиетін ойлайтындарыңыз, мемлекеттілікті сақтау мен нығайту жолында бәріңіз бір үйдің баласындай жұмылғандарыңыз үшін рахмет деймін!».

Мен өзіммен бірге жаңа елді орнатысқан барлық қазақстандықтарға еңбегі мен төзімділігі үшін алғысымды білдіремін! Айрықша алғысымды менімен бірге біздің партиямызды құрысқан серіктестеріме арнаймын! «Нұр Отан» партиясын өркендетуге үлес қосқандардың бәріне алғыс айтамын!

Әуел бастан-ақ партия менің пікірлестерімнің ынта-құлшынысы мен сеніміне арқа сүйеді. Осы залда Сергей Александрович Терещенко, Қайыржан Шайқыұлы Тақуов, тағы басқалар отыр. Олар біздің даңқты дәстүрлерімізді сақтай біліп, партия жұмысына өз үлестерін қосуын жалғастырып жатыр.

Біз үшін алғашқы сынақ 1999 жылғы парламенттік сайлау болған еді. Міне, 15 жылға жуық уақыттан бері партия бәсекелесті адал күресте талай рет сайлау науқанының елегінен өтті және әрқашан жеңіске жетіп отырды! Бізді қай кезде де әр сайлау өткен сайын беки түскен халық қолдауы жігерлендіріп жүрді.

«Нұр Отан» партиясы қолынан келмейтінді ешқашан уәде еткен емес. Ол әрдайым нақты істер партиясы бола білді. Жүздеген мың нұротандықтардың күш-жігерінің, әрбір қазақстандықтың қажырлы еңбегінің арқасында «Қазақстан-2030» стратегиясы мерзімінен бұрын жүзеге асырылды.

Осы залда кең-байтақ Отанымыздың әр қиырынан келген сан түрлі ұрпақтың, ұлттар мен кәсіптердің өкілдерін — менің серіктестерімді көріп отырмын. Сіздердің әрқайсыңыз өзінің отбасы мен жақын адамдарының, қаласы мен селосының, ауданы мен бүкіл елдің өміріндегі жаңа жетістіктермен бөлісе алатынына сенімдімін.

Әр отбасының тұрмысын жақсарту жөнінде ауқымды жұмыс атқарылды. Жүздеген жаңа кәсіпорындар, жолдар салынды, жүздеген мың жаңа жұмыс орындары пайда болды. Жаңа бала бақшалар мен мектептер, ауруханалар жұмыс істеп тұр. Жаңа университеттер, кітапханалар, театрлар, концерт залдары, стадиондар, спорт алаңдары ашылды. Ең бастысы — халқымыздың Рухы қайта өрледі.

Бүгінде «Нұр Отанның» қатарында 900 мыңдай партия мүшесі бар. «Нұротандық» депутаттар Парламент Мәжілісінде көпшілікті құрайды. Парламенттік заң шығару ісінде аса қомақты тәжірибе жинақталды. Парламенттің тек бесінші шақырылымы кезінде 140-тан астам заң қабылданған! «Нұр Отанның» фракциясы денсаулық сақтау, аграрлық сектор, мемлекеттің әлеуметтік маңызды қызметтері мәселелері бойынша 12 заң жобасын дайындады. Партия халық мүддесін қорғай білетін парламентшілер мен мәслихаттар депутаттарының тұтас шоғырын тәрбиелеп шығарды. Біздің партиямыз Үкіметті жасақтайды, биліктің барлық тармақтарының іс-қимылының реттілігін қамтамасыз етеді.

Партия жанындағы қоғамдық құрылымдардың — Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі кеңестің, Құқықтық кеңестің және басқаларының қызметін айрықша атап өткім келеді. «Жас Отан» жастар қанаты белсенділігін арттыра түсуде. Біздің партияның жас мүшелері өздерінің II съезінің шешімдерін құлшына орындауда.

«Нұр Отан» басқа парламенттік партиялармен, Кәсіподақтар федерациясымен, Азаматтық альянспен, ардагерлер және әйелдер ұйымдарымен, өзге де үкіметтік емес ұйымдармен өзара іс-қимыл жасауда. «Ақ жол» партиясы және Коммунистік

партияның парламенттік фракцияларының белсенді әрі жемісті жұмысын айрықша атап өткім келеді, олар қағидатты мәселелерде өздерінің пікірлерін білдіріп, өз ұстанымдарын қорғайды және қарапайым халықтың жақтастары бола біледі.

Біздің партия — «Қазақстан-2050» Жалпыұлттық демократиялық коалицияның біріктіруші күші. Бүгінде «Нұр Отан» — Қазақстанның ХХІ ғасырда табысты қадамдар жасауын қамтамасыз ететін саяси көшбасшылықтың басты тетігі!

Қазір бізде халқымызды жаңа жеңістерге сенімді жетелеу үшін не қажеттінің бәрі бар. Ең бастысы — барлық қазақстандықтардың зор сенімі мен қолдауы. Бұл — «Нұр Отанның» ХХІ ғасырдағы саяси көшбасшылығының негізгі бастауы. Қазір партия ресурстарын дұрыс бөлу керек. Әр нұротандықтың партиялық жауапкершілігін күшейту қажет. Біз партия жұмысының қуатын үш қайтара еселендіруге тиіспіз.

Құрметті делегаттар!

«Қазақстан-2050» стратегиясы — біздің партиялық бағдарламаларымыздың негізі. Оны орындау «Нұр Отанның» саяси көшбасшылығымен ғана мүмкін екеніне менің ешқандай күмәнім жоқ. Партия біртұтас саяси ерік-жігердің генераторы, қазақстандықтарды біздің жолымыздағы кез келген бұрылыстардан алып шығар жол бастаушы ретінде іс-қимыл танытуы тиіс.

Бұл, бірінші кезекте, біздің еліміз тағдыры үшін ұжымдық жауапкершілігіміз. «Нұр Отан» сан түрлі адамдардың басын біріктіріп отыр. Іс жүзінде, партия біздің бүкіл қоғамымыздың айнасы іспетті. Партия халық мүддесінің бастаушысы болуы үшін депутаттар корпусы тарапынан атқарушы биліктің жұмысын тиімді бақылау қажет етіледі. Бүгінде жүйелі жаңару талап етіліп отыр. Сондықтан біз мұраттарымызды, құндылықтарымыз бен қағидаттарымызды бекітетін Саяси доктрина қабылдаймыз.

Біздің партия қашанда өзгерістердің басында тұрып, табысты партиялық тәжірибенің жаһандық үрдістеріне ілесуі, қоғамға қатысты кез келген тәуекелдер мен сын-қатерлерге жедел және икемді үн қата білуі қажет. Біз қазіргі әлемде табыс тек нақты іс-қимыл стратегиясы бар саяси күштерге ғана жолдас болатынын анық көруге тиіспіз. Тек тұрақты даму мен халқымыз бірлігінің берік кепілі ретінде ұзақ мерзімді саяси көшбасшылық қамтамасыз етілетін жерде ғана табысқа қол жетеді. Осы жолмен тек ырғақты дамыған елдер — Түркия, Жапония, Үндістан, Сингапур, Малайзия ғана емес, сондай-ақ Солтүстік Еуропаның бірқатар елдері — Швеция, Норвегия, Финляндия, Дания жүріп өтті. Сонымен бір мезгілде, тарихтың жауапты кезеңдерінде саяси көшбасшылық әлсіреген жерде қоғам сілкіністер мен жанжалдардың аласапыранына батады. Сондықтан «Нұр Отанның» әрбір мүшесі — министрден қатардағы нұротандыққа дейін — партияның ХХІ ғасырдағы көшбасшылығы нені білдіретінін нақты түйсінуі тиіс.

Бірінші. «Нұр Отан» басты патриоттық күш болуы шарт.

Партияның аса маңызды миссиясы — «Қазақстан-2050» стратегиясында жарияланған Жаңа қазақстандық патриотизм қалыптастырудың жалпыұлттық түпқазығы болуы тиіс. Бұл жұмысқа «Жас Қыран» және «Жас Ұлан» балалар ұйымдары, «Жас Отан» бастаған жастар бірлестіктері, Республикалық ардагерлер кеңесі, барлық патриоттық БАҚ-тар мен ҰЕҰ-лар қатысуы қажет.

Екінші. Партия қашанда жалпыұлттық бірліктің орталық буыны болуы тиіс.

Біріншіден, «Нұр Отан» — халықты топтастырушы партия.

Біз бабаларымыз сан ғасыр бойы аңсаған арманға қол жеткізгенімізді мақтан ете білуіміз керек. Ұлтымыздың ұлы тарихының жаңа тарауы қуатты да табысты тәуелсіз мемлекеттің шежіресі болып жазылуда. Еліміз осы жылдарда ерлік пен бірліктің үлгісін көрсетті. Тәуелсіздіктің қиыншылықпен келгенін, оны ұстап қалу оңай емес екендігін халқымыз білді. Осыны түсініп отырған, бір жұдырықтай жұмылып отырған халқыма шын жүрегімнен алғысымды айтамын.

Бірте-бірте барлық жағдай түзеледі, барлық мәселе шешіледі. Барлығымыз қолымызға қонған алтын құс-бақытымызды сақтай білейік. Бұл — ана тіліміз бен ата дәстүріміздің, ұлттық мәдениетіміздің Мәңгі жаңғыру дәуірі.

«Нұр Отан» мемлекеттік тілді нығайтуға, қазақтың дәстүрі мен мәдениетін жаңғыртуға байланысты қоғамдық-саяси жұмыстардың тиімді жүйесін жасауы тиіс.

Екіншіден, партияға біздің көпэтносты халқымыздың бірлігі үшін жоғары жауапкершілік жүктеледі. Бұл ретте түрлі деңгейдегі партия ұйымдары мен Қазақстан халқы Ассамблеясының, «Нұр Отан» парламенттік фракциясының және Ассамблеядан сайланған Мәжіліс депутаттарының бірлескен іс-қимылының тұтас бір жүйесі қажет. Біздің ұранымыз «Бір ел — бір халық — бір тағдыр» — біз нақты өмірде дәйектілікпен жүзеге асырып келе жатқан аса маңызды қағидат.

Үшіншіден, партия ел өңірлерін жақындастырып, өңіраралық байланыстарды нығайтуы тиіс. Қазір мемлекеттің жаңа өңірлік саясатын қалыптастыру үдерістері жүруде. Бүкіл еліміз бойынша ауылдар мен аудандық маңыздағы қалалар әкімдерінің сайлауы өтіп, жергілікті билік батыл түрде жаңартылды. Орталықтан өңірлерге елеулі өкілеттіліктер берілді. Өңірлерден орталыққа, сондай-ақ, орталықтан өңірлерге кадрлардың ротациясы жүріп жатыр. Тек сіңірген еңбегіне негізделіп, конкурс бойынша жүзеге асырылуы тиіс мемлекеттік қызметке қабылдау мен ілгерілетудің жүйесі түбегейлі өзгертілді. Басқару органдарында жұмыс істейтіндердің корпусы айтарлықтай жаңарды. Партияға тұрғындардың бір бөлігінің санасындағы өңіршілдіктің көнерген түрін шешімді түрде еңсеріп, жалпықазақстандық мүдделерді біріктіруші күш болуы тиіс.

Үшінші. «Нұр Отан» қашанда азаматтық қоғамның көшбасшысы болуы қажет.

Партия, біз қашанда атқарып келе жатқандай, Азаматтық альянспен бірлескен жұмысты дамытуы, адамдардың нақты проблемаларын шешуші, оларға көмектесуші және арқа сүйеуші барлық патриоттық ҰЕҰ-лар мүдделерінің жолбасшысы болуы тиіс. «Қазақстан-2050» Жалпыұлттық коалициясын дәйектілікпен нығайту және кеңейту қажет. Бұл жұмысты босаңсытуға болмайды, өйткені, біздің партия елдің болашаққа қадам басуының ядросы болып табылады.

Төртінші. Партиялық көшбасшылықтың басты мәселелерінің бірі — экономикалық және әлеуметтік инновациялардың жалпыұлттық эпицентрі болу.

Біздің партиямыз қоғам мен мемлекетті дамудың батыл, инновациялық идеяларымен нәрлендіруі тиіс. Бүгін әлемдік экономика инновациялық кәсіпорындар мен сапалы жұмыс орындарын құру есебінен өсімді қамтамасыз ету бағытында жұмыс істеуде. Сондықтан тиісті мамандар дайындау қажет. Біз индустриялық-инновациялық даму бағдарламасын дер кезінде қабылдадық және басқа елдер де бізден кейін осындай индустриялық бағдарламалар дайындады. Біз оны еліміздің бүкіл экономикасын дамытудың темірқазығы ретінде пайдалануға тиіспіз.

Осы екі мәселе де инновациялар және ғылыми жаңалықтар негізінде шешілуі керек. ХХІ ғасырда ғылыми жаңалықтар шешімдердің ең бастысы болады.

Инновациялардың басты бағыттары биологияның, нанотехнологияның және математиканың түйісінде тоғысады. Болашақтың энергиясын қамдау керек. Олар қазірдің өзінде жұмыс істей бастады. Қуаттың қазірше адамзатқа беймәлім мүлде жаңа түрлерін іздеу жүріп жатыр. ХХІ ғасырда табыстың маңызды шарты креативтілік болып табылатынын атап көрсетемін. Сондықтан «Нұр Отан» креативті партия болуы тиіс.

Шығармашыл интеллигенциямен жұмысты айтарлықтай күшейту керек. Нұротандықтар Қазақстанды дамытудың аса маңызды мәселелері бойынша Интернет-дискуссиялардың тұрақты қатысушысы болуы қажет.

Бесінші. ХХІ ғасырдағы көшбасшы партия — жалпыхалықтық бақылаудың басты құралы.

Бәрінен бұрын, «Қазақстан-2050» стратегиясының міндеттерін жүзеге асыруда «Нұр Отан» фракциясының парламенттік және қоғамдық бақылау мүмкіндігін кеңінен пайдалану маңызды. Тек бесінші шақырылған Мәжілістің жұмысы барысында ғана нұротандық депутаттар партияның Сайлауалды тұғырнамасын орындаудың барлық қырлары бойынша мемлекеттік органдарға шамамен үш жүздей сауал жолдады. Бұл сауалдар Сайлауалды тұғырнаманың орындалуы туралы халыққа баяндалуы үшін мұқият қарастырылуы қажет, өйткені, ол біздің ортақ ісіміз.

Заң жобасымен жұмыс кезеңінде халықтық бақылаудың маңызды тетігі «Нұр Отанның» парламенттік фракциясы жанындағы консультативті-кеңесуші органдардың қызметі болды. Олар маңызды заң жобалары бойынша сарапшылардың басын біріктіреді, қалың жұртшылықтың пікірлерін қаперге алады.

«Нұр Отан» фракциясының салық салу мәселелері бойынша қағидатты ұстанымын ерекше атап өткім келеді. Депутат-партияластардың орта тапқа салықтық салмақты ұлғайтуға жол беруге болмайтыны туралы ұстанымын өте дұрыс деп санаймын. Бізде шағын және орта бизнес өнімнің 20%-дан сәл ғана астамын өндірсе, біз қатарына қосылуға ұмтылып отырған дамыған елдерде бұл көрсеткіш 60–70%-ға жетеді. Бізге орта және шағын бизнестің үлесін 50%-ға дейін жеткізу керек. Сондықтан орта таптың негізін құрайтын кәсіпкерлікке жан-жақты көмектесу қажет.

Мен осыдан 5 жыл бұрын тапсырғандай, сән-салтанат заттарына, элиталы жылжымайтын мүлікке, қымбат автомобильдерге жанама салықтар енгізу қажет. Мұның сол сияқты алкоголь мен темекі бұйымдарына да қатысы бар. Бұл азаматтық және патриоттық ұстаным! Үкімет парламентарийлердің пікірлеріне құлақ түруі тиіс.

Бір жағынан алғанда, біз бюджетті толықтыру керек екенін және бізде корпоративтік және табыс салығы мөлшерлемелерінің төмен екенін түсінеміз, соның есебінен біз ауқатты азаматтар табын құрдық. Бұл дұрыс. Бұл біздің мақсатымыз еді. Бұл мақсатты бағытталған саясат. Бай адамдар көбірек болуы керек және олар өз байлықтарын олардың осылай жасауына жағдай туғызған елдің дамуына бағыттауы тиіс. Енді, дәулетті адамдар табы ұлғайған кезде, олар әлеуметтік жауапкершілік ісіне өз үлестерін қоса алады және қосуға тиіс. Бүкіл әлемде осылай жасалады. Ал бізде миллионер де, жұмысшы да бірдей 10%-дық табыс салығын төлейді. Бұл жөнінде ойлану қажет. Сондықтан мен өз әріптестерім — Мәжіліс депутаттарының бастамасын қолдаймын! Консультативтік-кеңесшілік органдар жұмысы тәжірибесін ұлғайту, оларды мәслихаттар жұмысында пайдалану маңызды.

«Нұр Отан» — парламенттік партия. Сондықтан «Нұр Отан» жұмысын күшейтудің маңызды бір бағыты — Мәжілістегі Фракция қызметі. Біздің депутаттар бастамашы болған әрбір заң жобасы, әр шешім елдің ұзақ мерзімді мүдделерін айқын түсінуге негізделіп, Доктрина қағидаттарымен келісілуі тиіс. «Нұр Отан» ашық, мөлдір, тиімді және жауапты саяси күштің қандай болатынын өз қызметімен дәлелдеуі керек. Біз ашықпыз және біздің жасыратын ештеңеміз жоқ. Біз адал жұмыс істейміз және халыққа барлық кемшіліктер туралы ашық айтамыз, проблемалардың әлі бар екенін қолдаймыз және түсінеміз.

Әркезде де біздің халқымыздың игілігі үшін еңбек ету қажет. Партия жүйелі негізде өзінің Қоғамдық қабылдауларының жұмысын күшейтуі керек. Тек биылғы жылы ғана Қоғамдық қабылдаулар азаматтардың жүз мыңға тарта өтініштерін өңдеуден өткізді. Сол сияқты таяу күндері біз «Электронды партия» жобасын іске қостық. Енді Интернетке қол жеткізген әрбір азамат үйінен шықпай-ақ «Нұр Отанға» өтініш жасай алады. Азаматтармен тұрақты үнқатысу қажет. «Нұр Отанды» халықтық қолдаудың сарқылмайтын басты қайнар көзі де міне, осы!

Саяси көшбасшылықтың қағидатты мәселесі — біздің жемқорлыққа қарсы бітіспес стратегиямыз. Партия нұротандықтардың азаматтық ар-ожданының принципті сақшысы болуы керек. Адамдар жергілікті жерлерде жемқорларды түстеп таниды, ал бұл оларды қатардағы нұротандықтар да біледі деген сөз. Олар бірінші болып дабыл қағып, жемқорларды әшкерелеуі керек. Партия мен құқық қорғау құрылымдарының міндеті — жемқорлықпен күресушілерді қорғап, оларға көмектесу. Мемлекеттік қазынаның бір теңгесі де қараусыз қалмауы тиіс. Тек сонда ғана қазынаға қол салушылықпен күрес табысты болмақ!

Алтыншы. ХХІ ғасырда көшбасшылыққа тек жастар белсенді қолдау көрсеткен партия ғана ие бола алады.

Сондықтан мен жастар саясатын әлеуметтік жаңғыртудың маңызды бағыты ретінде белгіледім. «Жас Отан» 200 мыңнан астам адамның басын біріктіреді. Бір жыл бұрын «Жас Отанның» екінші съезінде мен жастармен жұмысты күшейтудің кешенді бағдарламасын ұсындым. Бірақ, ашығын айтайын, менің тапсырмаларымның орындалуы жартыкеш жүруде. Мәселен, Үкімет 2020 жылға дейінгі жастар саясатының тұжырымдамасын бекітті. Бірақ оны жүзеге асыру жөніндегі Іс-шаралар жоспарында Үкімет қаржыландыру көлемін белгілемеген. Бәрі «бөлінген лимитке сәйкес» әкімшілік бағдарламаларды сатып алуға берілген. Ал бұл лимиттер алушыларға дейін жете ме — мәселе міне сонда.

Басқа бір мысал. Менің тапсырмам бойынша Білім және ғылым министрлігі «Жастар» ғылыми-зерттеу орталығын құрған. Бірақ тағы да сол қаржыландырудың жоқтығынан ол толыққанды жұмыс жүргізе алмайды. Сөйте тұрса да, ол жергілікті жерлерде демеушілер есебінен табуға болатын және сол сияқты Үкімет те бөле алатын азғантай ғана қаржы. Өңірлерде жастардың ресурстық орталықтарын құру да созылып барады. Бүгінде 10 өңірде 96 орталық қана жұмыс істейді. Астана және Алматы қалаларында, Ақтөбе, Батыс Қазақстан, Қызылорда, Солтүстік Қазақстан облыстарында бұл жұмысқа тіпті кіріспеген де.

Менің тапсырмам бойынша бүкіл елде «Жасыл ел» жобасы жүзеге асырылып жатқанын сіздердің бәріңіз жақсы білесіздер. Біз негізінен шөлейтті және жартылай шөлейтті болып табылатын көлемі бойынша әлемде тоғызыншы аумаққа иеміз, орманды бөлік 10%-дан аз жерді алады. Сондықтан елді жасыл желекке

бөлеу қоршаған орта мен азаматтарымыздың денсаулығы үшін маңызды, бұл үлкен парасатты іс. Бұл жоба жалғасын табуы керек және партия оған қолдау көрсетуі тиіс.

Биыл Қоршаған ортаны қорғау министрлігі желісі бойынша 429 млн. астам теңге бөлінді. Мәселен, Оңтүстік Қазақстан облысында жастардың еңбек отрядтарының облыстық штабына ақша тек оқу жылы басталар алдында тамызда ғана келіп түскен! Осының салдарынан студенттердің негізгі бөлігі бағдарламаға қатысудан бас тартуға мәжбүр болды. Бұл басшылардың кемшілігі. Бұл жерде студенттердің кінәсі жоқ. Менің тапсырмаларымды орындамайтын нақты шенеуніктер кінәлі. Жастар саясатына деген мұндай көзқарасқа жол беруге болмайды.

Партия басшылығы мен Үкіметке әкімдермен бірлесіп жағдайды түзетуді және «Жас Отанның» II съезінде мен берген барлық тапсырмаларды орындау жөнінде нақты жұмыстармен айналысуды тапсырамын.

Жастар — біздің алтын қорымыз! Жас қазақстандықтардың партия бағытын қолдауы, олардың «Қазақстан-2050» стратегиясын жүзеге асыруға кеңінен атсалысуы зор тарихи және тұрақтандырушы маңызға ие.

Мен партия съезі мінберінен барлық қазақстандық жастарға тағы да сөзімді арнағым келеді. Біздің елімізде жасалғандардың бәрі, ең алдымен, сіздер үшін! Сіздер үшін Қазақстанда барлық есіктер ашық! Халықтың бірлігін сақтаңыздар! Біз үшін осындай Қазақстанды құрып жатқан біздің ата-аналарымыздың, аға буынның еңбегін бағалаңыздар! Біздің Отанымыздың ұлы болашағы үшін қажырлылықпен және лайықты оқып, еңбек етіңіздер! Сіздер — бүкіл Қазақстанның үмітсіздер!

Осы шаруаның бәрі жастар үшін, еліміздің тәуелсіздігі ұзағынан болу үшін және көк туымыз мәңгілік желбіреуі үшін жасалып жатыр. Мәңгілік ел болу үшін жасалуда. Келесі ұрпақ ел үшін, жер үшін, өзім үшін деп еңбек ету керек. Тек ғана еңбекпен бақытты боласың.

Жетінші. «Нұр Отан» біздің мемлекетіміздің басты сыртқы саяси құндылықтарын белсенді жақтап және алға бастыруы керек.

Олар кеңінен мәлім. Қазақстанның өсіп келе жатқан халықаралық беделі соларға негізделген. Біз теңдестірілген және қауіпсіз, көпполарлы және толерантты әлемді қолдаймыз. Бұл құндылықтарды партия өзге елдердің рухы мен көзқарастары бойынша жақын саяси партияларымен байланыстарды кеңейте отырып, парламентаралық және халықаралық қызметінде алға бастыратын болады.

«Нұр Отанның» ХХІ ғасырдағы ұзақ мерзімді көшбасшылығының міндеттері осындай.

Құрметті делегаттар!

Партия съезінің алдында саяси доктрина қабылдау міндеті тұр. Оның жобасы «Нұр Отанда» және қоғамда кеңінен талқыланды.

«Нұр Отанның» бағдарламалық құжаттары әркезде де нақтылы болды, сондықтан олар нәтижелі болып келді. Біз ешқашан құрғақ қиялға берілген емеспіз. Біз ешқашан бұлыңғыр міндеттер қойып, бос уәделер берген жоқпыз. Біз әрбір сөзімізді әркезде де шынайы еңбекпен және нақты істермен айғақтап отырамыз. Мен әркезде де солай болатынына сенімдімін! Өйткені «Нұр Отан» — көшбасшы партия!

Қымбатты достар, әріптестер!

Біздің басты партиялық брендіміз — Қазақстан, тек қана алға! Стратегия-2050-ді жүзеге асыруға байланысты ол одан да зор нақты мазмұнға ие болады.

Алға — жаңа инновациялық-индустриялық экономикаға!

Алға — біртұтас және топтасқан ұлт ретіндегі қазақстандықтардың жаңа өмір сапасына!

Алға — ХХІ ғасырдағы ырғақты дамушы және жауапты мемлекет ретіндегі Қазақстанның халықаралық беделінің жаңа шыңдарына!

Бұлар біздің ХХІ жүзжылдықтың ортасына дейінгі іс-қимылымыздың бірегей үш бағыты. Онда партия мен мемлекеттің алдағы жұмыстарының тарихи мәні түйінделген. Бұл біздің ортақ Қазақстан арманының ең терең мәні.

Қымбатты достар!

Алдымызда биік белестер бар. Олардан алқынбай асу, белестерді барлықпай бағындыру — біздің өз қолымызда. Мызғымас бірлік пен тынымсыз еңбек, жасампаздық пен жаңашылдық, жауапкершілік — біздің ең басты құралымыз осылар. Біз өзімізді ұдайы қамшылап, алға ұмтыла білсек қана «Қазақстан-2050» стратегиясындағы биік мақсаттарға жете аламыз.

Партиямыз тұғырлы, елдігіміз ғұмырлы болсын. Мәңгілік елді бірге жасайық!

Алға, «Нұр Отан»! Алға, Қазақстан!

Қазақстан және Ресей өңіраралық ынтымақтастығының Х форумында сөйлеген сөзі

Ресей Федерациясы, Екатеринбург қаласы, 2013 жылдың 11 қарашасы

Құрметті Владимир Владимирович!

Құрметті форумға қатысушылар!

Сіздермен Қазақстан мен Ресей өңіраралық ынтымақтастығының мерейтойлық Х форумында жүздесіп отырғаныма өте қуаныштымын.

Өткен уақытта бұл шара екіжақты өзара іс-қимылдың ұтымды алаңқайына айналды. Жыл өткен сайын форумға қызығушылық арта түсуде, мұның өзі, сөз жоқ, оның ықпалы мен практикалық пайдасының өсе түскенін аңғартады.

Екатеринбургтегі бұл форумның ерекше маңызы бар. Бүгін біз ХХІ ғасырдағы біздің елдеріміздің арасындағы тату көршілік пен ынтымақтастық туралы шартқа қол қоюды жоспарлап отырмыз. Бұл үшінші мыңжылдықтағы Қазақстан мен Ресейдің өзара тиімді серіктестігінің сенімді арқауы болатынына күмәнданбаймын.

Ынтымақтастықты дамытудың аса маңызды бағыттарының бірі — өнеркәсіптік кооперация мерейтойлық форумының шешуші тақырыбы болып табылады.

Талқылауға шығарылған мәселелердің көкейкестілігі екі ел экономикасының құрылымы мен даму қарқынының ұқсастығынан байқалады. Экономикалық ахуалдар Қазақстан мен Ресейдің алдына ұзақ мерзімдік келешекке ұқсас міндеттер қояды. Соларды шешудің аясында біз экспортты әртараптандыру, жоғары технологиялы импортты алмастыру бойынша қанаттаса жұмыс істеудеміз.

Қазақстан үшін де, Ресей үшін де қосымша құны жоғары өз бәсекеге қабілетті өнім өндірісінің спектрін кеңейтудің зор маңызы бар.

Бізді бизнес үшін мейлінше қолайлы жағдайлары бар ашық нарықтық экономиканы бір мезгілде құру да біріктіріп тұр.

Біздің елдеріміздің экономикалық дамуының таңдап алынған мақсаттары мен қағидаттары интеграциялық процестердің — Кедендік одақ пен Бірыңғай экономикалық кеңістіктің құрылуының жақсы негізі болды.

Өз экономикаларымызды қатаң бәсекелестік жағдайында интеграцияландыра отырып, біз айналамыздағы әлемнің жылдам өзгеріп бара жатқанын мойындаймыз. Адамзаттың болашақ дамуының парадигмасы жаңа «жасыл технологиясы», балама қуат көздері мен басқа инновациялардың тұтас жиынтығы бар үшінші өнеркәсіптік революцияның шеңберінде қаланады.

Осындай жағдайларда кәсіпкерлік қауымдастықтың белсенділігі айрықша мәнге ие болады.

Бүгінде Қазақстан мен Ресейде жеке бизнес біздің үкіметтеріміздің жаңғырту реформаларына жаңа өнеркәсіптік және инновациялық жобалармен қолдау көрсетуге қабілетті.

Мұндай бастамалардың көпшілігі қазірдің өзінде жүзеге асырылуда. Мемлекетаралық кооперацияның табысты үлгілерінің арасынан машина жасау, тау-кен металлургия кешені, уран және химия өнеркәсібі сияқты салалардағы өзара іс-қимылды атауға болады.

Мәселен, Ресей мен Қазақстан тау-кен металлургия саласында бір-бірін үйлесімді толықтырады. Қостанай облысы дәстүрлі түрде Ресейдің металлургия кәсіпорындарына жентек қалдықтар, Павлодар — алюминий шикізатын беріп тұрады. Ресейдің «Евраз Холдинг» компаниясы Қостанайда прокат зауытының құрылысын аяқтауда. Оның қуаты жылына 450 мың тонна ұсақсортты прокаты құрайды.

Машина жасауда да елеулі интеграциялық тиімділікке қол жеткізілуі мүмкін. Мәселен, бізде осы саладағы әлемдік көшбасшы — «General Electric» компаниясының технологиясы бойынша локомотивтер өндірісі игерілді. Қазірдің өзінде салынып үлгерген кәсіпорынға серіктес ретінде «Трансмашхолдинг» кірді.

30%-ы Ресейден жасақталатын дизель двигательдерін шығару жөніндегі зауыттың құрылысы басталды. Тәжікстан, Қырғызстан, Өзбекстан, Моңғолия, Эстония мен Латвия зауыттың әлеуетті сатып алушылары болып табылады.

Франциялық «Alstom» және «Трансмашхолдинг» бірлескен электровоздар шығару да осы схема бойынша дамитын болады.

«Енисей» астық жинау комбайндары мен Петропавл қаласында доңғалақты тракторларын шығару жоспарда тұр.

Кеше Өскемен қаласында жылына 120 мың жеңіл автомобиль шығаруға мүмкіндік беретін жаңа автомобиль зауытының құрылыс орнына капсула салынды. Оған Ресей тарапынан «Автоваз», Қазақстан тарапынан «Азия Авто» қатысатын болады.

Біздің елдеріміздің кәсіпорындарының өнеркәсіптік кооперациясының мысалдары көп. Қазақстанның аумағында жүзеге асырылып жатқан және жүзеге асыру жоспарланып жатқан жалпы сомасы 6 млрд. долларға тарта 50-ден астам ірі жобалар бар.

Біздің елдеріміздің электр энергетикасында, ауыл шаруашылығында, көлік әлеуетін дамытуда серіктестік кооперациясының үлкен мүмкіндігі бар.

Ғылым саласындағы ынтымақтастық мүлде жаңа кеңістіктер ашады. Мәселен, біз аса жаңа технологияларды дамытуда күш-жігерімізді біріктіре алған болар едік. Мысал үшін, 2017 жылы Астана қаласында өткізілетін халықаралық «ЭКСПО» көрмесі жаңа энергетика бағытына серпіліс бере алады. Оның тақырыбы «Болашақ энергиясы».

Біздің елдеріміздің арасындағы, әсіресе инновациялар саласындағы жемісті ынтымақтастық үшін осындай өзара бірлескен іс-қимылдың жаңа тетіктерін ойластырып, жұмыс істеп тұрғандарын жетілдіру талап етіледі.

Бұл міндеттің шешілуін мен, біріншіден, біздің серіктестік келісімдеріміздің жүзеге асырылуынан көремін. Біздің мемлекетаралық шешімдерімізден кәсіпкер өз жұмысының нақты экономикалық жақсартылуы мен жеңілдетілуін күтеді.

Екіншіден — бұл біздің кәсіпорындарымыздың үйлестірілген іс-әрекеті. Бүгінгі форум тақырыбының жүйелі дамытылуы осы бағыттағы аса қуатты ынталандыру болуы тиіс.

Қазақстандық бизнес кооперацияны өзара тиімді серіктестік жағдайында ұлғайтуға әзір. Елде Үдемелі индустриялы-инновациялық дамудың алғашқы бесжылдығында инновацияларды енгізу мен экономиканың мүлде жаңа салаларын игеру үшін база қалыптастырылды. Бүгінде келесі индустриялы-инновациялық бесжылдық бағдарламасы белсенді әзірлену деңгейінде.

Бірыңғай экономикалық кеңістік үш елдің жалпы әлеуетін арттырды. Енді біздің бизнесіміз тек елдің ішкі ресурстарына ғана емес, біздің Ресей мен Беларусьтағы серіктестеріміздің ресурстарына да арқа сүйей алады.

Кәсіпкерлікті барынша қолдай отырып, біз өндірісті ұтымды ұйымдастыру қағидаттарын басшылыққа алуға тиіспіз. Бұл оны барлық қажетті ресурстармен қамтамасыз ету үшін де, қазіргі бар өткізу нарығына табысты шығу үшін де маңызды. Біздің басты мақсатымыз — өндірісті барынша тұйықтандырып, қосымша құндардың тізбегін өсіру үшін бизнеске ең қолайлы жағдайлар жасау.

Ақыр соңында, үш елдің аумағында бірлескен күш-жігермен өндірілген өнім әлемдік нарықтарға шығарылуы тиіс.

Қазақстанның алдағы Дүниежүзілік сауда ұйымына кіруі барысында мұның көкейкестілігі зор. Ресейдің ықпал етуі арқылы біз бұл процесті ең таяудағы мезгілде аяқтап шығуды жоспарлап отырмыз.

Құрметті әріптестер!

Әлемнің қазіргі дамуы, сондай-ақ жаһандық тегеуріндер біздің алдымызға жаңа міндеттер мен мақсаттар қойып отыр. Біздің экономикаларымыздың технологиялық прогрестің ең соңғы трендтеріне уақтылы үн қосуы айрықша мәнге ие болуда. Алайда өзіміз үшін жаңа салаларды дамыта отырып, біз осындай өзгерістердің қаржылай құралы болып табылатын ресурстық база туралы да ұмытпауға тиіспіз. Сондықтан дәстүрлі шикізаттық секторлардағы жаңғыртуларға да назар аударудың стратегиялық маңызы бар. Осыларды айта келе, келесі форумның тақырыбын «Көмірсутек саласындағы инновациялар» деп белгілеп, оны 2014 жылы Атырау қаласында өткізуді ұсынамын.

Бүгінгі форумға қатысушыларға жемісті жұмыс тілеймін.

Қазақстан Республикасы судьяларының VI съезінде «Қазақстан-2050» стратегиясы аясындағы ұлттық сот жүйесінің міндеттері» тақырыбында сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2013 жылдың 20 қарашасы

Құрметті съезд делегаттары!

Қадірлі қонақтар!

Қазақстан судьяларының VI съезіне қош келдіңіздер.

Бұл кездесу жай ғана басқосу емес. Өздеріңізге белгілі, осыдан 1 жыл бұрын мен Қазақстан дамуының 2050 жылға дейінгі стратегиялық бағдарламасын жарияладым. Осы бағдарламаның ең негізгі түйіні — сол кезге дейін дүниенің өркендеп өскен, ең байыған 30 мемлекетінің қатарына кіреміз деп отырмыз.

Біз меже қылған биік белестер барлық саладағы игіліктерді көздейді. Сондықтан, сот жүйесі сол елдердің сот жүйесімен бірдей болуы керек. Қазақстанның сот жүйесі алдыңғы қатарда болуы қажет. Бұл туралы мен стратегияда нақты көрсеттім. Барлық құқық қорғау органдары ішінен ең жоғары тұрғаны Жоғарғы сот болып табылады. Жоғарғы соттың абыройы — Қазақстанның абыройы, жалпы биліктің абыройы.

Біз «Қазақстан-2050» стратегиясын темірқазық ете отырып, сот жүйесін жетілдіруді жалғастыра беруіміз қажет.

Егер де біз реформа жасағанда сот жүйесін, жалпы құқық қорғау жүйесін түземесек, көздеген мақсатымызға жете алмаймыз.

Біздің азаматтар сот жүйесінде барлық мәселелерді шешуі керек, өзінің құқығын қорғай алуы керек. Мемлекеттің де, менің де сот жүйесіне көп көңіл бөліп отырғаным сондықтан. Осындай үлкен жауапкершілікті баршаларыңыз түсінесіздер деп ойлаймын.

Осы салада көп жұмыс істеп келе жатырсыздар. Сіздер тәуелсіздігіміздің 22 жылы барысында атқарылған шаруалардың ішіндегі басты мәселелердің шешілуіне қатыстыңыздар. Сол үшін ризашылығымды білдіргім келеді.

Құрметті съезд делегаттары мен қонақтары!

Қазақстан судьяларының VI съезі жауапты тарихи сәтте өтуде. Тура бір жыл бұрын мен еліміздің 2050 жылға дейінгі даму стратегиясын жарияладым. Біз Жаңа саяси бағыттың барлық векторы үшін басымдықтар мен міндеттерді айқындаудамыз. Олардың бәрі ұлы стратегиялық мақсатқа — осы уақыт ішінде әлемнің дамыған 30 елінің қатарына кіруге бағытталған. Бұл — сот жүйесін де қамтитын барлық мемлекеттік органдардың міндеттері мен барлық жұмыстары соған сәйкестендірілген негізгі мақсат.

XXI ғасырдағы ұлттық дамуының маңызды өлшемі — мінсіз және тиімді ұлттық сот төрелігі жүйесі. Тәуелсіз және әділетті сот — құқықтық мемлекеттің негізі. Онсыз әлемнің бірде-бір елінде, тіпті ең дамыған мемлекеттерде қолайлы инвестициялық ахуалдың да, азаматтардың әл-ауқатының жоғары деңгейінің де, қоғамның табысты дамуының да болуы мүмкін емес.

Судьялардың осының алдындағы V съезінен бері өткен 4 жылда Қазақстанның сот жүйесі «Соттардың тәуелсіздігі» өлшемі жөнінен Бәсекеге қабілеттіліктің жаһандық рейтингіндегі өз көрсеткішін бірден 23 орынға күрт жақсартты. Бұл жақсы. Бірақ соған қарамастан, біз әзірше әлемде 88-ші орын аламыз. Демек, 30-дың қатарында болу үшін бізге тағы 60 орынға көтерілу керек. Сондықтан құқық жүйесін, әсіресе оның өзегі — сот төрелігі жүйесін реформалау жөніндегі жұмысты 2 есе арттыру қажет.

Біздің құқықтық жүйенің бәсекеге қабілеттілігін оның көпшілік құқығындағы да, жеке құқықтағы да барлық негізгі салаларында арттыру — «Қазақстан-2050» стратегиясының басты міндетінің бірі. Қазір биліктің сот тармағының беделін, тәуелсіздігін және тиімділігін арттыру жөніндегі ауқымды жұмыстардың басымдығы бар бағыттары мен нақты тетіктерін анықтау маңызды. Судьялардың VI съезінің басты міндетін мен осыдан көремін.

Құрметті судьялар!

Бүгінде Қазақстан кәсіби судьялар корпусы бар заманауи сот төрелігіне ие. Елде жалпы, әкімшілік, экономикалық, қылмыстық, ювенальдық және қаржылық юрисдикциядағы 378 сот қызмет көрсетеді. Оларда қатаң біліктілік таңдауынан өткен 2 214 судья жұмыс істейді. Мейлінше ауыр қылмыстар бойынша қылмыстық істер алқа билердің қатысуымен қаралады. Азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғау деңгейін арттыру мақсатында тұтқындауды сот санкциясымен жүзеге асыру институты енгізіліп, табысты жүргізілуде.

Қазақстанда жасалған сот реформасы сот төрелігі жүйесін азаматтар талаптары мен мүдделеріне жақындатты, істерді сотта қараудың сапасын айтарлықтай арттырды. Қазақстандықтардың соттарға деген сенімі арта түсті. Мұны, біріншіден, сот тәртібімен қаралатын істердің саны артқаны көрсетеді. Бұл көрсеткіш 2000 жылдан бері жылына 1 млн. асып түседі. Екіншіден, Қазақстанның сот жүйесіндегі сапалық өзгерістерді БҰҰ қолдауымен өткізіліп келе жатқан әлеуметтік зерттеулер де дәлелдеп отыр.

Судьялардың тәуелсіздігін арттыру үшін олардың тәртіптік жауапкершілігін қарау жөніндегі өкілеттіктер тек қана Сот жюриіне берілді. Бұл судьяларға кез келген түрдегі қысым жасаудың ықтималдығын азайтып, соттардың тәуелсіздігін нығайтты. Соңғы 4 жылда тәртіптік жауапкершілікке тартылған және ұнамсыз себеп бойынша лауазымнан босатылған судьялар 4 есе дерлік азайды.

Кері қайтарылған және өзгертілген сот шешімдерінің жыл сайынғы көрсеткіші 2009 жылдан бері, орташа алғанда, барлық қабылданған шешімнің сәйкесінше 0,5 және 0,9% деңгейінде тұрақтана түсті. Бұл да біздің елдегі сот төрелігін жүзеге асырудың әділеттілік деңгейі артқанын көрсетеді. Ұлттық сот жүйесі әлдеқайда жауапты және жедел сипат алды. Бұған облыстық соттар рөлін арттыру мен істі бірінші инстанциядағы соттарға қайтару тәжірибесінен бас тарту шаралары септігін тигізді. Соттарды мамандандыру жұмыстары жалғасуда.

Қазақстандық сот төрелігінің барлық құрылымының қызметі мейлінше ашық бола түсті. Қазір соттардың шешімдерімен электрондық режимде — Жоғарғы сот пен жергілікті сот инстанциялары сайтында танысуға болады. Менің тапсырмам бойынша 2010 жылы соттар өздеріне тән емес функциялардан босатылды. Сот актілерін орындау әділет органдарына берілді, ал Жоғарғы сот жанынан дербес де-

партамент құрылды. Соттар аппараттары судьялардың қызметін қамтамасыз етуге бағытталған.

Қазақстанда соттан тыс делдалдың көмегімен бітістіру үдерісі — медиация институты құрылды. Бұл екі жақ та келісетін шешім қабылдануы мүмкін істерді қараудан соттарды біртіндеп босату үшін алғышарт жасайды. Бұл институтты дамытып, әлемдік деңгейге жеткізу қажет.

Сот жүйесінің тиімділігін арттыру мемлекеттің және менің әрдайым қамқорлығымда болды. Республикалық бюджеттің соттар қызметін қамтамасыз ету шығыстары 2006 жылдан бастап 2,6 есеге — 11,2 млрд. теңгеден биылғы жылы 30 млрд. теңгеге дейін ұлғайды. Біз сот жүйесінің материалдық базасын едәуір нығайттық. Барлық соттар техникалық жабдықталған және әділ төрелікті атқарудың заманауи стандарттарына сай ғимараттарда орналасуда және бұл жұмыстар жалғасатын болады. Астана қаласы, Алматы және Қостанай облыстарының соттарына арналған жаңа ғимараттардың құрылыстары аяқталып қалды. Өткен 4 жылдың өзінде ғана қазақстандық Фемида қызметшілерінің жалақылары 60%-ға өсті. Барлық деңгейдегі судьялардың еңбекақысы біздің өңірде ең жоғары болып саналады.

Судьялардың халықаралық қауымдастығының Қазақстан судьялар одағын толыққанды мүшелікке қабылдауы біздің сот жүйесін реформалауда жеткен жетістіктеріміздің мойындалуының белгісі. Бұл — біздің сот жүйеміздің қызметін мойындау және отандық сот төрелігін халықаралық сот қоғамдастығына кіріктіру ісіндегі маңызды қадам. Жалпы, қазақстандық Фемида біртұтас мемлекеттік биліктің толысқан, жауапты және пәрменді тармағына айналды. Барлық деңгейдегі судьялардың орасан еңбегін мен осыдан көремін! Мен сіздердің Заң алдындағы қызметтеріңізге, сот мантиясы мәртебесіне адалдықтарыңызға, елімізде әділдік пен құқық тәртібі салтанат құруы үшін атқарып жүрген күнделікті лайықты еңбектеріңізге ризамын.

Құрметті форумға қатысушылар!

Сот-құқық кеңістігін жаңғырту еліміздің «Қазақстан-2050» стратегиясында айқындалған үдемелі дамуының ажырамас бөлігі болуы тиіс.

Уақыт өте келе экономикада айтарлықтай өзгерістер болды. Атап айтсақ, елімізде нарықтық қатынастар жұмыс істейді, жаңа қаржылық жүйе орнықты, жұмыс берушілер мен жұмысшылар арасындағы өзара қатынастар өзгеріске ұшырады. Сондықтан, біз судьялардың біліктілігі туралы айтқанда, олар осы мәселелердің бәрінің байыбына барғаны жөн. Өйткені, экономикалық және саяси өмірде болған нәрсенің бәрі заңдарға бағынады.

Бүгінгі таңда, ең алдымен, сот төрелігі жүйесінің даму әлеуетін көру, ондағы проблемаларға сын көзбен қарап, дер кезінде шешу маңызды.

Біріншіден, Қазақстандағы сот өндірісі әзірге негізсіз ұзақ және формальды сипатқа ие. Сондықтан сот төрелігін атқару тәртібі мен ережелері біртіндеп жаңғыртуды қажет етеді. Сот өндірісінде ақпараттық технологиялардың пайдаланылуы әзірге жеткіліксіз. Сіздердің бұқаралық ақпарат құралдарымен арада туындайтын проблемаларыңыздың себебі соттар мен олардың жұмыскерлері өз қызметтері мен қабылданатын шешімдер туралы нашар хабарландыратындығында.

Екіншіден, соттардың мамандануын дамыту бөлігінде біз әлі жолдың басында тұрмыз. Тергеу судьялары институтын енгізу сотқа дейінгі өндірісті бақылаудағы

үшін қаржылық санкциялар қолдану, сол арқылы экономикалық құқықбұзушылық есебінен елдің түрме тұрғындары санын ұлғайтпау көзделуде. Бұл ретте сотқа дейінгі шешу үлкен маңызға ие.

Төртіншіден. Сот төрелігіне азаматтардың қалың тобы қол жеткізуін қамтамасыз ету маңызды. Соттың іс қарауы хаттамасын толық және сапалы қамтамасыз ететін тетік ретінде сот үдерістерінің электронды тіркелімін жаппай енгізген жөн. Бірінші инстанциядағы барлық соттарды бейнеконференция байланысымен қамтамасыз ету қажет, бұл сот төрелігін қашықтан жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Сотқа жүгінген адамдар өздерінің құқығын қорғауда аумақтық тұрғыдағы және ұйымдастырылған кедергілерге тап болуға тиіс емес.

Істі сотта тараптардың таңдауы бойынша қараудың баламасы аясын кеңейтіп, сотқа өтініш білдірудің кез келген формальды талабын жою маңызды. Бұл әсіресе тұрғындардың әлеуметтік әлсіз топтарына, соның ішінде кәмелеттік жасқа толмағандарға қатысты істі қарау кезінде өзекті. Заңнамада ескерілмеген тұстарды пайдаланып, қандайда бір формальды желеумен өтінішті қабылдаудан бас тартуға соттардың құқы жоқ. Судьялар — барлық мемлекеттік қызметші тәрізді халық қызметшілері. Олардың тікелей міндетіне азаматтардың құқықтары мен мүдделерін қорғау жөніндегі барлық мүмкін болатын шараларды қабылдау жатады.

Бесінші. Қазақстан судьялар корпусының кәсібилігін арттыру маңызды. Ешкімнің де қателік жібермейтініне кепілдік жоқ екені сөзсіз. Бірақ судьялар жұмысындағы қателіктер барша қоғам үшін және әрбір адам үшін қымбатқа түседі. Судьяларға Заң атынан әділеттілік үшін әрекет ету сеніп тапсырылған, бұл оларға 2 есе жауапкершілік жүктейді. Бұл міндеттің шешімі ең алдымен сот құрылымы жүйесін жаңғыртуды қажет етеді.

Сондай-ақ, судьялар қызметі үшін әлеуметтік және материалдық жағдайды жақсарту, бірақ бір мезгілде олардың жұмысының сапасына талапты күшейту жөніндегі жұмысты жалғастырған жөн. Соттар мен судьялардың табысты қызметтері үшін барлық қажеттілікпен қамтамасыз етілуін жақсарту қажет. Сонымен қатар бұқаралық ақпарат құралдарының күш-жігері арқылы қоғамда сот билігіне қатысты жағымды және ілтипатты көзқарас қалыптастырған жөн.

Баяндама жасағандар өз сөздерінде судьяларға қысымның бар екенін атап өтті, мұның түрлі себептерге байланысты болып отырғанын мен білемін. Бірде мен қандайда бір буынның басшысы немесе орынбасары айыпты болып қалса, онда бірінші басшы да оған жауапты болады деген едім. Осыны желеу етіп, облыстық судьяға «жол» табу үшін аудандық судьяны пайдалана бастады. Бұл дұрыс емес. Егер кінәсі болса, әркімнің ісі жеке қаралуға тиіс және ол үшін ешкімді босатпаймыз немесе қандайда бір жазаға тартпаймыз.

Ұлттық сот жүйесі қоғамдағы тұрақтылықтың, құқық үстемдігінің, қоғам мен мемлекет мүдделерін мүлтіксіз сақтаудың, қазақстандықтардың құқығы мен бостандықтарын қорғаудың сенімді кепіліне айналуға тиіс. Қазақстан судьялары қауымдастығының халыққа қызмет етуінің зор маңызы осыған саяды. «Қазақстан-2050» стратегиясын іске асырудың күрделі жұмысындағы Қазақстан судьяларының басты борышы — осы. Мен Қазақстанның 2 мыңнан астам судьялар корпусы Отанымызды жаңарту және нығайту жөніндегі біздің ұлы мақсаттарымызды іске асыруға лайықты үлес қосатынына сенімдімін.

Құрметті съезге қатысушылар!

Қазақта «Билік айту оңай, біліп айту қиын», — деген сөз бар. Әділ қазылық ету — кез-келген судьяның қасиетті парызы. Ол үшін заңды бес саусақтай білу жеткіліксіз. Ең бастысы, би адал, әділ болуы керек. Қазы — халықтың ожданы. Ол қара қылды қақ жарған әділ болса, даугерлер төреліктің дұрыстығына күмән келтірмейді. Айыпкер заң бұзғанға зауал бар екенін түсінеді.

Біз Мәңгілік ел боламыз деп, кемел мемлекет құруды көздеген халықпыз. Сот төрелігінің әділдігі мен жедел әрі толық орындалуы — кез-келген елдің кемел болмысының көрінісі. Сот жүйесінің дамуы тоқтап қалатын құбылыс емес, оны үздіксіз жетілдіріп отыру керек. Біз бұл бағыттағы жұмыстарды жалғастыра береміз. Ал, судьялар, сіздерден әрқашан жоғары біліктілік пен әділдік, адалдық талап етіледі.

Халқы заңын сыйлайтын, сотына сенетін қоғам — ең дамыған қоғам. Біздің мақсатымыз — дәл сондай қоғам құру. «Қазақстан-2050» стратегиясының басты межелерінің бірі — осы. Ендеше, міндеттеріңіз айқын, бағыттарыңыз белгілі. Өздеріңізге артылған үмітті ақтап, адал жұмыс істейтіндеріңізге сенемін. Сіздерге әділ төрелік пен адал қызмет серік болсын. Табыс тілеймін!

Назарларыңызға рахмет.

**Қазақстан Республикасы Президентінің
«Болашақ» халықаралық стипендиясы
тағайындалуының 20 жылдығына арналған
стипендиаттар мен түлектердің
форумында сөйлеген сөзі**

Астана қаласы, 2013 жылдың 29 қарашасы

Құрметті «Болашақ» түлектері!

Еліміздің ең тағдырлы қадамдардың бірі — «Болашақ» бағдарламасының 20 жылдығы құтты болсын!

Осы бағдарлама еліміз үшін ең қиын кезеңде, 1993 жылдың күзінде басталды. «Болашақ» — жас Қазақстанның тәуелсіздігін нығайтып, аяғына нық тұруына қажетті тарихи қадам болды. Түбегейлі жаңару үшін бізге әлемнің ең таңдаулы білімін игерген жаңа буын мамандар қажет еді. Ол мамандарды біз жас ұрпақтан тәрбиелеп, дайындауға тиіс болдық.

Бағдарлама қолға алынған сәттен бастап мен әрбір білімдар жасты, әрбір жаңа мамандық иесін назарда ұстадым. Соның нәтижесінде біз мақсатымызға жеттік. Бүгінде «Болашақ» түлектері барлық салаларда алғы шепте жүр. Бағдарлама жаңа мемлекеттің, жас ұрпақтың шынайы жетістіктерінің символына айналды.

Қазақта «не ексең, соны орасың» деген сөз бар. «Болашақ» түлектері — Қазақстанның ең қиын заманда адам капиталына құйған инвестициясының жемісі. «Болашақ» стипендиаттары — елдің болашағы.

Мәңгілік ел болу — ұлы мұрат. Ұлы мақсаттарға жету — ұлы халықтың ғана қолынан келеді.

Қазақ елі көз тіккен асқар асулардан асуына сендердің білімдерің қажет. Биік белестерді бағындыруына сендердің біліктіліктерің керек. Бүкіл ел сендерге үміт артып, сенім жүктейді. Ол сенімді игілікті еңбекпен ақтау — сендер үшін ұрпақтың парыз.

Мереке құтты болсын!

Құрметті форумға қатысушылар!

Бүгін бізде ортақ мереке. Мен сіздерді «Болашақ» бағдарламасының 20 жылдық мерейтойымен шын жүректен құттықтаймын! Бұл біздің тәуелсіздігіміздің тарихының алтын парақтарының бірі.

Мен президенттік бағдарлама бойынша шетелдік білім алған барлық мамандарға сәлем жолдаймын! Бүгінде өздерінің патриоттық борышын орындай отырып, біздің экономикамыздың, қоғамымыз бен мемлекетіміздің түрлі салаларында жұмыс істеп жүргендердің бәріне сәлем жолдаймын. Бүгінде әлемнің 33 елінің жоғары оқу орындарында білім алып жатқан барлық стипендиаттарға сәлем жолдаймын!

Осыдан 20 жыл бұрын тәуелсіздіктің алғашқы жылдарының қиын кезеңінде біздің жарқын болашағымызды кез келген адам болжай алған жоқ.

Экономикамыз күйреу ахуалында болды, барлық ірі өндірістер іс жүзінде тоқтап қалды. Адамдар еңбекақысын, зейнетақысын, жәрдемақысын уақтылы ала ал-

мады. Инфляция ақылға қонымды шектердің бәрінен асып кетті, жұмыссыздық асқанды. Ел «жабайы капитализмге» келіп кірді.

Сол кезде біз нарықтық экономикаға енді ғана көше бастадық. Бірақ оның не екенін білетіндер аз болды. Тіпті ең тәжірибелі деген басқарушылардың өздерінде де жаңа экономикалық және әлеуметтік процестерді басқару, егеменді мемлекетті құру туралы түсініктері шамалы болды. Тәуелсіз Қазақстан халықаралық деңгейдегі сапалы білімі бар кәсіби мамандарға өте мұқтаж болды.

«Болашақ» бағдарламасын қабылдау арқылы біз қазақстандықтардың сапалы білімі мен біздің еліміздің табысты болашағының арасына абсолютті теңдік белгісін қойдық. Бұл біздің дұрыс стратегиялық таңдауымыз болып шықты! Екі онжылдық бойы біз соны ұстанып келеміз.

Біз осы жолда «Қазақстан-2030» стратегиясын әзірлеп, мерзімінен бұрын, небәрі он бес жылда табысты жүзеге асырдық.

Абсолютті нөлден бастап, өсіп отырған орта және шағын бизнесі мен динамикалы өсімі бар тиімді экономика құрылды.

Әлеуметтік салада үлкен өзгерістер болды, қазақстандықтардың тұрмыстық деңгейі көп есе өсті.

Ғылым мен білім беру салаларында жүйелік өзгерістер табысты жүруде, онда оқыту мен зерттеулердің халықаралық стандарттары белсенді енгізілуде.

Қазақстанда мемлекеттік қызметшілердің кәсіби тілегі бір адамдарының тобы мен ұлттық және жеке компаниялардың топ-менеджерлері қалыптасты.

Қазақстан әлемнің бәсекеге қабілетті 50 елінің қатарына кірді.

Осыдан бір жыл бұрын мен «Қазақстан-2050» стратегиясын ұсындым. Біздің алдымызда жаңа — ең дамыған елдердің 30-на ену мақсаты тұр. Біздің экономикамыз инновациялық индустрияландыру жолына түсті.

Мұның бәрі де тарихи жетістіктер. Және оларда «Болашақ» бағдарламасы түлектерінің лайықты үлесі бар.

Қымбатты достар!

1994 жылы «Болашақ» бағдарламасының 187 стипендиаты шетелге оқуға аттанар алдында оларға мен өзім ақ жол тілеген болатынмын.

Бүгінде бағдарламаға қатысушылардың барлығының саны қазірдің өзінде 10 мыңнан асып жығылады.

«Болашақ» бағдарламасы елдің дамуында үлкен рөл атқарды.

Біріншіден, ең алдымен бұл экономика, білім беру, ғылым, денсаулық сақтау, ұлттық мәдениет пен өнер үшін жаңа кадрлар. Әрбір екінші бағдарлама бітірушісі бүгінде қазақстандық — жеке және мемлекеттің қатысы бар компанияларда жұмыс істейді. 19% — ұлттық компаниялардың менеджерлері. 4%-ға жуығы халықаралық ұйымдарда, сондай-ақ Қазақстанның НЕҰ-да еңбек етеді.

Тұтасымен алғанда бітірушілердің 3/4 бөлігі экономиканың нақты секторы мен азаматтық қоғамда жұмыс істейді. Мемлекеттік мекемелер мен ұйымдарда «болашақтықтардың» 24%, соның ішінде, жеке мемлекеттік басқару жүйесінде — барлық түлектердің 19% жұмыс істейді.

Бүгінгі күнге дейін «Болашақ» бойынша 2 мыңға жуық инженер-техник мамандар даярланған. Бұл инновациялық жобалар мен технологиялар, металлургия, телекоммуникациялар, энергетика саласындағы мамандар.

Тұтасымен алғанда гуманитарлық және инженерлік-техникалық мамандықтардың арасындағы балансқа қол жеткізілген.

Екіншіден, бағдарламаның барлық стипендиаттарының 2/3 — мемлекеттік емес құрылымдар қызметкерлерінің, зейнеткерлердің балалары. Соның ішінде қатысушылардың 8%-ның әке-шешелері стипендия алу кезінде мүлде жұмыссыз болған. Стипендиаттардың 20-ден астамы — ата-анасыз қалған дарынды жастар.

Үшіншіден, «Болашақ» бағдарламасы бойынша Қазақстанның барлық өңірлері үшін кадрлар даярлануда.

Осыдан 5 жыл бұрын, бағдарламаның 15 жылдығына арналған форумда, мен оны стипендияларға өңірлерде тұратын жастар үшін қол жетімділікті ұлғайту орайында реттеу міндетін қойып едім. Бүгінде барлық қатысушылардың жартысы — Қазақстан облыстарының тұрғындары. Оқуды бітіргеннен кейін олардың көпшілігі негізінен өздерінің туған қалаларында жұмысқа орналасуда.

Төртіншіден, барлық болашақтық стипендиаттар «шанхай рейтингінің» топына кіретін әлемнің жетекші университеттерінде білім алуда.

Мұның бәрі «Болашақ» бағдарламасының жоғары нәтижелілігін аңғартады. Соның арқасында қазақстандық дарынды жастар, олардың әлемдік ғылыми-білім беру орталықтарында оқуы үшін «әлеуметтік лифт» құрылған. Жас ғалымдардың, педагогтардың, менеджерлердің креативтік ядросы өсірілуде.

«Болашақ» білім берудің локомотивіне айналды. Бір жағынан, Қазақстанның экономикалық және әлеуметтік кеңістігіне әлемдік технологиялардың трансферт магистралы жасалды. Екінші жағынан, біздің стипендиаттарымыздан әлем Қазақстан, оның халқы, мәдениеті мен дәстүрлері, біздің еліміздің мүмкіндіктері мен әлеуметі туралы көбірек білді.

«Болашақ» бағдарламасының арқасында біз жаһандық элитаны даярлаудың әлемдік жүйесіне қосылдық. Бұл тәуелсіздік дәуірі қазақстандықтарының жаңа ұрпағын қалыптастыру жөніндегі менің жоспарымның маңызды бір бөлігі.

2010 жылы әлемдік деңгейдегі жоғары оқу орны — Назарбаев университетінің ашылуы Қазақстанның өңірлік білім экспортеріне айналуының басы. Бүгінде Назарбаев университетінде 200-ден астам болашақтық түлектер жұмыс істейді.

«Болашақ» бағдарламасы түлектерінің қауымдастығы белсенді жұмыс істеуде. Оның желісі бойынша қазақстандық жастардың үлкен бөлігін қамтитын 60-тан астам жоба жүзеге асырылды. Қауымдастықтың жанынан сондай-ақ қайырымдылық қоры, консалтингтік топ жұмыс істейді. «Байқоңыр» қоғамдық сыйлығы белгіленіп, тапсырылуда. Қауымдастық бітірушілердің жұмысқа орналасуына көмектеседі, бағдарлама стипендиаттарының слеттерін өткізеді, оларды оқитын елдерінде ұйымдастырады.

Бүгінде бүкіл әлемнің дамуы контекстінде, біздің «Қазақстан-2050» стратегиямыздың контекстінде халқымыздың алдында тұрған жаңа міндеттерді көре білу маңызды. Сондықтан мен сіздерді болашаққа қазақстандық жолдың — жаңа саяси бағдардың көкейкесті мәселелерін талқылауға шақырамын.

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күніне арналған салтанатты жиналыста сөйлеген сөзі

Астана қаласы, 2013 жылдың 14 желтоқсаны

Қымбатты отандастар!

Құрметті қазақстандықтар!

Барша арманымыздың асқары, бақытымыздың бастауы болған ұлы мереке — Тәуелсіздік күні — елімізге, әрбір азаматымызға құтты болсын!

22 жыл бұрын біз Мәңгілік ел болудың бірегей қадамын жасадық. Дүйім дүниеге тәуелсіздігімізді жария еттік. Бұл — ата-бабаларымыздың арманы ақиқатқа айналып, азаттыққа қолымыз жеткен аса қасиетті күн. Бұл — ұрпақтарымыз ұлы елдің ұланы, азат елдің ақиығы атануына жол ашылған қастерлі күн. Бұл — тілімізді жаңғыртып, дінімізді қайтарған, тарихымызды түгендеп, тағдырымызды таңдаған ұлы күн. Тәуелсіздік — тәуекелі жеткендердің ғана пешенесіне бұйыратын бақыт. Бүгін Мәңгілік еліміздің жаңа ғасырдағы жаңғыру жолы — «Қазақстан-2050» стратегиясы дүниеге келген күн.

Құрметті қазақстандықтар!

1991 жылдың 16 желтоқсанында әлем ұлттары шоқжұлдызында жаңа жұлдыз — Қазақстан Республикасы жанды. Осы күні біз өзіміздің Қазақстан жолын бастадық. Біз ұлы миссияны жүзеге асырдық — тәуелсіздіктің көшбастаушылары болдық.

Уақыт — зымыран. Тәуелсіз Қазақстан дүниеге келген сәттегінің бәрі бүгін Мәңгілікке алыстап бара жатқан тарих. Сол кездегі уақыт туралы біз қазіргі ұлы жетістіктерді салыстырып пікір айтамыз.

22 жыл бұрын біз тек экономикамызды көтере аламыз ба деп армандаған едік. Ал осы жылы Қазақстан әлемдегі бәсекеге аса қабілетті 50-ліктің қатарына ендік.

Тәуелсіздіктің таңсәрісінде біз ешқандай да әлемдік рейтингке енбейтінбіз. Біздің халықаралық рейтингіміз іс жүзінде нөлге тең еді. 2006 жылы мен дамыған елдердің «50-лігіне» ену міндетін қойған кезде елімізде және шет елдерде өте көптеген адам бұл қадамды скептикалық тұрғыдан бағалады. Бірақ факт факт болып қала береді: біз бар-жоғы 7 жыл ішінде біз бұл міндетті шештік!

Тәуелсіздіктің алғашқы таңын біз өзіміздің жас валютамызды қолдау үшін өз қаржымыздың толықтай жоқ күйінде қарсы алдық. Үстіміздегі жылы біз Қазақстан теңгесінің 20 жылдық мерейтойын атап өттік. Тұрақты қаржы жүйесі табысты жұмыс істеп тұр. Елдің жиынтық халықаралық резерві өсу үстінде. Жақында олардың көлемі жақын арада 100 млрд. доллардан асып, тарихи рекордқа жететін болады.

Осы жылдар ішінде біз тиімді өңірлік саясатты жолға қойып, барлық облыстардың өсу қарқынын теңдестірдік. Осы жылы алғаш рет жергілікті әкімдерді сайлау өтті. 7 мыңнан астам кандидат қатысқан сайлауларда мәслихаттар 2,5 мыңға жуық аудандық маңыздағы қалалар, ауылдық округтер, кенттер мен селолар әкімдерін сайлады. Бұл — еліміздегі әкімдердің жалпы санының 91%-ы.

Тәуелсіздіктің алғашқы күндерінде сол кезде шегі жоқ болып көрінген аса ауыр әлеуметтік проблемаларды біздің қашан және қалай шеше алатынымызды, көп адамның көзіне елестетуінің өзі қиын еді. Бүгінде Қазақстанда халықтың әл-ауқатының сапасы артып келеді, адамдардың табыстары да ондаған есе өсті. Қарапайым цифр. 2000 мен 2013 жылдар аралығында қазақстандықтар бүкіл әлем бойынша шамамен 61 млн. шетелдік іскерлік және туристік сапарларға шыққан. Осы жылдар ішінде біздің елімізге шамамен 46 млн. шетелдік мейман келген. Бұл, бірінші кезекте, біздің азаматтарымыздың өсе түсіп отырған игілігі мен біздің Отанымызға жаһандық қызығушылықты көрсетеді.

Бүгінде «Болашақ» бағдарламасы бойынша қазақстандықтар әлемнің 33 еліндегі үздік ЖОО-ларда оқиды. Болашақтықтар қазірдің өзінде 10 мың адамнан асып отыр. Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымының деректері бойынша, 2012 жылы 65 мың қазақстандық түрлі әлемдік университеттерде білім алды. Бұл болашақтықтардан басқа оқуын ата-аналары төлеген ондаған мың жас қазақстандықтар. Осының барлығы қазақстандықтардың әл-ауқаты мен мүмкіндігінің артуы нәтижесінде мүмкін болды.

Әлемдік экономика үшін дағдарысты болған соңғы 4 жылда біз мұғалімдердің орташа айлық еңбекақысын 2 есеге жуық көтердік. Бізде 22 жылда нағыз автомобильдік революция жүзеге асты. Егер 1992 жылы жеке иеліктегі жеңіл автомобильдер 885 мың болса, 2013 жылы олардың саны 3,6 млн. құрады. Бұл — өсім 4 еседен астам деген сөз.

22 жыл бұрын Қазақстанға демографиялық құлдырау болжанған болатын. Бірақ бұл болжам, басқа да көптеген сұрқайлықтар секілді, ақталған жоқ. Тәуелсіздік жылдарында бізде 6 млн. 736 мың сәби өмірге келді!

Біздің дәрігерлер дайындауға және, тұтастай алғанда, денсаулық сақтау саласына ерекше назар аударып отырғанымыздың арқасында тек үстіміздегі жылдың 9 айында Қазақстанда жүрекке 40 мың түрлі операциялар жасалды. Олардың шамамен 10 мыңы ашық жүрекке жасалды! Осының барлығы тегін жасалады, демек, мемлекеттің ақшасына деген сөз! Бұл әлем елдерінде жоқ!

Осы жылдарда «Болашақ» бойынша 560 білікті дәрігер дайындалды. Және олардың әрқайсысы адамдарды емдеп, жас мамандарға ақыл-кеңестерін айтады, тағылымдамадан өткізеді.

Осының барлығы — денсаулық сақтауды дамыту, ана мен балаға, қарт адамдарға қамқорлық жасау туралы екі онжылдық бойғы жоспардың нақты нәтижесі.

Ең басты нәтиже — орташа өмір сүру жасы өсіп, өлім-жітім төмендеуде, ел халқының саны артуда. Бұл — біз мақтана алатын негізгі және басты көрсеткіш.

22 жыл бұрын біз дамудың дұрыс векторын таңдадық. Біздің Ұлы ел жобамызды біз «Қазақстан-2030» стратегиясында негіздедік және оны мерзімінен бұрын, бір жарым онжылдықта жүзеге асырдық.

Тәуелсіздік бізге болашаққа батыл қарауға, алдағы перспективаларды айқын көруге мүмкіндік берді. Осы ұлы сыйды біз қазір «Қазақстан-2050» стратегиясының тарихи міндеттерін шеше отырып, толығымен пайдаланудамыз.

37 жылдан соң аяқ басатын 2050 жылғы перспектива қазір алыс көрінеді, бірақ бұл — қысқа ғана уақыт аралығы. Біз көптеген қиындықтарды еңсере білдік және уақыт әркез біздің одақтасымыз болды. Әрқашан осылай болатынына сенімдімін.

Қымбатты отандастар!

Халқымыз үшін қашанда Жеті санының орны бөлек. Жеті ырыс, жеті қабат көк, жеті қазына: айта берсек жеті санына байланысты қасиетті ұғымдар өте көп. Еліміздің жаңа ғасырдағы басты бағдары — «Қазақстан-2050» стратегиясы да жеті басымдықтан тұрады. Тәуелсіздіктің тартуы ретінде халқымыз құн жетпес жеті қазынаға ие болды.

Бірінші қазына — Алтай мен Атыраудың, Арқа мен Алатаудың арасын ен жайлап, еркін көсілген Мәңгілік еліміз. Біз шекарамызды шегендеп, іргемізді бекіттік, көршімен тату, алыспен сыйлас, ісі ілгері басқан жасампаз ел болдық. Біздің мұратымыз — Мәңгілік еліміздің асқақ болмысын аялап, ХХІ ғасырдың төріне оздыру.

Екінші қазына — ел бірлігі. Біз туған елімізді бейбітшіліктің бесігіне айналдыра білдік. Тыныштық арқылы тұрақтылық, татулық арқылы тұтастық төрімізге озды. Барша этностар ел иесі — қазақ ұлтының маңына ұйысты. Тегі бөлек болғанмен тілегі бір, қаны бөлек болғанмен жаны бір тұтас халық болды. Бірлік, береке — біздің басты байлығымыз, құн жетпес қазынамыз. Тұғырымыз — тыныштық, тірегіміз — тұрақтылық, тілегіміз — татулық болса еліміз тарих төрінен табылады.

Тәуелсіздік халықты Ассамблеяның — бейбітшілік пен келісімді сақтаушының біртұтас шаңырағының астында тұтастыра түсті. Біздің рухани бірлігіміз — зайырлы мемлекет пен қоғамның басты іргетасы.

Үшінші қазына — тәуелсіздікпен бірге түлеген төл мәдениетіміз бен туған тіліміз. Азаттықпен бірге ұлттық рухымыз асқақтады, мәдениетіміз мәңгілік құндылыққа айналды. Ата дініміз оралып, ана тіліміз тұғырына қонды. Қазақ тілі еліміздің мемлекеттік тілі ғана емес, түркі әлемінің жетекші тілдерінің біріне айналып келеді.

Аймақтарға сапарларымыздың бірінде Ассамблеяның қазақша еркін сөйлейтін бір өкілі: «Мен мемлекеттік тілді меңгерумен бірге 25-тен астам түркі тілдес халықтың мәдениетіне есік аштым», — деген еді.

Қазір қазақ тілін көрші елдерден өзге Әзірбайжан мен Армения, Беларусь, Польша, Мажарстан, Оңтүстік Корея, Германия, Ұлыбритания, АҚШ мемлекеттерінің белді оқу орындарында оқытады. Бұл мемлекеттердің қатары жыл өткен сайын толығуда. Әйгілі Кембридж университетінде қазақ тілі, тарихы мен мәдениеті туралы арнайы пән бар.

Осының барлығы қазақ тілін өзіміздің құрметтей бастауымыздың және оған қажеттілік күн санап арта түскенін көрсетеді. Мемлекеттің саясаты қазақ тілінің мәртебесін нығайтып, оның қолдану аясын кеңейте түсті. Ол отандық ақпарат құралдарының, мемлекеттік қызметтің, интернеттің, ғылым мен білімнің тіліне айналды. Оқушылар мен студенттердің басым көпшілігі қазақ тілінде білім алуда. Қазір барша қазақстандықтардың 70% мемлекеттік тілді меңгерген.

Тәуелсіздіктің арқасында ұлттық мәдениетіміз қайта жаңғырды. «Мәдени мұра» бағдарламасын жүзеге асырып, кеткенімізді келтірдік, кемдігімізді толтырдық. Көмбелерімізді аршып, тарихымызды түгелдедік. Қазақтың асқақ өнері мен бай мәдени мұрасы әлем халқының рухани байлығына қосылды.

Төртінші қазына — индустриялық-инновациялық экономика. Индустриялық бағдарлама — біздің экономикамыздың болашағы.

Бүгінде біздің жеріміздің байлығы бүкіл халықтың игілігінде және соған қызмет етеді, халықтық әл-ауқаттың тұрақты артуы үшін жағдай туғызады. Халықаралық

сарапшылардың бағалауы бойынша, осы жылы Қазақстан минералдық ресурстарды басқару жөніндегі әлемдік рейтингте 19-шы орын алды.

Біз жаһандық дағдарыстардың сабақтарын жақсы меңгердік. ХХІ ғасырда барлық табысты ұлттардың жолын индустриялық әлеует пен инновациялар айқындайды. Сондықтан индустриялық-инновациялық дамудың жоғары нәтижесі — Тәуелсіз Қазақстанның экономикалық бекемдігінің басты мәселесі. Индустрияландырудың алғашқы «бесжылдығын» жүзеге асыра отырып, біз 200 мыңнан астам жұмыс орны құрылған 700 мүлдем жаңа кәсіпорын салдық. Оған біз 2 трлн. 100 млрд. теңге жұмсадық, бірақ бұл кәсіпорындар тек осы жылы ғана 2 трлн. 300 млрд. теңгенің өнімін өндірді. Осылайша, салынған қаржы қазірдің өзінде өзін өзі ақтап жатыр.

Бесінші қазына — ұлттық байлығымыздың, әл-ауқатымыз бен әлеуетіміз түп негізі — Жалпыға ортақ еңбек қоғамы.

Жалпыға ортақ еңбек қоғамы — ұлттық байлықтың түп негізі. Қазақстан мен қазақстандықтардың қолындағы қазіргі бар нәрсеге біз тер төге еңбек етудің нәтижесінде жеттік. Еңбек әр адамды мейірбан, ал елді ұлы етеді. Жалпыға ортақ еңбек қоғамы — тәуелсіздікті нығайту жолындағы күрделі жұмыс кезінде туған біздің қазақстандық идея.

Алтыншы қазына — еліміздің жүрегі, тәуелсіздігіміздің бойтұмары, әсем қаламыз — Астана.

Бүгінде Астана — мемлекет қуатының архитектуралық жүзеге асуы. Оның жаңа орамдарында, алаңдарында, саябақтары мен сәулеткерлік шедеврлерінде біздің тәуелсіздігіміздің ұлы тарихы айнадағыдай көрінеді. Сондықтан Астанаға деген сүйіспеншілік — әрбір қазақстандықтың біздің ортақ Отанымыз — Қазақстан Республикасына перзенттік сезімі. Бұл жаңа қазақстандық патриотизмнің алтын арқауы.

Жетінші қазына — Қазақ елінің абыройын асқақтатып, бүкіл әлемді мойындатқан жаһандық жауапкершілігі мен барша адамзаттық бастамалары.

Тәуелсіздіктің алғашқы күндерінен бастап біздің еліміз өзін әлемге жауапкершілікті егемен держава ретінде жариялады. Әлемдік қоғамдастық біздің жаһандық ядролық қауіпсіздікті, мәдениеттер мен діндердің үнқатысуын нығайту туралы бастамаларымызды жоғары бағалайды.

Үстіміздегі жылы Қазақстан Иранның ядролық бағдарламасы туралы келіссөздер үдерісіндегі серпінділікке қол жеткізуге өзінің үлесін қосты. Алматыда өткен көпжақты келіссөздердің екі раунды көп жағдайда сенімсіздік мұзын еритсе, ол Женевадағы уағдаластықтарға алып келді.

Астана «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесін өткізуге дайындық жүргізуде.

Осының барлығы біздің тәуелсіздігіміздің баға жеткізгісіз табысы, оның нақты жемістері мен перспективалары.

Құрметті қазақстандықтар!

Жылға бергісіз күндер, ғасырға бергісіз жылдар болады. Біз үшін өткен 22 жыл дәл осындай кезең. Біз үйренетін ұлттан, үйрететін ұлтқа, жығуға емес, жығылмауға ұмтылатын елге айналдық. Бүгінгі ісімізге қарап ертеңгі ұрпақ бізге баға беретін болады. Осы жеті қазынамызды дәріптеп, дамыта білсек, ұрпақ алдында жүзіміз жарқын, мерейіміз үстем болады.

Біз «Қазақстан-2050» стратегиясының ұлы мақсаттарына ұмтылдық. Әлемнің ең дамыған 30 мемлекетінің қатарына қосылуға қадам бастық. Оған бізді адастырмай апаратын жалғыз ғана жарық жұлдызымыз — темірқазығымыз бар. Ол — тәубе қылатын, тәу ететін біздің ұлы тәуелсіздігіміз.

Тәуелсіздік — жасампаз халқымызға сарқылмас қуат беретін, көзіне нұр, көңіліне шуақ құятын кәусар бұлағымыз. Біз кемеңгерлігі мен көрегендігі, бірлігі мен бірегей мақсаткерлігі қатар өрілген Мәңгілік елімізді мақтан тұтамыз. Тәуелсіздіктің туын тігу бақыты мен оны баянды етіп, нығайту міндеті біздің маңдайымызға жазылды.

Біз Мәңгілік елдің іргетасын қаладық. Мәңгілік елдің жүрегіне айналған мәңгілік Астанамызды тұрғыздық. Мәңгілік мызғымас экономика қалыптастырып, Мәңгілік өшпес жылнама жаздық. Мәңгілік болашаққа жол салдық. Осының барлығы тәуелсіздігіміздің тартуы, азаттығымыздың асыл қазынасы.

Тәуелсіздігіміз тұғырлы, елдігіміз ғұмырлы болсын! Мәңгілік еліміздің келбеті сәнді, еңбегі мәнді болсын! Күллі халқымызға берекелі бірлік пен баянды тірлік тілеймін!

Жаңажылдық құттықтауы

Астана қаласы, 2013 жылдың 31 желтоқсаны

Қымбатты отандастар!

Санаулы минуттардан соң біз келе жатқан жаңа жылды қарсы аламыз! Бұл — ескі жылға ризалық, жаңа жылға тілек айтатын айрықша сәт!

Өтіп бара жатқан жыл бірлік пен берекенің, тұрақтылық пен татулықтың жылы болды. Басты бағдарымыз — «Қазақстан-2050» стратегиясының алғашқы жылын табысты бастадық.

Бұл — біздің баршаны біріктіретін, ұлысты ұйыстыратын асқақ аңсарымыз. Біз тәуелсіздігіміздің тұғырлы, мемлекетіміздің ғұмырлы болуын қалаймыз. Сол үшін алда келе жатқан жылдан үлкен үміт, жоралы жақсылық күтеміз. Жаңа жыл Қазақстанның жаңа дәуірін жалғастырады деп кәміл сенемін.

Ардақты ағайын!

Жаңа жыл — әр үйге шаттық сыйлайтын отбасылық мереке. Еліміздегі әр шаңырақ — құтты ордамыз Қазақстанның бөлінбес бөлшегі.

Алда қазанатын қадірлейтін халқымыз үшін қастерлі Жылқы жылы келе жатыр. Қазақ «Ат мұратқа жеткізеді» деп жылқыны ерекше бағалаған.

Жаңа жыл жақсылығын ала келсін! Әулеттеріңіз әрдайым қуанышқа бөлене берсін! 2014 жыл елімізді әлемнің төріне шығаратын құтты жыл болсын!

Баршаңызға бақыт тілеймін!

2013 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы заңдарының тізбесі

1. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Әзірбайжан Республикасының Үкіметі арасындағы дипломатиялық өкілдіктердің ғимараттарын салу үшін жер учаскелерін өзара беру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 8 қаңтардағы №62-V;

2. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне терроризмге қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 8 қаңтардағы №63-V;

3. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік маңызы бар мемлекеттік қызметтерді оңтайландыру мен автоматтандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 8 қаңтардағы №64-V;

4. «1993 жылғы 13 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы мен Түркия Республикасы арасындағы Анталия аймағы Кемер болысында орналасқан меншікті Қазақстан Республикасына пайдалануға беру туралы хаттамаға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Түркия Республикасының Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 11 қаңтардағы №65-V;

5. «2009 жылғы 6 қазанда Астанада қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Франция Республикасының Үкіметі арасындағы Франция Республикасы Қарулы Күштерінің Ауғанстан Ислам Республикасын тұрақтандыру мен қалпына келтіру жөніндегі іс-қимылдарға қатысуына байланысты Қазақстан Республикасының аумағы арқылы әскери мүлік пен персоналдың транзитін қамтамасыз ету туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 11 қаңтардағы №66-V;

6. «Мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі туралы» 2013 жылғы 14 қаңтардағы №67-V;

7. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі мәселелері бойынша өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» 2013 жылғы 14 қаңтардағы №68-V;

8. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскерлері мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 15 қаңтардағы №69-V;

9. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы №70-V;

10. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы №71-V;

11. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне ономастика мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 21 қаңтардағы №72-V;

12. «Жеке басты куәландыратын құжаттар туралы» 2013 жылғы 29 қаңтардағы №73-V;

13. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жеке басты куәландыратын құжаттар мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 29 қаңтардағы №74-V;

14. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 4 ақпандағы №75-V;

15. «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Жай операциялар) (ОАӨЭЫ Дәліз 1 [Тараз қаласының айналма жолы] [«Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізі] Жоба) ратификациялау туралы» 2013 жылғы 11 ақпандағы №76-V;

16. «2000 жылғы 19 мамырдағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Украинаның Министрлер кабинеті арасындағы азаматтардың өзара сапарлары туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 18 ақпандағы №77-V;

17. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Украинаның Министрлер кабинеті арасындағы 2010 жылғы 14 қыркүйектегі Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Украинаның Министрлер кабинеті арасындағы Қазақстан Республикасының Украинадағы және Украинаның Қазақстан Республикасындағы дипломатиялық өкілдіктерін орналастыру шарттары туралы келісімге өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 18 ақпандағы №78-V;

18. «Қазақстан Республикасындағы арнайы экономикалық аймақтар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 18 ақпандағы №79-V;

19. «2010 жылғы 21 мамырдағы Кедендік транзиттің кедендік рәсіміне сәйкес тасымалданатын тауарларға қатысты кедендік баждарды, салықтарды төлеуді қамтамасыз етуді ұсынудың кейбір мәселелері, кедендік баждарды, салықтарды өндіріп алудың ерекшеліктері және осындай тауарларға қатысты өндіріп алынған сомаларды аудару тәртібі туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 19 ақпандағы №80-V;

20. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бәсекелестік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 6 наурыздағы №81-V;

21. «Жаңартылатын энергия жөніндегі халықаралық агенттіктің (ИРЕНА) Жарғысын ратификациялау туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №82-V;

22. «Еуропа қайта құру және даму банкін құру туралы келісімге оның Оңтүстік және Шығыс Жерорта теңізі елдеріндегі қызметін санкциялайтын түзетуді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №83-V;

23. «Еуропа қайта құру және даму банкін құру туралы келісімге алушы елдерде және әлеуетті алушы елдерде арнайы қорлардың қаражатын пайдалануды санкциялайтын түзетуді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №84-V;

24. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасына мұнай және мұнай өнімдерін жеткізу саласындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 3 сәуірдегі №85-V;

25. «2010 жылғы 9 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасына мұнай

және мұнай өнімдерін жеткізу саласындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 3 сәуірдегі №86-V;

26. «1993 жылғы 24 желтоқсандағы Әртүрлі мемлекеттердің шаруашылық жүргізуші субъектілері арасындағы шаруашылық дауларды қарау кезіндегі мемлекеттік баждың мөлшері мен оны өндіріп алу тәртібі туралы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 3 сәуірдегі №87-V;

27. «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі №88-V;

28. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік көрсетілетін қызметтер мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі №89-V;

29. «Бір жағынан, Қазақстан Республикасы мен екінші жағынан, Еуропалық қоғамдастықтардың және оларға мүше мемлекеттердің арасындағы Әріптестік пен ынтымақтастық туралы келісімге Тоқыма бұйымдарымен сауда жөніндегі екіжақты келісімнің қолданылу мерзімінің аяқталуын ескере отырып, Әріптестік пен ынтымақтастық туралы келісім ережелерінің күшін тоқымамен екіжақты саудаға қолдануға қатысты хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 16 сәуірдегі №90-V;

30. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Корея Республикасының Үкіметі арасындағы Балқаш жылу электр стансасын дамыту, қаржыландыру, жобалау, салу, пайдалану және оған техникалық қызмет көрсету саласындағы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 30 сәуірдегі №91-V;

31. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасының және Ресей Федерациясының қарулы күштері мүдделерінде әскери-техникалық ынтымақтастық саласындағы бірлескен жұмыстардың бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 13 мамырдағы №92-V;

32. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне құқық қорғау қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 21 мамырдағы №93-V;

33. «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» 2013 жылғы 21 мамырдағы №94-V;

34. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне дербес деректер және оларды қорғау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 21 мамырдағы №95-V;

35. «1923 жылғы 12 қыркүйекте Женева қаласында жасалған, 1947 жылғы 12 қарашада Нью-Йорк штатының Лейк Саксесс қаласында қол қойылған хаттамаға сәйкес енгізілген түзетулерімен Порнографиялық басылымдар айналысының және оларды саудалаудың жолын кесу туралы халықаралық конвенцияны ратификациялау туралы» 2013 жылғы 21 мамырдағы №96-V;

36. «Қазақстан Республикасы мен Испания Корольдігі арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» 2013 жылғы 23 мамырдағы №97-V;

37. «Қазақстан Республикасы мен Испания Корольдігі арасындағы ұстап беру туралы шартты ратификациялау туралы» 2013 жылғы 23 мамырдағы №98-V;

38. «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы №7681-KZ Қарыз туралы келісімге («Оңтүстік – Батыс» автомобиль жолдарын дамыту жобасы: «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізі (ОАӨЭЫ 1b және 6b) түзетулерге қатысты Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы келісім-хатты ратификациялау туралы» 2013 жылғы 23 мамырдағы №99-V;

39. «Қазақстан Республикасы мен Халықаралық қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді («Шығыс – Батыс» автомобиль жолдарын дамыту жобасы («Алматы – Қорғас» учаскесі): «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізі (ОАӨЭЫ 1b) ратификациялау туралы» 2013 жылғы 23 мамырдағы №100-V;

40. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жергілікті өзін-өзі басқаруды дамыту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 13 маусымдағы №101-V;

41. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік басқару органдары арасындағы өкілеттіктердің ара-жігін ажырату мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 13 маусымдағы №102-V;

42. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Үкіметі арасындағы Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Ауғанстан Ислам Республикасын тұрақтандыру мен қалпына келтіру жөніндегі халықаралық іс-қимылдарға қатысуына байланысты Қазақстан Республикасының аумағы арқылы әскери мүлік пен персоналдың транзитін қамтамасыз ету туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 13 маусымдағы №103-V;

43. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарды одан әрі қылмыстық сипаттан арылту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 13 маусымдағы №104-V;

44. «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы №105-V;

45. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне зейнетақымен қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы №106-V;

46. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Кеден одағында тарифтік емес реттеу шараларын қолдану мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы №107-V;

47. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Беларусь Республикасының Үкіметі арасындағы дипломатиялық өкілдіктерді орналастыру үшін жер учаскелерін өзара беру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы №108-V;

48. «2008 жылғы 25 қаңтардағы Кеден одағының кедендік шекарасы арқылы өткізілетін тауарлардың кедендік құнын айқындау туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы №109-V;

49. «2013–2015 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 24 маусымдағы №110-V;

50. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне азаптаудың және басқа да қатыгез, адамгершілікке жатпайтын немесе ар-намысты қорлайтын іс-әрекеттер мен жазалау түрлерінің алдын алуға бағытталған ұлттық алдын алу тетігін жасау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №111-V;

51. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне автожол саласын реформалау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №112-V;

52. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сот-сараптама қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №113-V;

53. «Қазақстан Республикасы мен Еуропа қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді («Шымкент – Ташкент» жолының учаскесін реконструкциялау) ратификациялау туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №114-V;

54. «2006 жылғы 3 қазандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан Республикасының және Ресей Федерациясының шекара маңындағы аумақтары тұрғындарының Қазақстан – Ресей мемлекеттік шекарасын кесіп өту тәртібі туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №115-V;

55. «1992 жылғы 25 мамырдағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы достық, ынтымақтастық және өзара көмек туралы шартқа өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №116-V;

56. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Қазақстан-Ресей мемлекеттік шекарасында бірлескен бақылауды жүзеге асыру саласындағы ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №117-V;

57. «Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №118-V;

58. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Румынияның Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №119-V;

59. «2007 жылғы 18 тамыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы «Қазақстан-Қытай» газ құбырын салу мен пайдаланудағы ынтымақтастық туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 3 шілдедегі №120-V;

60. «Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына және Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне әртүрлі заңнамалық актілердің құқық нормалары арасындағы қайшылықтарды, олқылықтарды, коллизияларды және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін нормаларды жою мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 3 шілдедегі №121-V;

61. «Мемлекет кепілдік берген заң көмегі туралы» 2013 жылғы 3 шілдедегі №122-V;

62. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекет көпілдік берген заң көмегін ұсыну жүйесін жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 3 шілдедегі №123-V;

63. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне оларды Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жоспарлау жүйесімен сәйкестендіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 3 шілдедегі №124-V;

64. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне төреліктің және аралық соттың қызметін жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 3 шілдедегі №125-V;

65. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жетім балалардың, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың тұрғын үйге құқықтарын қамтамасыз ету мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №126-V;

66. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне адам саудасына қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №127-V;

67. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №128-V;

68. «Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №129-V;

69. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №130-V;

70. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік-жекешелік әріптестіктің жаңа түрлерін енгізу және олардың қолданылу салаларын кеңейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №131-V;

71. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне көлік мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №132-V;

72. «Қазақстан Республикасының кейбір конституциялық заңдарына конституциялық мерзімдерді есептеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 3 қазандағы №133-V;

73. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Біріккен Араб Әмірліктерінің Үкіметі арасындағы Табысқа салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияны және оған Хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 4 қазандағы №134-V;

74. «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің адамдарды мемлекетаралық іздестіру туралы шартын ратификациялау туралы» 2013 жылғы 16 қазандағы №135-V;

75. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы «Қазақстан-Қытай» мұнай құбырын дамыту және пайдалану кезіндегі ынтымақтастықтың кейбір мәселелері туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 17 қазандағы №136-V;

76. «2011 жылғы 25 тамыздағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Корея Республикасының Үкіметі арасындағы Балқаш жылу электр стансасын дамыту, қаржыландыру, жобалау, салу, пайдалану және оған техникалық қызмет көрсету саласындағы келісімге өзгерістер енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Корея Республикасының Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 11 қарашадағы №137-V;

77. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Люксембург Ұлы Герцогтігінің Үкіметі арасындағы Табыс пен капиталға салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияны және 2008 жылғы 26 маусымда Астанада қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Люксембург Ұлы Герцогтігінің Үкіметі арасындағы Табыс пен капиталға салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенцияға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Люксембург Ұлы Герцогтігінің Үкіметі арасындағы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 11 қарашадағы №138-V;

78. «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Жай операциялар) (ОАӨЭЫ 3 Дәліз жолын реконструкциялау жобасы [«Шымкент – Ташкент» жол учаскесі] [«Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізіне кіреберіс]) ратификациялау туралы» 2013 жылғы 15 қарашадағы №139-V;

79. «2008 жылғы 12 желтоқсандағы Айрықша жағдайларда бірыңғай кедендік тарифтің ставкаларынан ерекшеленетін кедендік әкелу баждарының ставкаларын қолдану шарттары мен тәртібі туралы хаттамаға өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 18 қарашадағы №140-V;

80. «Психикасының бұзылуынан зардап шегетін адамдарды мәжбүрлеп емдеуден өткізу үшін беру туралы конвенцияны ратификациялау туралы» 2013 жылғы 19 қарашадағы №141-V;

81. «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасының Үкіметі арасындағы өтеусіз әскери-техникалық көмек көрсету туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 19 қарашадағы №142-V;

82. «Қазақстан Республикасы мен Түркия Республикасы арасындағы сотталған адамдарды беру туралы келісімді ратификациялау туралы» 2013 жылғы 20 қарашадағы №143-V;

83. «Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы сотталған адамдарды беру туралы шартты ратификациялау туралы» 2013 жылғы 20 қарашадағы №144-V;

84. «Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы шартты ратификациялау туралы» 2013 жылғы 25 қарашадағы №145-V;

85. «2013–2015 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 29 қарашадағы №146-V;

86. «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014–2016 жылдарға арналған кепілдендірілген трансферт туралы» 2013 жылғы 29 қарашадағы №147-V;

87. «2014-2016 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» 2013 жылғы 3 желтоқсандағы №148-V;

88. «Республикалық және облыстық бюджеттер, республикалық маңызы бар қала, астана бюджеттері арасындағы 2014–2016 жылдарға арналған жалпы сипаттағы трансферттердің көлемі туралы» 2013 жылғы 3 желтоқсандағы №149-V;

89. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне бюджет заңнамасын жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 3 желтоқсандағы №150-V;

90. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Астана қаласында «ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрмесін ұйымдастыру және өткізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 3 желтоқсандағы №151-V;

91. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 5 желтоқсандағы №152-V;

92. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне еңбек көші-қоны мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 10 желтоқсандағы №153-V;

93. «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімді (Жай операциялар) (ОАӨЭЫ 2 Дәліз Инвестициялық бағдарламасы [Маңғыстау облысындағы учаскелер] – 2-ші жоба) ратификациялау туралы» 2013 жылғы 26 желтоқсандағы №154-V;

94. «1997 жылғы 10 маусымдағы Жазасын әрі қарай өтеу үшін, бас бостандығынан айыруға сотталған адамдарды тапсыру туралы Қазақстан Республикасы мен Әзірбайжан Республикасы арасындағы Шартқа өзгеріс енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы» 2013 жылғы 26 желтоқсандағы №155-V.

2013 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы Президенті жарлықтарының тізбесі

1. «Қ.Е. Омаровты Қазақстан Республикасының Америка Құрама Штаттарындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 4 қаңтардағы №462;
2. «Кешірім жасау туралы» 2013 жылғы 8 қаңтардағы №463;
3. «Ақпаратты Қазақстан – 2020» мемлекеттік бағдарламасы және «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» 2013 жылғы 8 қаңтардағы №464;
4. «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің мемлекеттік қызметтер стандарттарын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 14 желтоқсандағы №196 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» 2013 жылғы 15 қаңтардағы №465;
5. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы №466;
6. «Б.Ә. Сағынтаевты Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары - Қазақстан Республикасының Өңірлік даму министрі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы №467;
7. «Е.А. Досаевты Қазақстан Республикасының Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы №468;
8. «Қ.Е. Көшербаев туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы №469;
9. «Д.Қ. Мыңбай туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы №470;
10. «М.А. Құл-Мұхаммедті Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы №471;
11. «М.М. Тәжинді Қазақстан Республикасының Мемлекеттік хатшысы қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 16 қаңтардағы №472;
12. «Б.Б. Қуандықов туралы» 2013 жылғы 17 қаңтардағы №473;
13. «Қ.Е. Көшербаевты Қызылорда облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 17 қаңтардағы №474;
14. «Б.Қ. Байбек туралы» 2013 жылғы 17 қаңтардағы №475;
15. «Б.Ә. Мұхаметжанов туралы» 2013 жылғы 18 қаңтардағы №476;
16. «А.С. Айдарбаевты Маңғыстау облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 18 қаңтардағы №477;
17. «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау туралы» 2013 жылғы 18 қаңтардағы №478;
18. «Астана қаласының және Ақмола облысының шекараларын өзгерту туралы» 2013 жылғы 18 қаңтардағы №479;
19. «Қазақстан Республикасы Президентінің Іс басқармасының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 21 сәуірдегі №378 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 18 қаңтардағы №480;

20. «Қ.П. Қожамжаровты Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі — Қауіпсіздік кеңесінің хатшысы қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 22 қаңтардағы №481;
21. «Қ.Қ. Айтмұхаметовті Ақмола облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 22 қаңтардағы №482;
22. «С.С. Біләлов туралы» 2013 жылғы 22 қаңтардағы №483;
23. «С.С. Ескендіровті Солтүстік Қазақстан облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 22 қаңтардағы №484;
24. «Ғ.Р. Әбдірахымовты Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігі басшысының орынбасары қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 22 қаңтардағы №485;
25. «Каспий теңізінің теңіз ортасын қорғау жөніндегі негіздемелік конвенцияға Каспий теңізін жер үсті көздерінен және құрлықта жүзеге асырылатын қызмет нәтижесінде ластанудан қорғау жөніндегі хаттамаға қол қою туралы» 2013 жылғы 28 қаңтардағы №486;
26. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 28 қаңтардағы №487;
27. «Ә.Қ. Құсайынов туралы» 2013 жылғы 29 қаңтардағы №488;
28. «Б.Т. Әбдішевті Қарағанды облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 29 қаңтардағы №489;
29. ««ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрмесін дайындау мен оны өткізу жөніндегі мемлекеттік комиссия құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылғы 26 қарашадағы №436 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 29 қаңтардағы №490;
30. «Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы әуе шабуылына қарсы қорғанысының бірыңғай өңірлік жүйесін құру туралы келісімге қол қою туралы» 2013 жылғы 29 қаңтардағы №491;
31. «І Хуан Карлосты «Алтын Қыран» орденімен марапаттау туралы» 2013 жылғы 1 ақпандағы №492;
32. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2013 жылғы 1 ақпандағы №493;
33. «Мемлекеттік наградалармен және «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 20 жыл» мерекелік медалімен марапаттау туралы» 2013 жылғы 4 ақпандағы №494;
34. «Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитеті туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 5 тамыздағы №917 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 4 ақпандағы №495;
35. «Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті арнайы мемлекеттік мұрағатынан шығатын мұрағаттық анықтамаларға және мұрағаттық құжаттардың көшірмелеріне апостиль қою» мемлекеттік қызмет көрсетулер стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 3 наурыздағы №1166 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы» 2013 жылғы 4 ақпандағы №496;
36. «А.Б. Айтқұловты мемлекеттік наградадан айыру туралы» 2013 жылғы 4 ақпандағы №497;

37. «С.Д. Пірімбетов туралы» 2013 жылғы 11 ақпандағы №498;
38. «А. Жұмабаевты Қазақстан Республикасының Әзірбайжан Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 11 ақпандағы №499;
39. «Елорданың, республикалық маңызы бар қаланың, облыстардың, облыстық маңызы бар қалалардың және аудандардың рейтингтері туралы» 2013 жылғы 11 ақпандағы №500;
40. «Қазақстан Республикасының Орталық сайлау комиссиясы туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1996 жылғы 11 қарашадағы №3205 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 12 ақпандағы №501;
41. «ЭКСПО-2017 Халықаралық мамандандырылған көрмесінің комиссары туралы» 2013 жылғы 13 ақпандағы №502;
42. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін жаңғырту жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2007 жылғы 13 қаңтардағы №273 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 18 ақпандағы №503;
43. «Қазақстан Республикасының Президентіне тікелей бағынатын және есеп беретін кейбір мемлекеттік органдардың, құқық қорғау органдарының, соттардың, Қарулы Күштердің, басқа да әскерлер мен әскери құралымдардың ведомстволық наградалары туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 30 қыркүйектегі №155 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 19 ақпандағы №505;
44. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 22 ақпандағы №507;
45. «Кишинев қаласында (Молдова Республикасы) Қазақстан Республикасының Бас консулдығын ашу туралы» 2013 жылғы 27 ақпандағы №508;
46. «Әскери қызметтің белгіленген мерзімін өткерген мерзімді әскери қызметтегі әскери қызметшілерді запасқа шығару және Қазақстан Республикасының азаматтарын 2013 жылдың сәуір-маусымында және қазан-желтоқсанында мерзімді әскери қызметке кезекті шақыру туралы» 2013 жылғы 28 ақпандағы №509;
47. «Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 3 маусымдағы №607 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 28 ақпандағы №510;
48. «Қазақстан Республикасындағы кәсіптік және өзге де мерекелер туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 20 қаңтардағы №3827 Жарлығына өзгеріс және толықтыру енгізу туралы» 2013 жылғы 1 наурыздағы №511;
49. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 4 наурыздағы №512қбп;
50. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 4 наурыздағы №513;
51. «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» 2013 жылғы 5 наурыздағы №514;

52. «А.С. Шабдарбаев туралы» 2013 жылғы 5 наурыздағы №515;
53. «М.А. Аюбаевты Қазақстан Республикасы Республикалық ұланының қолбасшысы қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 5 наурыздағы №516;
54. «Ә.Т. Садықұловты Қазақстан Республикасы Президентінің Күзет қызметінің бастығы қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 5 наурыздағы №517;
55. «Қазақстан Республикасының дипломатиялық және оған теңестірілген өкілдігі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 4 ақпандағы №1287 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 6 наурыздағы №518;
56. «А» корпусының мемлекеттік әкімшілік лауазымдарына қойылатын арнайы біліктілік талаптарының кейбір мәселелері туралы» 2013 жылғы 7 наурыздағы №519;
57. «Қазақстан Республикасының Президенті жанындағы Кадр саясаты жөніндегі ұлттық комиссия және облыстардың, астананың, республикалық маңызы бар қаланың кадр комиссиялары туралы» 2013 жылғы 7 наурыздағы №520;
58. «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Жаппай қырып-жою қаруын таратпау мәселелері жөніндегі комиссия туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 11 қаңтардағы №915қбп Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 7 наурыздағы №521;
59. «В.В. Храпуновты мемлекеттік және өзге де наградаларынан айыру туралы» 2013 жылғы 7 наурыздағы №522;
60. «Мемлекеттік қызметшілер лауазымдарының тізілімін бекіту туралы» 2013 жылғы 7 наурыздағы №523;
61. «А» корпусының мемлекеттік әкімшілік қызметінің кадр резервіне іріктеу және «А» корпусының бос және уақытша бос мемлекеттік әкімшілік лауазымына орналасуға конкурс өткізу қағидаларын бекіту туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №524;
62. «Мемлекеттік қызметтің кадр резерві туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 4 желтоқсандағы №1243 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №525;
63. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №526;
64. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №527;
65. «Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметінің келісімшарт бойынша әскери қызметшілерін кезектен тыс аттестаттаудан өткізу туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №528;
66. «Орталық мемлекеттік органдар мен облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органдары қызметінің тиімділігін жыл сайынғы бағалау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №954 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №529;
67. «Мемлекеттік наградадан, мерекелік медальдардан және Қазақстан Республикасы Президентінің алғыс хатынан айыру туралы» 2013 жылғы 22 наурыздағы №530;
68. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 26 наурыздағы №531;

69. «Б.Ә.Мұхаметжановты Қазақстан Республикасының Литва Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 26 наурыздағы №532;

70. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 27 наурыздағы №533;

71. «Қ.И. Қобландинды Қазақстан Республикасының Моңғолиядағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 1 сәуірдегі №534;

72. «Е.Қ. Ертісбаевты Қазақстан Республикасының Грузиядағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 3 сәуірдегі №535;

73. «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігіне 20 жыл» мерекелік медалімен марапаттау туралы» 2013 жылғы 3 сәуірдегі №536;

74. «Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарындағы кадр саясатының кейбір мәселелері туралы» 2013 жылғы 3 сәуірдегі №537;

75. «Қазақстан Республикасының Дамуға ресми көмек саласындағы тұжырымдамасын бекіту туралы» 2013 жылғы 9 сәуірдегі №538;

76. «Н.Т. Рүстемовті Қазақстан Республикасының Венгрия Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі №539;

77. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі №540қбп;

78. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі №541;

79. «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің 2012 жылғы есебін бекіту туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі №542;

80. «Кешірім жасау туралы» 2013 жылғы 15 сәуірдегі №543;

81. «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігінің мәселелері» туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 3 желтоқсандағы №280 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 16 сәуірдегі №544;

82. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2013 жылғы 16 сәуірдегі №545;

83. «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштеріндегі, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарындағы әскери лауазымдар және оларға сәйкес әскери атақтар тізбесін бекіту туралы және «Жоғары офицерлік және басшы құрамның адамдары атқаратын лауазымдар тізбесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 12 мамырдағы №392 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылғы 25 желтоқсандағы №453қбп Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 16 сәуірдегі №546қбп;

84. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 16 сәуірдегі №547қбп;

85. «Инновациялық технологиялар паркі» арнайы экономикалық аймағының қамқоршылық кеңесін құру туралы» 2013 жылғы 17 сәуірдегі №548;

86. «1997 жылғы 28 наурыздағы Психикалық бұзылушылықтардан зардап шегетін адамдарды мәжбүрлеп емдеу жүргізу үшін беру туралы конвенцияны іске асыру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының құзыретті органын тағайындау туралы» 2013 жылғы 17 сәуірдегі №549;

87. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 17 сәуірдегі №550;

88. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 17 сәуірдегі №551;

89. «Қазақстан халқы Ассамблеясының 2020 жылға дейінгі даму тұжырымдамасын бекіту туралы» 2013 жылғы 18 сәуірдегі №552;

90. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік протоколын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 12 қазандағы №201 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 18 сәуірдегі №553;

91. «Қазақстан Республикасы мен Түркия Республикасы арасындағы Сотталған адамдарды беру туралы келісімге қол қою туралы» 2013 жылғы 22 сәуірдегі №554;

92. «Қазақстан Республикасының аудандық маңызы бар қалалары, ауылдық округтері, ауылдық округтің құрамына кірмейтін кенттері мен ауылдары әкімдерінің сайлауын өткізудің кейбір мәселелері туралы» 2013 жылғы 24 сәуірдегі №555;

93. «Астана Опера» мемлекеттік опера және балет театрының кейбір мәселелері туралы» 2013 жылғы 25 сәуірдегі №556;

94. «Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің ережесін және құрылымын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы №1271 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 29 сәуірдегі №557;

95. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 3 мамырдағы №558;

96. «Қазақстан Республикасы «Сырбар» Сыртқы барлау қызметінің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 наурыздағы №773 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 3 мамырдағы №559;

97. «Жоғары әскери және арнаулы атақтар, сыныптық шендер беру туралы» 2013 жылғы 6 мамырдағы №560;

98. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір актілеріне өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2013 жылғы 6 мамырдағы №561;

99. «Қазақстан Республикасының Республикалық ұланы туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 28 тамыздағы №1428 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 6 мамырдағы №562;

100. «Қазақстан Республикасы мен Еуропа қайта құру және даму банкі арасындағы ынтымақтастық пен Еуропа қайта құру және даму банкінің Қазақстан Республикасындағы қызметіне қатысты келісімге қол қою туралы» 2013 жылғы 8 мамырдағы №564;

101. «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Жай операциялар) (ОАӨЭЫ 3 Дәліз жолын реконструкциялау жобасы [«Шымкент – Ташкент» жол учаскесі] [«Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізіне кіреберіс]) қол қою туралы» 2013 жылғы 13 мамырдағы №565;

102. «Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қалыптастырылуы мен пайдаланылуы туралы 2012 жылғы есепті бекіту туралы» 2013 жылғы 13 мамырдағы №566;

103. «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» 2013 жылғы 13 мамырдағы №567;

104. «Қазақстан Республикасы мен Чехия Республикасы арасындағы қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек туралы шартқа қол қою туралы» 2013 жылғы 20 мамырдағы №568;

105. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 20 мамырдағы №569;

106. «Б.Ә. Мұхаметжанов туралы» 2013 жылғы 21 мамырдағы №570;

107. «Даму институттарын, қаржы ұйымдарын басқару жүйесін оңтайландыру және ұлттық экономиканы дамыту жөніндегі кейбір шаралар туралы» 2013 жылғы 22 мамырдағы №571;

108. «М.Т. Есенбаевты Қазақстан Республикасының Таиланд Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 28 мамырдағы №572;

109. «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері, басқа да әскерлері мен әскери құралымдары әскери қызметшілерінің әскери киім нысаны және айырым белгілері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 25 тамыздағы №144 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 28 мамырдағы №573;

110. «2011 жылғы 18 қазандағы Еркін сауда аймағы туралы шартты оның Та-раптары мен Өзбекстан Республикасының арасында қолдану туралы хаттамаға қол қою туралы» 2013 жылғы 30 мамырдағы №574;

111. «Республикалық бюджет жобасын әзірлеу ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 тамыздағы №861 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 30 мамырдағы №575;

112. «Қазақстан Республикасының Ұлттық мұражайы» республикалық мемлекеттік мекемесінің кейбір мәселелері туралы» 2013 жылғы 30 мамырдағы №576;

113. «Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдама туралы» 2013 жылғы 30 мамырдағы №577;

114. «А.А. Мусинов туралы» 2013 жылғы 3 маусымдағы №578;

115. «Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі инновациялық даму тұжырымдамасын бекіту туралы» 2013 жылғы 4 маусымдағы №579;

116. «С.С. Әбденов туралы» 2013 жылғы 10 маусымдағы №581;

117. «Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесі туралы» 2009 жылғы 18 маусымдағы №827 және «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік жоспарлау жүйесінің одан әрі жұмыс істеуінің кейбір мәселелері туралы» 2010 жылғы 4 наурыздағы №931 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 13 маусымдағы №582;

118. «Қазақстан Республикасы мен Азия даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге (Жай операциялар) (ОАӨӘЫ 2 Дәліз Инвестициялық бағдарламасы [Маңғыстау облысындағы учаскелер] – 2-ші жоба) қол қою туралы» 2013 жылғы 18 маусымдағы №583;

119. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 19 маусымдағы №584;
120. «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарында әскери қызмет өткеру ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 25 мамырдағы №124 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы №585;
121. «Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қаражатын қалыптастыру және пайдалану тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 2 сәуірдегі №962 Жарлығына өзгерістер енгізу және Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан нысаналы трансферт бөлу туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы №586;
122. «Республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қаланың, астананың, ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) терроризмге қарсы күрес жөніндегі жедел штабтары туралы ережені бекіту туралы» 2013 жылғы 24 маусымдағы №587;
123. «Қазақстан Республикасының Терроризмге қарсы орталығы туралы ережені бекіту жөнінде» 2013 жылғы 24 маусымдағы №588;
124. «Терроризмге қарсы комиссиялар туралы үлгілік ережені бекіту туралы» 2013 жылғы 24 маусымдағы №589;
125. «Қазақстан Республикасының жаңа бюджет саясатының тұжырымдамасын бекіту туралы» 2013 жылғы 26 маусымдағы №590;
126. «Т.Б. Дүйсенованы Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 27 маусымдағы №591;
127. «Кешірім жасау туралы» 2013 жылғы 27 маусымдағы №592;
128. «Дипломатиялық дәрежелер беру туралы» 2013 жылғы 28 маусымдағы №593;
129. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №594қбп;
130. «Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында көзделген ережелерді бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 26 маусымдағы №643 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 2 шілдедегі №595;
131. «С.М. Мыңбаев туралы» 2013 жылғы 3 шілдедегі №596;
132. «Ұ.С. Қарабалинді Қазақстан Республикасының Мұнай және газ министрі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 3 шілдедегі №597;
133. «Астана» естелік медалімен марапаттау туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №598;
134. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқалары төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2013 жылғы 4 шілдедегі №599;
135. «2009 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы мен Еуропа қайта құру және даму банкі арасындағы Қарыз туралы келісімге («Оңтүстік –

Батыс» жол дәлізінің жобасы («Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық транзит дәлізі) №1 Қосымша келісімге қол қою туралы» 2013 жылғы 5 шілдедегі №600;

136. «Мемлекеттік әкімшілік қызметші антының мәтінін және Мемлекеттік әкімшілік қызметшілердің ант беру тәртібін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 29 желтоқсандағы №319 және «Қазақстан Республикасының мемлекеттік саяси қызметшілері антының мәтінін және Қазақстан Республикасы мемлекеттік саяси қызметшілерінің ант беру тәртібін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 13 сәуірдегі №372 жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 24 шілдедегі №601;

137. «ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрмесін дайындау мен оны өткізу жөніндегі мемлекеттік комиссия құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2012 жылғы 26 қарашадағы №436 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 24 шілдедегі №602;

138. «Қазақстан Республикасы Президентінің жанында Шетел инвесторларының кеңесін құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 30 маусымдағы №3985 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 24 шілдедегі №603;

139. «Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін бұзушы әуе кемелеріне қару мен жауынгерлік техниканы қолдану қағидаларын бекіту туралы» 2013 жылғы 25 шілдедегі №604;

140. «2010 жылғы 18 маусымдағы Жеке тұлғалардың жеке пайдалану үшін тауарларды кеден одағының кедендік шекарасы арқылы өткізу және оларды шығаруға байланысты кедендік операцияларды жасау тәртібі туралы келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қою туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 26 желтоқсандағы №208 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 25 шілдедегі №605;

141. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 31 шілдедегі №606;

142. «Қазақстан Республикасын үдемелі индустриялық-инновациялық дамыту жөніндегі 2010-2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №958 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 1 тамыздағы №607;

143. «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің мәселелері» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 3 желтоқсандағы №280 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 9 тамыздағы №608;

144. «Мемлекеттік билік органдары жүйесіндегі кадр саясатының кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 29 наурыздағы №828 Жарлығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 9 тамыздағы №609;

145. «Заң шығару жұмысының 2013–2016 жылдарға арналған тұжырымдамалық жоспарын бекіту туралы (Қазақстан Республикасы Парламентінің бесінші шақырылымы)» 2013 жылғы 9 тамыздағы №610;

146. «Терроризм актісі қатерінің туындауы туралы ақпарат мониторингінің және халықты хабардар етудің мемлекеттік жүйесінің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуі қағидаларын бекіту туралы» 2013 жылғы 9 тамыздағы №611;
147. «В.А. Малиновский туралы» 2013 жылғы 13 тамыздағы №612;
148. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 13 тамыздағы №613;
149. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 13 тамыздағы №614;
150. «Әкімдердің халыққа есеп беру кездесулерін өткізу туралы» 2013 жылғы 15 тамыздағы №615;
151. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 16 тамыздағы №616;
152. «М. Киннуненді Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 26 тамыздағы №617;
153. «Ж.-Ш. Бертонэні II дәрежелі «Достық» орденімен марапаттау туралы» 2013 жылғы 26 тамыздағы №618;
154. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 26 тамыздағы №619;
155. «Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2007 жылғы 13 сәуірдегі №314 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 26 тамыздағы №620;
156. «Б.С. Әйтимова туралы» 2013 жылғы 26 тамыздағы №621;
157. «Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының депутаттарын тағайындау туралы» 2013 жылғы 26 тамыздағы №622;
158. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 11 қазандағы №1457 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілерін қайта даярлау және олардың біліктілігін арттыру ережесін бекіту туралы» Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 27 тамыздағы №623;
159. «Қазақстан Республикасы құқық қорғау және арнаулы мемлекеттік органдары басшылығының президенттік резервін қалыптастыру туралы» 2013 жылғы 28 тамыздағы №624;
160. «Нәтижелерге бағдарланған мемлекеттік жоспарлау жүйесін жетілдіру тұжырымдамасы туралы» 2013 жылғы 28 тамыздағы №625;
161. «Д.Қ. Сарекеновті Қазақстан Республикасының Малайзиядағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 29 тамыздағы №626;
162. «Қазақстан Республикасының арнаулы мемлекеттік органдары қызметкерлерінің арнаулы киім нысандарының түрлері мен сипаттамаларын бекіту туралы» 2013 жылғы 29 тамыздағы №627;
163. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқасының төрағасы мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2013 жылғы 2 қыркүйектегі №628;
164. «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау туралы» 2013 жылғы 2 қыркүйектегі №629;
165. «Есірткі құралдарын, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларын Кеден одағының кеден аумағы арқылы өткізу тәртібі туралы келісімге қол қою туралы» 2013 жылғы 2 қыркүйектегі №630;

166. «Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы — теңгенің айналысқа енгізілгеніне 20 жыл толу құрметіне арналған мерекелік медаль туралы» 2013 жылғы 2 қыркүйектегі №631;

167. «Б.Т. Жұмағұлов туралы» 2013 жылғы 2 қыркүйектегі №632;

168. «А.Б. Сәрінжіповті Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 2 қыркүйектегі №633;

169. «Қазақстан Республикасында мемлекеттік аудитті енгізу тұжырымдамасын бекіту туралы» 2013 жылғы 3 қыркүйектегі №634;

170. «К. Фэйрфаксті Қазақстан Республикасының Құрмет грамотасымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 10 қыркүйектегі №635;

171. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 10 қыркүйектегі №636;

172. «Н.Ж. Дәненов туралы» 2013 жылғы 11 қыркүйектегі №637;

173. «Қ.Қ. Әбусейітов туралы» 2013 жылғы 12 қыркүйектегі №638;

174. «Д.Ш. Елеуеновті Қазақстан Республикасының Швеция Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 12 қыркүйектегі №639;

175. «Б. Ордабаев туралы» 2013 жылғы 12 қыркүйектегі №640;

176. «А.Б. Зейнелғабдин туралы» 2013 жылғы 12 қыркүйектегі №641;

177. «А.М. Мұхаметқарім туралы» 2013 жылғы 12 қыркүйектегі №642;

178. «Байқоңыр» кешеніндегі Қазақстан Республикасы Президентінің арнаулы өкілі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 25 шілдедегі №155 Жарлығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 12 қыркүйектегі №643;

179. «Мемлекеттік бағдарламалар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №957 Жарлығына толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 16 қыркүйектегі №644;

180. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары жүйесін одан әрі оңтайландыру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 23 қыркүйектегі №645;

181. «II Альберді I дәрежелі «Достық» орденімен марапаттау туралы» 2013 жылғы 24 қыркүйектегі №646;

182. «Қазақстан Республикасы Президентінің 2006 жылғы 5 шілдедегі №140 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 24 қыркүйектегі №647;

183. «Қазақстан Республикасында діни экстремизм мен терроризмге қарсы іс-қимыл жөніндегі 2013–2017 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама туралы» 2013 жылғы 24 қыркүйектегі №648;

184. «М.С. Мырзамадиева туралы» 2013 жылғы 24 қыркүйектегі №649;

185. «А.С. Тәжиевті Қазақстан Республикасының Норвегия Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 24 қыркүйектегі №650;

186. «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 3 мамырдағы №1567 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 1 қазандағы №651;

187. «Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығына қатысушы мемлекеттердің құзыретті органдарының оқу орындарында терроризмге қарсы бөлімшелер мамандарын даярлаудағы ынтымақтастық туралы келісімді бекіту туралы» 2013 жылғы 1 қазандағы №652;

188. «Г.А. Марченко туралы» 2013 жылғы 1 қазандағы №653;

189. «Қ.Н. Келімбетовті Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 1 қазандағы №654;

190. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары жүйесін одан әрі оңтайландыру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1999 жылғы 22 қаңтардағы №29 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 2 қазандағы №656;

191. «Кешірім жасау туралы» 2013 жылғы 3 қазандағы №657;

192. «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау туралы» 2013 жылғы 3 қазандағы №658;

193. «Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Кен-металлургия саласы, қатты пайдалы қазбалар бойынша геология және жер қойнауын пайдалану жөніндегі кеңес туралы» 2013 жылғы 3 қазандағы №659;

194. «Қазақстан Республикасы Жоғарғы сотының жанындағы Соттардың қызметін қамтамасыз ету департаменті (Қазақстан Республикасы Жоғарғы сотының аппараты) туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 3 қарашадағы №1093 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 3 қазандағы №660;

195. «Қазақстан Республикасы мен Беларусь Республикасы арасындағы Қазақстан Республикасы азаматтарының Беларусь Республикасының аумағында және Беларусь Республикасы азаматтарының Қазақстан Республикасының аумағында болу тәртібі туралы келісімге қол қою туралы» 2013 жылғы 3 қазандағы №661;

196. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 4 қазандағы №662;

197. «Республикалық бюджет жобасын әзірлеу ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 26 тамыздағы №861 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 7 қазандағы №663;

198. «Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесіндегі Қазақстан Республикасының өкілі туралы» 2013 жылғы 8 қазандағы №664;

199. «Халықаралық ұйым ретінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы халықаралық академияны құру туралы келісіміне қосылу туралы» 2013 жылғы 8 қазандағы №665;

200. «Қ.Қ. Лама Шарифті Қазақстан Республикасының Біріккен Араб Әмірліктеріндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 9 қазандағы №666;

201. «Н.Т. Рүстемов туралы» 2013 жылғы 9 қазандағы №667;

202. «Қазақстан Республикасы мен Италия Республикасы арасындағы Сотталған адамдарды беру туралы шартқа қол қою туралы» 2013 жылғы 10 қазандағы №668;

203. «Қазақстан Республикасының Ұлттық қорынан 2014 жылға арналған нысаналы трансферт бөлу туралы» 2013 жылғы 10 қазандағы №669;

204. «Республикалық бюджет комиссиясы туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 1 сәуірдегі №780 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2013 жылғы 10 қазандағы №670;
205. «Қ.Ә. Мәми туралы» 2013 жылғы 16 қазандағы №671;
206. «Қ.К. Тоқаевты Қазақстан Республикасының Парламенті Сенатының депутаты қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 16 қазандағы №672;
207. «Т.С. Донақов туралы» 2013 жылғы 16 қазандағы №673;
208. «Б.А. Бекназаровты Қазақстан Республикасы Жоғары сот кеңесінің төрағасы қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 16 қазандағы №674;
209. «Қ.Қ. Әбдірахманов туралы» 2013 жылғы 17 қазандағы №675;
210. «Қазақстан Республикасының Жоғары сот кеңесін құру және оның құрамы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 21 қарашадағы №696 Жарлығына және «Қазақстан Республикасы Президентінің жанында Құқықтық саясат жөніндегі кеңес құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 19 ақпандағы №303 өкіміне өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 23 қазандағы №676;
211. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру туралы» 2013 жылғы 29 қазандағы №677;
212. «Қазақстан Республикасының азаматтығына қабылдау және Қазақстан Республикасының азаматтығынан шығу туралы» 2013 жылғы 29 қазандағы №678;
213. «Қазақстан Республикасының ғылым мен техника саласындағы 2013 жылғы мемлекеттік сыйлығын беру туралы» 2013 жылғы 29 қазандағы №679;
214. «Астана — жаңа қала» арнайы экономикалық аймағын құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 29 маусымдағы №645 Жарлығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» 2013 жылғы 31 қазандағы №681;
215. «Б.Ә. Сағынтаевты Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің бірінші орынбасары қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 6 қарашадағы №682;
216. «Б.Б. Жәмішевті Қазақстан Республикасының Өңірлік даму министрі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 6 қарашадағы №683;
217. «Б.Т. Сұлтановты Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары — Қазақстан Республикасының Қаржы министрі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 6 қарашадағы №684;
218. «Н.Ж. Қаппаровты Қазақстан Республикасының Қоршаған ортаны қорғау және су ресурстары министрі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 11 қарашадағы №685;
219. «Қазақстан Республикасы мен Италия Республикасы арасындағы Адамдарды ұстап беру туралы шартқа қол қою туралы» 2013 жылғы 11 қарашадағы №686;
220. «Оңтүстік Африка Республикасында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» 2013 жылғы 11 қарашадағы №687;
221. «Вьетнам Социалистік Республикасында Қазақстан Республикасының Елшілігін ашу туралы» 2013 жылғы 11 қарашадағы №688;
222. «Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі стратегиялық даму жоспары туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы №922 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 11 қарашадағы №689;

223. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 11 қарашадағы №690;

224. «Қазақстан Республикасы Тұтынушылардың құқықтарын қорғау агенттігі туралы» 2013 жылғы 13 қарашадағы №691;

225. «Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссия туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2000 жылғы 12 қазандағы №470 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 13 қарашадағы №692;

226. «Б.С. Тасымов туралы» 2013 жылғы 18 қарашадағы №693;

227. «Б.Д. Батыршаевты Қазақстан Республикасының Сауд Арабиясы Корольдігіндегі Төтенше және Өкілетті Елшісі, Қазақстан Республикасының Ислам ынтымақтастығы ұйымы жанындағы Тұрақты өкілі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 18 қарашадағы №694;

228. «К.В. Жигалов туралы» 2013 жылғы 18 қарашадағы №695;

229. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті және Ұлттық банкінің сметасы (бюджеті) есебінен қамтылған Қазақстан Республикасы органдары қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің бірыңғай жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2004 жылғы 17 қаңтардағы №1284 Жарлығына өзгеріс енгізу туралы» 2013 жылғы 20 қарашадағы №696қбп;

230. «Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 21 қарашадағы №697;

231. «Қазақстан Республикасындағы кәсіптік және өзге де мерекелер туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 20 қаңтардағы №3827 Жарлығына өзгеріс пен толықтырулар енгізу туралы» 2013 жылғы 22 қарашадағы №698;

232. «Қазақстан Республикасының Еуразиялық экономикалық қоғамдастық жанындағы Тұрақты өкілі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 11 қазандағы №701 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 25 қарашадағы №699;

233. «Қ.Қ. Әбдірахмановты Қазақстан Республикасының Біріккен Ұлттар Ұйымы жанындағы Тұрақты өкілі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 26 қарашадағы №700;

234. «Е.Т. Орынбаевты Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 28 қарашадағы №701;

235. «Г.Н. Әбдіқалықованы Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің орынбасары қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 28 қарашадағы №702;

236. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 29 қарашадағы №703;

237. «Мәслихаттың үлгі регламентін бекіту туралы» 2013 жылғы 3 желтоқсандағы №704;

238. «Инновациялық технологиялар паркі» арнайы экономикалық аймағының қамқоршылық кеңесін құру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 17 сәуірдегі №548 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы» 2013 жылғы 3 желтоқсандағы №705;

239. «Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің – Елбасының Мемлекеттік бейбітшілік және прогресс сыйлығын беру туралы» 2013 жылғы 5 желтоқсандағы №706;

240. «Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 9 желтоқсандағы №707;

241. «А» корпусының мемлекеттік әкімшілік лауазымдарына қойылатын арнайы біліктілік талаптарын бекіту туралы» 2013 жылғы 10 желтоқсандағы №708;

242. «Қазақстан Республикасы мен Жапония арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімге қол қою туралы» 2013 жылғы 11 желтоқсандағы №709;

243. «Қазақстан Республикасы соттарының төрағаларын, сот алқа төрағалары мен судьяларын қызметке тағайындау және қызметтен босату туралы» 2013 жылғы 12 желтоқсандағы №710;

244. «Е.М. Арын туралы» 2013 жылғы 20 желтоқсандағы №711;

245. «Қ.А. Бозымбаевты Павлодар облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 20 желтоқсандағы №712;

246. «К.Н. Көкірекбаевты Жамбыл облысының әкімі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 20 желтоқсандағы №713;

247. «Н.Б. Ермекбаев туралы» 2013 жылғы 20 желтоқсандағы №714;

248. «Б.М. Жұмахановты Қазақстан Республикасының Вьетнам Социалистік Республикасындағы Төтенше және Өкілетті Елшісі қызметіне тағайындау туралы» 2013 жылғы 20 желтоқсандағы №715;

249. «Қазақстан Республикасындағы кәсіптік және өзге де мерекелер туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 20 қаңтардағы №3827 Жарлығына толықтыру енгізу туралы» 2013 жылғы 20 желтоқсандағы №716;

250. «Кешірім жасау туралы» 2013 жылғы 23 желтоқсандағы №717;

251. «Мемлекеттік қызметшілердің және мемлекеттік әкімшілік қызметтің кадр резервіне алынған адамдардың тағылымдамасын ұйымдастыру мен одан өту қағидаларын бекіту туралы» 2013 жылғы 27 желтоқсандағы №718;

252. «Көп балалы аналарды «Алтын алқа» және «Күміс алқа» алқаларымен марапаттау туралы» 2013 жылғы 27 желтоқсандағы №719;

253. «Қазақстан Республикасының құқық қорғау жүйесін одан әрі дамыту шаралары туралы» 2013 жылғы 31 желтоқсандағы №720.

Қысқартылған сөздер тізбесі

- ААҚ — ашық акционерлік қоғам
АҚ — акционерлік қоғам
АӨСШК — Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары кеңесі
АСЕАН — Оңтүстік-Шығыс Азия мемлекеттерінің қауымдастығы
БАҚ — бұқаралық ақпарат құралдары
БРИКС — Бразилия, Ресей, Үндістан, Қытай, ОАР
БҰҰ — Біріккен Ұлттар Ұйымы
БҰҰ ФАО — БҰҰ Азық-түлік және ауылшаруашылық ұйымы
БҰҰ ЭКОСОС — БҰҰ Экономикалық және әлеуметтік кеңесі
БЭК — Бірыңғай экономикалық кеңістік
ҒЗИ — ғылыми-зерттеу институты
ДСҰ — Дүниежүзілік сауда ұйымы
ЕҚДБ — Еуропа қайта құру және даму банкі
ЕҚЫҰ — Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымы
ЕО — Еуропалық Одақ
ЕурАзЭҚ — Еуразиялық экономикалық қоғамдастық
ЕЭО — Еуразиялық экономикалық одақ
ЖЖМ — жанар-жағар май материалдары
ЖОО — жоғарғы оқу орны
ЖШС — жауапкершілігі шектеулі серіктестік
ЖІӨ — жалпы ішкі өнім
ЖЭО — жылу-электр орталығы
ИЫҰ — Ислам ынтымақтастығы ұйымы
КСР — Кеңестік Социалистік Республика
КСРО — Кеңестік Социалистік Республикалар Одағы
НАТО — Солтүстік Атлантикалық шарт ұйымы
ОӘД — орталық әмбебап дүкен
РМК — республикалық мемлекеттік кәсіпорын
СІМК — Сыртқы істер министрлерінің кеңесі
ТМД — Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы
УЕФА — Еуропалық футбол қауымдастықтарының одағы
ҰҚШҰ — Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы
ҰЕҰ — үкіметтік емес ұйым
ХВҚ — Халықаралық валюта қоры
ХЕҰ — Халықаралық еңбек ұйымы
ХҚДБ — Халықаралық қайта құру және даму банкі
ХҚКО — халыққа қызмет көрсету орталығы
ШЫҰ — Шанхай ынтымақтастық ұйымы
ЭСКАТО — Азия мен Тынық мұхитқа арналған БҰҰ Экономикалық және әлеуметтік комиссиясы
ЭЫДҰ — Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы
ЭЫҰ — Экономикалық ынтымақтастық ұйымы
ЮНЕСКО — БҰҰ Білім беру, ғылым және мәдениет жөніндегі ұйымы
ЮНКТАД — БҰҰ Сауда және даму жөніндегі конференциясы

Географиялық атаулар көрсеткіші

Австралия	12, 120, 129
Австрия	39, 120, 129, 132
Азия, құрлығы	10, 56, 57, 146, 199, 230
Ақмола, облысы	22, 24, 94, 171, 172, 177
«Ақорда», ҚР Президентінің резиденциясы (Астана қ.)	21, 22, 23, 26,
.....	31, 37, 38, 45, 65, 75, 76, 99, 105, 122, 148, 161, 171, 180, 181
Ақтау, қаласы, теңіз кемежайы (Маңғыстау обл.)	24, 170, 203
Ақтөбе, қаласы (Ақтөбе обл.)	164
Ақтөбе, облысы	7, 18, 24, 243
Алатау, ауданы (Алматы қ.)	16, 17
Алатау, кенті (Алматы қ.)	93
Алатау, таулы жотасы	261
Алматы, қаласы (1997 жылдың желтоқсанына дейін — Қазақстанның астанасы)	7, 10, 16, 34, 39, 40, 48, 49, 50, 52,
.....	68, 70, 71, 76, 85, 92, 93, 132, 135, 142, 148, 156,
.....	157, 199, 201, 202, 203, 204, 226, 228, 243, 262
Алматы, облысы	7, 26, 49, 71, 85, 250
Алтай, өңірі	261
Америка Құрама Штаттары (АҚШ)	12, 15, 62, 70, 71,
.....	83, 120, 129, 130, 202, 224, 261
Америка, құрлығы	62, 224
Анталия, провинциясы (Түркия)	17
Арал, теңізі	95
Аргентина	12
Арқалық, қаласы (Қостанай обл.)	170
Армения	12, 86, 153, 154, 184, 261
Астана, қаласы (Қазақстанның астанасы)	7, 8, 9, 11, 17, 18,
.....	19, 22, 24, 35, 55, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 72,
.....	75, 76, 78, 81, 82, 83, 86, 87, 96, 97, 99, 101, 105, 106, 107, 109,
.....	110, 116, 120, 128, 129, 132, 138, 139, 140, 147, 149, 151, 152, 161,
.....	163, 164, 167, 168, 169, 171, 172, 177, 178, 182, 183, 185, 194, 196,
.....	199, 200, 207, 211, 219, 222, 223, 226, 228, 243, 247, 251, 262
«Астана», алаңы (Алматы қ.)	48
«Астана», мұз сарайы (Павлодар қ.)	98
«Астана Арена», стадионы (Астана қ.)	161
Астрахан, қаласы (Ресей)	164
«Атамекен», этномемориалдық кешені (Астана қ.)	109
Атырау, қаласы (Атырау обл.)	54, 101, 189, 248
Атырау, облысы	7, 8, 23, 54, 101, 148, 189, 261
Ауғанстан	10, 12, 17, 48, 63, 70, 71, 79, 86, 91, 95,
.....	110, 134, 172, 197, 198, 201, 202, 203, 204
Африка, құрлығы	130, 179

Әзірбайжан	10, 15, 34, 48, 121, 148, 156, 185, 261
«Әзірет Сұлтан», мешіті (Астана қ.)	149
Әл-Фараби, даңғылы (Алматы қ.)	157
Әулие Успенский, кафедралды соборы (Астана қ.)	76
«Байқоңыр», ғарыш айлағы (Қызылорда обл.)	33, 134, 181
Балтық, теңізі	91
«Бастау», бизнес-орталығы (Қызылорда обл., Қызылорда қ.)	138
Батыс Еуропа, өңірі	34, 80, 85, 110, 166, 202
Батыс Қытай, өңірі	34, 80, 85, 110, 166, 202
Батыс-Қазақстан, облысы	7, 24, 154, 243
Бәйдібек би, ескерткіші (Оңтүстік Қазақстан обл., Шымкент қ.)	137
Бейбітшілік және келісім, сарайы (Астана қ.)	106
Бейжің, қаласы (Қытай)	55
Бейнеу, ауылы (Маңғыстау обл., Бейнеу ауд.)	132, 170
Беларусь	12, 67, 86, 87, 97, 136, 140, 146, 153, 154, 165, 156, 196, 199, 221, 223, 248, 261
Бельгия	12, 111, 153
Берекет, қаласы (Түрікменстан, Балқан уәлаяты)	79, 118
Боаос, қаласы (Қытай, Хайнань провинциясы)	10, 56, 57
Бозой, ауылы (Ақтөбе обл., Шалқар ауд.)	132
Болашақ, теміржол бекеті (Маңғыстау обл., Қарақия ауд.)	8, 11, 79
Бостон, қаласы (АҚШ, Массачусетс штаты)	62
Бразилия	12, 25, 153
Бретиньи-сюр-Орж, теміржол вокзалы (Франция, Эссон департаменті)	110
Бруней-Даруссалам	57, 130
Бушер, провинциясы (Иран)	59
Біріккен Араб, Әмірліктері (БАӘ)	12, 65, 70, 147
Вашингтон, қаласы (АҚШ астанасы)	5, 173
Вена, қаласы (Австрия астанасы)	34
Венгрия	60
Венесуэла	45
Волгоград, қаласы (Ресей)	186
Вьетнам	165, 184
Габала, қаласы (Әзірбайжан)	121
Галисия, провинциясы (Испания)	114
Ганьсу, провинциясы (Қытай)	112
Германия (ГФР)	12, 40, 85, 120, 129, 139, 182, 202, 261
Горган, қаласы (Иран, Голестан провинциясы)	118
Грузия	12, 55, 128, 157
Гызылгая, кенті (Түрікменстан, Балқан уәлаяты)	118
Дания	177, 240
Достық, кенті (Алматы обл., Алакөл ауд.)	170

«Достық», су торабы (Қорғас өз.)	131
Египет	237
Екатеринбург, қаласы (Ресей)	10, 162, 246
Еуразия, материгі	57, 192, 197, 200, 204, 237
Еуропа, құрлығы	39, 91, 146, 189, 199, 208, 213, 230
Жамбыл, облысы	5, 7, 43, 49, 77, 169, 183
Жаңаөзен, қаласы (Маңғыстау обл.)	118
Жапония	12, 72, 120, 129, 130, 180, 225, 238, 240
Жезқазған, қаласы (Қарағанды обл.)	170
Женева, қаласы (Швейцария)	59, 82, 262
ЖЭО-1 (Астана қ.)	171
ЖЭО-1 (Шығыс Қазақстан обл., Семей қ.)	99
ЖЭО-3 (Астана қ.)	66, 171
Израиль	47, 132
«Имашев», газконденсатты кен орны (Атырау обл., Құрманғазы ауд.)	163
Индонезия	11, 12, 127, 128
Иран	10, 11, 12, 39, 40, 48, 59, 79, 96, 117, 118, 133, 134, 135, 136, 199, 202, 262
Испания	10, 11, 11, 12, 32, 33, 85, 114, 120, 129, 130, 142, 147, 202
Италия	12, 39, 120, 129, 130, 132, 148, 164
Канада	12, 120, 129, 130, 165
Каспий, теңізі	25, 101, 152, 203, 205
Катар	12, 100, 153
Кемер, уезі (Түркия, Анталия провинциясы)	17
Кипр	189, 208, 209, 237
Кишинев, қаласы (Молдова астанасы)	40
«Көрме», көрме кешені (Астана қ.)	8, 120, 129, 185
КСРО (Кеңестік Социалистік Республикалар Одағы, 1922–1991 жж.)	156, 166
Куба	12, 40, 153
«Қазақ елі», монументі (Астана қ.)	75
Қазақ, КСР (Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасы, 1936–1991 жж.)	47, 142, 166
«Қазақстан», орталық концерт залы (Астана қ.)	182
Қазан, қаласы (Ресей)	167
Қарағанды, облысы	26, 161, 171
Қарашығанақ, мұнай-газ кен орны (Батыс Қазақстан обл., Бөрлі ауд.)	118
Қашаған, мұнай-газ кен орны (Каспий теңізінің қайраңы)	8, 118
Қорғас, ауылы (Алматы обл., Панфилов ауд.)	85
Қорғас, өзені	131
«Қорқыт ата», әуежайы (Қызылорда обл., Қызылорда қ.)	138
Қостанай, қаласы (Қостанай обл.)	247

Қостанай, облысы	24, 123, 247, 251
Құнанбаев А., ескерткіші (Өзбекстан, Ташкент қ.)	11, 96
Құндыз, қаласы (Ауғанстан, Құндыз провинциясы)	203
Қызылорда, қаласы (Қызылорда обл.)	137
Қызылорда, облысы	7, 21, 23, 49, 137, 243
Қызылту, кенті (Алматы обл., Талғар ауд.)	26
Қырғызстан	12, 48, 59, 70, 86, 87, 121, 133, 134, 136, 140, 154, 156, 247
Қытай (ҚХР)	10, 12, 34, 47, 55, 56, 66, 72, 80, 84, 85, 91, 107, 110, 112,
.....	120, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 136, 151, 166, 168, 202, 225, 229
Латвия	11, 12, 91, 170, 247
Лейк-Саксес, қаласы (АҚШ, Нью-Йорк штаты)	82
Литва	49
Лондон, қаласы (Ұлыбритания астанасы)	5, 12, 111, 173
Люксембург	164
Ляньюньган, қаласы (Қытай, Цзянсу провинциясы)	55, 72, 131
Мадрид, қаласы (Испания астанасы)	32, 211
Малайзия	76, 124, 240
Маңғыстау, облысы	22, 24, 79, 96, 185
Мәскеу, қаласы (Ресей астанасы)	9, 31, 33, 34, 67, 181, 184
Мәскеу, облысы (Ресей)	111
«Мега-2», сауда, ойын-сауық орталығы (Алматы қ.)	157
Мексика	12, 57, 130
Монако	10, 11, 140, 141, 142
Монғолия	12, 53, 101, 128, 136, 247
Монте-Карло, қаласы (Монако)	141
«Махіта», сауда орталығы (Латвия, Рига қ.)	170
Нидерланды (Голландия)	120, 129
Новосібір, қаласы (Ресей)	164
Норвегия	120, 129, 139, 240
Нью-Йорк, штаты (АҚШ)	82
ОӘД, орталық әмбебап дүкені (Астана қ.)	66
Оклахома, штаты (АҚШ)	83
Оқушылар шығармашылығы, сарайы (Шығыс Қазақстан обл., Өскемен қ.)	98
Омбы, қаласы (Ресей)	164
Оңтүстік Африка, Республикасы (ОАР)	12, 165, 179
Оңтүстік Жерорта теңізі, өңірі	48
Оңтүстік Қазақстан, облысы	7, 49, 136, 137, 244
Оңтүстік Шығыс Азия, өңірі	79
Оңтүстік, Корея (Корея Республикасы)	12, 177, 238, 261
«Опера Монте-Карло», театры (Монако, Монте-Карло қ.)	141
Орал, қаласы (Батыс Қазақстан обл.)	7, 154, 164
Орта Шығыс, өңірі	91

Орталық Азия, өңірі	11, 91, 92, 97, 197, 198, 199, 202, 203, 230
Орынбор, қаласы (Ресей)	164
Осака, қаласы, теңіз кемежайы (Жапония)	72
«Отан қорғаушылар», монументі (Астана қ.)	78
Отар, кенті (Жамбыл обл., Қордай ауд.)	5, 77, 205
Оулу, қаласы (Финляндия)	63
Өзбекстан	10, 11, 48, 86, 88, 95, 96, 134, 136, 156, 247
Өскемен, қаласы (Шығыс Қазақстан обл.)	121, 164, 183, 247
Павлодар, қаласы (Павлодар обл.)	7, 98, 164, 246
Павлодар, облысы	23, 98, 148, 183
Парсы, шығанағы	11, 79
Пәкстан	70, 94, 136, 202
Перу	12
Петропавл, қаласы (Солтүстік Қазақстан обл.)	247
Подольск, қаласы (Ресей, Мәскеу обл.)	111
Польша	39, 132, 261
Португалия	120, 129
Пусан, қаласы, теңіз кемежайы (Оңтүстік Корея)	72
Рейханлы, қаласы (Түркия, Хатай провинциясы)	80
Ресей	10, 12, 26, 27, 31, 33, 54, 67, 70, 80, 86, 87, 79, 106, 110, 111, 114, 120, 129, 130, 133, 134, 136, 140, 153, 155, 156, 162, 163, 164, 167, 179, 181, 184, 186, 196, 199, 202, 221, 222, 223, 246, 247, 248
Рим, қаласы (Италия астанасы)	34, 47, 211
Рио-де-Жанейро, қаласы (Бразилия)	211
Родина, ауылы (Ақмола обл., Целиноград ауд.)	177
Розыбақиев, көшесі (Алматы қ.)	157
Румыния	12, 100, 107
«Салтанат сарайы», салтанат сарайы (Астана қ.)	110
Санкт-Петербург, қаласы (Ресей)	9, 34, 114, 129, 210, 222
Санта-Мария, қаласы, теңіз кемежайы (Бразилия, Риу-Гранди-ду-Сул штаты)	25
Сантьяго-де-Компостела, қаласы (Испания, Галисия провинциясы)	114
Сарыағаш, ауданы (Оңтүстік Қазақстан обл.)	137
Сауд, Арабиясы	167
Семей, қаласы (Шығыс Қазақстан обл.)	99
Сенегал	12, 130
Серхетяка, теміржол бекеті (Түрікменстан, Балқан уәлаяты)	8, 11, 79
Сингапур	57, 177, 238, 240
Сирия	134, 135, 237
Словакия	12, 128
Солтүстік Африка, өңірі	198, 209
Солтүстік Еуропа, өңірі	240
Солтүстік Қазақстан, облысы	22, 24, 123, 243

Сулы-жасыл, желекжолы (Астана қ.)	66
Сычуань, провинциясы (Қытай)	66
Таиланд	86
Талукан, қаласы (Ауғанстан, Тахар провинциясы)	203
Тараз, қаласы (Жамбыл обл.)	7, 34, 169
«Тараз Арена», спорт сарайы (Жамбыл обл., Тараз қ.)	169
Татарстан, Республикасы (Ресей)	167
Ташкент, қаласы (Өзбекстан астанасы)	11, 80, 95, 96, 106, 166
Таяу Шығыс, өңірі	63, 91, 198, 209, 237
Тәжікстан	48, 70, 86, 133, 134, 136, 156, 161, 168, 247
Тәуелсіздік, сарайы (Астана қ.)	8, 65, 105, 173, 182, 183
Тегеран, қаласы (Иран астанасы)	11, 117
Теңіз, мұнай-газ кен орны (Атырау обл., Жылыой ауд.)	54, 72, 118
ТМД (Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы)	9, 67, 98, 132, 153, 156, 157, 163, 185, 145, 150
Төле би, ескерткіші (Жамбыл обл., Тараз қ.)	169
Төле би, кесенесі (Өзбекстан, Ташкент қ.)	96
Тунис	120, 129, 237
Түркия	12, 17, 21, 66, 70, 71, 80, 120, 121, 129, 168, 179, 240
Түрікменстан	8, 11, 12, 48, 78, 79, 121, 156, 202
Тынық, мұхит	55, 91
Тяньцзинь, қаласы, теңіз кемежайы (Қытай, Тяньцзинь провинциясы)	72
Украина	12, 36, 65, 87, 120, 129, 140, 154, 156, 192
Ұлыбритания	11, 12, 57, 58, 65, 70, 95, 100, 101, 102, 105, 111, 120, 129, 130, 174, 202, 261
Үндістан	12, 70, 71, 130, 136, 202, 240
Федоров, ауданы (Қостанай обл.)	123
Фиджи, аралдары (Тынық мұхит)	84
Финляндия	11, 12, 63, 64, 129, 240
Франция	12, 17, 43, 70, 98, 110, 111, 120, 129, 130, 147, 153, 183, 202, 247
Хавенди ат-Тахура, кесенесі (Өзбекстан, Ташкент қ.)	96
Хайнань, провинциясы (Қытай)	56
«Хан шатыр», сауда, ойын-сауық орталығы (Астана қ.)	106, 110
Харьков, қаласы (Украина)	192
Целиноград, ауданы (Ақмола обл.)	99, 177
Циндао, қаласы, теңіз кемежайы (Қытай, Шаньдун провинциясы)	72
Челябі, қаласы (Ресей)	164
Чехия	25, 81, 106, 170

Шанхай, қаласы (Қытай)	5, 72, 136, 173
«Шаңырақ», шағын ауданы (Алматы қ., Алатау ауд.)	16
Швейцария	12, 65, 165
Швеция	12, 65, 70, 134, 240
«Шейхантахур», кешені (Өзбекстан, Ташкент қ.)	96
Шерхан-Бандар, қаласы, өзен кемежайы (Ауғанстан, Құндыз провинциясы)	203
Шри-Ланка	136
Шұбар, ауылы (Ақмола обл., Целиноград ауд.)	99
Шұбаркөл, ауылы (Қарағанды обл., Нұра ауд.)	170
Шығыс Жерорта теңізі, өңірі	48
Шығыс Қазақстан, облысы	7, 98
Шығыс Қытай, өңірі	72
Шымкент, қаласы (Оңтүстік Қазақстан обл.)	80, 106, 132, 136, 166
Ыстамбұл, қаласы (Түркия)	10, 70, 71, 121, 201, 204
Эссон, департаменті (Франция)	110
Эстония	247
Этрек, кенті (Түрікменстан, Балқан уәлаяты)	118

Есімдер көрсеткіші

Абай (Құнанбаев А.)	11, 96, 166	Әл-Тани Хамад бен Халифа	100
Абз С.	130	Әл-Фараби Әбу Насыр	157
Азаров Н.Я.	12, 140		
Азеведу Р.	12, 130	Багиров Т.	85
Азнар Х.М.	147	Байбек Б.Қ. ...	21, 36, 60, 119, 174, 177
Айдарбаев А.С.	22, 24	Байбек Қ.	65
Айтқұлов А.Б.	32	Байсейітова К.	24
Айтмұхаметов Қ.Қ.	22, 24, 171, 172	Баррозу Ж.М.	11, 12, 91
Айтбаева С.М.	76	Батыршаев Б.Д.	167
Алдабергенов Н.Ш.	44	Бәйдібек би	137
Алекперов В.Ю.	31, 162	Бәйменов Ә.М.	133
Александр (Астана және Қазақстан митрополиті)	92	Бейсенбаев А.А.	122
Алиев И.Г.	48, 121, 148, 156	Бекназаров Б.Ә.	27, 150
Алкалай С.	84	Бердымұхамедов Г.М.	11, 12, 48, 78, 79
Альбер II (Монако Князі)	139, 140, 141	Берзиньш А.	11, 12, 91, 170
Альберт II (Бельгия Королі)	111	Бернс У.	71
Артаев Б.Қ.	108	Бертонэ Ж.-Ш.	123
Арын Е.М.	23, 148, 183	Бисембаев А.А.	23
Атамбаев А.Ш.	12, 48, 59, 87, 121, 134	Бишімбаев Қ.В.	149
Ауманн Р.	84	Блэр Т.	12
Аухадиев К.М.	168	Бобохидзе З.	189
Ахмадинежад М.	48, 59	Бозымбаев Қ.А.	43, 49, 183
Ахметов С.Н.	19, 22, 23, 31, 35, 53, 75, 112, 122, 140, 147, 148, 149, 171	Болкиах Х.	57, 130
Аюбаев М.А.	45	Бонапарт Наполеон	183
		Браун К.	65
Әбденев С.С.	94	Біләлов С.С.	22
Әбдіқалықова Г.Н.	173	Бэрд Дж.	165
Әбдіраманов А.	65		
Әбдірахманов Қ.Қ.	151, 171	Валдес де ла Консепсион К.Э.	153
Әбдірахымов Ғ.Р.	22, 23, 49, 171	Валери С.	141
Әбдішев Б.Т.	26, 171	Виллетс Д.	174
Әбусейітов Қ.Қ.	134	Вильяр-Мир Х.М.	32
Әбішев О.Ә.	47	Вэнгборг М.	65
Әйгімова Б.С.	122, 123		
Әл-Кетби Сухейл Матар	65	Геллер С.	183
Әл-Мутава Абдулла бен Ахмед Юсиф Ахмед	153	Го Чок Тонг	57
Әл-Тани Тамим бен Хамад	100	Головкин Г.Г.	108
		Гочиев А.М.	156
		Грамалия М.П.	141
		Грейс К.	154
		Греф Г.О.	82, 83
		Громов С.Н.	122

Гузенбауэр А.	39, 132	Зума Дж.	179
Гутенберг И.	196	Ибрагимов С.	65
Гутерриш А.	12, 92	Ильин И.А.	108, 138
Гүл А.	80, 121	Исекешев Ә.Ә.	71, 75, 148, 180
Давутоглу А.	71	Исмаилова Г.М.	80
Дауылбаев А.Қ.	5, 18, 27, 113, 124, 171	Йылмаз И.	179
Дәненов Н.Ж.	133	Карвальо Д.Б.	153
Дербісәлі Ә.	37	Карзай Х.	48
Дерр К.	54	Каримов И.А.	48, 95, 96, 134, 156
Джалили С.	12, 39	Карл III	141
Джахангири Э.	117	Карцев Л.М.	192
Донақов Т.С.	150	Кастелини М.	141
Досаев Е.А.	20, 38, 122, 148, 172	Кастро Р.	40
Досжан Д.	137	Кәрімов А.	65
Дүйсенова Т.Б.	100	Квасьяневский А.	39, 132
Дэвис С.	54	Келімбетов Қ.Н.	31, 50, 72, 145, 168
Елеукенов Д.Ш.	134	Керімбаева К.	167
Еремич В.	57, 84	Кидланд Ф.	84
Ермағанбетов А.	65	Ким Г.В.	122
Ермегияев Т.А.	149	Киннунен М.	123
Ермекбаев Н.Б.	184	Киінов Л.К.	122
Ертісбаев Е.Қ.	55	Кордес Э.	85
Есенбаев М.Т.	86	Костин А.Л.	94
Есенбаев С.	65	Көкірекбаев К.Н.	183
Ескендіров С.С.	22, 24, 123	Көшербаев Қ.Е.	20, 21, 23, 49, 138
Есімов А.С.	49, 148	Крупа Т.Н.	192
Жаданов С.Х.	157	Крылов В.Л.	99
Жанқұлиев А.Қ.	35	Кубиш Я.	12, 172
Жәмішев Б.Б.	44, 122, 161	Кубуабола Р.	84
Жәңгір хан	154	Кумар Н.	84
Жигалов К.В.	167	Кэмерон Д.	11, 12, 57, 100, 101, 102, 105, 106, 111, 130
Жұлламонт Ч.	65	Қайырбекова С.З.	157
Жұмабаев А.Ж.	34	Қалменов Т.Ш.	181
Жұмағалиев А.Қ.	16, 22, 158	Қаппаров Н.Д.	18, 60, 99, 149, 164
Жұмағұлов Б.Т.	128	Қарабалин Ұ.С.	108, 118
Жұмаханов Б.М.	184	Қаражанова М.С.	192
Жұрынов М.Ж.	157	Қасымов Қ.Н.	5, 27, 124, 165
Жүргенов Т.К.	50	Қобландин Қ.И.	53
Жіткеев А.Р.	108	Қожамжаров Қ.П.	22, 23
Зейнелғабдин А.Б.	134	Қожамқұлов Т.Ә.	157
Земан М.	25	Қосдәулетов Д.Р.	122

Қуандықов Б.Б.	21	Мұхамеджанов О.Б.	150
Құл-Мұхаммед М.А.	20, 166	Мұхамедиұлы А.	50
Құрманғазы (Сағырбаев Қ.)	71	Мұхаметжанов Б.Ә.	22, 49, 82
Құсайынов Ә.Қ.	26	Мұхаметкәрім А.М.	134
Қыстаубаев М.	65	Мыңбаев С.М.	31, 108, 113
Лаврентьев А.С.	183	Мыңбай Д.Қ.	20
Лавров С.В.	133	Мырзамәдиева М.С.	139
Лагард К.	57	Мырзахметов А.И.	49, 136
Лама Шариф Қ.Қ.	37, 147	Мясникович М.В.	12, 140
Летта Э.	130	Неер Э.	84
Лихи Д.	81, 82	Нийнисте С.	12, 63
Ломбарди Ф.	165	Ничкасов А.И.	153
Лоссерталес В.	12, 20, 117	Нобель А.	84, 85, 207
Лукашенко А.Г. ...	12, 87, 146, 153, 156	Нобель Г.	85
Лэ Юйчэн	129	Нобель Ф.	85
Лэнс Р.	81, 82	Ноғаев Н.А.	24
Мадуро Н.	45	Нөгербеков С.Н.	122
Майлыбаев Б.А.	37	Нұрмағамбетов С.Қ.	138
Мақатова С.	46	Нұрпейісов Ә.К.	53
Малиновский В.А.	120	Нығматулин Н.З.	35
Мамин А.Ұ.	71, 170	Нысанбаев Е.Н.	99
Мамытбеков А.С.	27, 61, 120, 123	Ньето Э.П.	57, 130
Мандела Н.	179	Нэш Д.	84
Манделл Р.	84	Обама Б.	62, 83, 130
Манс Х.Ф.	32	Олланд Ф.	43, 110, 130
Маргвелашвили Г.П.	157	Ольмерт Э.	132
Марченко Г.А.	50, 113, 145	Омаров Қ.Е.	15
Машкевич А.А.	183	Омашев Қ.	65
Маямеров Е.М.	37	Оразалин Н.М.	122
Медведев Д.А.	12, 140	Оразбай И.	65
Мәми Қ.А.	17, 150	Ордабаев Б.	134
Мәсімов К.Қ.	19, 31, 37,	Ориоль де Паласио К.М.	32
.....	49, 50, 53, 171	Орынбаев Е.Т.	22, 81, 173
Меркель А.	139, 182	Осорио Н.	12, 84
Минниханов И.Р.	167	Оторбаев Д.К.	156
Минниханов Р.Н.	167	Пак Кын Хе	130
Мирлис Д.	84	Пан Ги Мун	12, 129, 237
Момышұлы Б.	205	Панитчпақди С.	84
Мусин А.Е.	34	Патарадзе З.	128
Мусинов А.А.	92	Перес Ш.	47
Мұсабаев Т.А.	61	Петерманс М.	153
Мұсақожаева А.К.	34	Писсаридес К.	84
Мұсаханов А.Т.	49	Платини М.	161
Мұхамбетов А.Б.	18, 24		

Понта В.	12	Смит М.	193
Прескотт Э.	84	Смут Д.	84
Проди Р.	39, 132	Соловьев Ю.А.	94
Путин В.В.	10, 12, 31, 33, 67, 87, 110, 111, 114, 134, 153, 156, 162, 167, 181, 184, 186, 222	Сухузэ Ж.	128
Пірімбетов С.Д.	34	Сұлтанов Б.Т.	31, 50, 94, 99, 161
		Сүлейменов Т.	65, 181
		Сыздықовтар	117
Разак Н.Т.	76	Такуов Қ.Ш.	239
Райсанен И.	129	Таламони Ж.-П.	81
Расул З.	71	Тасмағамбетов И.Н.	129, 169, 171, 182
Рахмадиев Е.Р.	58	Тәжиев А.С.	139
Рахмон Э.Ш.	48, 133, 134, 156, 161	Тәжин М.М.	20, 37
Рахой М.	11, 12, 33, 130, 142	Телжанов Қ.Т.	142
Рейна М.	65	Тен Д.Ю.	108
Рифкин Дж.	153	Терещенко С.А.	239
Рогозин Д.О.	179	Тимофти Н.В.	156
Роже М.	141, 142	Тоғжанов Е.Л.	67
Розыбақиев А.А.	157	Тойлыев С.	121
Ромпей Х.	12	Тоқаев Қ.К.	59, 150, 177
Рубинов А.Н.	67	Төле би	96, 169
Руссефф Д.	25	Түсіпбеков Р.Т.	5, 27, 66, 113, 145, 178
Рухани Х.	11, 96, 117, 118, 133	Тэтчер М.	57, 58
Рүстемов Н.Т.	60, 148		
Саакян А.	153	Уотсон Д.	54
Сағадиев К.Ә.	27	Уренья-Расо Д.	32
Сағынтаев Б.Ә.	19, 20, 21, 23, 43, 49, 161	Утнегард П.	140
Садықұлов Ә.Т.	45	Үшкемпіров Ж.Ә.	108
Салл М.	130		
Салықов К.С.	172	Фабиус Л.	43
Сангама Н.	193	Фемида	251, 252
Санчес В.Г.	32	Фийон Ф.	147
Сарекенов Д.Қ.	124	Филипп (Бельгия ханзадасы)	111
Сарекенов Қ.	65	Франциск (Рим Папасы)	47
Сатыбалдиев Ж.Ж.	12, 140	Фэйрфакс К.	133
Сәдуақасов Н.М.	24, 123		
Сәлімов А.	65	Хавенди ат-Тахур	96
Сәпиев С.Ж.	108	Хаджиметова П.	190
Сәрінжіпов А.Б.	128	Харпер С.	130
Серкебаев Е.Б.	166, 167	Хисарчиклыоглу Р.	21
Си Цзиньпин	10, 12, 47, 55, 66, 112, 130, 131, 132, 134	Храпунов В.В.	47
Симонелли Л.	81, 82	Христенко В.Б.	12, 86
Сингх М.	130	Хуан Карлос I (Испания Королі)	31, 33, 114

Қосымшалар

Хунбо У.	84
Хуршид С.	71
Чавес У.	45
Чакраборти С.	83
Чжоу Цзипин	56
Шабдарбаев А.С.	45
Шариф Н.	94
Шаяхметов Б.М.	121, 122
Шәкіров А.О.	38
Школьник В.С.	178
Шодиев Ф.К.	94
Шойгу С.К.	27
Шөкеев Ө.Е.	31, 171
Ыбырайымов Е.С.	108
Ыдырысов Е.Ә.	36, 53, 133
Ізмұхамбетов Б.С.	23, 101, 148
Элбэгдорж Ц.	101
Эндерс Т.	81, 82
Этьен Ф.	153
Эштон К.	40
Юдойоно С.	11, 12, 127
Юз П.	128
Янукович В.Ф.	87, 156

Мекемелер мен ұйымдар көрсеткіші

Абай атындағы Қазақ мемлекеттік опера және балет театры	166
«Автоваз»	247
«Азия Авто»	247
Азия даму банкі	34, 80, 96, 166, 185
«Ақ жол»	239
«Алатау»	93
Алматы қаласындағы БҰҰ Халықаралық орталығы	202
Алматы қаласының №180 орта мектебі	16
Алматы қаласының №60 мектеп-гимназиясы	76
АӨСШК (Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары кеңесі)	70, 190, 191, 198
АӨСШК Атқарушы хатшылығы	191
«Арыстан»	71
АСЕАН (Оңтүстік-Шығыс Азия мемлекеттерінің қауымдастығы)	57, 130
«Астана» (спорттық клуб)	108
«Астана бас жоспар»	169
Астана қаласының әкімдігі	8, 66
Астана қаласының №64 мектеп-лицейі	128
«Астана Опера»	34, 70, 81, 97, 106, 107, 109, 141, 152, 166, 194
«Астана ЭКСПО-2017»	149
Ауғанстан Ислам Республикасының Үкіметі	70
Ауғанстанға көмек көрсету жөніндегі БҰҰ миссиясы	12, 70, 172, 198
Африканы дамыту мүддесіндегі жаңа әріптестік ұйымы	130
Әзірбайжан Республикасындағы ҚР Елшілігі	34
Әзірбайжан Республикасының Үкіметі	15
Байсейітова К. атындағы Ұлттық опера және балет театры	24
Балқаш ЖЭС	72, 164
«Барыс»	108
«Бәйтерек»	149, 219
Беларусь Республикасы Президентінің жанындағы Басқару академиясы	146
Беларусь Республикасы Ұлттық жиналысының Республикалық кеңесі	67
Беларусь Республикасының Ұлттық жиналысы	67
Беларусь Республикасының Үкіметі	97, 146
«Болашақ» (Атырау облысындағы зауыт)	8, 79, 101, 102
«Болашақ» халықаралық стипендиясы түлектерінің қауымдастығы	5, 173, 174, 256, 258, 260
БҰҰ (Біріккен Ұлттар Ұйымы)	12, 40, 57, 59, 70, 84, 86, 92, 129, 135, 136, 141, 171, 172, 190, 200, 202, 203, 207, 210, 222, 237, 250
БҰҰ Бас Ассамблеясы	57, 84, 86, 136, 207, 210, 222
БҰҰ Босқындар істері жөніндегі Жоғарғы комиссарының басқармасы	12, 92
БҰҰ Бүкіләлемдік азық-түлік бағдарламасы	203

БҰҰ Еуропалық экономикалық комиссиясы	84
БҰҰ Қауіпсіздік кеңесі	202
БҰҰ ФАО (БҰҰ Азық-түлік және ауылшаруашылық ұйымы)	203
БҰҰ ЭКОСОС (БҰҰ Экономикалық және әлеуметтік кеңесі)	12
«Бірлік»	192
Біріккен Араб Әмірліктерінің Үкіметі	147
БЭК (Бірыңғай экономикалық кеңістік)	9, 21, 33, 50, 61, 67, 87, 91, 94, 140, 146, 155, 196, 221, 223, 246, 248
«ВТБ банкі»	94
Вьетнам Социалистік Республикасындағы ҚР Елшілігі	165, 184
Германия экономикасының Шығыс комитеті	85
Германияның Христиан-демократиялық одағы	139
ДСҰ (Дүниежүзілік сауда ұйымы)	9, 12, 61, 130, 154, 155, 162, 221, 230, 248
Дүниежүзілік банк	211
«Евраз Холдинг»	247
ЕҚДБ (Еуропа қайта құру және даму банкі)	48, 78, 83, 106, 110
ЕҚЫҰ (Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымы)	70, 141, 190, 198
ЕО (Еуропалық Одақ)	12, 39, 40, 43, 91
Есірткілік, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының заңсыз айналымымен күрес жөніндегі Орталық Азия өңірлік ақпараттық үйлестіру орталығы (ЦАРИКЦ)	203
Еуразиялық экономикалық комиссия	12, 44, 86, 87, 147, 155
Еуразиялық экономикалық комиссияның алқасы	12, 44, 86
Еуразиялық экономикалық комиссияның кеңесі	147
ЕурАзЭҚ (Еуразиялық экономикалық қоғамдастық)	67, 170
ЕурАзЭҚ Мемлекетаралық кеңесі	67
Еуропалық комиссия	39, 40, 91, 132
ЕЭО (Еуразиялық экономикалық одақ)	9, 33, 86, 154, 184, 185, 196, 221, 223
Жаңартылатын энергия жөніндегі халықаралық агенттік (ИРЕНА)	48
«Жас Қыран»	240
«Жас Отан»	239, 240, 243, 244
«Жас Ұлан»	240
Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті	154
Женева қаласындағы БҰҰ бөлімі	59
Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес	9, 67, 86, 87, 110, 139, 140, 153, 154, 181, 184, 185
Жүргенов Т.К. атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясы	50
«Жүрек»	169
Индонезия Республикасының Білім және мәдениет министрлігі	128
Индонезия Республикасының Үкіметі	127

«Инновациялық технологиялар паркі» арнайы экономикалық аймағының қамқоршылық кеңесі	64, 178, 219
Интерпол	132
Иран Ислам Республикасының Ұлттық қауіпсіздік жоғары кеңесі	12, 39
Испания Корольдігінің Үкіметі	142
Италия Республикасының Министрлер кеңесі	39, 132
ИЫҰ (Ислам ынтымақтастығы ұйымы)	70, 167, 202
ИЫҰ СІМК (ИЫҰ-ға мүше мемлекеттердің Сыртқы істер министрлерінің кеңесі) ...	202
Кембридж университеті (Ұлыбритания)	261
Кишинев қаласындағы (Молдова Республикасы) ҚР Бас консулдығы	40
Корея Республикасының Үкіметі	72, 164
«Көмек»	157
Куба Республикасының Мемлекеттік кеңесі	40
Куба Республикасының Министрлер кеңесі	40
Қазақ Ұлттық өнер университеті	34
«Қазақстан Аселсан инжиниринг»	182
«Қазақстан барысы»	108
Қазақстан композиторлар одағы	58
Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы (ҚМДБ)	37
Қазақстан судьялар одағы	251
«Қазақстан темір жолы»	71, 79, 117, 131, 170
Қазақстан халқы Ассамблеясы	5, 65, 67, 68, 69, 188, 189, 191, 192, 241
Қазақстан халқы Ассамблеясының жанындағы Достық үйлері директорларының кеңесі	191
Қазақстан халқы Ассамблеясының Хатшылығы	67, 191
«Қазақстан-2050» жалпыұлттық коалициясы	240, 241
Қазақстан-Қырғыз инвестициялық қоры	59
Қазақстан-Қытай іскерлік кеңесі	56, 131, 132, 135
Қазақстан-Монако іскерлік кеңесі	141
Қазақстанның Азаматтық альянсы	239, 241
Қазақстанның Коммунистік халықтық партиясы	239, 240
Қазақстанның Тұрғын үй жинақ банкі	149
«Қазақтелеком»	79, 98
«Қазатомөнеркәсіп»	178
«Қазмұнайгаз»	6, 56, 113, 114, 152
«ҚазФосфат»	7, 169
Қарағанды еңбекпен түзеу лагері	142
Қарағанды металлургиялық комбинаты	65
Қауіпсіздікті қамтамасыз етуге көмектесетін халықаралық күштер	70,
.....	86, 201, 202
ҚР Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры	227
ҚР Бас прокуратурасы	5, 18, 76, 113, 171
ҚР Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитеті	76

ҚР Білім және ғылым министрлігі	128, 181, 243
ҚР Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитетінің Математика және математикалық үлгілеу институты	181
ҚР Білім және ғылым министрлігінің Ғылым комитеті	181
ҚР Бірыңғай зейнетақылық жинақ қоры	168
ҚР Дін істері агенттігі	37
ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі	100, 213
ҚР Жоғарғы соты	27, 145, 150, 249, 250, 252, 253
ҚР Жоғарғы сотының жанындағы Соттардың қызметін қамтамасыз ету департаменті	145
ҚР Жоғары сот кеңесі	150, 154
ҚР Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі	7, 71, 75, 130, 148, 180
ҚР Кәсіподақтар федерациясы	24, 239
ҚР Кәсіподақтар федерациясының Бас кеңесі	24
ҚР Қаржы министрлігі	44, 96, 122, 161
ҚР Қаржы министрлігінің Салық комитеті	44
ҚР Қарулы Күштері	38, 63, 77, 86, 97, 109, 139, 171, 205, 206
ҚР Қарулы Күштерінің Әскери-теңіз күштері	205
ҚР Қарулы Күштерінің Әуе қорғанысы күштері	78, 205
ҚР Қарулы Күштерінің Зымырандық әскері және артиллериясы	78
ҚР Қарулы Күштерінің Құрлық әскерлері	78, 205
ҚР Қауіпсіздік кеңесі	3, 5, 22, 23, 61, 138
ҚР Қоршаған ортаны қорғау министрлігі	18, 60, 99, 149, 244
ҚР Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігі	62, 118, 133, 234
ҚР мен Индонезия Республикасы арасындағы Экономикалық ынтымақтастық жөніндегі бірлескен комиссия	127
ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігі	20, 128, 166, 191
ҚР Орталық мемлекеттік мұрағаты	142
ҚР Орталық сайлау комиссиясы	34
ҚР Өңірлік даму министрлігі	19, 20, 21, 43, 49, 161, 234
ҚР Парламенті	3, 5, 8, 17, 35, 68, 93, 119, 122, 123, 124, 126, 150, 177, 214, 216, 218, 219, 220, 221, 228, 236, 239
ҚР Парламентінің Мәжілісі	3, 35, 68, 124, 150, 214, 217, 239
ҚР Парламентінің Сенаты	3, 17, 122, 123, 150, 177, 214, 217
ҚР Президентінің Әкімшілігі	3, 7, 8, 19, 21, 22, 23, 31, 37, 49, 50, 53, 94, 150, 161, 171, 234
ҚР Президентінің жанындағы Жаппай қырып-жою қаруын таратпау мәселелері жөніндегі комиссия	46
ҚР Президентінің жанындағы Кадр саясаты жөніндегі ұлттық комиссия	46
ҚР Президентінің жанындағы Кәсіпкерлер кеңесі	3, 6, 58
ҚР Президентінің жанындағы Кен-металлургия саласы, қатты пайдалы қазбалар бойынша геология және жер қойнауын пайдалану жөніндегі кеңес	145
ҚР Президентінің жанындағы Құқықтық саясат жөніндегі кеңес	154
ҚР Президентінің жанындағы Мемлекеттік басқару академиясы	146, 234
ҚР Президентінің жанындағы Мұнай-газ кеңесі	3, 6, 152
ҚР Президентінің жанындағы Халықаралық консультативтік кеңес ...	3, 38, 39, 68

ҚР Президентінің жанындағы Шетел инвесторларының - еңесі	3, 7, 81, 82, 83, 112
ҚР Президентінің Күзет қызметі	40, 45, 76
ҚР Президентінің Іс басқармасы	22, 23
ҚР Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитеті	32, 34, 35
ҚР Республикалық нейрохирургия ғылыми орталығы	181
ҚР Республикалық ұланы	45, 76, 77, 101
ҚР Республикалық ұланының Президенттік оркестрі	101
ҚР Сауда-өнеркәсіп палатасы	105
ҚР Сот журіі	252
ҚР Таза энергетиканы дамыту жөніндегі агенттігі	230
ҚР Терроризмге қарсы орталығы	98
ҚР Тұңғыш Президенті — Елбасының кітапханасы	177
ҚР Тұңғыш Президенті — Елбасының қоры	177
ҚР Тұтынушылардың құқықтарын қорғау агенттігі	165
ҚР Ұлттық банкі	7, 18, 44, 50, 60, 61, 63, 72, 93, 107, 113, 145, 168, 213, 214
ҚР Ұлттық ғарыш агенттігі	61
ҚР Ұлттық ғылым академиясы	27, 79, 157
ҚР Ұлттық кәсіпкерлер палатасы	109, 180
ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитеті	32, 48, 76
ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Арнайы мемлекеттік мұрағаты	32
ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметі	48
ҚР Ұлттық қоры	3, 6, 59, 60, 80, 97, 148, 174, 218, 229, 238
ҚР Ұлттық қорын басқару кеңесі	3, 6, 59
ҚР Ұлттық мұражайы	72, 88, 166
ҚР Үкіметі	3, 7, 8, 15, 17, 19, 22, 23, 36, 39, 49, 50, 54, 72, 76, 80, 95, 97, 106, 107, 127, 141, 146, 147, 148, 150, 151, 158, 165, 166, 168, 171, 173, 161, 163, 164, 183, 194, 213, 214, 217, 218, 219, 220, 221, 228, 229, 231, 232, 234, 235, 236, 239, 242, 243, 244, 252, 253
ҚР Шетелде кадрлар даярлау жөніндегі республикалық комиссиясы	165
ҚР Ішкі істер министрлігі	5, 18, 27, 76, 96, 124, 132, 165
ҚР Ішкі істер министрлігінің Ішкі әскерлері	18
ҚР Экономикалық қылмысқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес агенттігі (қаржы полициясы)	5, 27, 66, 76, 113, 145, 178
ҚР-дағы Франция Республикасының Елшілігі	183
Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясы	71
Қызылжар орман шаруашылығы	99
Қызылорда қаласының Химия-биологиялық бағыттағы зияткерлік мектебі	
Қытай Коммунистік партиясы Орталық комитеті	10, 47
Қытай Халық Республикасы Ляньюньган қаласының Халық үкіметі	131
Қытай Халық Республикасының Үкіметі	107, 151
Қытай Халық Республикасының Энергетика жөніндегі мемлекеттік басқармасы	131
Қытай халықаралық саудаға жәрдемдесу жөніндегі комитеті	56
«Лукойл»	31, 162
Люксембург Ұлы Герцогтігінің Үкіметі	164

Мадрид клубы	211
«Молодежь»	243
Монако Княздігінің Үкіметі	141
«Мұнайхим LTD»	7, 98
Назарбаев зияткерлік мектептері	64
Назарбаев қоры	64
«Назарбаев-Олланд» екіжақты комиссия	43
Назарбаев университеті	64, 131, 228, 258
Назарбаев университеті, Назарбаев зияткерлік мектептері және Назарбаев қорының Жоғары қамқоршылық кеңесі	64
Наполеон қоры	183
НАТО (Солтүстік Атлантикалық шарт ұйымы)	202, 203
Нобельдер мұрасының Баку қоры	85
«Нұр Отан»5, 19, 21, 37, 60, 119, 151, 177, 236, 239, 240, 241, 242, 243	
«Нұр Отан» партиясы Саяси кеңесінің бюросы	177
«Нұр Отан» партиясының жанындағы Құқықтық кеңес	239
«Нұр Отан» партиясының жанындағы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі кеңес	239
«Нұр Отан» партиясының Саяси кеңесі	177
«Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясы Саяси кеңесінің бюросы	21
«Нұр Отан» Халықтық-демократиялық партиясының Саяси кеңесі	21
Оңтүстік Африка Республикасындағы ҚР Елшілігі	165
Орыс православиелік шіркеуі	92
Өзбекстан Республикасындағы ҚР Елшілігі	96
Өзбекстан Республикасының Мемлекеттік кеден комитеті	96
Өзбекстан Республикасының Ішкі істер министрлігі	96
Өскемен титан-магний комбинаты	121, 183
Павлодар облысының Жастарға қызмет көрсету орталығы	98
«Ресей жинақ банкі»	82, 83
Ресей, Қазақстан және Беларусь Кеден одағы	67, 97, 113, 128, 196, 223
Ресей Федерациясының Қарулы Күштері	80
Ресей Федерациясының Өнеркәсіп және сауда министрлігі	163
Ресей Федерациясының Үкіметі	12, 54, 80, 106, 140, 163, 179
Республикалық бюджет комиссиясы	148
Рим клубы	211
«Родина»	177
Румынияның Үкіметі	107
Республикалық ардагерлер кеңесі	240
Сайлауды қадағалау жөніндегі республикалық қоғамдық комиссия	215
«Самұрық-Қазына»	31, 56, 171

«СарыарқаАвтоПром»	183
«Семей инжиниринг»	7, 99
«Солнышко»	177
«Стекло-Сервис»	7, 154
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы халықаралық академия	147
«Сырбар»	35, 75
«Тау-Кен Алтын»	182
Тәжікстан Республикасының Үкіметі	168
«Теңізшевройл»	53, 152
ТМД Атқарушы комитеті	157
ТМД Мемлекет басшыларының кеңесі	9, 153, 156, 157
ТМД Парламентаралық ассамблеясы	157
ТМД Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі мемлекетаралық кеңесі ...	156
ТМД Экономикалық соты	157
ТМД-ға мүше мемлекеттердің Қорғаныс министрлерінің кеңесі	157
ТМД-ға мүше мемлекеттердің Сыртқы істер министрлерінің кеңесі	157
ТМД-ға мүше мемлекеттердің Үкімет басшыларының кеңесі	157
ТМД-ға мүше мемлекеттердің Ішкі істер министрлерінің кеңесі	132
«Трансмашхолдинг»	247
«Түрікменстан темір жолы»	79
Түрікменстанның Ғылым академиясы	79
Түрікменстанның Министрлер кабинеті	121
Түркия Республикасының Сауда палатасы мен тауарлар биржасы одағы	21
Түркия Республикасының Үкіметі	17
Түркі кеңесі (Түркі тілдес мемлекеттер ынтымақтастығының кеңесі)	11, 121
Түркі кеңесінің Хатшылығы	121
УЕФА (Еуропалық футбол қауымдастықтарының одағы)	161
УЕФА Еуропа лигасы	161
Украинаның Министрлер кабинеті	36
ҰҚШҰ (Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы)	9, 27, 67, 86, 185, 198, 202
ҰҚШҰ Біріккен штабы	86
ҰҚШҰ Ұжымдық қауіпсіздік кеңесі	86
ҰҚШҰ Хатшылығы	86
ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттердің Қауіпсіздік кеңесі хатшыларының комитеті	86
ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттердің Қорғаныс министрлері кеңесі	86
ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттердің Сыртқы істер министрлері кеңесі	86
«Ұлттық майдан»	76
Ұлттық мұражайлар мен Үлкен сарайдың бірлестігі	183
Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Үкіметі	95
Ұлыбританияның Сауда-өнеркәсіп палатасы	105
Франция Республикасының Қарулы Күштері	17
Франция Республикасының Үкіметі	17

Халықаралық ақпараттық технологиялар университеті	93
Халықаралық бокс қауымдастығы (АИБА)	157
Халықаралық көрмелер бюросы	12, 20, 117
Халықаралық судьялар қауымдастығы	251
Халықаралық теннис қауымдастығы (WTA)	167
ХВҚ (Халықаралық валюта қоры)	57
ХЕҰ (Халықаралық еңбек ұйымы)	208
ХҚДБ (Халықаралық қайта құру және даму банкі)	85
«Шанхай бестігі»	136
«Шахтер»	161
Швейцария Конфедерациясының Кантондар кеңесі	165
Шығыс Қазақстан облысының Ана мен бала орталығы	98
«Шымкент инновация»	137
ШЫҰ (Шанхай ынтымақтастық ұйымы) ... 10, 59, 67, 70, 114, 133, 134, 135, 136, 198	
ШЫҰ Банкаралық бірлестігі	135
ШЫҰ Даму банкі	134, 135
ШЫҰ Мемлекет басшыларының кеңесі	59, 67, 114, 133, 134, 136
ШЫҰ Өңірлік терроризмге қарсы құрылымы	136
ШЫҰ Хатшылығы	136
ШЫҰ Іскерлік кеңесі	135
ШЫҰ-ға мүше мемлекеттердің Министрліктер мен ведомстволар басшыларының жиналысы	136
ШЫҰ-ға мүше мемлекеттердің Сыртқы істер министрлері кеңесі	136
ШЫҰ-ға мүше мемлекеттердің Үкімет басшыларының кеңесі	136
«Інжу»	169
«Экотакси»	177
«ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған кермесін дайындау мен оны өткізу жөніндегі мемлекеттік комиссия	26, 112
Энергияның баламалы көздері саласындағы жобаларды, энергия сервистік компанияларды қолдау жөніндегі қор	230
ЭСКАТО (Азия мен Тынық мұхитқа арналған БҰҰ Экономикалық және әлеуметтік комиссиясы)	84
ЭЫДҰ (Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы)	260
ЭЫҰ (Экономикалық ынтымақтастық ұйымы)	70
ЮНЕСКО (БҰҰ Білім беру, ғылым және мәдениет жөніндегі ұйымы)	193
ЮНКТАД (БҰҰ Сауда және даму жөніндегі конференциясы)	84
77 тобы мен Қытай	84
«Adrian Smith + Gordon Gill Architecture»	149
«Airbus»	7, 81, 82

«Airbus Military»	11, 32
«Alstom»	247
«Astana Arlans»	108
«Astana Ballet»	106
«Astana Dakar Team»	108
«Caspian Foods»	137
«CCTV-2»	56
«Chevron Corporation»	53, 54, 101
«China Daily»	55
«CITIC Group»	56
«CNPC»	56
«ConocoPhillips»	7, 81, 82
«EADS»	7, 81, 82
«EADS Қазақстан»	81
«ENRC Kazakhstan»	94, 183
«Flughafen Zurich AG»	140
G-Global	10, 129, 200, 207, 211, 223
G-20	9, 114, 129, 130, 200, 208, 210, 222, 223
«General Electric Transportation»	7, 81, 82, 247
«Hewlett-Packard»	98
KazAID	203
«KazakhstanSolarSilicon»	98
«Maxam»	11
«Next Limit Technologies»	11, 32
«OHL»	11, 32
«Patentes Talgo S.L.»	11, 32
«Pro Team Astana»	108
«Scat»	26
«Swissport International»	140

Мазмұны

Кіріспе	3
ҚАҢТАР	13
АҚПАН	29
НАУРЫЗ	41
СӘУІР	51
МАМЫР	73
МАУСЫМ	89
ШІЛДЕ	103
ТАМЫЗ	115
ҚЫРКҮЙЕК	125
ҚАЗАН	143
ҚАРАША	159
ЖЕЛТОҚСАН	175
Қосымшалар	187
Қазақстан халқы Ассамблеясының «Қазақстан-2050» стратегиясы: Бір халық — бір ел — бір тағдыр» атты XX сессиясында сөйлеген сөзі	188
XI Еуразиялық медиа-форумында сөйлеген сөзі	196
Ыстамбұл үдерісіне қатысушы елдердің Сыртқы істер министрлерінің конференциясында сөйлеген сөзі	201
Отан қорғаушы күніне арналған Жауынгерлік шеруде сөйлеген сөзі	205
VI Астана экономикалық форумында сөйлеген сөзі	207
Зейнетақы реформасының мәселелері жөніндегі Қазақстан халқына үндеуі	213
Аудандық маңыздағы қалалар, селолық округтер, селолық округтердің құрамына кірмейтін поселкелер мен селолар әкімдері сайлауының қорытындысы бойынша үндеуі	215
Қазақстан Республикасы Парламенті бесінші шақырылымы III сессиясының ашылуында сөйлеген сөзі	217
«Үлкен жиырмалықтың» (G-20) саммитінде сөйлеген сөзі	222
Дамушы нарықтардың Еуразиялық форумында сөйлеген сөзі	224
«А» корпусының мемлекеттік қызметшілерімен кеңесте сөйлеген сөзі	233

«Нұр Отан» партиясының XV съезінде сөйлеген сөзі	236
Қазақстан және Ресей өңіраралық ынтымақтастығының X форумында сөйлеген сөзі	246
Қазақстан Республикасы судьяларының VI съезінде «Қазақстан-2050» стратегиясы аясындағы ұлттық сот жүйесінің міндеттері» тақырыбында сөйлеген сөзі	249
Қазақстан Республикасы Президентінің «Болашақ» халықаралық стипендиясы тағайындалуының 20 жылдығына арналған стипендиаттар мен түлектердің форумында сөйлеген сөзі	256
Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күніне арналған салтанатты жиналыста сөйлеген сөзі	259
Жаңажылдық құттықтауы	264
2013 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы заңдарының тізбесі	265
2013 жылы қабылданған Қазақстан Республикасы Президенті жарлықтарының тізбесі	273
Қысқартылған сөздер тізбесі	288
Географиялық атаулар көрсеткіші	289
Есімдер көрсеткіші	296
Мекемелер мен ұйымдар көрсеткіші	301

Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті
Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хроникасы. 2013 жыл
(компакт-дискімен)

ҚҰРАСТЫРУШЫЛАР:

Редакциялық-баспагерлік топ:

М.Б. Қасымбеков (жетекші), саяси ғылымдардың докторы, профессор,
Б.Б. Темірболат (жауапты редактор), саяси ғылымдардың кандидаты,
Ж.К. Үсембаева, техника ғылымдарының докторы, профессор,
Т.А. Темірханов

Басып шығарушы: «Деловой Мир Астана» ЖШС

Директоры Ш.В. Сыздықова

Аударған: Г.Ш. Қадырова

Беттеген: Б. Бозтай

Фото: С.В. Бондаренко, Б.Қ. Отарбаев, С.А. Мунько

Басуға 10.11.14 ж. қол қойылды. Қалпы 70х100/16

Қаріп «New Gothic BT». Шартты б.т. 25,35. Таралымы 2000 дана

Редакцияның мекен-жайы:

010000, Қазақстан, Астана қ.
Сығанақ к-сі, 25, «Аңсар» бизнес-орталығы,
тел.: +7 (7172) 55-06-57, 55-06-58,
эл. почта: dm@dmastana.kz
www.dmastana.kz

«Деловой Мир Астана» ЖШС
ықпалдастырылған менеджмент жүйесі
сәйкестікті растау жөніндегі аккредиттелген
орган арқылы сертифициатталған және ҚР СТ
ИСО 9001-2009 талаптарына сай келеді

